Trøndelag fylkeskommune
Tröndelagen fylhkentjïelte

ÅRSRAPPORT 2020

med regnskap 2020

Foto: Vidar Alvik

Innholdsfortegnelse

1. Årsberetning 1
   1.1. Elever/brukere/tjenester 2
   1.2. Samfunnsutvikling 4
   1.3. Medarbeidere 5
   1.4. Økonomi 7
   1.5. Statlige styringssignaler 24
   1.6. Helse, miljø og sikkerhet (HMS) 24
2. Gjennomgående tema 26
   2.1. Årsrapport for klimabudsjett 26
   2.2. Kompetanse 28
   2.3. Samisk 29
   2.4. Inkludering 30
   2.5. Digitalisering 30
3. Administrasjon og organisasjon og interne strategier 32
   3.1. Resultatvurdering 32
   3.2. Medarbeidere 34
   3.3. Politisk styring og kontrolloppgaver 35
   3.4. Økonomi 37
4. Avdeling utdanning 38
   4.1. Resultatvurdering 38
   4.2. Elever/lærlinger 40
   4.3. Samfunnsutvikling 42
   4.4. Økonomi 44
5. Avdeling plan, næring og kulturminner 47
   5.1. Resultatvurdering 47
   5.2. Brukere 48
   5.3. Samfunnsutvikling 49
   5.4. Økonomi 51
6. Avdeling kultur og folkehelse 52
   6.1. Resultatvurdering 52
   6.2. Brukere 52
   6.3. Samfunnsutvikling 53
   6.4. Økonomi 54
7. Seksjon tannhelse 55
   7.1. Resultatvurdering 55
   7.2. Brukere 55
   7.3. Samfunnsutvikling 56
   7.4. Økonomi 57
8. Avdeling samferdsel 58

8.1. Resultatvurdering 58
8.2. Brukere 58
8.3. Samfunnsutvikling 61
8.4. Økonomi 63
9. Avdeling veg 65
9.1. Resultatvurdering 65
9.2. Brukere 65
9.3. Samfunnsutvikling 67
9.4. Økonomi 67
10. Investeringer 72
10.1. Investeringer i skolebygg 72
10.2. Investering i administrasjonsbygg 77
10.3. Investering eiendomsledelse og administrasjon 77
10.4. Kjøp og salg av eiendomsprosjekt 78
10.5. Investering tannklinikk 78
10.6. Investeringer veg 78
10.7. Investering kollektivtrafikk 84
11. Regnskap 2020 86

KAPITTEL 1

Årsberetning

1. Årsberetning

Innledning
Fylkesrådmannen legger med dette frem Trøndelag fylkeskommunes årsrapport 2020. Aktiviteten har vært høy, og det er levert godt på alle tjenesteområder. 2020 ble preget av koronapandemien med inngripende smitteverntiltak som rammet flere av våre tjenester, store endringer i økonomien til fylkeskommunen og statlige kompensasjonsordninger for tapte inntekter og økte utgifter.

På fylkestingets budsjettområde er det et regnskapsmessig resultat (overskudd) på 95,2 millioner kroner. Samlet mindreforbruk på tjenesteområdene er 406,9 millioner kroner. Sum mindreforbruk blir om lag 502 millioner kroner. Budsjettdisiplinen innenfor tjenesteområdene er god, og det regnskapsmessige resultatet er tilfredsstillende.

Ny kommunelov og forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner (heretter benevnt regnskapsforskrift) sier at vi ikke kan legge fram et driftsregnskap med et mindreforbruk på bunnlinjen. Regnskapsmessig resultat (overskudd) skal derfor elimineres ved at vi avsetter dette til disposisjonsfond i regnskapsavslutningen.

Kommuneloven § 14-6 krever at vi i tillegg til å avlegge årsregnskap for de enkelte regnskapsenhetene også skal utarbeide et samlet regnskap for fylkeskommunen som juridisk enhet. For regnskapsåret 2020 er det utarbeidet konsolidert årsregnskap for enheter i Trøndelag fylkeskommune. I det konsoliderte regnskapet inngår enhetene Trøndelag fylkeskommune, Lånefondet, Kompetansesenteret Tannhelse Midt FKF og UKM Norge.

I kommuneloven § 14-7 går det fram at fylkeskommunen skal utarbeide årsberetning for fylkeskommunens samlete virksomhet. I årsberetningen gjør vi hovedsakelig rede for forhold rundt Trøndelag fylkeskommune, som er den største enheten, men vi kommenterer også i forhold til det konsoliderte regnskapet der det er naturlig.

Endringer i organisasjonen
På grunn av overføringen av sams veiadministrasjon til fylkeskommunen ble ny avdeling veg opprettet fra 1.1.2020.

I 2020 ble TkMN tatt ut av fylkeskommunen sitt regnskap og det fylkeskommunale foretaket Kompetansesenteret Tannhelse Midt Trøndelag FKF ble opprettet. Balansetallene fra Trøndelag fylkeskommune ble med over og dannet åpningsbalansen i det nye foretaket.

Virksomhetsstyring
Arbeidet med å etablere et helhetlig system for virksomhetsstyring i Trøndelag fylkeskommune ble satt i gang høsten 2017.

Resultatet av arbeidet ble presentert i økonomiplan 2019-2022 og rapportering skal skje i henhold til styringsperspektivene og de strategiske målene som er presentert her.

Arbeidet har tatt utgangspunkt i hovedmålene for et sammenslått Trøndelag; i vedtatt visjon og verdier, Trøndelagsplanen (høringsutkastet), vedtatte strategier samt lover og forskrifter som regulerer de ulike tjenesteområdene.

Visjon	**Vi skaper historie**			
Styrings-perspektiv	**Elever/brukere/tjenester**	**Samfunnsutvikling**	**Medarbeidere**	**Økonomi**
Strategiske mål	Yte tjenester av god kvalitet til innbyggerne i Trøndelag	Trøndelag skal være en attraktiv region ved å utnytte regionens fortrinn, utvikle bolyst og livskvalitet og fremme bærekraft, verdiskaping og kompetanse i hele Trøndelag.	Trøndelag fylkeskommune er en utviklings-orientert organisasjon med engasjerte og kompetente medarbeidere som samarbeider for å nå felles mål.	Trøndelag fylkeskommune skal ha en bærekraftig økonomi og sikre at oppgavene blir løst gjennom optimal utnyttelse av ressursene.

For styringsperspektivet elever/brukere/tjenester er det særskilte formuleringer for avdelingene utdanning, plan, næring og kulturminner, kultur og folkehelse, veg, samferdsel og seksjon tannhelse.

Avdeling utdanning:
Opplæringen skal gi elevene framtidshåp og fremme danning, nysgjerrighet og lærelyst for å utvikle kompetanse og livsmestring i et samfunn i endring.

Avdeling plan, næring og kulturminner:
I samhandling med andre yte gode tjenester til kommuner, næringsliv og øvrige interessenter i Trøndelag.

Avdeling kultur og folkehelse:
Gi tjenester av høy kvalitet, og i samspill med andre legge til rette for gode kulturopplevelser i hele regionen.

Seksjon tannhelse
Trøndelag fylkeskommune skal fremme god tannhelse og tilby tannhelsetjenester av god kvalitet til befolkningen i alle deler av fylket.

Avdeling samferdsel
Økt tilgjengelighet gjennom bedre mobilitet og kommunikasjon i hele Trøndelag. Vi skal tenke nytt for å bidra til økt bærekraft.

Avdeling veg
Fylkesvegnettet skal bidra til en samlet infrastruktur som ivaretar trafikksikkerhet, fremkommelighet, miljø og balansert regional utvikling. Dette vil bidra til at regionen på bærekraftig vis er attraktiv for bosetting, etablering og utvikling av næringsvirksomhet og et senter innenfor forskning og utdannelse.

I avsnitt 1.1 og 1.2 framgår hvordan avdelingene svarer ut styringsperspektivet elever/brukere/tjenester og samfunnsutvikling. Avsnitt 1.3 og 1.4 svarer ut styringsperspektiv medarbeidere og økonomi på overordnet nivå for fylkeskommunen.

I kapitlene for avdelingene og seksjon tannhelse redegjøres det mer detaljert for alle fire styringsperspektivene.

I kapitlene presenteres det også kritiske suksessfaktorer. Kritiske suksessfaktorer er det som skal til for å nå de strategiske målene, og disse er utarbeidet av avdelingene.

1.1. Elever/brukere/tjenester

Trøndelag fylkeskommune skal yte tjenester av god kvalitet til innbyggerne i Trøndelag. (Avdelingene har her ulike formuleringer)

Avdeling utdanning
Elevene ved våre videregående skoler har gjennom elevundersøkelsen svart at de i stor grad trives på skolen, og det er rapportert om lite mobbing. Elevfraværet er redusert de siste årene, og andelen som slutter er lavere enn tidligere år. Det er nå 78,2 % som har fullført og bestått videregående opplæring innen fem/seks år. Det er de yrkesfaglige utdanningsprogrammene som har den beste gjennomføringen sammenliknet med nasjonalt snitt for utdanningsretningen.

Avdeling plan, næring og kulturminner
Fylkeskommunen har ansvar for at det utarbeides regionale planer for myndighetsområdene. Disse er sentrale for fylkeskommunen i arbeidet innenfor både kommuneveiledning og myndighetsutøvelse. I 2020 ble regional strategi for klimaomstilling vedtatt. Strategien skal bidra til å mobilisere Trøndelagsamfunnet i arbeidet med klimaomstilling.

Gjennom plan og bygningslovens bestemmelser har fylkeskommunen et eget ansvar for Planforum i regionen. Regionalt planforum har i 2020 fungert svært godt på tross av koronapandemien. Alle møter siden mars har vært avholdt heldigitalt. Det ser ut til at digital deltakelse senker terskelen for å delta, og både kommuner og regionale myndigheter gir gode tilbakemeldinger på tross av en ekstraordinær situasjon.

Avdeling kultur og folkehelse
Fylkeskommunen er en betydelig (del)eier i en rekke kulturinstitusjoner og det er etablert god dialog med disse og med alle institusjoner som mottar driftstilskudd. Fylkeskommunens ulike støtteordninger har som mål at innbyggerne skal kunne ta del i ulike kultur- og idrettsaktiviteter. Det samme gjelder tilskudd til ulike arrangement og regionale idrettsanlegg.

Avdelingen har en del driftsoppgaver (bl.a. Vrimmel, den kulturelle skolesekken, bibliotekbuss, UKM, barnehagekonserter), men rådgivningsrollen er også svært sentral. Koronapandemien har preget aktiviteten i kulturlivet og idretten i stor grad. Det er fra fylkeskommunens side lagt vekt på god dialog og fleksibilitet for å avhjelpe situasjonen i den grad det har vært mulig.

Seksjon tannhelse
Koronapandemien førte til redusert drift i tannhelsetjenesten i 2020. Det ble behandlet 17 000 færre pasienter enn i 2019, det er en reduksjon på 17 %. Tjenesten har prioritert strengt for å redusere de helsemessige konsekvensene. Tilbudet om narkosebehandling har i liten grad blitt rammet av pandemien, men ventetiden er fortsatt lang for noen pasienter.

På grunn av at vi ikke har lyktes med å ansette psykolog, har vi ikke klart å forhindre at ventetiden for tilrettelagt behandlingstilbud for tortur- og overgrepsofre og personer med tannbehandlingsangst i nordre del av fylket har økt.

Avdeling samferdsel
I kollektivtrafikken har det vært store variasjoner i antall reisende i takt med smitteverntiltak i samfunnet. På tross av stor nedgang i reisende har tilbudet vært opprettholdt på et tilnærmet normalnivå i det meste av perioden for å bidra til trygge kollektivreiser og for å bidra til at viktige samfunnsfunksjoner opprettholdes. 2020 var det første året med helårseffekt på nye busskontrakter i Stor-Trondheim, men med endrede reisebehov og myndighetenes anbefalinger i pandemien har vi ikke fått muligheten til å se virkningen av endringene i et normalår.

Avdeling veg
Det er i 2020 gjort vesentlige oppgraderinger og nybygging på viktige deler av fylkesveinettet. Noe som har gitt et stort løft i sikring av fremkommelighet og trafikksikkerhet på flere strekninger i fylket. Tilstanden til vegdekket for det samlede fylkesvegnett er tilnærmet uforandret i 2020 og vedlikeholdsetterslepet på fylkesvegnettet er fortsatt stort.

Utvikling for personskader i trafikken på fylkesvegnettet har i 2020 hatt en positiv trend med svakt nedadgående antall personskader.

Avdeling veg har i 2020 hatt intensjon om å benytte seg av flere samhandlingsarenaer, men det har blitt noe begrenset av korona pandemien. Det har likevel vært utbredt samhandling med næringen i forberedelsene til anbud på driftskontrakter for fylkesveg.

Ressurser til utviklingsarbeider har i 2020 blitt fordelt med målrettet innsats. Her kan nevnes utarbeidelse av rapport med en utviklet metodikk for når ulike forenklinger/tilpasset standard kan anvendes ved etablering av gang- og sykkelveger. Det er i tillegg gjort en systematisk kartlegging av behov for gang- og sykkelveger og blitt utarbeidet en prioriteringsliste med rangering etter gitte kriterier.

Det har vært lagt ned et betydelig arbeid med kartlegging av flaskehalser for næringstransport langs B- og C-veg. Det gjenstår fortsatt noe bearbeiding av materialet. Innenfor asfaltkontrakter har det vært en utvikling av at klimapåvirkningen vektlegges, og dette inngår nå som tildelingskriterier sammen med pris.

1.2. Samfunnsutvikling

Trøndelag skal være en attraktiv region ved å utnytte regionens fortrinn, utvikle bolyst og livskvalitet og fremme bærekraft, verdiskaping og kompetanse i hele Trøndelag.

Avdeling utdanning
Resultatene i utdanningssektoren i Trøndelag viser en positiv utvikling. Det er likevel flere områder det må jobbes mer med, og de mest sentrale er læringsresultater, gjennomføring og elevenes læringsmiljø.

For Trøndelag fylkeskommune som skoleeier går rollen som samfunnsutvikler ut på å bidra til, og legge til rette for gode opplæringsarenaer. Dette gjelder både i skole og på læreplassen, samt andre arenaer der fylkeskommunen har ansvar for opplæringen, blant annet knyttet til institusjoner innen barnevern og helse.

2020 var preget av koronapandemien, og situasjonen har satt en demper for mange aktiviteter og planer skolene har hatt. Mye har blitt avlyst, utsatt og endret form. Blant annet melder skolene om at mange av de fysiske kursene og møtene har blitt digitale. Det har vært utfordringer knyttet til utplasseringer, sosiale aktiviteter og spesielt internasjonalt samarbeid som ikke har vært mulig å gjennomføre.

Avdeling plan, næring og kulturminner
Bærekraftsmålene er bærende i arbeidet med omstilling og det er sammen med Trondheim kommune, NTNU og Sintef etablert et bærekraftsnettverk som skal bidra til at kommunene i Trøndelag får bistand til planlegging og til å utvikle gode kriterier for måling. Mer presise retningsvalg skal bidra til at Trøndelag utvikles i en bærekraftig retning, noe som også gjenspeiles i satsingsområdene i Trøndelagsplanen, vår planstrategi for fylkestingsperioden.

Gjennom veiledning og høringsuttalelser til mange ulike kommunale planprosesser legger vi vekt på både samfunnsutviklingsrollen og myndighetsområdene våre. Vi arbeider daglig med å følge opp og formidle regionale planer og strategier gjennom dette arbeidet.

For å bidra til at næringslivet og arbeidslivet i Trøndelag kan utvikle kompetanse som kreves i omstilling, gir kompetansestrategien en felles retning og kompetanseforum en felles arena for utvikling.

I 2020 har planprogrammet for regional plan for kulturminner blitt vedtatt. Planen skal bidra til økt forutsigbarhet og tydelighet, blant annet ved å i større grad synliggjøre hvilke kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap som har regional og nasjonal verneverdi i regionen. Planen er ventet ferdigstilt mot slutten av 2021.

Arbeidet med ny strategi for verdiskaping ble igangsatt tidlig i 2020. Som et ledd i å redusere antall regionale strategier, inkluderer vi både FoU-strategien og Regionalt bygdeutviklingsprogram i strategien. Et bredt sammensatt næringspartnerskap er sentrale i strategiutviklingen.

Avdeling kultur og folkehelse
Våre virkemidler omfatter kompetanse, regionale strategier, økonomiske tilskudd og forvaltningsoppgaver. Vi bruker egen kompetanse for å stimulere til utvikling og samarbeid mellom ulike kulturaktører. Dette gjelder både kommuner, frivillige lag- og organisasjoner, i tillegg til kunst- og kulturinstitusjoner. Avdelingen vurderer at gjennomførte aktiviteter, kompetanseheving og kommunikasjon med kommuner og samarbeidspartnere har vært et positivt bidrag til utvikling, til tross for at koronapandemien har påvirket aktiviteten i svært stor grad.

Seksjon tannhelse
Tannhelsetjenesten arbeider for å få på plass overordnede samarbeidsavtaler mellom Trøndelag fylkeskommune og kommunene. Avtalene skal sikre bedre samhandling om et godt tilbud til felles pasienter og styrke folkehelsearbeidet.

Klinikkstrukturen er ikke endret i forbindelse med eller etter sammenslåingen. Ønsket om et desentralisert tilbud til hele befolkningen må veies mot krav til effektiv drift og levering av

tjenester av høy kvalitet. Tannhelsetjenesten rekrutterer godt til de aller fleste klinikker, men det er som oftest få søkere til stillinger på små klinikker.

Avdeling samferdsel
Fylkeskommunen har i 2020 jobbet med en rekke utviklings- og tilretteleggingsprosjekt på samferdselsområdet. I samspill med AtB er det lagt ned mye arbeid med å utvikle fylkets mobilitetstilbud i nytt regionanbud i drift fra 2021. Her har løsninger for fleksibel transport, drosjenæringens muligheter i distriktet og samordning mellom ulike transportbehov og transportkjøpere vært sentrale tema det er jobbet med.

En stor prosjektportefølje omhandler også tema som godstrafikk, mobilitet 2050 og Innherredsbyen. Fylkeskommunene fikk i 2020 tilsagn om i underkant av 56 millioner kroner i støtte fra Klimasats til et stort prosjekt for å utvikle utslippsfrie hurtigbåter, og for å stimulere til nytenkning og innovasjon. Dette prosjektet følges opp i et tett samarbeid mellom Trøndelag, Vestland, Nordland og Troms og Finnmark fylkeskommuner.

Avdeling veg
Det pågår et aktivt innovasjonsarbeid innenfor vegområdet. For utvikling av driftsfaget omfatter dette for eksempel datafangst i driftskontraktene, håndtering av snø i byen, smarte brøytestikker, elektronisk overvåkning av bærende konstruksjoner.

Aktiviteten innen vedlikehold på bruer og ferjekaibruer har i 2020 vært rekordstor. Fokus for bruvedlikehold har vært på bruer med høyst skadegrad. Til tross for dette har det ikke vært mulig å redusere antall bruer med høy skadegrad.

Forutsigbarhet og forståelse for fylkeskommunens forvaltning og prioriteringer er svært viktig og sikres gjennom etterlevelse og bekjentgjøring av strategier og handlingsprogram som er vedtatt for vegområdet. Kommunikasjon rundt dette søkes ivaretatt i alle aktuelle sammenhenger.

1.3. Medarbeidere

Trøndelag fylkeskommune er en utviklingsorientert organisasjon med engasjerte og kompetente medarbeidere som samarbeider for å nå felles mål.

1.3.1. Likestilling

Et delmål i arbeidsgiverpolitikken er at vi skal sikre en mangfoldig sammensetning av medarbeidere. I vedtatt arbeidsgiverpolitikk for 2018 – 2022 står det at fokus spesielt skal være på å:

- stimulere mangfoldig og inkluderende rekruttering
- fremme likeverd ved å ha gode arbeidsvilkår og utviklingsmuligheter for alle grupper medarbeidere
- hindre utstøting fra arbeidslivet og ha jobbtilbud til ulike grupper arbeidstakere
- aktivt motvirke rasisme og diskriminering i arbeidslivet

Ansatte:
59 % av de ansatte i Trøndelag fylkeskommune er kvinner.

Ledere:
Det er fortsatt flest menn i lederstillinger. Det har vært flere tilsettinger av rektorer de siste årene og i dag er 60 % av rektorene kvinner. Vi bør oppfordre flere kvinner til å søke teamlederstillingene i skolen for å øke andelen kvinner også i disse lederstillingene.

I gruppen assisterende rektor er det en liten økning i antall kvinner fra 2019 da andelen menn var 54 % og kvinner 46 %. Totalt har vi en økning i antall ledere som er kvinner fra 2019 til 2020 og det er forholdsvis jevnt fordelt.

Lederstillinger fordelt på kjønn 2020				
	Kvinner		Menn	
	Antall	Andel i %	Antall	Andel i %
Fylkesrådmannen/direktører	3	43	4	57
Rektorer	20	61	13	39
Assisterende rektor	12	48	13	52
Seksjonsledere	18	55	15	45
Fagledere	87	47	100	53
Teamledere	10	33	20	67
Alle ledere	150	48	165	52

Lønn:
Tariffavtalen har tre ulike tilnærminger for fastsetting av lønn. I kapittel 4 (lærere og de fleste andre ansatte) skjer lønnsendringene gjennom en kombinasjon av sentrale og lokale forhandlinger, med hovedvekt på sentrale reguleringer. I kapittel 3 (ledere) og 5 (tannleger, rådgivere) skjer all lønnsregulering lokalt. Tabellen under viser gjennomsnittlig lønn i de ulike kapitlene for 2020 samt kvinners lønn i % av menn.

Tallene i tabellen med gjennomsnittslønn er ikke justert hverken for lønnsansiennitet eller for årsverksfordeling mellom kvinner og menn innenfor de ulike gruppene. «Kapittel 5 andre» er for det meste rådgivere og ingeniører. «Kapittel 4 andre, ekskl. lærlinger» er blant annet renholdere, driftspersonale, miljøpersonale, konsulenter, tannpleiere og tannhelsesekretærer.

Gjennomsnittlig lønn fordelt på kjønn i Hovedtariffavtalen sine hovedkapittel* 2020			
	Kvinner	Menn	Kvinners lønn i % av menn
Kapittel 3-ledere	825 624	819 360	101
Kapittel 4-pedagogisk	561 040	554 126	101
Kapittel 4-andre, ekskl. lærlinger	461 175	494 200	93
Kapittel 5-tannleger	768 774	784 172	98
Kapittel 5- andre	657 952	653 799	101
Kapittel 5- tkmidt	770 546	818 091	94

***ekskl. bonus og funksjonstillegg**

Gjennomsnittlig stillingsprosent fordelt på kjønn 2020		
	Kvinner	Menn
Pedagogisk personale	80	81
Servicepersonale skole	87	85
Tannhelsepersonale	91	98
Sentral enhet, ekskl. ledere	92	94
Totalt	84	86

Det er en liten økning i gjennomsnittlig stillingsstørrelser fra 2019 til 2020, bortsett fra sentral enhet eksklusiv ledere der det er en liten nedgang fra 2019. Både kvinner og menn hadde i 2019 en gjennomsnittlig stillingsstørrelse på 95 %, mens i 2020 er dette 92/94 %. Gjennomsnittlig stillingsandel for menn har gått opp fra 85 % til 86 %, mens for kvinner er gjennomsnittet gått ned fra 86 % til 84 %.

1.3.2. Diskriminering

Trøndelag fylkeskommune er en inkluderende arbeidsplass og har som mål at arbeidsstokken skal gjenspeile mangfoldet i befolkningen. Underrepresenterte grupper kan oppfordres til å søke om det er saklig begrunnet. I alle stillingsannonser er det en fellestekst som heter: «Fylkeskommunen ønsker en mangfoldig sammensetning av ansatte».

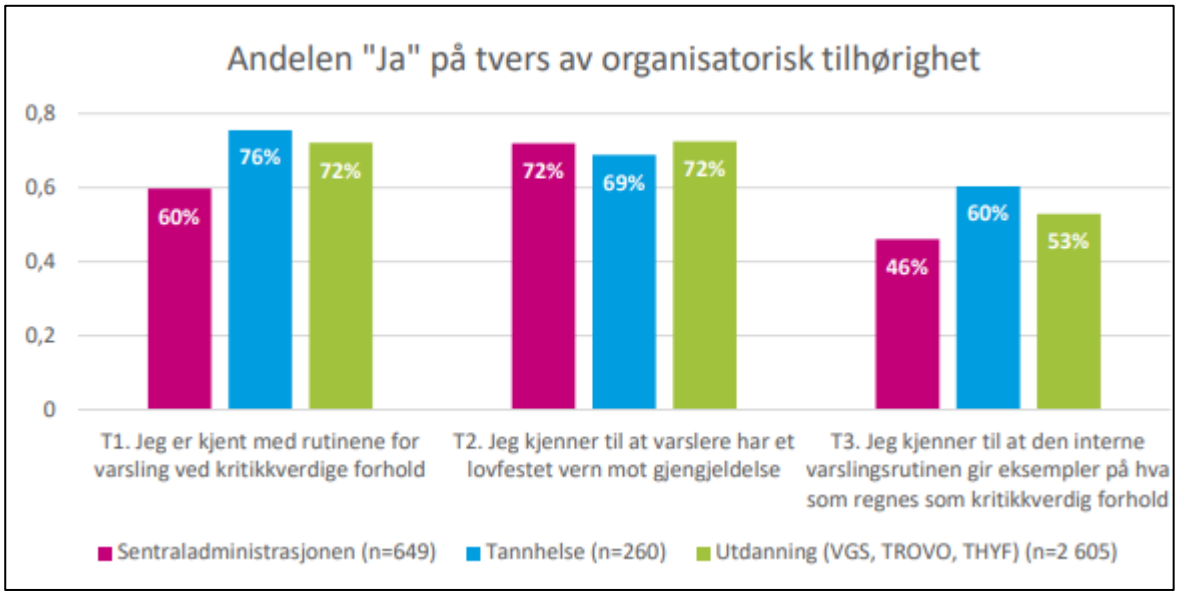
I 2020 mottok vi 9755 søknader på ledige stillinger, noe som er en økning fra 8621 i 2019. Av disse var 3319 fra menn og 6436 fra kvinner. Av søkerne hadde 657 utenlandsk opprinnelse, 57 funksjons-/yrkeshemming og 160 krevde fortrinnsrett til stillingen de søkte.

1.3.3. Etisk standard og varsling

Trøndelag fylkeskommune har vedtatt etisk standard med retningslinjer som gjelder for ansatte og politikere. Nyansatte skriver under på at de har forstått og godtatt fylkeskommunens etiske standard. Fylkesrådmannen har utarbeidet refleksjonsoppgaver som lederne kan bruke på personalsamlinger for å konkretisere etisk standard.

Det var to varslingssaker i 2020. I begge tilfellene rettet varsleren kritikk mot ledelse.
I begge tilfellene ble Friskgården bedriftshelsetjeneste engasjert til å gjøre undersøkelser om de varslede forhold.

Det har vært gjennomført en forvaltningsrevisjon om varslingsrutinene. I den forbindelse ble det tilført medarbeiderundersøkelsen tre spørsmål om kjennskapen til varslingsrutinene. 70 % av de ansatte er kjent med varslingsrutinene.

1.3.4. Medarbeiderundersøkelsen

Det er gjennomført en medarbeiderundersøkelse blant alle ansatte i november-desember 2020. Undersøkelsen kartlegger hvordan de ansatte opplever arbeidshverdagen og samarbeidet seg imellom, og forholdet til ledere. En slik undersøkelse er viktig i arbeid med organisasjonsutvikling og arbeidsmiljø. Både vernetjenesten og tillitsvalgte involveres i oppfølgingen.

I årsrapporten presenteres resultatet på fylkesnivå i kapittel 3.2.

1.4. Økonomi

Trøndelag fylkeskommune skal ha en bærekraftig økonomi og sikre at oppgavene blir løst gjennom optimal utnyttelse av ressursene.

1.4.1. Innledning og resultatvurdering

Det strategiske målet for styringsperspektivet økonomi er at Trøndelag fylkeskommune skal ha en bærekraftig økonomi og sikre at oppgavene blir løst gjennom en optimal utnyttelse av ressursene. For å kunne oppnå dette målet er det viktig med god økonomistyring og at vi holder oss innenfor de langsiktige handlingsreglene og målsettingene som fylkestinget har vedtatt for den økonomiske driften.

Kapittel 1.4 redegjør for de økonomiske resultatene i 2020. Avsnitt 1.4.2 og 1.4.3 presenterer driftsregnskap og driftsresultat for tjenesteområdene. Avsnitt 1.4.4 presenterer investeringsregnskapet. Langsiktig gjeld og lånefond, likviditet og garantiansvar presenteres i øvrige avsnitt.

Handlingsregler for finansutgifter og rentebufferfond og måltall om gjeldsgrad, netto driftsresultat og fritt disposisjonsfond presenteres i de avsnittene hvor disse temaene omtales.

1.4.2. Driftsregnskapet

For driftsregnskapet presenteres tre tabeller.

Tabell 1 viser bevilgningsoversikt drift i henhold til vedtak i økonomiplanen og er etter § 5-4 i regnskapsforskriften[1]. § 5-4 sier at bevilgningsoversikt drift skal vise inntekter som ikke er knyttet til bestemte formål (frie inntekter) og bruken av disse inntektene.

Tabell 2 er bevilgningsoversikt for tjenesteområder, også i henhold til økonomiplanvedtak. Tabell 2 inkluderer ikke bruk av fond og avsetninger til fond. Men tabellene til avsnitt 1.4.3, hvor vi presenterer driftsregnskapet for hvert tjenesteområde, inkluderer bruk av fond og avsetninger til fond.

Tabell 3 viser samlet økonomisk drift etter § 5-6 i regnskapsforskriften. § 5-6 gir oppstilling av inntekter, utgifter og netto avsetninger for den økonomiske driften. Tabell 3 inkluderer da alle inntekter og utgifter som inngår i driftsregnskapet, som ikke framgår i tabell 1. Slike inntekter er overføringer og tilskudd, brukerbetalinger og salgs- og leieinntekter som inntektsføres direkte på tjenesteområdene.

[1] Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.

Tabell 1 Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd i regnskapsforskriften

		Regnsk 2020	Budsj 2020	Rev.bud 2020	Avvik 2020	Regnsk 2019
i 1 000 kr.						
LN01	Rammetilskudd	-4 148 798	-3 752 634	-4 143 266	5 532	-3 600 373
LN02	Inntekts- og formueskatt	-2 701 416	-2 783 097	-2 695 972	5 444	-2 769 212
LN04	Andre generelle driftsinntekter	-45 656	-28 000	-28 000	17 656	-49 544
LN05	**Sum generelle driftsinntekter**	**-6 895 871**	**-6 563 731**	**-6 867 238**	**28 633**	**-6 419 128**
LN06	Sum bevilgninger drift, netto	6 792 483	6 068 678	7 497 221	704 739	6 383 116
LN08	**Sum netto driftsutgifter**	**6 792 483**	**6 068 678**	**7 497 221**	**704 739**	**6 383 116**
LN09	**Brutto driftsresultat**	**-103 388**	**-495 053**	**629 983**	**733 371**	**-36 012**
LN10	Renteinntekter	-19 963	-25 500	-26 164	-6 200	-58 821
LN11	Utbytte	-7 931	0	0	7 931	-291
LN12	Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-1 272	0	0	1 272	-63
LN13	Renteutgifter	174 731	278 916	257 726	82 995	190 052
LN14	Avdrag på lån	355 976	322 800	322 800	-33 176	309 428
LN15	**Netto finansutgifter**	**501 540**	**576 216**	**554 362**	**52 822**	**440 304**
LN16	Motpost avskrivninger	-700 268	0	-700 268	0	-572 117
LN17	**Netto driftsresultat**	**-302 116**	**81 163**	**484 078**	**786 193**	**-167 824**
	Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
LN18	Overføring til investering	91 816	27 200	107 389	15 573	42 701
LN19	Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	243 741	-13 585	-55 806	-299 548	81 114
LN20	Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-33 442	-94 778	-535 660	-502 218	-74 416
LN22	**Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat**	**302 116**	**-81 163**	**-484 078**	**-786 193**	**49 400**
LN23	**Fremført til inndekning i senere år**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-118 425**

Tabell 2 Bevilgning tjenesteområder

1000 kroner		Regnsk 2020	Budsj 2020	Rev.bud 2020	Avvik 2020	Regnsk 2019
i 1 000 kr.						
400-410	Politisk styring og kontrollorganer	54 105	59 054	66 384	12 278	72 859
420-480	Administrasjon og adm.lokaler	333 409	304 014	351 811	18 402	277 943
500-599	Opplæring	3 069 622	3 068 341	3 413 276	343 654	3 180 909
600-665	Tannhelse	267 747	250 947	272 944	5 196	255 818
700-716	Nærings- og bostedsutvikling	137 226	162 330	283 613	146 387	114 288
710	Fylkeskommunal næringsvirksomhet	6 073	-3 224	4 217	-1 856	3 553
711	Konsesjonskraft	-6 443	-15 370	-6 347	96	-11 484
720	Fylkesveger	1 471 454	784 663	1 398 767	-72 687	1 065 938
730-735	Kollektivtrafikk	1 272 271	1 209 690	1 480 006	207 734	1 184 830
740-790	Kulturaktivitet	241 336	248 234	286 869	45 533	238 461
800-899	Finansiering	-54 318	0	-54 318	0	0
Sum tjenesteområder		**6 792 483**	**6 068 678**	**7 497 221**	**704 739**	**6 383 116**

Tabell 3 Økonomisk oversikt drift etter § 5-6 i regnskapsforskriften

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6 med KOSTRA-arter		Regnsk 2020	Budsj 2020	Rev.bud 2020	Avvik 2020	Regnsk 2019
i 1 000 kr.						
LN01	Rammetilskudd	-4 148 798	-3 752 634	-4 143 266	5 532	-3 600 373
LN02	Inntekts- og formueskatt	-2 701 416	-2 783 097	-2 695 972	5 444	-2 769 212
LN04	Andre skatteinntekter	-14 587	0	0	14 587	-14 935
LN05	Andre overføringer og tilskudd fra staten	-380 184	-98 126	-351 987	28 196	-271 083
LN06	Overføringer og tilskudd fra andre	-1 787 651	-800 398	-1 043 300	744 351	-1 362 093
LN07	Brukerbetalinger	-70 335	-137 006	-71 366	-1 031	-98 968
LN08	Salgs- og leieinntekter	-213 246	-228 669	-222 956	-9 710	-248 985
LN09	Sum driftsinntekter	-9 316 218	-7 799 931	-8 528 847	787 371	-8 365 647
LN10	Lønnsutgifter	2 537 688	2 480 339	2 518 213	-19 475	2 494 775
LN11	Sosiale utgifter	644 863	616 172	640 745	-4 118	687 443
LN12	Kjøp av varer og tjenester	4 086 232	3 627 540	4 235 535	149 304	3 472 386
LN13	Overføringer og tilskudd til andre	1 231 002	562 449	1 047 637	-183 365	1 093 200
LN14	Avskrivninger	700 268	0	700 268	0	572 117
LN15	Sum driftsutgifter	9 200 053	7 286 500	9 142 400	-57 654	8 319 921
LN16	Brutto driftsresultat	-116 164	-513 430	613 552	729 717	-45 726
LN17	Renteinntekter	-26 503	-30 000	-32 264	-5 760	-71 943
LN18	Utbytter	-10 234	0	-2 301	7 933	-2 472
LN19	Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-1 272	0	0	1 272	-63
LN20	Renteutgifter	180 722	286 368	265 258	84 536	199 442
LN21	Avdrag på lån	371 604	338 225	340 100	-31 504	325 055
LN22	Netto finansutgifter	514 317	594 593	570 793	56 476	450 019
LN23	Motpost avskrivninger	-700 268	0	-700 268	0	-572 117
LN24	Netto driftsresultat	-302 116	81 163	484 078	786 193	-167 824
	Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
LN25	Overføring til investering	91 816	27 200	107 389	15 573	42 701
LN26	Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	243 741	-13 585	-55 806	-299 548	81 114
LN27	Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-33 442	-94 778	-535 660	-502 218	-74 416
LN29	Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	302 116	-81 163	-484 078	-786 193	49 400
LN30	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	-118 425

Netto driftsresultat og mindreforbruk

Netto driftsresultat er samlet driftsresultat for fylkeskommunen, før avsetninger til fond. Netto driftsresultat framgår i tabell 1 og 3 som 302,1 millioner kroner, dvs. overskudd. Som nevnt i innledningen kan vi ikke legge fram et regnskap med mindreforbruk på bunnlinjen. Sum disponeringer av netto driftsresultat i tabell 1 og 3 summeres derfor til 302,1 millioner kroner.

Samlet mindreforbruk på tjenesteområdene er på 406,9 millioner kroner. Mindreforbruk på tjenesteområdene framgår av avvik i tabell 2 og i tabell 5. I tabell 5 framgår mindreforbruket på 406,9 millioner kroner, etter netto avsetninger. På fylkestingets budsjettområde er det et regnskapsmessig resultat (overskudd) på 95,2 millioner kroner. Regnskapsmessig resultat framgår av tabell 1 som sum av avvik for generelle driftsinntekter, netto finansutgifter og overføring til investeringer.

Eliminering av mindreforbruket gjøres via avsetninger til disposisjonsfond i regnskapsavslutningen. Da vi i 2019-regnskapet avsatte kun mindreforbruket på tjenesteområdene til disposisjonsfond, så avsetter vi nå også regnskapsmessig resultat til disposisjonsfond.

I tabell 1 og 3 er det regnskapsført netto bruk av disposisjonsfond på 33,4 millioner kroner. Dette er 502,2 millioner kroner lavere enn revidert budsjett. Det var planlagt netto bruk av disposisjonsfond på 535,6 millioner kroner i revidert budsjett. Siden regnskapet ikke kan vise et mindreforbruk ved årets slutt var det bare behov for netto bruk av disposisjonsfond på 33,4 millioner kroner. Avviket mellom revidert budsjett og regnskap for netto avsetning til eller bruk av disposisjonsfond viser mindreforbruket til fylkeskommunen i 2020.

Det vil være mange grunner til mindreforbruket 2020. Koronapandemien har gitt økte statlige overføringer, både som rammetilskudd og øremerkede tildelinger, men også redusert skatteinngang. Men økt rammetilskudd og reduserte skatteinntekter er fanget opp i våre budsjettrevideringer. For rammetilskudd og skatt er det en merinntekt på bare 11 millioner kroner.

For finansutgifter er det i sum et avvik fra revidert budsjett på 53 millioner. Blant annet er renteutgiftene 82 millioner kroner lavere enn budsjettert.

Kommentarene til avsnitt 1.4.3 og økonomi-kommentarer til kapitler for avdelingene beskriver årsaker til mindre- og merforbruk for tjenesteområdene. Av tabell 3 ser vi at det er mottatt mye høyere inntekter enn budsjettert, og da hovedsakelig overføringer og tilskudd fra andre. Driftsutgiftene er på om lag samme nivå som budsjettert. Ubenyttede midler kan derfor være en del av forklaringen på mindreforbruk for tjenesteområder.

Måltall for netto driftsresultat

Netto resultatgrad i 2020 ble 3,2 % og det er noe bedre enn forrige år da resultatet ble 2,0 %. Noe av årsaken er blant annet økte inntekter fra staten på grunn av koronapandemien og de kraftige rentekuttene. Netto resultatgrad er netto driftsresultat i prosent av sum driftsinntekter. Teknisk Beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) har anbefalt at netto resultatgrad for fylkeskommunene bør være 4 prosent.

Fylkestinget vedtok i økonomiplan 2020-2023 at nivået på netto resultatgrad skulle være 4 prosent. Netto driftsresultat burde ha vært 368 millioner kroner for at vi skulle nådd resultatmålet.

Frie inntekter og sum driftsinntekter

Opprinnelig budsjett for frie inntekter (generelle driftsinntekter) var i 2020 på 6 563,7 millioner kroner. Fylkestinget har i løpet av 2020 revidert anslaget for frie inntekter i disse fylkestingssakene:

- 14/20 Budsjettrevisjon – fordeling av rammetilskudd i forbindelse med oppgaveoverføring
- 56/20 Revidert budsjett 2020
- 99/20 Driftsrapport 2/2020 med budsjettendringer

I fylkestingssak 14/20 ble anslag for rammetilskudd økt med 120,5 millioner kroner i forbindelse med oppgaveoverføringen fra Sams vegadministrasjon til fylkeskommunen. Denne oppgaveoverføringen lå ikke inne i det opprinnelige budsjettvedtaket.

I fylkestingssak 56/20 ble anslag for rammetilskudd økt med 288,4 millioner kroner og anslag for skatteinntekter redusert med 115,8 millioner. Revideringen kom som følge av statlig kompensasjon for mindreinntekter som følge av koronapandemien og forventet nedgang i skatteinntekter.

I fylkestingssak 99/20 ble anslag for rammetilskuddet økt med 10,5 millioner pga økt rammetilskudd knyttet til miljøvennlige ferjeløsninger. I tillegg ble det omfordelt mellom inntektsutjevning og skatteinntekter. 28,7 millioner av nedgangen i skatteinntekter i sak 56/20 ble omfordelt til inntektsutjevningen. Inntektsutjevningen omfordeler mellom fylkeskommuner og inngår i beløp for rammetilskuddet i tabellene ovenfor.

Rammetilskudd og skatteinntekter i 2020 utgjør 6 850 millioner kroner, og avvik mot revidert budsjett gir en merinntekt (avvik) på kun 11 millioner kroner. For andre generelle driftsinntekter er de et avvik på 17,7 millioner kroner. Disse inntektene er rentekompensasjon fra Statens vegvesen og Husbanken, til sammen 31,1 millioner kroner, samt naturressursskatt, til sammen 14,6 millioner kroner.

For sum driftsinntekter er det store avvik på overføringer og tilskudd ettersom vi ofte ikke budsjetterer med slike inntekter. Disse inntektene motsvares av økt driftsutgifter eller økte avsetninger.

Netto finansutgifter
Koronapandemien som oppstod tidlig i 2020 bidro til nedgang i renten. Som følge av lavere rentenivå enn forventet i 2020 er det en mindreinntekt på renteinntekter i forhold til budsjett på 6,2 millioner kroner. Renteutgifter på ca. 82,9 millioner kroner under budsjett skyldes også at rentenivået i 2020 har vært lavere enn forventet samtidig som det i budsjettet var lagt inn en liten buffer.

Fylkeskommunene har gjennom året hatt veldig god likviditet og vi har ventet med låneopptak til slutten av året. Størstedelen av låneavtalene er inngått med flytende rente, men en del av

lånemassen er sikret gjennom rentebytteavtaler. Med endringer i rentenivået gjennom året er det vanskelig å budsjettere helt nøyaktig.

Det er betalt 33,1 millioner kroner mer i avdrag på lån enn budsjettert. Dette skyldes at man etter nye krav, har revurdert avskrivbare anleggsmidler med omtrent 2,5 milliarder kroner.

Handlingsregel for finansutgifter er å bevisstgjøre hvor stor andel av våre tilgjengelige inntekter som går med til å dekke finanskostnader. Perspektivet er at å låne penger er å forbruke nå, på bekostning av framtiden. I økonomiplanvedtaket for 2020-2023 ble det satt et mål om at maksimalt 8 % av brutto driftsinntekter skulle gå til dekning av finansutgiftene. I 2020 utgjorde finansutgiftene 6 % av brutto driftsinntekter.

Netto avsetninger eller bruk av fond

Bundne driftsfond
Det er et avvik på 299,5 millioner kroner på avsetninger eller bruk av bundet fond i forhold til revidert budsjett. Ifølge ny kommunelov og forskrift om årsregnskap og budsjett er det bare avsetninger eller bruk av fond vedtatt av fylkestinget som kan budsjetteres. Avviket viser netto avsetning eller bruk av bundet fond bestemt av underordnet organ.

Netto avsetning til bundne driftsfond utgjør 243,7 millioner kroner i 2020. Det ble totalt avsatt 585,2 millioner kroner og brukt 341,4 millioner kroner fra bundne driftsfond gjennom året. Saldo på bundne driftsfond pr 31.12 utgjør 679,7 millioner kroner. Det er en økning på 241 millioner kroner i forhold til 2019, og gjenspeiler delvis midler som ikke er tatt i bruk i 2020 på grunn av koronapandemien.

Disposisjonsfond
I 2020 er det avsatt 195,141 millioner kroner til disposisjonsfondet, og det er brukt 110,158 millioner kroner fra fondet.

Saldo på disposisjonsfondet pr 31.12. utgjør 1 257 millioner kroner, en økning på 84,9 millioner kroner fra 2019. Fylkestinget har tidligere satt av midler på disposisjonsfondet som skal gå til spesielle formål. Nedenfor er det en oversikt over de ulike formål fylkestinget har avsatt midler til og hvordan saldoen har endret seg fra 2019 til 2020.

Tabell 4: Fordeling av midler på disposisjonsfond

Disposisjonsfond	31.12.2019	31.12.2020
Frie ubundne midler	298 465 200	326 587 590
Avvik mer-/mindreforbruk ved enhet	450 058 279	502 218 404
Rentefond	180 052 243	180 052 243
FUs disposisjonsfond	638 048	0
Konsesjonskraft	4 653 973	4 653 973
Samferdselsfond	52 618 000	23 789 080
Opplæringsfond	38 368 000	29 974 000
Regionalt utviklingsfond	61 481 507	46 481 507
Marint utviklingsfond	59 067 619	106 385 197
Tunnelsikkerhet	0	19 843 000
Innovasjonsfond samferdsel	4 939 448	4 939 448
NOx-fond	5 532 344	5 532 344
Forsikringsfond	1 421 952	0
Internt premiefond	0	0
Fond personaltiltak	977 399	0
Avsatte aksjer "Trønder-pipe"	200 000	0
Bergkunstreisen	14 400 000	7 400 000
Sum disposisjonsfond	**1 172 874 012**	**1 257 856 787**

Måltall for fritt disposisjonsfond (frie ubundne midler) er vedtatt til 4 % av brutto driftsinntekter. Fritt disposisjonsfond ved utgangen av året 2020 er 3,6 % av brutto driftsinntekter. For å nå vår målsetting om 4 % må disposisjonsfondet økes med 41 millioner.

Handlingsregel for rentebufferfond gir et «tak» på 3 % av den andelen av låneporteføljen som ikke er sikret, eller maksimalt 200 millioner kroner. Rentefondet utgjør 3 % av usikret låneportefølje.

Pensjonsutgifter

I 2020 ble regnskapet belastet med 308,4 millioner kroner i pensjonskostnader. Det er 35,7 millioner kroner lavere enn i 2019. Kostnadene er fordelt mellom KLP og SPK med henholdsvis 160,6 og 147,8 millioner. Premieavviket i 2020, dvs. differansen mellom betalt pensjonspremie og pensjonskostnad, økte med 32,4 millioner kroner (ekskl. arbeidsgiveravgift). Samtidig ble tidligere års premieavvik nedbetalt med 88,2 millioner kroner (ekskl. arbeidsgiveravgift).
Trøndelag fylkeskommune har et akkumulert premieavvik på ca. 347,2 millioner kroner ved utgangen av 2020 (tilsvarende i 2019 var 410,9 millioner kroner). Dette skal nedbetales og kommer som en kostnad i regnskapet de neste 7 – 10 årene.

Pensjonsregnskapet gjøres opp på fellesområdet under seksjon regnskap. Her blir netto inntekter / kostnader fra avslutningen av pensjonsregnskapet forholdsmessig fordelt på tjenesteområder etter pensjonsgrunnlaget for alle ansatte. Resultatet ble en merinntekt på 80 millioner kroner. Bakgrunnene for dette er uvanlig lave pensjonspremier som følge av et moderat lønnsoppgjør samt ny offentlig tjenestepensjon og nye samordningsregler med folketrygden.

I 2020 er det brukt 22,8 millioner kroner av premiefondet i KLP (22,9 millioner kroner i 2019). Beløpet blir fordelt og gir en reduksjon av pensjonsutgifter på de ulike tjenesteområdene.

Premiefond

Fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefond kan brukes til fremtidige premiebetalinger. Dette er midler som ligger hos KLP og ikke i vårt regnskap. Bruk av fond går til direkte reduksjon av fakturabeløp.

1.4.3. Driftsregnskap tjenesteområder

Tabell 5-14 presenterer regnskap og budsjett for alle tjenesteområdene, slik som dette er vedtatt i økonomiplan 2020-2023. Hvert tjenesteområde er spesifisert på 3-siffer nivå etter tjenesteproduksjon i henhold til oppdeling i KOSTRA.

Tabell 5: Netto driftsresultat pr tjenesteområde i avdelingene

Tjenesteområde *1000 kroner*		Regnskap 2020	OB 2020	Rev bud 2020	Avvik	Regnskap 2019
400-410	Politisk styring og kontrollorganer	54 473	59 054	66 384	11 910	72 859
420-480	Administrasjon og adm.lokaler	334 099	304 014	351 811	17 712	275 038
500-599	Opplæring	3 177 812	3 062 295	3 424 789	246 977	3 193 022
600-650	Tannhelse	270 479	250 947	275 868	5 389	261 323
700-719	Nærings- og bostedsutvikling	154 398	155 791	259 419	105 021	167 343
710	Fylkeskommunal næringsvirksomhet	6 073	-3 224	4 217	-1 856	3 553
711	Konsesjonskraft	-6 443	-5 180	-5 137	1 306	-11 484
722	Fylkesveger	1 469 149	784 663	1 398 269	-70 879	1 080 997
730	Kollektivtrafikk	1 430 671	1 209 690	1 489 290	58 619	1 221 301
740-790	Kulturaktivitet	237 329	248 234	270 104	32 775	239 937
Sum tjenesteområder		**7 128 040**	**6 066 284**	**7 535 014**	**406 974**	**6 503 889**

Regnskap og budsjett for tjenesteområdene kan tilhøre flere forskjellige avdelinger. På samme måte vil avdelingene kan ha regnskap og budsjett som inkluderer flere tjenesteområder. Driftsresultat for avdelingene presenteres i kapittel 3 til 9.

Summen av mindreforbruket i tabell 6-15 er på 406,9 millioner kroner. Dette mindreforbruket er inkludert netto avsetninger til fond. Alle tall i tabellene viser netto driftsutgifter.

Tabell 6: Tjenesteområde politisk styring og kontrollorganer

Tjenester	Regnskap 2020	OB 2020	Rev bud 2020	Avvik	Regnskap 2019
Politisk styring og kontrollorganer	46 099	51 189	58 723	12 624	61 080
Kontroll og revisjon	8 375	7 865	7 661	-714	11 779
Politisk styring og kontrollorganer	**54 473**	**59 054**	**66 384**	**11 910**	**72 859**

Tjenesteområdet hadde i 2020 et mindreforbruk på 11,9 millioner kroner. Av dette var 14,4 millioner kroner overført mindreforbruk fra tidligere.
2,5 millioner kroner av mindreforbruket ble ved fylkestingsvedtak omfordelt til veiformål.
Tjenesteområdet har ellers holdt seg til budsjett, med kun mindre avvik.

Tabell 7: Tjenesteområde administrasjon og administrasjonslokaler

Tjenester	Regnskap 2020	OB 2020	Rev bud 2020	Avvik	Regnskap 2019
Administrasjon	237 782	226 366	273 738	35 956	259 197
Forvaltningsutg. i eiendomsforvaltn.	10 761	22 013	20 102	9 341	19 422
Administrasjonslokaler	33 891	32 830	34 431	540	25 983
Tjenester utenfor ord. f.k. ansvarsområde	0	19	19	19	-1
Årets premieavvik	-37 017	10 103	10 303	47 320	-110 799
Amortisering av tidl års premieavvik	100 713	0	0	-100 713	88 050
Premiefond	-22 771	0	0	22 771	-22 906
Diverse fellesutgifter	10 740	12 684	13 218	2 478	16 093
Administrasjon og adm.lokaler	**334 099**	**304 014**	**351 811**	**17 712**	**275 038**

Tjenesteområde administrasjon og administrasjonslokaler har et mindreforbruk på 17,7 millioner kroner i 2020. Det er overført mindreforbruk fra 2019 på 82,5 millioner kroner.

Tjeneste administrasjon har et mindreforbruk på 35,9 millioner kroner. Dette skyldes blant annet mindre kjøp av varer og tjenester enn budsjettert i 2020. Koronapandemien har medført et lavere aktivitetsnivå på flere områder, lavere reiseutgifter og på for eksempel mobilordningen er det gjort færre innkjøp enn planlagt. Vi kan derfor forvente oss et større forbruk i 2021.

Årets premieavvik og amortisering av tidligere års premieavvik utgjør et merforbruk på 53,4 millioner kroner. Det er brukt 22,8 millioner kroner av premiefondet. Beløpet blir fordelt og gir en reduksjon av pensjonsutgifter på de ulike tjenesteområdene.

Tabell 8: Tjenesteområde opplæring

Tjenester	Regnskap 2020	OB 2020	Rev bud 2020	Avvik	Regnskap 2019
Skolelokaler, forvaltning, skyss og internater	519 770	284 940	545 497	25 727	516 361
Skoleforvaltning	226 034	231 322	254 653	28 619	244 595
Programfag og fellesutgifter	1 512 623	1 616 019	1 656 446	143 825	1 579 912
Fagskole	5 192	10 475	15 202	10 011	6 409
Landslinjer	6 741	-7 142	-4 051	-10 793	4 960
Oppfølgingstjenesten og Pedagogisk psykologisk tjeneste	51 478	53 900	60 131	8 653	49 127
Spesialundervisning og særskilt tilpasset opplæring	256 336	256 979	256 154	-182	251 037
Fagopplæring i arbeidslivet	449 717	439 561	452 234	2 517	406 180
Voksenopplæring etter opplæringsloven	51 980	65 393	66 265	14 285	53 961
Andre undervisningsformål	97 941	110 847	122 260	24 319	80 479
Opplæring	**3 177 812**	**3 062 295**	**3 424 789**	**246 977**	**3 193 022**

For tjenesteområde opplæring er det et mindreforbruk på 247 millioner kroner.
Overført mindreforbruk fra tidligere år var 111,3 millioner kroner.

I kapittel 4 for avdeling utdanning framgår at skoler og seksjoner på avdelingen har et mindreforbruk på 142,9 millioner kroner. Denne differansen kommer av at det er budsjett på tjenesteområde opplæring som ikke disponeres av seksjoner og skoler i avdeling utdanning. Dette er budsjett knyttet til eiendomsdrift, IKT og felleskostnad pensjon.

For 2020 er det blant annet en stor merinntekt på felleskostnader pensjon som bidrar til et stort mindreforbruk. Dette budsjetteres og regnskapsføres på seksjon regnskap, felleskostnader. Det er også mindreforbruk på skolelokaler (eiendomsdrift).

De videregående skolene hadde et mindreforbruk på 90,2 millioner kroner. Gjenbevilgning fra 2019 var 60,6 millioner kroner. Mindreforbruket er altså økt med 29,6 millioner kroner i 2020. Mindreforbruket i seksjonene i avdeling utdanning er blant annet knyttet til en tilbuds- og driftsreserve. I tillegg har avdelingen midler som er planlagt brukt i 2021 og 2022.

Tabell 9: Tjenesteområde tannhelse

Tjenester	Regnskap 2020	OB 2020	Rev bud 2020	Avvik	Regnskap 2019
Tannhelsetjeneste - Fellesfunksjoner	60 436	17 952	19 710	-40 726	51 669
Tannhelsetjeneste - Pasientbehandling	210 042	232 995	256 158	46 116	209 654
Tannhelse, netto driftsutgifter	**270 478**	**250 947**	**275 868**	**5 390**	**261 323**

Tjenesteområdet tannhelse gjelder for seksjon tannhelse, samt at noen utgifter og inntekter til IKT og pensjon gjelder avdeling økonomi og digitalisering.

For seksjon tannhelse er det et merforbruk på 4,8 millioner kroner. Men det er merinntekter for pensjonsavregning som gjør at det samlet for tjenesteområdet blir et mindreforbruk på 5,4 millioner kroner.

Merforbruket på seksjon tannhelse skyldes blant annet kjøp av smittevernutstyr på grunn av koronapandemien. I tillegg har det vært stor prisøkning på vanlig smittevernutstyr som munnbind og hansker som tannhelsetjenesten har stort forbruk av. For tannhelse har det uteblitt pasientinntekter på grunn av koronapandemien.

Tabell 10: Tjenesteområde nærings- og bostedsutvikling

Tjenester	Regnskap 2020	OB 2020	Rev bud 2020	Avvik	Regnskap 2019
Tilrettelegging, støttefunksjoner og finansieringsbistand for næringslivet	83 879	99 833	125 542	41 663	117 480
Fylkeskommunal næringsvirksomhet	638	0	66	-572	29
Lokal og regional utvikling	63 900	48 793	124 918	61 019	41 367
Friluftsliv og miljø	5 981	7 166	8 893	2 912	6 705
Nærings- og bostedsutvikling	**154 398**	**155 791**	**259 419**	**105 021**	**165 582**

For tjenesteområdet er det et mindreforbruk på 105 millioner kroner. Mindreforbruket på tjeneste tilrettelegging, støtte og bistand for næringslivet gjelder hovedsakelig avdeling plan, næring og kulturminner. Mindreforbruket på tjeneste lokal og regional utvikling gjelder i tillegg for avdeling samferdsel.

Mindreforbruket skyldes blant annet mobil og bredbåndsutbygging. Alle tildelte midler er bundet opp til dedikerte prosjekt, men sluttbetalingen påløper typisk 2 år etter at midlene er disponible.

Bedriftsintern opplæring har et mindreforbruk som skyldes at ordningen for omfattende kompetansetiltak for store bedrifter ikke ble disponert i 2020. I tillegg har det vært en forskyvning av aktivitet på prosjekter som delvis vil bli brukt i 2021. Det har også vært mindre reiseaktivitet, servering og utviklingstiltak enn budsjettert som følge av koronapandemien.

Tabell 11: Tjenesteområde fylkeskommunal næringsvirksomhet

Tjenester	Regnskap 2020	OB 2020	Rev bud 2020	Avvik	Regnskap 2019
Fylkeskommunal næringsvirksomhet	6 073	-3 224	4 217	-1 856	3 553
Fylkeskommunal næringsvirksomhet	**6 073**	**-3 224**	**4 217**	**-1 856**	**3 553**

Tjenesteområde fylkeskommunal næringsvirksomhet har et merforbruk på 1,8 millioner kroner.

Tabell 12: Tjenesteområde konsesjonskraft

Tjenester	Regnskap 2020	OB 2020	Rev bud 2020	Avvik	Regnskap 2019
Konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg	-6 443	-5 180	-5 137	1 306	-11 484
Konsesjonskraft	**-6 443**	**-15 370**	**-6 347**	**1 306**	**-11 484**

Konsesjonskraft har en merinntekt på 1,3 millioner kroner i forhold til revidert budsjett.

Tabell 13: Tjenesteområde fylkesveg

Tjeneste	Regnskap 2020	OB 2020	Rev bud 2020	Avvik	Regnskap 2019
Fylkesveier - miljø- og trafikksikkerhetstiltak	1 469 149	784 663	1 398 269	-70 879	1 080 997
Veg, netto driftsutgifter	**1 469 149**	**784 663**	**1 398 269**	**-70 879**	**1 080 997**

Tjenesteområde fylkesveier har et merforbruk på 70,8 millioner kroner. Det er overført mindreforbruk på 117,9 millioner kroner fra 2019. Dette mindreforbruket gjelder tidligere seksjon vei i avdeling samferdsel. I tillegg ble tjenesteområdet tilført budsjettmidler på 92,3 millioner kroner til administrasjon av ny vegavdeling fra 1.1.2020.

Merforbruket skyldes blant annet prisøkning og nye krav i driftskontrakter, ekstraordinære hendelser med flom, ras og skred og merforbruk i egen administrasjon og forvaltning. I tillegg er det ca. 14 millioner kroner som er feilbelastet i driftsregnskapet og som skulle vært ført på fornyingsprosjekter i investeringsregnskapet. For å dekke merforbruk på driftskontrakter er det et mindreforbruk på vegvedlikehold.

Pensjonskostnader utgjør et mindreforbruk på 4 millioner kroner på tjenesteområde fylkesveg.

Tabell 14: Tjenesteområde kollektivtrafikk

Tjenester	Regnskap 2020	OB 2020	Rev bud 2020	Avvik	Regnskap 2019
Bilruter	1 050 407	821 680	1 075 233	24 827	814 804
Fylkesveiferjer	213 175	218 277	223 003	9 828	229 040
Båtruter	120 335	123 606	144 508	24 173	128 716
Transport(ordninger) for funksjonshemmede	36 339	35 811	36 422	83	37 066
Sporveier og forstadsbaner	10 114	10 316	10 123	10	11 675
Lufttransport	302	0	0	-302	0
Kollektivtrafikk	**1 430 671**	**1 209 690**	**1 489 290**	**58 619**	**1 221 301**

Tjenesteområde kollektivtrafikk har et mindreforbruk på 58,6 millioner kroner. Det ble overført mindreforbruk fra 2019 på 29,9 millioner kroner.

Mindreforbruket skyldes blant annet ubenyttede midler som er bundet opp i prosjekter som fremtidens hurtigbåt, Trøndelagsekspressen, smart transport, nullutslipp-metro til sjøs, utredning anskaffelse utslippsfri hurtigbåt, Jøa til land og innherredsbyen. Drift og vedlikehold av kollektiv infrastruktur som ferjekai og depot hadde et mindreforbruk i 2020. Deler av midlene vil bli brukt i 2021 for å dekke opp arbeid og forpliktelser som er forsinket. I tillegg er en del av mindreforbruket gjenbevilget fra 2019 ikke disponert.

Tabell 15: Tjenesteområde kulturaktivitet

Tjenester	Regnskap 2020	OB 2020	Rev bud 2020	Avvik	Regnskap 2019
Bibliotek	17 087	18 711	21 360	4 273	17 105
Kulturminnevern	13 984	18 588	26 455	12 471	18 608
Musèer	69 469	68 716	70 958	1 490	65 539
Kunstformidling	87 746	91 479	95 597	7 851	91 078
Kunstproduksjon	681	650	750	69	961
Idrett	16 727	19 740	21 596	4 869	21 997
Andre kulturaktiviteter	31 636	30 350	33 387	1 752	24 648
Kulturaktivitet	**237 329**	**248 234**	**270 104**	**32 775**	**239 937**

Tjenesteområde kulturaktivitet gjelder i hovedsak for avdeling kultur og folkehelse. Kulturminnevern gjelder avdeling plan, næring og kulturminner.

For tjenesteområdet er det et mindreforbruk på 32,8 millioner kroner. Om lag 20 millioner er mindreforbruk i avdeling kultur og folkehelse. Om lag 11 millioner er mindreforbruk i avdeling plan, næring og kulturminner. Mindreforbruket i denne avdelingen er knyttet til tjeneste kulturminner.

Mindreforbruket skyldes delvis utsatt aktivitet som følge av koronapandemien. Det har også vært lavere driftsutgifter som følge av vakanse i stillinger, noen stillinger er midlertidig finansiert av prosjektmidler, mindre reiseaktivitet og mindre interne utviklingstiltak enn planlagt for 2020.

1.4.4. Investeringer

Trøndelag fylkeskommune har investert for 1 866 millioner kroner i varige driftsmidler i 2020. Opprinnelig budsjett investeringsutgifter var til sammen 2 059,7 millioner kroner. Av dette er 2 052,2 millioner til investeringer i varige driftsmidler. I løpet av året revideres investeringsbudsjettet etter fremdrift på prosjektene. I 2020 er investeringsbudsjettet revidert i disse fylkestingssakene:

- 56/20 Revidert budsjett 2020
- 99/20 Driftsrapport 2/2020 med budsjettendringer
- 129/20 Revidert budsjett 2020

Endringene i budsjettet skyldes blant annet gjenbevilgning av ubrukte investeringsmidler fra 2019 og endring på grunn av forsinket eller fremskyndet framdrift. I fylkestingssak 56/20 ble det som følge av koronapandemien bevilget ekstra midler til investeringsprosjekter innenfor skolebygg med 144,9 millioner kroner. Tiltakspakke Covid-19 ble først behandlet i fylkesutvalgssak 139/20.

Kommuneloven fastsetter at fylkeskommunen sitt budsjett skal vedtas for hvert enkelt år og at budsjettet skal være realistiske. Dette gjelder også investeringsbudsjettet. Ubrukte midler fra 2019 ble derfor gjenbevilget i fylkestingssakene 56/20 og 99/20. I desember 2020 ble budsjettet redusert slik at det skulle være i samsvar med framdriften på de enkelte prosjekt, viser til

fylkestingssak 129/20. For prosjekter som har fått redusert budsjett på grunn av forsinket fremdrift må budsjettene oppjusteres til opprinnelig nivå etter hvert som fremdriften tilsier det.

Tabell 16: Bevilgningsoversikt investering

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd med KOSTRA-arter	Regnsk 2020	Budsj 2020	Rev.bud 2020	Avvik 2020	Regnsk 2019
i 1 000 kr.					
LN01 Investeringer i varige driftsmidler	1 866 096	2 052 205	2 035 281	169 185	3 142 341
LN02 Tilskudd til andres investeringer	10 549	0	0	-10 549	6 571
LN03 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	62 435	7 500	62 498	62	7 513
LN05 Avdrag på lån	529 581	0	0	-529 581	0
LN06 Sum investeringsutgifter	**2 468 661**	**2 059 705**	**2 097 779**	**-370 882**	**3 156 425**
LN07 Kompensasjon for merverdiavgift	-298 115	-352 100	-246 424	51 691	-572 317
LN08 Tilskudd fra andre	-722 510	-838 519	-744 135	-21 625	-1 688 946
LN09 Salg av varige driftsmidler	-297 386	0	-294 894	2 492	-19 320
LN10 Salg av finansielle anleggsmidler	-650	0	-650	0	-105
LN12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-538 539	0	-14 422	524 117	-49 758
LN13 Bruk av lån	-545 578	-836 400	-723 261	-177 683	-658 265
LN14 Sum investeringsinntekter	**-2 402 779**	**-2 027 019**	**-2 023 787**	**378 992**	**-2 988 712**
LN19 Netto utgifter videreutlån	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
LN20 Overføring fra drift	-91 816	-26 200	-92 739	-923	-42 701
LN21 Netto avsetninger til eller bruk av bundne	-1 062	0	-1 764	-702	-49 832
LN22 Netto avsetninger til eller bruk av ubundet	26 997	-6 485	20 512	-6 485	-75 181
LN24 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	**-65 881**	**-32 685**	**-73 992**	**-8 110**	**-167 713**
LN23 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabell 17: Investering i varige driftsmidler

Investering i anleggsmidler	Regnskap 2020	OB 2020	Rev bud 2020	Avvik
Nye ERP system (økonomi, regnskap, HR og lønn)	26 173	15 000	27 537	1 364
Investeringer i Administrasjonsbygg	9 361	0	9 248	-113
Seksjon eiendom - Utvikling fag- og kvalitetssystemer	4 432	1 500	3 500	-932
Utvikl. FDV- og BIM-verktøy - Øk. plan 2019-2022	1 568	1 500	1 500	-68
Administrasjon og eiendomsledelse	**41 533**	**18 000**	**41 785**	**252**
Inventar og utstyr i videregående skoler	23 233	0	19 029	-4 204
Eiendomsutvikling	258 682	0	258 412	-270
Nye prosjekter 2020	10 247	0	13 600	3 353
Skilting bygg og anlegg	735	0	700	-35
Sum investeringer skolebygg fra tidligere Økonomiplaner	22 340	0	17 700	-4 640
Ole Vig videregående skole - Ombygging bygg G	22 248	9 900	17 500	-4 748
Ole Vig videregående skole - Parkeringsplass	65	0	100	35
Ytre Namdal fagskole – Samlokalisering	15 646	7 300	14 150	-1 496
Mære landbruksskole - NY maskinhall	6 951	0	6 000	-951
Mære landbruksskole - Riving gammel driftsbygning	2 652	0	3 500	848
Olav Duun videregående skole – utviklingsplan skolebygg	1 212	0	700	-512
Verdal videregående skole - Utviklingsplan skolebygg	10 274	0	10 000	-274
Johan Bojer videregående skole - Skoletomt	2 971	0	1 800	-1 171
Johan Bojer videregående skole - Utvikling ny skole	13 824	36 900	12 000	-1 824
Melhus videregående skole - Utviklingsplan skolebygg	109	5 000	100	-9
Oppdal videregående - Utviklingsplan skoleanlegg	11 495	40 500	9 800	-1 695
Gerhard Schøning – Utvikling av skoleanlegg	13 452	2 600	9 900	-3 552
Guri Kunna videregående skole, avd Hitra - Utviklignsplan skoleb	503	12 000	500	-3
Tiller videregående skole - Utviklingsplan skolebruksplan 4	82 116	185 000	90 000	7 884
Trondheim katedralskole - utviklingsplan skolebruksplan 4	1 193	40 000	1 300	107
Ny videregående skole v/Leangen - Planlegging og utredning	690	5 000	400	-290
Åfjord videregående skole - Utvikling skoleanlegg	0	39 000	0	0
Åfjord videregående skole - Nytt skoleanlegg	2 124	0	1 600	-524
Kyrksæterøra videregående skole - Utvikling skoleanlegg	4 156	21 700	4 000	-156
Ole Vig videregående skole - Avdeling Sutterøy	30 707	14 600	31 000	293
Mære landbruksskole - Ny stall	14 391	8 400	14 300	-91
Planlegging opplæringsfartøy	95	500	100	5
Bedre skolebygg	13 211	10 000	11 380	-1 831
Energi og miljøinv (EMI)	19 200	40 000	12 000	-7 200
Teknisk oppgradering skolebygg	18 243	25 000	18 805	561
Nybygging, ombygging, påbygg, samt utstyr i skolene	**602 766**	**503 400**	**580 376**	**-22 390**
Ny skolebruksplan	1 029	3 000	800	-229
Utvikling og bygging	**1 029**	**3 000**	**800**	**-229**
Ny tannklinikk Hitra	226	1 000	300	74
Tannteknikk - Teknisk oppgradering	3 380	2 500	2 975	-405
Tannhelse	**3 606**	**3 500**	**3 275**	**-331**
Fosenvegene, pakke 1	26 222	20 600	21 400	-4 822
Fosenvegene, pakke 3	72 603	92 400	80 000	7 397
Laksevegen, trinn 1	2 274	68 500	29 900	27 626
Laksevegen, trinn 2	257 091	335 000	278 400	21 309
Dolmsundet bru	16 985	0	16 000	-985
Fv 704 Sandmoen - Tanem	3 366	0	5 400	2 034
Sandmoen - Røddekrysset GSV	1 558	0	1 900	342
Fv17/720 Dyrstad-Sprova-Malm	139 748	233 200	140 000	252
Fv705 Stjørdal-Kyllo	108	0	0	-108
Ferdigstilte prosjekt - opprydding	2 819	0	0	-2 819
Store veiprosjekter	522 774	749 700	573 000	50 226
Fornyingsprogram	271 488	200 400	250 000	-21 488
Tunnel - forskriftstiltak	2 199	0	2 500	301
Gang- og sykkelveg	13 699	50 300	15 300	1 601
Mindre veganlegg	48 801	27 900	55 000	6 199
Ferjekai mindre veganlegg	2 939	0	3 500	561
Trafikksikkerhet	10 782	16 500	21 200	10 418
Kollektivtiltak	3 950	0	100	-3 850
Miljø	52	8 800	2 000	1 948
Planlegging og strategisk grunnerverv	11 560	18 600	12 100	540
Skredsikring	154 110	222 000	169 100	14 990
Miljøpakke	134 693	190 105	251 846	117 153
Fylkesveier, miljø og trafikksikkerhet	**1 177 046**	**1 484 305**	**1 355 646**	**178 599**
Hvilebrakker AtB	9 051	4 000	16 200	7 149
Ferjekai 2019	14 557	0	15 000	443
Sjåførfasiliteter/hvileinfrastruktur	227	0	300	73
Knutepunktutvikling	831	4 000	900	69
Veikantutstyr AutoPASS ferje Flakk og Rørvik	1 430	0	500	-930
Kollektiv infrastruktur	0	5 000	0	0
Sjøsikkerhet, vindmålere	0	2 000	500	500
Investeringer i ferjekaier	14 018	25 000	20 000	5 982
Kollektivtrafikk	**40 114**	**40 000**	**53 400**	**13 286**
Sum investeringer i anleggsmidler	**1 866 095**	**2 052 205**	**2 035 282**	**169 186**

Investeringsutgifter
Investeringene i varige driftsmidler viser et mindreforbruk på 169,185 millioner kroner i forhold til revidert budsjett. Det største avviket er på fylkesvei og trafikksikkerhet, som har et mindreforbruk på 178,6 millioner kroner. Herav utgjør mindreforbruket på miljøpakken 117,1 millioner kroner. Det skyldes dels effekten av manglende kapasitet i Statens vegvesen de to siste tertial 2019, dels effekten av ny organisasjon fra 2020 og etablering av nye rutiner i dette grensesnittet. Det forventes en vesentlig større aktivitet og gjennomføringsevne i 2021. De øvrige investeringsområdene har et samlet merforbruk på omtrent 7 millioner kroner.

Avdrag på lån

Det er et betydelig avvik på 529,581 millioner kroner på avdrag på lån som skyldes manglende budsjettering. Avviket gjelder avdrag på ca. 9,5 millioner kroner knyttet til forskottering av veginvestering fra Frøya og Rissa kommuner. I tillegg gjelder det avdrag på lån knyttet til Vegamot AS (tidligere Fosenvegene AS) på 520 millioner kroner.

Trøndelag fylkeskommune har tidligere lånt ut midler til Vegamot AS (tidligere Fosenvegene AS) for forskottering av bompenger. Vegamot AS har tilbakebetalt 520 millioner kroner av disse midlene i 2020. Innbetalingen fra Vegamot AS har vi brukt til å betale ekstraordinært avdrag for å betale ned vår lånegjeld. Vi har hverken budsjettert med innbetalingen fra Vegamot eller ekstraordinær avdragsbetaling. Dette gir avvik mellom regnskap og budsjett for avdrag på lån og mottatte avdrag på utlån av egne midler.

Det ble lagt fram et tilleggsnotat til fylkestingssak 129/20 med forslag om budsjettendring knyttet til dette. Men tilleggsnotatet ble ved en inkurie avglemt i behandlingen. Saken ble derfor behandlet av fylkesutvalget (satt som fylkesting etter kommuneloven §11-8) den 2.2.2021 i sak 22/21. Siden vedtaket ble foretatt etter budsjettårets utløp er det ikke et gyldig budsjettvedtak, og avdrag på lån er derfor ikke budsjettert.

Investeringsinntekter

Det er regnskapsført investeringsinntekter på 2 402,8 millioner kroner i 2020. Dette gir en merinntekt på 370,8 millioner kroner i forhold til revidert budsjett.

Det er mottatt kompensasjon for merverdiavgift på 51,691 millioner kroner mer enn budsjettert. Andelen av investeringsutgifter med og uten kompensasjon for merverdiavgift er vanskelig å anslå og refusjonen blir derfor budsjettert noe forsiktig.

Tilskudd til andre viser en mindreinntekt på 21,625 millioner kroner i forhold til revidert budsjett. Det skyldes blant annet 17,2 millioner kroner lavere bompengeinntekt knyttet til miljøpakken enn budsjettert. Videre skyldes det en merinntekt knyttet til refusjon fra staten og kommuner og mindreinntekt på refusjon fra andre.

Mottatte avdrag på utlån av egne midler har et betydelig avvik på 524,117 millioner kroner som skyldes manglende budsjettering. Avvik på 520 millioner kroner skyldes mottatt innbetaling fra Vegamot AS, viser til nærmere forklaring under avdrag på lån ovenfor. 4,117 millioner kroner gjelder mottatte avdrag på lån til Fylkeshuset og kommunene Ørland og Åfjord.

Bruk av lån viser et mindre låneopptak enn budsjettert. Dette har sammenheng med mindreforbruket på investeringer i varige driftsmidler.

1.4.5. Langsiktig gjeld og lånefond

Trøndelag fylkeskommune foretar sine innlån fra kapitalmarkedene gjennom eget lånefond. Lånefondet er en ordning for innlån etter kommunelovens § 14-14. Lånefondet er en internbank med eget budsjett og regnskap og lånefondet inngår i fylkeskommunens konsoliderte regnskap.

Fylkeskommunen sin samlede lånegjeld ved utgangen av 2020 er 10 628 millioner kroner. Herav er 10 583 millioner kroner interngjeld fra lånefondet. Annen langsiktig gjeld på 44,6 millioner kroner er knyttet til at Frøya og Rissa kommuner har forskuttert fylkeskommunale midler til veiutbygging.

Fylkeskommunen har tatt opp nytt internlån fra lånefondet på 545 millioner kroner i løpet av 2020. Det ble betalt 371 millioner kroner i avdrag. I tillegg ble lån knyttet til Vegamot AS (Fosenvegene AS) nedbetalt med 520 millioner kroner i 2020. Dette medfører en nedgang i lånegjeld på 355 millioner kroner.

Av fylkeskommunen sin samlede lånegjeld anslås den selvfinansierende gjelden å utgjøre ca. 300 millioner kroner. I tillegg er noen lån knyttet til skolebruksplan 3 selvfinansierende.

Måltall for gjeldsgrad er vedtatt til 113 % av brutto driftsinntekter. Gjelden ved utgangen av 2020 var 10 628 millioner kroner. Gjeldsgraden endte på 116 % av brutto driftsinntekter. Måltallet vårt tilsier en lånegjeld på 10 396 millioner kroner.

Samlet langsiktig gjeld i konsolidert regnskap pr 31.12.2020 er 17 023 millioner kroner. Her utgjør samlet innlån til lånefondet 11 230 millioner kroner, pensjonsforpliktelser 5 749 millioner kroner og andre lån 44,6 millioner kroner.

Innlån i lånefondet gjøres i sertifikat- og obligasjonsmarkedene og i Kommunalbanken hvor vi låner til sertifikat- eller obligasjonsvilkår i konkurranse med det øvrige markedet. Kapitalbehovet og kapitalmarkedenes betingelser og vår finansstrategi avgjør hvilke praktiske tilpasninger som blir gjort. Innlån i lånefondet utgjør 11 230 millioner kroner og ubrukte lånemidler er 526 millioner kroner.

Ved utgangen av 2020 hadde lånefondet totale utlån på 10 583 millioner kroner. Renten på utlån fra lånefondet er beregnet til 1,6 % for 2020.

Trøndelag fylkeskommune sitt reglement for finans- og gjeldsforvaltningen sier at lån som forfaller inntil ett år frem i tid ikke skal utgjøre mer enn 40 % av den samlede låneporteføljen. Det er 2 obligasjonslån som har forfall i løpet av 2021 og de utgjør 8,9 % av samlet låneportefølje.

Videre skal gjennomsnittlig varighet på rentebindingen i låneporteføljen være mellom 2 og 8 år. Per 31.12.2020 er den 5,6 år.

Andel lån med fast rente skal være minimum 20 %. Fastrentelånene utgjør 8,9 %. Som et alternativ til fastrentelån har vi benyttet rentebytteavtaler for å oppnå ønsket rentebinding. Rentebytteavtaler, også kalt swapper, er en avtale mellom to parter om bytte av rentebetingelser på lån i samme valuta. Byttet innebærer at den ene part får byttet sin flytende rente mot fast rente, mens den andre part får flytende rente i bytte mot fast rente. Til sammen har vi avtaler på 6 550 millioner kroner. Av disse er det avtaler på 2 050 millioner kroner som har oppstart i 2025. Fastrentelån og aktive rentesikringsavtaler utgjør til sammen 49 % av låneporteføljen.

I tillegg mottar Trøndelag fylkeskommune statlig rentekompensasjon for lån på ca. 2 100 millioner kroner som fordeler seg med ca. 1 800 millioner kroner til veg og 300 millioner kroner på skolebygg. Dette utgjør også en sikkerhet for rentesvingninger.

Alle innlån med flytende rente har basisrente på 3 måneder NIBOR (interbankrente norske kroner). I tillegg er det en avtalt margin som er fast i låneperioden.

Tabell 18: Oversikt over innlån i lånefondet ved utgangen av 2020

	Lånenummer	Saldo i kroner	Basisrente	Margin	Rentesats 31.12.20	Neste rentereg.	Forfall
Obligasjonslån							
Danske bank	NO0010792864	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,413%	0,863%	10.02.2021	10.05.2021
Danske bank	NO0010833882	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,230%	0,510%	04.01.2021	04.10.2021
Danske bank	NO0010858848	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,360%	0,860%	25.03.2021	25.06.2024
Danske bank	NO0010915242	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,319%	0,699%	18.03.2021	18.12.2025
DNB	NO0010859556	500 000 000	fastrente		2,013%		08.07.2024
DNB	NO0010868250	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,374%	0,824%	08.02.2021	07.11.2025
DNB	NO0010868847	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,340%	0,770%	15.02.2021	15.11.2024
Nordea	NO0010831209	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,359%	0,719%	26.02.2021	28.08.2023
Nordea	NO0010852544	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,323%	0,753%	16.02.2021	16.05.2024
SEB	NO0010799331	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,474%	0,934%	23.03.2021	23.06.2022
Swedbank	NO0010788250	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,514%	0,864%	09.03.2021	09.03.2022
Swedbank	NO0010849888	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,274 %	0,554%	11.01.2021	11.04.2023
Lån med obligasjonsvilkår							
Kommunalbanken	20190157	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,385%	0,785%	22.03.2021	21.03.2024
Kommunalbanken	20070109	10 541 180	Nibor 3 mnd	0,600%	0,950%	17.03.2021	20.09.2028
Kommunalbanken	20100314	250 000 000	Nibor 3 mnd	0,600%	0,950%	17.03.2021	19.06.2030
Kommunalbanken	20100316	200 000 000	Nibor 3 mnd	0,600%	0,950%	17.03.2021	19.06.2030
Kommunalbanken	20100882	19 409 160	Nibor 3 mnd	0,600%	0,950%	17.03.2021	16.12.2030
Kommunalbanken	20110510	350 000 000	Nibor 3 mnd	0,600%	0,950%	17.03.2021	17.09.2031
Kommunalbanken	20120156	200 000 000	Nibor 3 mnd	0,600%	0,950%	17.03.2021	18.03.2037
Kommunalbanken	20180244	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,380%	0,790%	22.03.2021	22.06.2023
Kommunalbanken	20180336	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,395%	0,745%	08.03.2021	06.09.2024
Kommunalbanken	20180541	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,355%	0,735%	23.02.2021	23.11.2022
Kommunalbanken	20180579	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,480%	0,830%	11.03.2021	11.12.2023
Kommunalbanken	20200115	500 000 000	fastrente		1,763%		17.03.2025
Kommunalbanken	20200428	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,390%	0,710%	20.01.2021	20.10.2026
Kommunalbanken	20200554	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,165%	0,515%	09.03.2021	09.09.2022
Lån i KLP		-					
KLP	83175285566	200 181 168	Nibor 3 mnd	0,600%	0,950%	17.03.2021	21.12.2037
SUM		**11 230 131 508**					

Tabell 19: Rentebytteavtaler i fylkeskommunen pr. 31.12.2020

Renteswap	Start-dato	Slutt-dato	Rest-hovedstol (mill.kr)	Fast rente (%)	Variabel rente (%) 31.12.2020	Markedsverdi
Danske Bank	15.01.2015	15.01.2025	200	1,9700 %	0,32 %	- 10 368 582
Danske Bank	15.01.2015	15.01.2025	200	1,6900 %	0,32 %	- 7 986 008
Danske Bank	19.01.2015	15.01.2025	200	1,7100 %	0,32 %	-8 156 192
Danske Bank	21.01.2015	15.01.2025	200	1,6600 %	0,32 %	-7 730 732
Danske Bank	27.01.2015	15.01.2025	200	1,5900 %	0,32 %	-7 135 088
Danske Bank	04.02.2015	15.01.2025	200	1,6000 %	0,32 %	-7 220 180
Danske Bank	27.02.2015	15.01.2025	200	1,7800 %	0,32 %	-8 751 835
Danske Bank	10.03.2015	15.01.2025	200	1,9300 %	0,32 %	-10 028 214
Danske Bank	12.03.2015	15.01.2025	200	1,8800 %	0,32 %	-9 602 755
Danske Bank	10.04.2015	15.01.2025	200	1,7600 %	0,32 %	-8 581 651
Danske Bank	09.05.2019	15.10.2026	400	1,9056 %	0,32 %	-22 913 893
Danske Bank	09.05.2019	15.10.2027	400	1,9518 %	0,32 %	-25 609 992
Danske Bank	03.05.2019	15.10.2028	400	2,0342 %	0,32 %	-29 535 520
Danske Bank	03.05.2019	15.10.2029	400	2,0896 %	0,32 %	-32 876 522
Danske Bank	15.01.2025	15.01.2030	400	2,4026 %		-16 365 951
Danske Bank	15.01.2025	15.01.2031	400	2,4982 %		-21 040 532
Danske Bank	15.01.2025	15.01.2032	400	2,5121 %		-23 982 013
Sum Danske Bank			*4 800*			- *257 885 660*
Nordea	18.12.2013	15.12.2021	100	3,8220 %	0,35 %	- 3 489 929
Nordea	18.12.2013	20.12.2023	100	3,8380 %	0,35 %	- 9 742 878
Nordea	17.12.2014	16.12.2026	100	3,8890 %	0,35 %	- 17 320 752
Nordea	02.03.2020	02.03.2033	200	2,5900 %	0,36 %	- 30 013 802
Nordea	02.03.2020	02.03.2033	200	2,5900 %	0,36 %	- 30 013 802
Nordea	02.03.2020	02.03.2033	200	2,6100 %	0,36 %	- 30 474 788
Nordea	02.01.2025	03.01.2039	850	2,1900 %		- 62 657 924
Sum Nordea			*1 750*			- *183 713 875*
Sum totalt			**6 550**			**- 441 599 535**

Markedsverdi på renteswapene er pr 31.12.2020 på - 441 599 535 kroner.

Verdifastsettelsen er veiledende beregninger fra bankene. Verdien på en rentesikring er null når vi etablerer den, da dette skjer til markedspris. Ved opphør/utløp vil den igjen være null. I mellomtiden varierer verdien i takt med at markedsrenten avviker fra nivået sikringen er etablert på. Jo lengre rentesikringen er jo større vil utslagene i verdi bli.

Negativ markedsverdi betyr at swappene er etablert på et tidspunkt med høyere rente enn det som er i markedet nå og motsatt for positiv verdi.

1.4.6. Likviditet

Fylkeskommunen har hatt god likviditet gjennom 2020. For det meste er alle likvider plasser i bank. Hovedsakelig i vår avtalebank, Danske Bank, men noe er også plasser i andre banker til noe høyere rente.

I tillegg til bankinnskudd er det plassert vel 300 millioner kroner i pengemarkedsfond.

Grafen nedenfor viser total bokført saldo på Trøndelag fylkeskommunes kontoer i Danske Bank i perioden 01.01 – 31.12. Den hvite grafen viser bokført saldo gjennom 2020 og den blå grafen viser bokført saldo gjennom 2019.

1.4.7. Garantiansvar

Tabell 20: Garantiansvar Trøndelag fylkeskommuner per utgangen av 2020

Garanti gitt til	Formål	Andel	Restgaranti	Utløpsdato
Fylkets Hus AS	Refinansiering	100 %	12 236 000	28.08.2025
Stiklestad Nasjonale Kultursenter AS	Museums-deponi	100 %	715 000	23.07.2021
Steinkjerhallen AS	Refinansiering og nyinvestering	49 %	75 971 300	06.06.2042
Kolstad Arena AS	Flerbrukshall	100 %	171 450 000	01.11.2038
Idrettstunet AS	Nybygg hybelbygg Meråker videregående skole	100 %	5 706 516	22.04.2038
Trøndelag folkemuseum Stiftelse	Administrasjonsbygg Sagvollen	100 %	1 900 000	01.03.2030
Vegamot AS	Fylkesvei 714 Lakseveien	100 %	250 000 000	21.02.2030
Vegamot AS	Fylkesvei 714 Lakseveien	100 %	250 000 000	21.02.2025
Vegamot AS	Fylkesvei 714 Lakseveien	100 %	70 000 000	20.04.2021
Vegamot AS	Fylkesvei 714 Lakseveien	100 %	180 000 000	18.09.2023
Vegamot AS	E6 Vindålsliene - Korporalsbru	100 %	60 000 000	20.04.2021
Vegamot AS	E6 Vindålsliene - Korporalsbru	100 %	200 000 000	22.05.2023
Vegamot AS	E6 Vindålsliene - Korporalsbru	100 %	250 000 000	22.06.2026
Vegamot AS	E6 Vindålsliene - Korporalsbru	100 %	200 000 000	19.10.2029
Vegamot AS	Fylkesvei 17/720 Dyrstad, Sprova, Malm	100 %	200 000 000	22.06.2027
Vegamot AS	Fylkesvei 17/720 Dyrstad, Sprova, Malm	100 %	150 000 000	19.05.2023
Vegamot AS	Fylkesvei 17/720 Dyrstad, Sprova, Malm	100 %	200 000 000	19.06.2025
Vegamot AS	Fylkesvei 17/720 Dyrstad, Sprova, Malm	100 %	180 000 000	21.12.2029
Vegamot AS	Fosenpakken	100 %	85 000 000	02.06.2021
Vegamot AS	Fosenpakken	100 %	300 000 000	30.01.2023
Trøndelag Bomveiselskap AS/Vegamot	E6 Stjørdal - Trondheim	62,50 %	500 000 000	
Sum garantier pr 31.12.2020			**3 342 978 816**	

Trøndelag fylkeskommune har stilt garantier for 3,34 milliarder kroner ved utgangen av 2020. Det er en økning på 2,5 milliarder kroner sammenlignet med 2019. Vi har stilt garantier for 19,4 milliarder kroner som ennå ikke er aktive. To av garantiene gjelder utbyggingen av E6 Ulsberg-Melhus og E6 Ranheim-Åsen, til sammen 18,85 milliarder kroner.

Høsten 2020 fattet Stortinget følgende anmodningsvedtak:

> *Stortinget ber regjeringen fremme sak for Stortinget hvor staten overtar garantiansvaret for bompengelån på riksveg, både på nåværende og framtidige prosjekter.*

1.5. Statlige styringssignaler

I 2020 er det gitt følgende signaler som har fått eller vil få betydning for fylkeskommunene direkte eller indirekte:

Inntektssystemet for fylkeskommunen
Ny båt og ferjenøkkel er på høring. Forslaget fører til reduksjon i rammetilskudd ved innføring av nye nøkler fra 2022

Regionreform og oppgavefordeling
Forhandlinger om overtagelse av fiskerihavner har pågått i 2020 og forventes avklart i 2021.

Kompensasjon for koronapandemien
Fra mars 2020 og ut året ble mye av dialogen med staten preget av handtering av pandemi situasjonen. Økonomisk kompensasjon for inntektsbortfall, spesielt innen kollektivområdet har vært sentralt. I alt mottok Trøndelag fylkeskommune 305 millioner kroner, derav 246 millioner kroner til kollektivtransport, i økt rammetilskudd som kompensasjon.

1.6. Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

1.6.1. Inkluderende arbeidsliv (IA)

Partene i arbeidslivet er enige om en intensjonsavtale for mer inkluderende arbeidsliv i perioden 2018-2022. Det er enighet om to nasjonale hovedmål som Trøndelag fylkeskommune har sluttet seg til:

1. redusere sykefraværet med 10 % sammenlignet med årsgjennomsnittet for 2018
2. redusere frafall fra arbeidslivet gjennom forebyggende arbeidsmiljøarbeid

IA-avtalen gjelder for hele arbeidslivet og legger vekt på de lokale partenes felles innsats på arbeidsplassen.

Hovedmål 1: Redusere sykefraværet
Statistikken viser en nedgang i sykefraværet fra 2019 til 2020. Fra 5,2 % i 2019 til 4,8 % i 2020. Særlig i andre kvartal da pandemien kom sank korttidsfraværet fra 1.1 % i 2019 til 0,6 % i 2020 og langtidsfraværet fra 3,2 % i 2019 til 2,2 % i 2020. Ved årets slutt hadde fraværet stabilisert seg på normalt nivå. Året sett under ett, ble det en nedgang på 0,4 % fra året før.

Egenmeldingsordningen ble også midlertidig justert fra 8 til 10 dager, i tråd med karantenereglene under pandemien.

Nedenfor vises en oversikt hvordan det totale sykefraværet fordeler seg mellom kvinner og menn og utviklingen fra 2019 til 2020.

Vi har jobbet systematisk med å få ned sykefraværet. Et tiltak har vært å delta i Friskgårdprogrammet «Fra sykmeldt til langtidsfrisk» med 20 sykmeldte medarbeidere med tilhørende ledere. Målsettingen med programmet er at sykmeldte arbeidstakere kommer tilbake til jobb med styrket arbeidshelse og at medarbeideren og leder sammen, lærer smarte verktøy for å skape lønnsomt nærvær over tid.

Hovedmål 2: Redusere frafall fra arbeidslivet gjennom forebyggende arbeidsmiljøarbeid

IA-piloten er et samarbeidsprosjekt mellom Trøndelag fylkeskommune, fylkeshovedverneombudet, Friskgården bedriftshelsetjeneste og NAV arbeidslivssenter. I piloten har fire videregående skoler fått bistand til å styrke partsamarbeidet i arbeidsmiljøarbeid. Arbeidsmiljøutvalgene på skolene har vært sentrale i gjennomføring av prosjektet.

Det er gjennomført webinar for ledere og ansatte med tema å håndtere de nye arbeidsvilkårene som følge av koronapandemien. Målet med webinarene var å gi ledere og medarbeidere smarte verktøy for å opprettholde egen arbeidshelse og jobbmotivasjon i en krevende unntaksperiode med utstrakt grad av hjemmekontor kombinert med digital kommunikasjon.

Fylkeskommunen ønsker å bidra i statens inkluderingsdugnad, det vil si å få flere personer med nedsatt funksjonsevne, personer med minoritetsbakgrunn og personer med hull i CV-en i jobb.

Følgende tiltak er gjennomført:

- Tilsettingsreglementet i fylkeskommunen er endret slik at stillinger skal publiseres i kanaler der vi treffer målgruppen for regjeringens inkluderingsdugnad
- Minst en søker som har hull i cv skal innkalles til intervju om de er kvalifisert
- Det er vedtatt øremerkede midler til egen trainee innenfor målgruppen.

1.6.2. Bedriftshelsetjenesten (BHT)

Friskgården BHT har levert bedriftshelsetjenester til Trøndelag Fylkeskommune.
Siden mars 2020 har korona satt dagsorden for mye av virksomheten internt i fylkeskommunen og også tjenestene fra BHT. I løpet av kort tid gjennomgikk både virksomheter og medarbeidere en enorm omstilling der digitale leveranser ble implementert i løpet av kort tid. Friskgården BHT har vært opptatt av å støtte både medarbeidere og ikke minst ledere til å finne strategier for å forebygge slitasje.

Bedriftshelsetjenesten har gitt lederstøtte / lederveiledning som har dreid seg om støtte i personaloppfølging i tilknytning til krevende personalsaker. I tillegg er de brukt til å veilede og støtte knyttet til ledelse som del av systematisk HMS-arbeid.

1.6.3. Arbeidsmiljøtiltak

Fylkeskommunen skal ha et godt arbeidsmiljø hvor ansatte trives og utvikles. Derfor gis det økonomiske bidrag til enkeltmiljøer som har utfordringer eller ønsker å jobbe forebyggende med arbeidsmiljøet. Tiltakene retter seg mot større eller mindre grupper på skolen eller hele skoler/avdelinger/seksjoner. Det er for 2020 kommet inn fem søknader som er innvilget med 25 000 kroner til hver, totalt 125 000 kroner.

1.6.4. Kompetanseutvikling HMS

Det er gjennomført et internt 40 timers grunnkurs i arbeidsmiljø for verneombud, ledere og medlemmer i arbeidsmiljøutvalg samt tillitsvalgte. Til sammen fullførte 74 deltagere.
Det er gjennomført fem førstehjelpskurs med hjertestarteropplæring for sentraladministrasjonen. 52 deltagere gjennomførte.

1.6.5. Digitalt avvikssystem

I løpet av 2020 ble det anskaffet og utviklet et digitalt avvikssystem. Avvikssystemet skal brukes i alle typer avvik og vil etter hvert være et viktig grunnlag for læring på systemnivå. Det gjenstår å fullføre implementeringen og jobbing med avvikskultur.

KAPITTEL 2

Gjennomgående tema

2. Gjennomgående tema

2.1. Årsrapport for klimabudsjett

Regional strategi for klimaomstilling ble vedtatt av fylkestinget i oktober 2020. Målet er et klimanøytralt Trøndelag innen 2030. Dette skal oppnås gjennom å kutte direkte klimagassutslipp i Trøndelag med mellom 50-55 %. Vi skal bli klimarobust og redusere vårt klimafotavtrykk.

Strategiens forskjellige delmål er forankret i Trøndelagsplanen, og er knyttet til mat, bygg, transport, møteplasser, karbonbinding og materialer og plast. Mål på tvers av sektorene er fossilfrie løsninger, utvikling av klimavennlige produkter og tjenester gjennom anskaffelser, redusert klimarisiko og økt sirkulær ressursbruk.

Trøndelag fylkeskommune har klimabudsjett som en del av vår økonomiplan. I økonomiplan 2020-2023 ble det beskrevet målsettinger og tiltak knyttet til kollektivtrafikk, vegvedlikehold og vegbygging, eiendom og reisepolicy. Klimabudsjettet gjelder tiltak i egen virksomhet.

Fylkestinget vedtok dette i sak 78/19 Utfordringsdokumentet til økonomiplan 2020–2023:

> *«Klimabudsjettet for neste økonomiplanperiode skal inneholde forslag til årlige rammer for kutt i klimagassutslipp for årene 2020-2023. Tiltakene plasseres hos en ansvarlig enhet som rapporterer status på tiltalene kvartalsvis. Rådmannen bes om å komme med forslag til offensive kutt i klimagassutslipp for Trøndelag og Trøndelag fylkeskommunes virksomhet. Årlige klimagassutslipp i Trøndelag rapporteres til fylkesutvalget når beregninger for dette er klare.»*

Klimabudsjett for Trøndelag fylkeskommune er et viktig styringsverktøy, og kvartalsvis rapportering og realisering av vedtak om offensive kutt er krevende. Klimaarbeid er komplekst og utfordringene er å finne konkrete tiltak, plassere oppfølgingsansvar, etablere forankring, finne kompetanse og gjennomføre tidkrevende prosjektering. Dette gjør at framdrift og måloppnåelse ikke er i henhold til ambisjonene.

Samferdsel

Samlede klimagassutslipp fra kollektivtransporten i Trøndelag var drøyt 15 % lavere i 2020 enn i 2019, dvs en nedgang på 8 753 tonn CO2-ekvivalenter. Nedgangen skyldes i hovedsak økt andel elektrisk fremdrift for fergene Flakk – Rørvik og Brekstad – Valset, helårseffekt for el-busser samt noe redusert ruteproduksjon på grunn av koronatiltak mars – august 2020. Utslipp fra drosjer og minibusser som utøver skoleskyss og flexi-transport er ikke kjent og kommer i tillegg.

I utslippstallene har vi beregnet et CO2-utslipp fra bio-diesel og beregnet en klimaeffekt av strømforbruk. Omregningsfaktor for dette er 75 gram CO2 per kWh. Men biobrennstoff og strømforbruk rapporteres ofte som klimanøytralt (0-utslipp) ved sluttbruk, jamfør etablerte rapporteringsrutiner i SSB og Paris-avtalen.

Hvis vi derfor ser bort fra våre estimerte utslipp fra biobrennstoff og strømforbruk så gir det at utslippene fra kollektivtrafikken gikk ned med drøyt 25 %. Det vil si fra 51 706 tonn i 2019 til 38 355 tonn i 2020, en nedgang på 13 351 tonn CO2-ekvivalenter.

Tabell 1: Utslipp - kollektivtrafikk Trøndelag fylkeskommune 2018-20, tonn CO2

	Utslipp 2018	Utslipp 2019	Utslipp 2020	Mål utslipp 2019/2020
Buss	27 350	24 457	21 771	17 000 – 19 000
Ferje	17 400	18 625	13 730	10 000
Hurtigbåt	16 200	15 651	14 061	16 000 (uforandret)
Sum	**60 950**	**58 733**	**49 562**	**43 000 – 45 000**

Utslippsreduksjoner buss

Utslippsreduksjonen fra busstrafikken var på 2 776 tonn CO2 fra 2019 til 2020, dvs en nedgang på 11 %. Den største reduksjonen i klimautslipp fra bussvirksomheten kommer fra de batterielektriske bussene. Disse bussene benytter nullutslippsteknologi som kun har et klimautslipp på 300 tonn

fossilfri CO2 i 2020.En mindre del av nedgangen i CO2-utslipp fra busstrafikken skyldes lavere ruteproduksjon som følge av koronatiltak i perioden mars – august 2020.

Hvis sluttbruk av biodrivstoff og elektrisitet regnes som klimanøytralt/0-utslipp (jamfør SSB og Parisavtalen) gir det at klimautslippene fra busstrafikken er mer enn 35 % lavere i 2020 enn i 2019, dvs en nedgang fra 17 677 til 11 428 tonn C02.

Utslippsreduksjoner ferge
I 2020 ble en større del av ruteproduksjonen i fergesambandene Flakk – Rørvik og Brekstad – Valset utført med batterielektrisk fremdrift. Dette er klart en større el-andel enn forutsatt i 2016. Dette resulterte i en nedgang i totale klimautslipp på ca. 26 %. Hvis strømforbruk regnes som klimanøytralt så gir det et enda større klimakutt, dvs 30 %. Fra 18 476 tonn til 12 866 tonn CO2-ekvivalenter.

Utslippsreduksjoner hurtigbåt
Redusert bruk av MS Ladejarl ga utslippsreduksjon på 1 366 tonn CO2-ekvivalenter i 2020. Endringer i ruteproduksjon på grunn av koronatiltak ga større utslippskutt enn de små økningene fra enkeltfartøy (herunder tidligere uspesifiserte utslipp fra MS Frøyfart og Foldafjord). Den totale nedgangen i forhold til 2019 ble derfor nær 10 %. Alt hurtigbåtdrivstoff er fossilt.

Veibygging og veivedlikehold

Veibygging og vedlikehold gir både direkte og indirekte utslipp. Det var ingen konkrete målsettinger for veibygging og veivedlikehold i klimabudsjettet for 2020. Direkte CO2-utslipp er i byggeprosessen, og indirekte utslipp er i produksjon av materialer som benyttes.

I 2020 ble det gjennomført to asfaltkontrakter i Trøndelag, hvor klimapåvirkning og pris var tildelingskriterier. Basert på innleverte Environmental Product Declaration fra tilbyderne ble CO2-ekvivalenter utregnet. Det var utelukkende positiv respons på kravene. For utlysningen av asfaltkontrakter i 2021 planlegges det å videreføre krav om EPD for fire kontrakter, og som en del av tildelingskriteriet i tre kontrakter.

Eiendom

Målsettingene i klimabudsjettet for 2019–2022 og 2020-2023 er 50 % reduksjon i klimabelastning fra byggeplass og materialbruk i større byggeprosjekt innen 2025. I 2020 har vi innført krav i nye byggeprosjekt om design for ombruk av bygget og design for demontering for ombruk. Og vi har innført krav om fossilfri byggeplass med videre utvikling mot nullutslippsbyggeplass på utvalgte prosjekter.

For utvikling og utbygging av Johan Bojer videregående skole er det stilt krav om reduksjon av klimautslipp fra materialbruk på 40 %. Dette ser ut til å bli nådd med klar margin, noe som har sammenheng med at vi velger primært en trekonstruksjon.

Videre målsetting i klimabudsjettet er 30 % reduksjon i energiforbruk innen 2022, i forhold til 2018. Vi ser en klar nedadgående trend i energiforbruk. Men noe av dette skyldes stengte bygg i deler av 2020. Vår energibruk til egen bygningsmasse var i 2020 målt til 55,9 GWh. Dette tilsvarer 125 kWh per m2, forbruket i 2018 var 145 kWh per m2/år. Energiforbruket i 2020 har gått ned og viser at vi klarer å drifte bygningsmassen stadig mer energieffektivt.

En detaljert oversikt over energiforbruk i egen bygningsmasse presenteres i tabell 2. Tabell 3 gir et anslag på CO2-utslipp som kan knyttes til fylkeskommunens energiforbruk. Tonn CO2 i tabell 3 er sum av både direkte CO2-utslipp og indirekte CO2-utslipp.

De indirekte CO2-utslippene kommer av antatt klimaeffekt av elektrisitetsproduksjon. Klimaeffekten av elektrisitetsproduksjonen er usikker. Hvis vi legger det norske fornybare kraftmarkedet samt utveksling med Europa til grunn, kan vi anta at klimabelastningen er 48 gram per CO2. Hvis vi legger europeisk kraftproduksjon til grunn, kan vi anta en klimabelastning på 265 gram CO2 per kWh. Ulike antagelser gir store utslag på klimaeffekten av fylkeskommunens forbruk av elektrisitet – fra 1 930 til 10 250 tonn CO2. For bioenergi, fjernvarme og fyringsolje antar vi en klimaeffekt på hhv. 6, 10 og 315 gram CO2.

For lokal energiproduksjon er det etablert et eget selskap som skal bistå til høsting og lagring av energi fra egen bygningsmasse.

Tabell 2: Energiforbruk (kWh) Trøndelag fylkeskommune 2019 og 2020

	Elektrisitet	Bioenergi	Fjernvarme	Propan	Sum kWh	kWh/ m2
Skolebygg	27 928 000	7 802 000	10 621 000	66 700	46 417 000	112
Fylkeshus	1 605 000		1 021 000		2 626 000	157
Kollektiv (bygg)	3 077 000		2 176 000		5 253 000	508
Tannklinikker	1 511 000	95 000			1 606 000	209
Sum	**34 121 000**	**7 897 000**	**13 818 000**	**66 700**	**55 902 700**	**125**

Tabell 3: Klimabelastning (tonn CO2) i 2019 og 2020

	Tonn C02 (265)	Tonn CO2 (48)
Skolebygg	8 921 654	2 547 486
Fylkeshus	568 160	179 140
Kollektiv (bygg)	981 550	365 296
Tannklinikker	393 190	74 048
Sum	**10 864 554**	**3 165 970**

Reisepolicy

Den største klimainnsatsen for Trøndelag fylkeskommune innen egen virksomhet vil ligge innenfor områdene samferdsel og eiendom, men det er behov for tiltak også på andre områder. Egen reisevirksomhet kan bli regulert i reisepolicy eller andre bestemmelser. Vi har arbeidet med og utarbeidet en reisepolicy for egne ansatte. Men denne er ikke vedtatt eller satt ut i livet.

I forbindelse med koronapandemien er reisevirksomheten for ansatte sterkt redusert. I hvilken grad digitale møter vil erstatte reiseaktivitet over tid er usikkert.

2.2. Kompetanse

Handlingsprogrammet til kompetansestrategi for Trøndelag ble vedtatt i fylkestinget februar 2020, i fylkestingssak 17/20. De viktigste grepene i handlingsprogrammet har vært å etablere systematisk samarbeid gjennom forpliktende partnerskap «Kompetanseforum Trøndelag». Partnerskapet består av LO, NHO, KS, NAV, statsforvalteren, fylkeskommunen, Nord Universitet, NTNU, høyere yrkesfaglig utdanning og frivillig sektor. Mandat og avtale for partnerskapsarbeidet er på plass og det er gjennomført seks partnerskapsmøter i 2020.

Fylkeskommunen har ansvar for ledelse av forumet og sekretariatsfunksjonen. Det er etablert et statistikkutvalg som utarbeider et oppdatert kunnskapsgrunnlag om tilbud og etterspørsel etter kompetanse og arbeidskraft i fylket. Regionale kompetansefora er etablert i Namdalen, Fosen og Trøndelag sør. Det arbeides for å få på plass regionale kompetansefora også i øvrige regioner.

Følgene av koronasituasjonen har aktualisert etter- og videreutdanning (EVU) for å møte behovet for omstilling. Gjennom ordningen bedriftsintern opplæring (BIO) har mellom 250-300 trønderske bedrifter fått støtte til å sette i gang kompetansetiltak internt for sine ansatte. Ordningen er etterspørselsbasert slik at bedriftene selv må vurdere og søke om støtte til ulike tiltak. Vi har utviklet et nytt forvaltningsopplegg som ivaretar BIO-ordningen.

BIO-ordningen skal bidra til å styrke bedriftens omstillings-, konkurranse- og overlevelsesevne gjennom å øke de ansattes kompetanse. I tillegg skal ordningen bidra til å begrense utestengning fra arbeidslivet og motvirke uheldige konsekvenser som følge av samfunnsendringer som korona-pandemien. I 2020 er det innvilget vel 23,2 millioner kroner til kompetansetiltak igjennom ordningen BIO Trøndelag og bedriftene er geografisk spredd i hele fylket.

Bedriftene ønsker kompetanse som er tilpasset bedriftenes situasjon og utfordringer mht omstilling og konkurranse. Bedriftene selv tar kontakt med mulige kompetansetilbydere både innen private og offentlig sektor. Kompetansetilbydere som bedriftene har benyttet har i stor grad vært private tilbydere, selv om det er gode eksempler på at våre fagskoler og videregående skoler har bidratt.

Bedriftene som har gjennomført tiltakene rapporterer at støtten har hatt stor effekt på omstillingskraften som bedriftene besitter etterpå. Det er flere bedrifter som nå er i gang med nye kompetansetiltak da bedriftseierne ser at dette er både effektivt og nyttig for bedriftens utvikling. De fleste bedriftene har fått god hjelp og veiledning fra næringshager, kommunale næringsapparatet og næringsforeninger til søknadsskrivingen.

Fullføringsprosjektet og koronarelaterte tiltak har også vært viktige virkemidler for å møte etterspørselen etter- og videreutdanning.

Kompetansepilot er en treårig satsing med mål om å koble og tilrettelegge for et tilpasset etter- og videreutdanningstilbud i distriktene. Det er etablert et prosjekt på fylkesnivå og tre delprosjekter i tre distriktsregioner i Trøndelag for utprøving av nye metoder og modeller for å identifisere kompetansebehov og iverksette nødvendig kompetansebygging. Kompetansepilot Trøndelag operasjonaliserer flere av delmålene i handlingsprogram for kompetansestrategi Trøndelag og bidrar i styrkingen av fylkeskommunens strategiske rolle og ansvar for regional kompetansepolitikk.

2.3. Samisk

Avtalen mellom Sametinget og Trøndelag fylkeskommune for perioden 2019-2022 ligger til grunn for vårt arbeid i saker som angår samer og samiske områder i Trøndelag. Sentralt er ansvaret for sørsamisk språk, kultur og samfunnsliv. Saemien raerie (Samisk råd) er fylkeskommunens rådgivende utvalg for samiske forhold og blir brukt aktivt for gjensidig informasjon og drøfting av pågående saker. Regionens mange samiske organisasjoner deltar sammen med blant annet Sametinget, tospråklighetskommunene Røyrvik, Røros og Snåsa samt Trondheim kommune. Hattfjelldal kommune i Nordland er sørsamisk forvaltningskommune og deltar som observatør, det gjør også Jämtland regionråd og Innlandet fylkeskommune.

I 2020, koronaåret, ble en nyhetsartikkel distribuert digitalt og ett møte i Samisk råd gjennomført fysisk. Levanger var vertskommune for møtet. Rådet fikk orientering om samisk bosetting i Levangerområdet og kommunens prosess om å få tospråklig navn. Saker som rådet har hatt til behandling er regional plan for arealbruk og innspill til regional plan for kulturminner. Rådet ble orientert om karriereveiledning i videregående skole, skilting langs fylkesvei og regionalt forskningsfond. Mens rådet var i Levanger fikk de omvisning på Nord universitet, campus Levanger, som har særlig ansvar for sørsamiske studier.

Den administrative koordineringsgruppen for samisk har jevnlige møter, og utformer tiltak som samordner fylkeskommunens arbeid med samiske saker. Koordineringsgruppen bidrar til at sektoransvaret fungerer stadig bedre, samtidig er koordinering av saksområdet nødvendig. Framover blir det viktig å øke kompetansen om samisk i henhold til samarbeidsavtalen mellom Sametinget og fylkeskommunen.

Kulturminister Abid Q. Raja la ned grunnstein for nytt museumsbygg for Saemien Sijte høsten 2020. Bygget skal ferdigstilles i 2021.

Arbeidet med samisk i opplæringa følger «Laatege», handlingsplanen for opplæring i samisk språk og kultur 2019 – 2023, vedtatt i hovedutvalg for utdanning i mai 2019. Etter planen er målrettet karriereveiledning iverksatt for å unngå frafall fra språkopplæringa i overgangen mellom grunn- og videregående skole. Det er i tillegg satt i gang et arbeid med å få oversatt katalogen vilbli.no. Vi forventer at arbeidet er ferdig i løpet av 2021.

Grong videregående skole og Røros videregående skole har status som samiske ressursskoler og er begge viktige samarbeidspartnere for Trøndelag fylkeskommune med ansvar for å tilrettelegge og gjennomføre opplæring i samisk på videregående nivå. 15 elever fullførte samisk språkopplæring skoleåret 2019/20.

Med innføring av fagfornyelsen blir læremidler på læringsplattformen NDLA tilpasset ny plan. I faget Samisk 1 og 2 startet arbeidet i 2020 og vi forventer at tilpasningene er ferdige i løpet av 2021. Det er Aajege språk og kultursenter sammen med ressurskolene som utfører arbeidet.

Sørsamisk lærernettverk gjennomførte to fagsamlinger i 2020. Lærernettverket er finansiert sammen med Nordland fylkeskommune og Statsforvalterne i Trøndelag og Nordland.

Begynnerkurs i sørsamisk for voksne startet i høsthalvåret 2020, i samarbeid mellom Grong videregående skole, Gïelem Nastedh og Nord Universitet. Studiet gir 15 studiepoeng og målgruppen er først og fremst foreldre med barn som har samisk på skolen. Det er i sørsamisk område (også i nord- og lulesamisk område) utfordring med at foreldregenerasjonen mangler trygghet i å bruke samisk som hjemmespråk. Språkdannelsen rundt kjøkkenbordet uteblir og samisk blir for ungene et teorifag uten naturlig øvingsarena. I sørdelen av fylket har Aajege språk- og kultursenter gitt tilbud om tilsvarende kurs i en årrekke. De får hver høst nye studenter til tilbudet.

Oi mat og drikke har utformet nytt matmanifest som inneholder samiske mattradisjoner og mathandverk. Dette er en av flere forberedelser til European Region of Gastronomy 2022.

Trøndelags Europakontor har i 2020 vært aktive ambassadører for urfolkspråk og spesielt sørsamisk språk og kultur med utgangspunkt i ny språklov og Hjertespråket (NOU 2016:18).

Fylkeskommunen har gitt høringssvar på spørsmålene, forslag til endinger i sameloven og utkast til konsultasjonsveileder for kommuner og fylkeskommuner, endring i forskrift om tilskudd til samiske aviser, endring av opplæringsloven og forskriften, Sametingets planveileder og innspill til ny handlingsplan for universell utforming 2021 – 2025. Innspillet til universell utforming fremmet sørsamisk skilting i offentlige bygg som ett av flere tiltak.

2.4. Inkludering

Fylkeskommunen har et mål om å være en inkluderende arbeidsplass. Det er i 2020 vedtatt retningslinjer for tilrettelegging for egne ansatte og vi har revidert tilsettingsreglementet slik at vi skal bli mer inkluderende i rekrutteringen av nye ansatte. Det er opprettet en traineestilling forbeholdt unge i målgruppen til statens inkluderingsdugnad, og det er innledet en dialog med NAV for å bedre inkludere og rekruttere personer med nedsatt funksjonsevne, personer med minoritetsbakgrunn og personer med hull i CV-en.

2.5. Digitalisering

Trøndelag fylkeskommune jobber kontinuerlig med vår målsetning om å være en organisasjon som er god på digitalisering og effektiv utnyttelse av ny teknologi. Satsing på digitalisering omfatter effektivisering av interne arbeidsprosesser, kommunikasjon med brukerne av våre tjenester, og vår rolle som samfunnsutvikler. Digital modenhet både internt i fylkeskommunen og i samfunnet ellers er høyt prioritert.

Utvikling av gode digitale tjenester er krevende. Det er derfor viktig å benytte de nasjonale føringer og fellesløsninger som utvikles for det offentlige. Eksempler på nasjonale fellesløsninger som er tatt i bruk er:

- eDialog – sikker og effektiv kanal for innsending av dokumenter til det offentlige
- eInnsyn - offentlig journal og innsynsbegjæringer
- SvarUT/SvarInn - digital forsendelse av dokumenter fra/til det offentlige

Trøndelag fylkeskommune har i 2020 fokusert på effektivisering av arbeidsprosesser og vi har gjennomført flere digitaliseringsaktiviteter. Dette innebærer å redusere kompleksiteten på arbeidsprosesser og bedre flyten av disse på tvers av tjenesteområder samt bedre digitale tjenester for innbyggere og næringsliv. Digital modenhet og en kultur for å prøve og feile, samt tørre å tenke nytt, står sentralt.

Digitalisering i 2020 – oppgaver og aktiviteter:

I løpet av året har vi innført en skybasert sak-/arkivløsning. Dette systemet vil frigjøre kapasitet til andre oppgaver ved å fjerne tidstyver og manuelt arbeid, og ivareta rettigheter for publikum og informasjonssikkerhet på en bedre måte.

Vi har etablert en felles skjemaløsning for fylkeskommunen. Løsningen inneholder en standardisert profilering med skjemamotor som håndterer hele organisasjonen, og ivaretar rettigheter for publikum med selvbetjent, brukervennlig løsning.

Vi har arbeidet med en ny skybasert personal-/økonomi-/innkjøpsløsning som skal settes i drift i løpet av 2021. Denne løsningen sammen med ny sak-/arkivløsning har som målsetting å bidra til effektivisering, og vil danne grunnlaget for mye av digitaliseringsarbeidet fremover.

Et digitalt avvikssystem og digitalt beredskap- og kriseledelsessystem er anskaffet i løpet av året. Disse verktøyene vil også bidra til effektivisering og en bedre kvalitet på fylkeskommunens interne arbeidsprosesser

Som en følge av koronapandemien er den tekniske plattformen i fylkeskommunene oppskalert og styrket slik at alle medarbeiderne har fått tilgang til nødvendige tjenester fra hjemmekontor. Det har også blitt etablert enkelte sikkerhetsbarrierer for å beskytte tjenester og data mot mulige dataangrep.

Avdeling veg har satt i gang pilotprosjekt på ny digital forvaltningsløsning, som er besluttet videreført i full-skala i 2021. Vi har jobbet med å utarbeide digital strategi for vegområdet, med satsningsområdene:

- Smarte systemer og publikumsløsninger
- Riktige arbeidsprosesser
- Fangst, deling og utnytting av data
- Helhetlig styring og strategisk kompetanseutvikling

Avdeling veg har også anskaffet utstyr og programvare for driftskontrakt veg (settes i drift i 2021). Avdelingen har deltatt i et felles nasjonalt program for anskaffelse av verktøy for:

- Planlegging og prosjektering
- Forvaltning, drift og vedlikehold for veg
- Nytt grunnervervsystem
- Nytt samhandlingssystem

Avdeling utdanning har kartlagt digital modenhet og kommet med anbefalinger. Vi har fokus på hvordan data flyter/flyttes mellom våre systemer. Målet er så høy datakvalitet som mulig, samt muligheten for mer digitale arbeidsprosesser.

I samarbeid med Atb og PocketID har avdeling utdanning pilotert en løsning der skyssbevis fra Atb ligger i PocketID.

Avdeling utdanning har utviklet Elevhjelpa som er et eget produkt. Dette er en portal som via Feide gir elevene mulighet til å bestille tjenester hos elevtjenestene på egen skole.

Avdeling utdanning er også i ferd meg å utvikle VINN (Voksenopplæringsinntak). Systemet skal håndtere inntak, saksbehandling, organisering og ressursallokering innen voksenopplæring.

KAPITTEL 3

Administrasjon og organisasjon og interne strategier

3. Administrasjon og organisasjon og interne strategier

Kapittel 3 beskriver tema som gjelder hele fylkeskommunen og fokuset er organisasjon og interne strategier. Avdeling økonomi og digitalisering og avdeling organisasjon, eiendom og tannhelse har ansvaret for temaer og satsninger som beskrives.

3.1. Resultatvurdering

3.1.1. Nye oppgaver og organisasjonstilpasning

Avdeling veg ble etablert 1.1.2020. Ikke alle ansatte ble rekruttert til oppstarten i 2020, slik at det er jobbet med rekruttering, mottak og opplæring av ansatte hele året. De største seksjonene i avdeling veg har i løpet av året organisert seg i ulike team. Det er lagt ned et arbeid for å få på plass avtaleverk som avdelingen trenger, for eksempel mobilitet og beredskap.

Nytt system for lønn, personal og økonomi (ERP) vil bli innført. Vi har utarbeidet standardiserte strukturer for stillinger, organisasjon og ledelse i forbindelse med forberedelse til automatisering av arbeidsprosesser i kommende ERP-system. Det har vært dialog med skoler og seksjoner slik at de nye strukturene blir gjennomgående.

3.1.2. Arbeidsgiverpolitikk

Våren 2020 førte koronapandemien og smitteverntiltakene til at ansatte i Trøndelag fylkeskommune endret måten å jobbe på fra en dag til en annen. Fylkeskommunen har benyttet digitale løsninger på en helt annen måte enn tidligere i samhandling og ved undervisning. Det er også gjennomført interne digitale opplæringstiltak. Dette har foregått under krevende arbeidsforhold. Det viser at ansatte er omstillingsdyktige og at innovasjon er medarbeiderdrevet og foregår i alle organisasjonsledd. Ledere har måttet tilpasse seg andre måter å lede på i en situasjon der støtte og god kontakt er viktig.

Fylkesrådmannen hadde planlagt å gjennomføre et lederutviklingsprogram i 2020. På grunn av koronapandemien er programmet dessverre utsatt til 2021. Nye rektorer har fått tilbud om mentor som har tilpasset sin veiledning til individuell kompetanse og ønske. Andre nye ledere har også fått oppfølging tilpasset sin stilling.

Fylkestingets vedtak om arbeidsgiverpolitikk - økonomiplan 2020-23

Flere vedtak i fylkestingets behandling av økonomiplan 2020-23 i desember 2019 angår vår arbeidsgiverpolitikk. Vedtakene framgår i kulepunktene nedenfor og kommenteres i kursiv tekst

- Ha hele faste stillinger i fylkeskommunen, og at alle nye stillinger lyses ut i 100 % med mindre noe annet er drøftet med tillitsvalgte

Det er 30 % av de ansatte som har deltid. Av kvinnene er det 34 % som har deltid og av mennene er det 24 % (PAI statistikk 2019). Noen av ansatte med deltid har redusert arbeidsevne og har delvis AFP. Andre målsetninger om inkludering og tilrettelegging kan være i konflikt med heletidskultur, fordi å tilby deltid som tilrettelegging vil gi flere deltidsstillinger. Det er satt ned ei partssammensatt arbeidsgruppe som skal utrede hva vi kan gjøre for å øke andelen heltid.

- Jobbe for et inkluderende arbeidsliv der det er plass til alle

Fylkeskommunen har et mål om å være en inkluderende arbeidsplass. Det er i 2020 vedtatt retningslinjer for tilrettelegging for egne ansatte og revidert tilsettingsreglementet for å være mer inkluderende i rekrutteringen av nye ansatte. Det er opprettet en trainee-stilling forbeholdt unge i målgruppen til statens inkluderingsdugnad og det er innledet en dialog med NAV for å bli bedre på inkludering.

- Utrede et prosjekt med medarbeiderdrevet innovasjon

Fylkesrådmannen er opptatt av at vi skal ha en arbeidskultur som fremmer innovasjon. Et av temaene i planlagt lederutviklingsprogram er: hvordan fremme innovativ

arbeidskultur. Fylkesrådmannen ønsker at medarbeiderne skal utvikle innovativ tenking i alle ledd. For å gjøre organisasjonen og medarbeideren i stand til å drive innovasjon, i samspill med brukeren, har det vært ønske om nye verktøy. Det er gjennomført flere digitaliseringsprosjekt og kompetanseutvikling i tjenestedesign og smidig metodikk. Gjennom korona-tiden har det vært gjennomført teknologistøttet læring, initiert av medarbeiderne selv.

Fylkesrådmannen mener at det er viktig å samarbeide for å få til god innovasjon i fylkeskommunen. Fylkesrådmannskollegiet (KS) har blant annet etablert et underkollegium HR, ikt/digitalisering som har som formål å bidra til at fylkeskommunene jobber innovativt. Kollegiet har fagnettverk på innovasjon og fylkeskommunen deltar her med flere representanter.

- Arbeide for likelønn og lik kjønnsbalanse også i lederstillinger

Likelønn er et av prinsippene i lønnspolitikken til Trøndelag fylkeskommune. Likestilling er omtalt i årsberetningen i avsnitt 1.3.

3.1.3. Informasjonssikkerhet og personvern

I forbindelse med hovedprosesser i to administrative systemer ved avdeling utdanning og i prosessen med nytt ERP-system har vi vurdert personvernkonsekvenser. Det er også igangsatt tiltak i henhold til resultatene fra dette.

Avdeling utdanning har satt opp tydelige kriterier for hvor ansvar for personvern og informasjonssikkerhet er forankret, samt utarbeidet retningslinjer for digital undervisning.

Videreutvikling av informasjonssikkerhet er gjennomført av en tverrfaglig informasjonssikkerhetsgruppe. Det er laget flere styrende dokumenter både for informasjonssikkerhet og for ivaretakelse av personvern. Ny digital personvernløsning inklusive samtykkemulighet er anskaffet og implementering vil skje i 2021. Personvernombudet deltar i vurderingen av risikobildet i forbindelse med personvern.

Trøndelag fylkeskommune ble i mai 2020 rammet av det som gjerne kalles Conexus-saken, der noen potensielt hadde fått tilgang til mange personopplysninger om alle ansatte og elever ved de videregående skolene i fylket. Det er ikke verifisert at personopplysninger er hentet ut fra løsningen, men vi har hele tiden agert som om personopplysninger var på avveie. Straks hendelsen var gjort kjent for oss, satte vi ned en arbeidsgruppe med representanter fra store deler av organisasjonen. Det ble også innledet tett samarbeid med andre berørte fylkeskommuner.

3.1.4. Samfunnssikkerhet og beredskap

Fylkeskommunens første rapport om status på samfunnssikkerhet og beredskap i videregående skoler ble levert i 2020. Den presenterte resultater på seks områder:

- Implementering av nytt beredskapsplanverk
- Kunnskap om, og rutiner for forebygging og krisehåndtering
- Sikring av elever og ansatte
- Varslingssystem og rutiner med alvorlige hendelser
- Beredskapsøvelser og trening
- Sikkerhet og kriminalitet

Resultatene viser at det jobbes bra på de fleste områdene, og arbeidet vil fortsette. Det er viktig både å forebygge for å redusere sannsynligheten for at alvorlige hendelser kan skje, samt redusere konsekvenser hvis uønskede hendelser allikevel skjer. Både elever, ansatte, og samfunnet generelt har store forventninger til at skoleeier har nødvendig sikkerhet og beredskap på plass på skolene.

Fylkeskommunen inngikk i slutten av 2019 kontrakt om det nasjonale krisestøttesystemet CIM. Det har tatt betydelig lengre tid enn planlagt å få dette på plass. Årsakene til dette var blant annet problemer med overføring av data fra Statens Vegvesen til fylkeskommunen samt kapasitet på IKT-området, da mange oppgaver samtidig skulle løses i forbindelse med fylkeskommunens nye tjenesteområder. Da koronapandemien slo til i mars 2020 var det nødvendig å omprioritere ressurser til bl.a. logging og oppfølging av krisehåndtering. Implementeringen vil bli fullført i 2021.

Granskingsrapporten om en uønsket hendelse på Brekstad ferjekai i 2017 ble avslutta og presentert i 2020. Rapporten gir læringspunkter og anbefalinger knyttet til ny og forbedret struktur for risikovurdering og evaluering og granskning samt innspill til bedre rutiner.

3.2. Medarbeidere

Resultater medarbeiderundersøkelse Trøndelag fylkeskommune 2018-2020

Styringsperspektiv: Medarbeidere		
Trøndelag fylkeskommune er en utviklingsorientert organisasjon med engasjerte og kompetente medarbeidere som samarbeider for å nå felles mål.		
Jobbinnhold og engasjement	**2018**	**2020**
Autonomi (opplevd selvstendighet)	4	4
Medarbeideres utvikling	4,1	4
Rolleforståelse	3,9	3,9
Balanse (arbeidsbelastning)	3,6	3,5
Rammevilkår (informasjon, arbeidsverktøy og kompetanse)	4	4
Engasjement	4,3	4,3
Ledelse og samarbeid	**2018**	**2020**
Samarbeidsklima	3,9	3,9
Målorientert ledelse	3,9	3,9
Støttende ledelse	3,9	4
Utviklingsorientert ledelse	3,9	3,9
Strategiske forhold og gjennomføringsevne	**2018**	**2020**
Endring og innovasjon	3,8	3,8
Brukerorientering	4	3,9
Gjennomføring	3,8	3,7
Helhet	3,6	3,6
Uønsket atferd	**2018**	**2020**
Utsatt for Mobbing og trakassering	4,9 %	3,70 %
Utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet	0,9 %	0,70 %
Utsatt fort trusler	2,90 %	2,60 %
Utsatt for vold	1,50 %	0,90 %
Sykefravær	**2019**	**2020**
Langtids sykefravær		Se pkt 1.7.
Korttids sykefravær		

Det er gjennomført en medarbeiderundersøkelse blant alle ansatte i november-desember 2020. 83 % svarprosent gir et godt grunnlag som bidrag til utviklingen av organisasjonen. Partssamarbeidet er viktig i arbeid med organisasjonsutvikling og arbeidsmiljø, og både vernetjenesten og tillitsvalgte involveres i oppfølgingen.

Skalaen går fra 1-5. Score under 3,5 er indikasjon på at det er negativ opplevelse av indikatoren. Det er ingen suksessfaktor på overordnet nivå som er under 3,6, men enkeltspørsmål har lavere score.

Sammenlignet med 2018 har resultatene overordnet holdt seg stabile. Spørsmål knyttet til nærmeste leder, spesielt som støttende, oppnår noe høyere vurderinger enn i 2018, mens spørsmål knyttet til blant annet utvikling og fysisk arbeidsmiljø oppnår noe lavere vurderinger. En av fylkeskommunen sine styrker er høy skår på autonomi ved at ansatte opplever å ha innflytelse på sin arbeidssituasjon og kan planlegge sitt arbeid selv. Mange opplever også et støttende arbeidsmiljø; både fra kollegaer og nærmeste leder. Utfordringer ser ut til å knytte seg til balanse, helhet og utviklingsorientering. For balanse forekommer det tilfeller av medarbeidere som

rapporterer om høyt stressnivå på tvers av alle grupper i fylkeskommunen – spesielt for medarbeidere innen tannhelse.

Engasjement og gjennomføringsevne er viktige faktorer som antas å være viktige for å oppnå gode resultater i en virksomhet. Andelen høyt engasjerte medarbeidere i fylkeskommunen er relativ lik som i 2018. Resultater tyder på at søkelys på å tilrettelegge for utvikling for den enkelte medarbeider, vil ha positiv effekt for engasjementet i virksomheten.

Det som skiller enheter med høy gjennomføringsevne fra de med lav gjennomføringsevne er blant annet hvordan de ansatte opplever godt samarbeid, både internt og på tvers, og graden av brukerorientering. Resultatet tyder derfor på at å fremme kunnskaps- og informasjonsdeling og involvering av brukere vil ha positive effekter for gjennomføringsevnen i fylkeskommunen.

Spørsmål knyttet til balanse er blant de lavest vurderte. Nesten 1 av 3 rapporterer om et høyt stressnivå. Dette var samme resultat som i 2018. I 2018 hadde organisasjonen vært gjennom en stor omstilling ved sammenslåingen av fylkeskommunene, i 2020 har det vært et år med rask endring på grunn av korona-pandemien. Arbeidslivet vil være i kontinuerlig endring og vi må jobbe med endringskapasiteten i Trøndelag fylkeskommune.

Spørsmålene knyttet til ledelse har gjennomgående høyere score enn i 2018. Dette gjelder både støttende, målorientert og utviklingsorientert ledelse. Endring og innovasjon ser ut til å ha sammenheng med opplevd lederstil fra nærmeste leder. Medarbeidere som opplever lederen som balansert i sin tilnærming skårer høyere på samtlige spørsmål innen endring og innovasjon. Dette er et tydelig funn, som gir inntrykk av at det er fornuftig at ledere har en god balanse mellom på den ene siden å gi støtte og handlingsrom, og på den andre siden peke ut mål og styre for å fremme endring og innovasjon i tilhørende enhet.

Fylkeskommunene har null-visjon for mobbing, trakassering, trusler og vold. Det er gledelig at færre opplever å bli utsatt for uønsket adferd i 2020 sammenlignet med 2018. Av de som har opplevd å bli utsatt for mobbing og trakassering, rapporterer 65 % om at de har vært utsatt for dette fra kolleger. Av de som er utsatt for seksuelle trakassering, rapporterer 63 % at de har opplevd det fra eksterne.

Ansatte som svarer at de er utsatt for trusler eller vold på jobb, svarer at det er eksterne som har utsatt dem for dette. Det kan for eksempel være fra pasienter, elever eller publikum.

3.3. Politisk styring og kontrolloppgaver

Politisk organisering i Trøndelag fylkeskommune ligger fast gjennom valgperioden. Det er valgt en formannskapsmodell med fylkesutvalg og fem hovedutvalg.

Fylkesutvalget har 15 medlemmer.

Vi har følgende hovedutvalg:

- Hovedutvalg for veg – 11 medlemmer
- Hovedutvalg for transport – 11 medlemmer
- Hovedutvalg for utdanning – 10 medlemmer
- Hovedutvalg for kultur – 11 medlemmer
- Hovedutvalg for næring – 11 medlemmer

I tillegg til de lovpålagte medvirkningsorganene (eldreråd, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og medvirkningsorgan for ungdom) er andre ikke-lovpålagte rådgivende utvalg/råd videreført i inneværende valgperiode.

Møtegjennomføring og annen aktivitet

Som følge av koronapandemien og smitteverntiltak har det i 2020 vært store begrensninger i fysisk møteaktivitet. En midlertidig endring i forskrift om fjernmøter for perioden mars til august åpnet for utvidet bruk av fjernmøter i folkevalgte organer. Fra oktober ble det innført en midlertidig endring i kommuneloven som gir tilsvarende åpning til å se bort fra en del av kravene som gjelder for politiske organer i en ordinær situasjon.

Fylkeskommunens egne reglement for politiske utvalg og medvirkningsorganer er revidert i 2020, for å være tilpasset behovet for utvidet bruk av fjernmøter som møteform.

Med noen få unntak er alle møter som var fastsatt i møteplanene for 2020 gjennomført som fysiske møter når smittesituasjonen har tillatt det og som digitale møter når det har vært nødvendig.

Utvalg	Antall møter i 2020	Antall saker behandlet i 2020
Fylkestinget	5	133
Fylkesutvalget	25	369
Hovedutvalg for veg	7	77
Hovedutvalg for transport	7	91
Hovedutvalg for utdanning	6	88
Hovedutvalg for kultur	5	74
Hovedutvalg for næring	5	119
Eldrerådet	9	65
Rådet for likestilling av mennesker med nedsatt funksjonsevne	7	44
Ungdommens fylkesutvalg	7	50
Integreringsutvalget	4	33
Klagenemda	8	38
Regionalt klima- og planutvalg	4	26
Trafikksikkerhetsutvalg	6	31
Saemien raerie - Samisk råd	1	13
Kontrollutvalg	9	66

Fylkestinget hadde i 2020 to møter på Steinkjer og tre fjernmøter over Skype eller Teams. Det var mål om å følge tradisjonen med å avholde fylkesting i juni andre steder i fylket enn Steinkjer og Trondheim. Fylkestinget i juni var derfor planlagt til Rørvik, men ble endret til digitalt møte på grunn av koronapandemien.

Fylkesutvalgsmøtene holdes vanligvis annenhver gang på Steinkjer og i Trondheim, men ble i 2020 i stor grad avholdt som digitale fjernmøter. Utover disse ordinære møtene med saksbehandling deltar fylkesutvalget på befaringer, dialogmøter, konferanser og andre arenaer også i andre deler av fylket.

Hovedutvalgenes møter foregår delvis samlet på Steinkjer eller i Trondheim, og delvis på forskjellige steder. Alle hovedutvalg har avholdt både fysiske og digitale møter i 2020.

Kontroll og tilsyn

Kontrollutvalget utfører løpende kontroll og tilsyn på vegne av fylkestinget. Disse rapportene fra forvaltningsrevisjon og selskapskontroll ble lagt fram og behandlet i fylkestinget i 2020:

- Forvaltningsrevisjon - Tannhelsetjenesten i Trøndelag
- Forvaltningsrevisjon - Varsling
- Selskapskontroll av Vegamot AS
- Eierskapskontroll av Blått kompetansesenter AS

Konsek Trøndelag IKS er sekretariat for kontrollutvalget, mens Revisjon Midt-Norge SA utfører revisjonsoppdraget. Utvalget legger fram egen årsrapport for fylkestinget.

3.4. Økonomi

Trøndelag fylkeskommune skal ha en bærekraftig økonomi og sikre at oppgavene blir løst gjennom optimal utnyttelse av ressursene.

Kritisk suksessfaktor: God økonomistyring / Effektive tjenester

Netto driftsutgifter samlet for avdeling økonomi og digitalisering og avdeling organisasjon, eiendom og tannhelse presenteres i tabellen nedenfor, med unntak av seksjon tannhelse som presenteres i kapittel 7.

Avdeling økonomi og digitalisering og avdeling organisasjon, eiendom og tannhelse

Tjenesteområder	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Rev. Bud. 2020	Avvik	Regnskap 2019
Politisk styring og kontrollorganer	-805	0	-122	683	944
Administrasjon	237 765	226 366	273 738	35 973	259 187
Forvaltningsutg. i eiendomsforvaltn.	10 761	22 013	20 102	9 341	19 422
Administrasjonslokaler	33 891	32 830	34 431	540	25 983
Tjenester utenfor ord. f.k. ansvarsområde	0	19	19	19	-1
Årets premieavvik	-37 017	10 103	10 303	47 320	-110 799
Amortisering av tidl års premieavvik	100 713	0	0	-100 713	88 050
Premiefond	-22 771	0	0	22 771	-22 906
Diverse fellesutgifter	434	209	209	-225	335
Skolelokaler, forvaltning, skyss og internater	135 919	92 707	152 027	16 108	123 106
Skoleforvaltning	3 700	0	12 800	9 100	12 379
Opplæring	-88 500	0	-5 312	83 188	-69
Tannhelse	-10 230	0	-12	10 218	5 102
Nærings- og bostedsutvikling	-1 723	0	1 401	3 124	1 048
Fylkeskommunal næringsvirksomhet	6 073	-3 224	4 217	-1 856	3 553
Fylkesveier - miljø- og trafikksikkerhetstiltak	-2 206	0	2 729	4 935	116
Kollektivtrafikk	42 362	0	41 277	-1 085	30 827
Kulturaktivitet	-3 528	0	-1 696	1 831	3 302
Finansiering	10 030	0	10 030	0	0
	414 869	381 023	556 141	141 272	439 580

De to administrasjonsavdelingene har samlet et mindreforbruk på 141,3 millioner kroner.

Mindreforbruket er i hovedsak relatert til følgende forhold:

- 80 millioner kroner i mindre pensjonskostnader enn budsjettert etter at netto inntekter og kostnader fra pensjonsregnskapet er avsluttet og fordelt forholdsmessig på tjenesteområdene
- Lavere energiutgifter, mindre utgifter til reiser, møter og andre aktiviteter. I tillegg er gjenbevilgning fra tidligere år ikke benyttet, dette også med bakgrunn i koronasituasjonen.

Politisk styring og revisjon

Kostra funksjon	Kostra funksjon(T)	Regnskap 2020	OB 2020	Rev bud 2020	Avvik	Regnskap 2019
400	Politisk styring og kontrollorganer	45 731	51 189	58 723	12 992	61 080
410	Kontroll og revisjon	8 375	7 865	7 661	-714	11 779
Netto driftsutgifter		**54 105**	**59 054**	**66 384**	**12 278**	**72 859**

Politisk styring og revisjon hadde i 2020 et mindreforbruk på 12,2 millioner kroner. Av dette var 14,4 millioner kroner overført mindreforbruk fra tidligere. 2,5 millioner kroner av mindreforbruket ble ved fylkestingsvedtak omfordelt til veiformål. Tjenesteområdet har ellers holdt seg til budsjett, med kun mindre avvik.

KAPITTEL 4

Avdeling utdanning

4. Avdeling utdanning

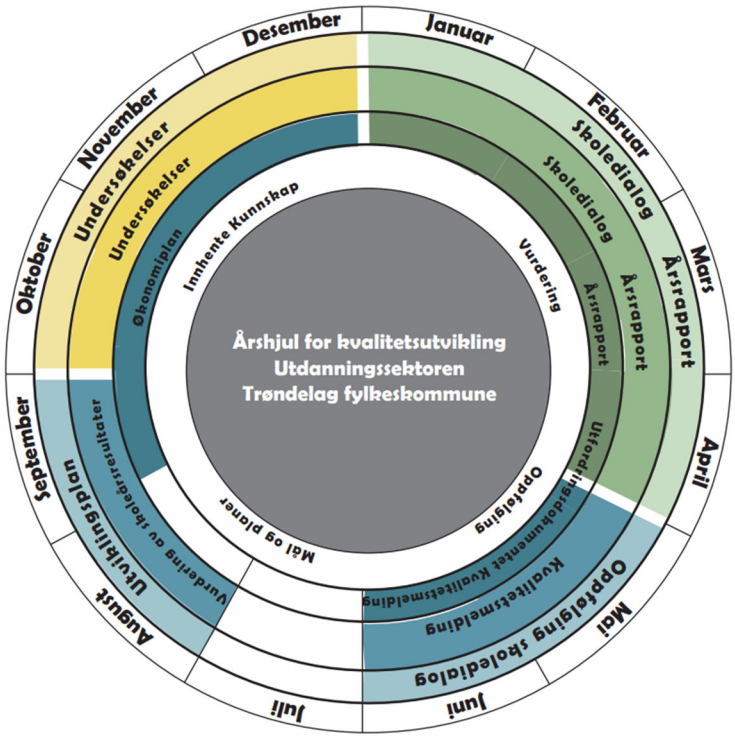
4.1. Resultatvurdering

I økonomiplan 2019-2022 vedtok fylkestinget at skolene i Trøndelag skal utvikles etter følgende ambisjoner:

- Flere skal gjennomføre og flere skal ta fagbrev i Trøndelag.
- Sikre en desentralisert skolestruktur, hvor nærskoleprinsippet ligger til grunn.
- Utdanningstilbud skal videreutvikles for å imøtekomme arbeidslivets fremtidige behov.

Det ble videre uttalt at avdeling for utdanning vil jobbe målrettet for best mulig gjennomføring, læringsmiljø og læringsresultater i videregående opplæring og høyere yrkesfaglig utdanning. Fylkeskommunen har en rolle som samfunnsutvikler og har ansvar for kompetanse i et livslangt perspektiv for befolkningen i Trøndelag. Målet om å oppfylle regionens arbeidskraftbehov er et arbeid som går på tvers av sektorer i fylkeskommunen, og avdeling for utdanning har det koordinerende ansvaret. Trøndelag fylkeskommune skal videreutvikle en desentralisert videregående skole som kan gi ungdommene våre muligheter til en fremtidsrettet utdanning, som svarer til behovet i næringslivet og offentlig sektor, der kunnskap er driveren i utviklingen.

Utdanningssektoren, som omfatter de videregående skolene og fagopplæring, bruker kvalitetsutviklingssystem basert på Demings sirkel (PDCA) i resultatoppfølgingen. Målet er kontinuerlig forbedring og læring. Årsrapporten er tatt inn som en del av kvalitetsutviklingssystemet og årshjulet for kvalitetsutvikling. Årshjulet gir en oversikt over alle aktiviteter knyttet til resultatoppfølging i alle tre nivå i utdanningssektoren (se figur 1). Styringskortet for skolene er førende for hvilke resultater som følges opp gjennom årshjulet.

Figur 1: Årshjulet for kvalitetsutvikling i utdanningssektoren i Trøndelag fylkeskommune. Ytre sirkel viser aktivitet på skolene, midterste sirkel viser aktivitet i avdeling for utdanning, og indre sirkel viser dokumenter som går til politisk behandling.

En del av aktivitetene i årshjulet er gjennomgripende på alle nivå, mens noen i hovedsak skjer på skole eller sektornivå. Kvalitetsmelding for videregående opplæring Trøndelag 2020 er en lovpålagt tilstandsrapport som legges frem for fylkestinget i juni hvert år. Den presenterer resultater på sektornivå, og gir et mer utfyllende bilde av resultater enn årsrapporten. Mange av de samme resultatene som legges fram gjennom kvalitetsmeldingen blir også benyttet som et grunnlag for

fylkesdirektørens skoledialog. I skoledialogen blir resultater brutt ned på skolenivå og brukt aktivt i dialogen med den enkelte skole. På grunn av koronapandemien ble det ikke gjennomført skoledialog ved alle de videregående skolene i 2020. Det ble gjennomført elevundersøkelse i 2020. Den er med å danne grunnlag for oppfølging av læringsmiljøet både på skole og sektornivå.

Trøndelag fylkeskommune har et eget system for veiledning og oppfølging av opplæringskontor og lærebedrifter i fylket. Opplæringskontorene i Trøndelag (OKIT) og selvstendige lærebedrifter er deltagende i arbeidet. Aktiviteter i dette systemet omfatter veilednings- og kontrollbesøk med opplæringskontor og lærebedrifter, styremøter i opplæringskontor, fellessamlinger for opplæringskontor og fagsamlinger for lærebedrifter/faglig ledere, samt lærlingesamlinger og skoleledersamlinger. I 2020 ble lærlingeundersøkelsen, lærebedriftsundersøkelsen og årlig rapportering fra lærebedriftene gjennomført.

Årsrapporten handler i stor grad om aktiviteter og resultater på sektornivå i utdanningssektoren. Avdeling utdanning rapporterer også på aktiviteter og resultater knyttet til eget styringskort for avdelingen.

Seksjonene i avdeling for utdanning vurderer at vi er på samme nivå som tidligere år når det gjelder service og profesjonalitet. Det er igangsatt et arbeid med chatbot i 2020, men denne gjøres ikke tilgjengelig for brukerne før i 2021. Vi har i større grad enn tidligere tatt i bruk ulike virkemidler i kommunikasjon med brukerne slik som filmsnutter på Facebook, målrettet informasjon via postkort til aktuelle brukere og webinar som informasjonskanal.

Det er en økning i antall veiledningsmøter med veiledere og antall veisøkere til samtaler. Dette er tegn på et stort behov for karriereveiledningstjenester. I 2020 har vi hatt lav aktivitet når det gjelder lærlinger i utlandet og elever i utveksling. Dette skyldes koronapandemien. Vi har gode formidlingstall til tross for pandemien.

Resultater - Trøndelag ligger i all hovedsak på nasjonalt snitt

På et overordnet nivå ligger resultatene i videregående opplæring i Trøndelag på snittet sammenlignet med nasjonalt nivå. Innen mange resultatområder er resultatene helt like det nasjonale snittet, mens noen områder ligger like under og noen områder like over. Det er noen få områder som skiller seg ut.

Flere gjennomfører videregående opplæring

Gjennomføring av videregående opplæring har stort fokus både nasjonalt, regionalt og lokalt. Her kan vi vise til gode resultater i Trøndelag. Det har vært en nedgang i elevfraværet det siste året, færre elever slutter, og det er en økning i andelen som fullfører og består videregående opplæring i løpet av 5 til 6 år.

I juni 2020 justerte SSB tallene for gjennomføring basert på skolefylke. De nyeste tallene for 2013-kullet viser at vi nå er oppe i 78,2 % som har fullført og bestått videregående opplæring innen fem/seks år. Dette er en økning på 1,0 prosentpoeng fra 2012-2018 og 0,1 prosentpoeng over nasjonalt snitt.

Det er de yrkesfaglige utdanningsprogrammene som har den beste gjennomføringen sammenliknet med nasjonalt snitt for utdanningsretningen. Gjennomføringen i løpet av seks år på yrkesfag i Trøndelag ligger nå 1,6 prosentpoeng over nasjonalt snitt.

76,6 % av elevene som gikk ut av vg2 yrkesfag i Trøndelag skoleåret 2019-2020, gikk på et høyere trinn, inkludert læreplass, påfølgende skoleår («ordinær progresjon», offentlige og private skoler). En stor del av elevene med ordinær progresjon etter vg2 yrkesfag går over i læreplass. I Trøndelag var det pr 1. oktober 2020 46,4 % av elevene som gikk ut fra vg2 yrkesfag samme år som gikk direkte over i læreplass. Dette er 0,2 prosentpoeng høyere enn året før, og ligger 2,6 prosentpoeng over nasjonalt snitt.

Andelen ungdom i aldersgruppen 16 til 25 år i Trøndelag som er utenfor videregående opplæring uten å ha fullført, har gått jevnt nedover siden 2013, og ligger nå 0,3 prosent under nasjonalt snitt.

4.2. Elever/lærlinger

Opplæringen skal gi elevene framtidshåp og fremme danning, nysgjerrighet og lærelyst for å utvikle kompetanse og livsmestring i et samfunn i endring.

Kritisk suksessfaktor: Læringsmiljø som fremmer læring

Læringsmiljø elever

I tidligere årsrapporter har vi hatt indikatorer om læringsmiljø kun fra vg1, mens i år har vi med resultater samlet for alle trinn.

Elevene på ved våre videregående skoler har gjennom elevundersøkelsen svart at de i stor grad trives på skolen, det er også rapportert om lite mobbing. Det har vært en nedgang fra 2019 til 2020 i andel elever som svarer at de er blitt mobbet. Trøndelag fylkeskommune har nulltoleranse for mobbing, og målsetningen er at ingen skal føle seg mobbet på de videregående skolene eller i våre lærebedrifter.

Elevene i Trøndelag er i stor grad fornøyd med læringsmiljøet, men det er fremdeles spørsmål knyttet til vurdering for læring som har lavere score sammenlignet med nivået på resten av undersøkelsen. Det er på spørsmål om de får være med å vurdere skolearbeidet sitt at en større andel svarer mer negativt. Avviket her gjelder både for Trøndelag og nasjonalt snitt.
Tallene på indikatorene for denne suksessfaktoren har for øvrig vært stabile de siste år og ligger tilnærmet likt nasjonalt snitt.

Læringsmiljø lærlinger

Svarprosenten i lærlingeundersøkelsen har økt de foregående årene, og var i 2019 på 65 %. I 2020 har svarprosenten gått ned til 59 %. Det er viktig å være oppmerksom på at svarene varierer mye ut fra hvilken bedrift lærlingene arbeider i eller hvilket utdanningsprogram de har gått på. Lærlingene svarte i 2020 at de trives godt, opplever at HMS er ivaretatt og at de er fornøyde med halvårsvurderingen. 89 % av lærlingene vil anbefale bedriften de er lærling i til andre som velger samme fagområde. Lærlingene er i større grad fornøyd med den daglige oppfølgingen de får, enn med den skriftlige dokumentasjonen på egen opplæring. Det kan tyde på at de foretrekker muntlige tilbakemeldinger fremfor skriftlige.

Det er marginalt færre lærlinger som svarer at de er blitt mobbet eller utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet på arbeidsplassen de siste månedene i Trøndelag enn nasjonalt. Trøndelag fylkeskommune har imidlertid i 2020 en økning i andel lærlinger som svarer at de har blitt mobbet 2-3 ganger i uken/en sjelden gang, sammenliknet med året før.

Selv om resultatene fra undersøkelsen stort sett er positive, er det enkelte ting lærlingene er mindre fornøyd med. Dette gjelder i hovedsak skolen som forberedelse til opplæring i arbeidslivet, samt spørsmål om tilgang på utstyr og hjelpemidler i skolen. I tillegg er det forhold rundt fagprøven det knytter seg usikkerhet rundt, og det er en del som svarer at de ikke opplever en reell mulighet til å påvirke egen opplæring. Trenden på økt tilfredshet innen disse områdene har i 2020 gått tilbake.

Kritisk suksessfaktor: Variert, relevant og praksisnær opplæring som er tilpasset den enkelte elev
Flertallet av elevene i Trøndelag (69%) svarer på elevundersøkelsens spørsmål knyttet til variert opplæring at de er enige i at de jobber med det de skal lære på forskjellige måter. Mange av elevene sier at de har lærere som forklarer dem målene, forteller hva som er bra med arbeidet og hva de kan gjøre for å bli bedre i fagene, men det finnes også en liten gruppe elever som ikke mener dette. Mens 39,1 % av elevene svarer at de får tilbakemeldinger fra lærerne som de kan bruke til å bli bedre i fagene én gang i uken eller oftere, svarer 20,2 % at de kun får slik tilbakemelding fire ganger i halvåret eller sjeldnere. Resultatene på elevundersøkelsen har vært relativt stabile de siste årene, og er tilnærmet lik nasjonalt snitt.

Kritisk suksessfaktor: Læringsutbytte
Denne suksessfaktoren inneholder både karakter og skolebidragsindikatorer. Som nevnt tidligere har det vært en økning i den totale gjennomføringen i løpet av fem/seks år i Trøndelag i den nyeste målingen, og fylket ligger marginalt over nasjonalt snitt på denne indikatoren.

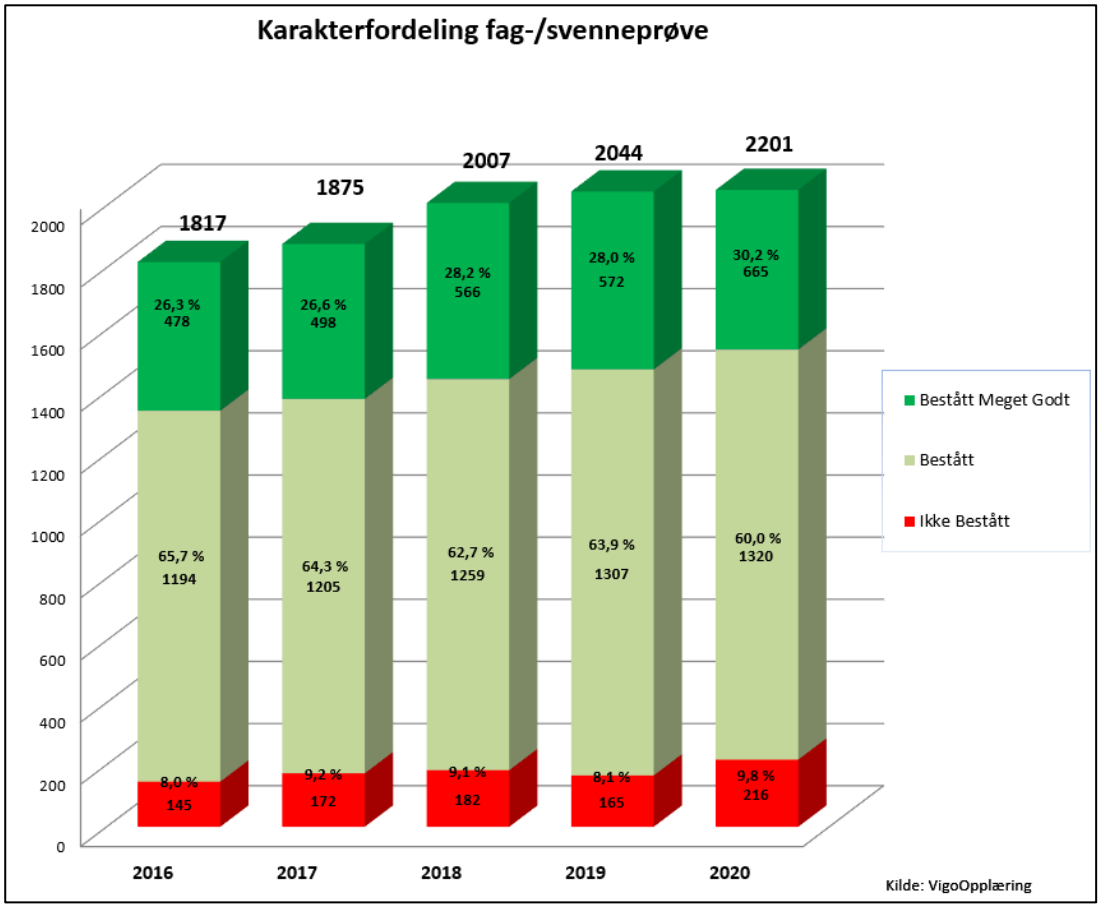
Karakterutviklingen i Trøndelag ligger på omtrent samme nivå som nasjonalt snitt på både yrkesfag og studieforberedende utdanningsprogram. Yrkesfag har en økning (hhv +0,09) i karakterutviklingen fra grunnskolen i 2020, sammenliknet med 2019.

Det ligger fire skolebidragsindikatorer i styringskortet knyttet til den kritiske suksessfaktoren læringsutbytte (pga. avlyst eksamen våren 2020 publiserte Utdanningsdirektoratet ikke indikatoren for skolens bidrag til å løfte elever faglig (karakterpoeng) i 2020). Gjennom utviklingen av skolebidragsindikatorene har nasjonale myndigheter søkt å justere resultatene for elevenes forutsetninger, og slik få informasjon om hva det er den enkelte fylkeskommune eller skole bidrar med til elevenes læringsutbytte.

Resultatene på skolebidragsindikatorene supplerer det øvrige datagrunnlag i det kontinuerlige arbeidet med å øke læringsutbyttet til elevene i Trøndelag fylkeskommune. Trøndelag har kun et skolebidragsresultat på fylkesnivå som jamfør Utdanningsdirektoratet er signifikant annerledes enn nasjonalt snitt. Det er også enkelte signifikante forskjeller når vi går ned på enkeltskolenivå. Tallene tas blant annet med inn i fylkesdirektørens skolebesøksrunde som gjennomføres på alle videregående skoler hvert år.

Læringsutbytte lærlinger

Fordelingen mellom karakterene gitt på fag- og svenneprøver i Trøndelag de siste fem år viser en økning i andel som får bestått meget godt, fra 26,3 % i 2016 til 30,2 % i 2020. Samtidig har andelen som har fått karakteren ikke bestått gått opp fra 8 % i 2016 til 9,8 % i 2020. Den største økningen er fra 2019 til 2020.
En ny prøvenemndsperiode trådte i kraft fra 1. januar 2020. I den forbindelse har det vært gjennomført skolering av nye og videreførte prøvenemndsmedlemmer. Et område nemndene har hatt i oppgave er å utarbeide vurderingskriterier. Det kan ha resultert i at vurderingene er bedre begrunnet, og at medlemmene er mer enig om hva som skiller de ulike karakterene.

Figur 2: Samlet fremstilling av antall avlagte fag-/svenneprøver for lærlinger og elever med elevavtale de siste 5 årene, med karakterfordeling. Karakterskalaen i fagopplæringssammenheng er tredelt: bestått, bestått meget godt eller ikke bestått.

4.3. Samfunnsutvikling

Trøndelag skal være en attraktiv region ved å utnytte regionens fortrinn, utvikle bolyst og livskvalitet og fremme bærekraft, verdiskaping og kompetanse i hele Trøndelag.

Kritisk suksessfaktor: Den videregående skolen skal ha en tydelig rolle som samfunnsutvikler i samarbeid med andre aktører
For Trøndelag fylkeskommune som skoleeier går rollen som samfunnsutvikler ut på å bidra til, og legge til rette for gode opplæringsarenaer. Dette gjelder både i skole og på læreplassen, samt andre arenaer der fylkeskommunen har ansvar for opplæringen, blant annet knyttet til institusjoner innen barnevern og helse.

2020 har blitt preget av korona-pandemien, og situasjonen har satt en demper for mange aktiviteter og planer skolene har hatt. Mye har blitt avlyst, utsatt og endret form. Blant annet melder skolene om at mange av de fysiske kursene og møtene har blitt digitale. Det har vært utfordringer knyttet til utplasseringer, sosiale aktiviteter og spesielt internasjonalt samarbeid som ikke har vært mulig å gjennomføre.

Noen skoler har rapportert om at de jobber for et felles treffpunkt for elever på fritiden. Dette er spesielt viktig for hybelboere og ungdom som faller utenfor i en tid med mange andre sosiale begrensninger. Flere melder at de samarbeider med andre aktører som for eksempel NAV og sin kommune om minoritetspråklige ved skolene, både med språk og integrering.

Mange skoler lykkes med formidlingsarbeidet takket være tett og godt samarbeid med lokalt arbeids- og næringsliv, og det er flere skoler som er i dialog med bransjene om fremtidig behov for arbeidskraft. De fleste skolene har formalisert dette arbeidet ved å etablere samarbeids- og partnerskapsavtaler. Skolene rapporterer også at opplæringskontorene gir god støtte og er viktige samarbeidspartnere.

Ungdom som faller utenfor videregående opplæring og arbeid er en stor utfordring både for den enkelte og for samfunnet. Den fylkeskommunale oppfølgingstjenesten i Trøndelag følger opp, og jobber for at alle mellom 16-21 år som ikke har fullført videregående opplæring, skal komme tilbake til opplæring eller annen aktivitet. Fylkesrådmannen har spesielt intensivert arbeidet mot de yngste ungdommene mellom 16 – 18 år, etter at fylkestinget bevilget midler for å videreutvikle det tidligere ungdomsprosjektet i nord, til hele Trøndelag. For å lykkes med dette arbeidet er det viktig å ha et godt samarbeid med andre tjenester i skolen som f.eks. pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) og karriereveiledere, og med aktører utenfor skolen som ulike kommunale helse- og velferdstjenester, NAV, spesialisthelsetjenesten og opplæringskontor.

Tall fra Utdanningsdirektoratet fra juni 2020 (som oppsummerer skoleåret 2019/2020) viser at det var registrert 1240 ungdommer i oppfølgingstjenesten i Trøndelag per juni 2020. Av disse var 389 kommet tilbake i aktivitet, 458 var under oppfølging og veiledning, 305 hadde en avklart status og 88 hadde man ikke lyktes å komme i kontakt med.

Kritisk suksessfaktor: Utvikle kompetanse som samfunnet har behov for
Skolenes kontakt med privat og offentlig næringsliv er en god kilde til å få vite noe om hva samfunnet har behov for.
Mål for utdanningen i Trøndelag er å gi ungdommene muligheter til en fremtidsrettet utdanning som svarer til behovet i arbeidslivet. Skolene har en samfunnsutviklerrolle og de rapporterer i den forbindelse på ulike prosjekter, satsninger og tiltak innen ordinær drift som omhandler samhandling inn mot lokalt og regionalt arbeidsliv. I handlingsplanen for kompetansestrategi i Trøndelag er det lagt opp til etablering av regionale kompetanseforum med kontakt mellom arbeids- og næringsliv på bransjenivå/virksomhetsnivå som vil være et bindeledd inn mot høgskole og universitet.

Det er også mulig å vurdere hvor godt vårt tilbud er ut ifra de resultater våre elever oppnår. Vi har gode tall på gjennomføring i Trøndelag, noe som viser at vi har god evne til å få de ungdommene som søker til videregående utdanning og opplæring til å gjennomføre opplæringen. Lærlingeundersøkelsen viser at en andel av lærlingene ikke er fornøyd med skolen som forberedelse til opplæring i arbeidslivet, og at tilgang til utstyr og hjelpemidler i fagopplæringen er for dårlig. Det kan være utfordrende for skolene å holde tritt med den teknologiske utviklingen i

næringslivet, noe som kan være en del av forklaringen på dette. Enkelte skoler har løst dette ved å etablere tette bånd og partnerskap til bransjer og enkeltbedrifter, slik at en større andel av opplæringen skjer i bedrifter.

Skolene med yrkesfaglige studieretninger har stort fokus på å få til gode prosesser rundt formidling til læreplass. Resultatene for fylket som helhet viser at vi i stor grad har lyktes med denne satsningen. Det er også de yrkesfaglige utdanningsprogrammene som har den beste gjennomføringen i Trøndelag i løpet av fem år sammenliknet med nasjonalt snitt for utdanningsretningen, og gjennomføringen på yrkesfag i Trøndelag ligger nå 1,6 prosentpoeng over nasjonalt snitt.

Det er fremdeles en utfordring at det i enkelte fag ikke finnes tilstrekkelig med læreplasser. Det er også fortsatt utfordringer med å finne balansen mellom samfunnets behov og ungdommenes ønsker. Fylkesrådmannen fortsetter å ha jobbe med disse områdene.

Voksenopplæring

Trøndelag fylkeskommune skal ha et fleksibelt, desentralisert voksenopplæringstilbud som møter arbeidslivets og den enkeltes kompetansebehov. Skoleåret 2020/2021 er det andre året med felles voksenopplæringsmodell i Trøndelag. Voksenopplæringsmodellen er organisert for å kunne innfri voksnes rett til videregående opplæring.

Det er åtte videregående skoler som har et koordineringsansvar for voksenopplæring i definerte geografiske regioner. Øvrige videregående skoler i fylket bidrar ved behov med tilgang på fagkompetanse og i gjennomføringen av opplæringstiltak.

Etter implementering av felles voksenopplæringsmodell er det gjort en evaluering av modellens muligheter og begrensninger. Her har alle aktører vært involvert, og evalueringen vil danne grunnlag for eventuelle endringer i modellen. Det er laget en evalueringsrapport, som sammen med erfaringer med de videregående skolenes samfunnsutviklerrolle skal danne et grunnlag for en større utredning. Utredningen gjennomføres i løpet av 2021 og skal omfatte voksnes læring i Trøndelag utover innfrielse av voksnes rett.

Skoleåret 2020/2021 startet 1370 voksne sitt opplæringsløp i ett eller flere fag, med mål om å få oppfylt sitt ønske om studie- eller yrkeskompetanse.

Kritisk suksessfaktor: Engasjere ungdom i Trøndelag i demokratiske spørsmål og viktige samfunnsutfordringer
Hvert år arrangerer avdeling for utdanning, i samarbeid med elev- og lærlingeombudene, en samling for elevrådsledere og skoleansatte med ansvar for elevdemokrati og skolemiljø. På grunn av koronasituasjonen blir årets samling gjennomført som digitalt arrangement i februar 2021. Elevorganisasjonen (EO) i Trøndelag er viktig bidragsyter under samlingen.

I løpet av skoleåret 2020-21 har avdeling for utdanning hatt flere møtepunkter med EO i Trøndelag. Avdeling for utdanning er invitert til fylkesstyremøtene, og EO bidrar årlig i gjennomføringen av nevnte samling for elevråd og skoleansatte. I år er EO Trøndelag også med i en arbeidsgruppe som planlegger en større digital samling om elevmedvirkning i *fagfornyelsen*. Samlingen arrangeres i april 2021. koronasituasjonen har for øvrig påvirket EO Trøndelags muligheter for å gjennomføre sine egne planlagte aktiviteter. Dette gjaldt både vårhalvåret 2020 og skoleåret 2020-21. Høsten 2020 skulle EO Trøndelag gjennomføre en rekke skolebesøk for å gjøre organisasjonen synlig. De fleste av disse skolebesøkene måtte avlyses.

Mulighetene for stifting og oppfølging av lokallag i Værnes-regionen, Innherred, Fosen og Namdalen har også vært påvirket av koronasituasjonen. Nevnte aktiviteter var planlagt inn i budsjettet. Men siden mye ikke har vært mulig å gjennomføre, preger det både EO Trøndelags søknad om midler og størrelsen på årets tilskudd fra avdeling for utdanning. For skoleåret 2020-21 kom tilskuddet på 200 000 kroner.

4.4. Økonomi

Trøndelag fylkeskommune skal ha en bærekraftig økonomi og sikre at oppgavene blir løst gjennom optimal utnyttelse av ressursene.

Tjenesteområder	Regnskap 2020	OB 2020	Rev bud 2020	Avvik	Regnskap 2019
500-599 Opplæring	3 123 801	2 966 794	3 261 563	137 762	3 054 820
700-719 Nærings- og bostedsutvikling	-1 286	0	4 000	5 286	0
730 Kollektivtrafikk	751	659	650	-102	914
Utdanning	**3 123 266**	**2 967 453**	**3 266 212**	**142 946**	**3 055 731**

Avdelingsgrupper	Regnskap 2020	OB 2020	Rev bud 2020	Avvik	Regnskap 2019
31 Seksjoner i avdeling for utdanning	541 871	671 813	589 732	47 862	586 545
32 De videregående skolene	2 506 882	2 222 803	2 597 083	90 201	2 464 148
33 Fagskole	74 514	72 837	79 397	4 883	5 038
Netto driftsutgift	**3 123 266**	**2 967 453**	**3 266 212**	**142 946**	**3 055 731**

For seksjonene i avdeling utdanning er det et samlet mindreforbruk på 47,9 millioner kroner i 2020. De videregående skolene hadde et samlet mindreforbruk på 90,2 millioner kroner. Trøndelag høyere yrkesfagskole (THYF) hadde et mindreforbruk på 4,9 millioner kroner.

Avdeling for utdanning hadde et merforbruk knyttet til behov for spesialundervisning, samt en økning i antall elever med omfattende behov for spesialundervisning tilknyttet barnevern. I tillegg er det et merforbruk knyttet til fagopplæring. Mindreforbruket på avdeling utdanning er ellers i hovedsak knyttet til en tilbuds- og driftsreserve. I tillegg har avdelingen en del midler som er planlagt brukt i 2021 og 2022.

Skolene med oppsamlet mindreforbruk rapporterer at de spesielt har avsatt midler til fagfornyelsen fra høsten 2020. En del skoler ønsker også å ha en buffer for forventet redusert elevtall de nærmeste årene. Skoler som får redusert bevilgning som følge av ny ressursfordelingsmodell, som ble innført fra høsten 2019, ønsker å avsette midler for å ha tid til å omstille seg når ressursfordelingsmodellen får full virkning.

De videregående skolene rapporterer også om merutgifter på kantinedrift, økte utgifter til renhold og kostnader til smittevernstiltak i forbindelse med koronapandemien.

Seksjoner i avdelingen *(Tall i 1 000 kr)*	Oppr. budsj.	Rev. budsj.	Regnskap	Avvik
Byåsen videregående skole	142 207 000	159 964 885	161 173 246	-1 208 361
Charlottenlund videregående skole	140 112 000	163 587 603	167 237 478	-3 649 875
Fosen videregående skole	45 999 000	52 345 808	52 658 671	-312 863
Gauldal videregående skole	45 831 000	52 916 168	48 575 680	4 340 488
Grong videregående skole	52 486 000	56 616 123	54 128 447	2 487 676
Guri Kunna videregående skole	57 590 000	68 266 682	68 723 150	-456 468
Heimdal videregående skole	96 041 000	119 255 084	119 934 786	-679 702
Kyrksæterøra videregående skole	24 231 000	30 193 413	25 023 243	5 170 170
Inderøy videregående skole	37 090 000	37 913 138	37 899 619	13 520
Johan Bojer videregående skole skolested Leksvik	24 645 000	27 434 554	24 312 530	3 122 024
Levanger videregående skole	108 991 000	126 239 243	117 057 111	9 182 132
Malvik videregående skole	69 376 000	80 337 017	78 361 428	1 975 589
Meldal videregående skole	41 797 000	51 105 761	46 180 109	4 925 653
Melhus videregående skole	61 508 000	72 147 286	69 433 353	2 713 933
Meråker videregående skole	25 175 000	38 122 674	28 352 440	9 770 235
Mære landbruksskole	43 199 000	55 662 515	49 055 679	6 606 836
Olav Duun videregående skole	105 912 000	126 283 827	117 099 328	9 184 500
Ole Vig videregående skole	146 007 000	176 778 745	168 463 545	8 315 199
Oppdal videregående skole	41 645 000	43 734 474	44 377 159	-642 685
Orkdal vidaregåande skole	55 855 000	64 121 316	67 588 349	-3 467 033
Johan Bojer videregående skole skolested Rissa	29 217 000	37 856 821	31 006 193	6 850 628
Røros videregående skole	35 083 000	43 802 381	41 127 678	2 674 704
Selbu videregående skole	25 338 000	23 788 027	25 419 829	-1 631 802
Skjetlein videregående skole	72 712 000	84 547 017	80 472 422	4 074 594
Steinkjer videregående skole	141 324 000	170 428 230	161 351 969	9 076 261
Strinda videregående skole	118 743 000	150 673 974	140 900 254	9 773 720
Thora Storm videregående skole	94 174 000	100 912 271	106 722 853	-5 810 583
Tiller videregående skole	83 996 000	95 729 505	102 269 815	-6 540 310
Trondheim Katedralskole	83 375 000	90 839 735	88 872 319	1 967 417
Verdal videregående skole	83 323 000	100 838 363	96 474 663	4 363 699
Ytre Namdal videregående skole	39 983 000	51 485 110	44 573 749	6 911 361
Åfjord videregående skole	28 359 000	27 740 261	28 546 649	-806 388
Trondheim voksenopplæring videregående skole	21 479 000	15 415 256	13 508 425	1 906 831
Netto driftsutgifter	**2 222 803 000**	**2 597 083 269**	**2 506 882 170**	**90 201 100**

Orkdal videregående skole har et merforbruk på 3,4 millioner kroner. Koronasituasjonen har ført til tapte inntekter i kantine, samt mindre utleie av Sondrehallen. Skolen har også hatt merutgifter knyttet til koronatiltak, bl.a. renhold.

Selbu videregående skole har et merforbruk på 1,6 millioner kroner. Gjenbevilget merforbruk fra 2019 var 2,7 millioner kroner. Skolen har iverksatt tiltak, og det budsjetteres med balanse i 2021.

Thora Storm videregående skole har et merforbruk på 5,8 millioner kroner. Gjenbevilget merforbruk fra 2019 var 9,7 millioner kroner. Skolen jobber sammen med skoleeier med å få ned merutgifter, og rapporterer jevnlig.

Tiller videregående skole har et merforbruk på 6,5 millioner kroner hvorav gjenbevilget merforbruk 2019 var 9,7 millioner kroner. Skolen jobber sammen med skoleeier med å få ned merutgifter, og rapporterer jevnlig.

Åfjord videregående skole har et merforbruk på 0,8 millioner kroner. Hovedårsaken er tidligere års merforbruk som er gjenbevilget med samme beløp. Faste økonomi- og budsjettmøter 2 ganger pr mnd. gjør at skolen har god oversikt over regnskap og budsjett.

Høyere yrkesfaglig utdanning (fagskole)
Trøndelag høyere yrkesfagskole har i 2020 et totalt mindreforbruk på 4,9 millioner kroner. Høyere yrkesfaglig utdanning finansieres via et eget statlig tilskudd, men fylkeskommunen bidrar også med egne midler til denne utdanningen.

Alle studiesteder med unntak av Chr. Thams har et moderat mindreforbruk. Merforbruket ved Chr. Thams skyldes i hovedsak økt studenttall og økt aktivitet for høsthalvåret 2020, samt et akkumulert merforbruk fra perioden før.

Deler av det totale mindreforbruket skyldes ubenyttede prosjektmidler fra DIKU og Kompetanse Norge. Vi må i tillegg sette av ca. 1,7 millioner kroner som egenandel til DIKU-prosjektene (Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning).

Trøndelag høyere yrkesfagskole ble opprettet i august 2020 med de tidligere sju fagskolene som studiesteder.

KAPITTEL 5

Avdeling plan, næring og kulturminner

5. Avdeling plan, næring og kulturminner

5.1. Resultatvurdering

I 2020 ble Trøndelagsplanen – regional planstrategi for 2020 – 2023 samt strategi for klimaomstilling med tilhørende handlingsplan, vedtatt. Det har også vært gjennomført omfattende prosesser for å utarbeide ny regional plan for arealbruk, ny regional plan for kulturmiljø og regional plan for vannforvaltning. Disse vil bli sendt på høring i løpet av 1. halvår 2021.

Fylkesordføreren i Trøndelag tok i mars initiativ til å etablere et samhandlingsråd for næringslivet i Trøndelag. Dette har bestått av partene i arbeidslivet, virkemiddelaktørene, flere banker, NAV, KS med flere. Bakgrunnen for ønsket om dette forumet var å kunne dele informasjon om samfunnsutviklingen i en krevende tid.

I tillegg ble det lansert et politisk initiativ til å utarbeide en næringsanalyse for Trøndelag, for å bedre kunne forstå utviklingen i næringslivet. Dette for å kunne peke på nødvendige tiltak regionalt og samtidig spille inn behov til nasjonale myndigheter. Samhandlingsrådet har blitt jevnlig oppdatert om dette arbeidet som utføres av NTNU Samfunnsforskning.

Statistikk- og analysemiljøet på avdeling plan, næring og kulturminner har også levert svært viktig statistikk og analyser for å synliggjøre og vurdere hvordan pandemien har virket inn på næringslivet i Trøndelag.

Trøndelag fylkeskommune har forvaltningsansvar for flere økonomiske virkemidler knyttet til næringsutvikling og FoU. I løpet av 2020 fikk vi også tillagt ansvar for forvaltningen av ordningen med bedriftsintern opplæring (BIO). Med bakgrunn i utfordrende tider for deler av næringslivet i Trøndelag, ble dette et meget etterspurt virkemiddel. Gjennom denne ordningen ble det innvilget i overkant av 23 millioner kroner i løpet av året.

Koronasituasjonen medførte stor etterspørsel etter økonomiske virkemidler, noe som resulterte i at tildelte virkemidler ble brukt. I tillegg ble det også brukt mye administrative ressurser på å koordinere det næringsrettede arbeidet i Trøndelag. Dette vurderes i ettertid som et meget viktig arbeid, tatt i betraktning den alvorlige situasjonen som deler av næringslivet har vært i. Vi opplever at samhandlingen mellom relevante aktører i næringspartnerskapet har blitt ytterligere forbedret gjennom 2020. Trøndelag fylkeskommune har hatt en ledende rolle i partnerskapsarbeidet.

Vi har fortsatt en vei å gå for å mobilisere flere distriktsbedrifter og kommuner til å bruke studenter og forskning i sine utviklingsarbeider. Dette arbeidet vil også bli prioritert i 2021.

Nåværende verdiskapingsstrategi gjelder ut året 2021. Det ble derfor tidlig i 2020, satt i gang arbeid med å utvikle ny verdiskapingsstrategi, hvor også FoU-området skal inngå. Begrensninger knyttet til reising og fysiske møter, har gitt oss noen utfordringer med å gjennomføre inkluderende prosesser. Imidlertid tyder foreløpige tilbakemeldinger på at vi har lyktes relativt godt.

Arbeidet med prosjektet Distriktskommune 3.0 gir nyttig kunnskap om distriktskommunenes utfordringer, og kobling mellom plan- og utviklingsoppgaver. Interne kunnskapsseminar har vært med på å videreutvikle samarbeid internt på oppgaver som krever koordinert innsats i fylkeskommunen. Trøndelag fylkeskommune har signert avtale med Distriktssenteret.

Arena Trøndelag er en viktig del av kommunedialogen. De planlagte arrangementene er gjennomført i 2020, og flere av dem har vært digitale. Restriksjoner på grunn av koronapandemien har skapt usikkerhet, og det har vært ressurskrevende å planlegge for fysisk og digital avvikling parallelt.

Fra 1. januar 2020 fikk fylkeskommunene overført en rekke nye forvaltningsoppgaver innenfor kulturminnefeltet. Oppgaveoverføringen er forskriftsfestet og en del av regionreformen. Blant nye oppgaver er forvaltningsansvar for statens kulturhistoriske eiendommer i Trøndelag, ansvar for fartøyvern og dispensasjonsmyndighet for arkeologiske kulturminner på land og under vann. Med økt myndighet og flere oppgaver har fylkeskommunen arbeidet internt med håndtering, fordeling og opparbeiding av rutiner, og eksternt med avtaler med statlige sektorer og dialog med private og offentlige eiere, samarbeidsinstitusjoner og frivillig sektor.

I 2020 hadde vi en tydelig økning i antall utbyggingsprosjekt som krevde arkeologiske undersøkelser. For å yte grundig og effektiv saksbehandling med god kvalitet har fylkeskommunen prioritert å utvikle feltarkeologitjenesten spesielt. Dette utviklingsarbeidet går over flere år og vi har i 2020 tatt et viktig steg framover i med ansettelse av feltarkeologer på lengre kontrakter, og mer systematisk arbeid med planlegging og gjennomføring av feltarbeid.

Planprogrammet for ny regional plan for kulturminner ble vedtatt tidlig på året og utarbeidelse av planen har pågått i arbeidsgrupper med representanter fra hele kulturarvfeltet i Trøndelag. Planen blir lagt ut på høring i løpet av første halvår 2021.

Prosjektet Bergkunstreisen startet opp med etablering av prosjektorganisasjon og gjennomføring av forprosjektfase våren 2020, med påfølgende arbeid i hovedprosjekt. Prosjektet innebærer tilrettelegging og formidling av 14 bergkunstlokaliteter i fylket i samarbeid med regionale museer, kommuner og lokale organisasjoner.

5.2. Brukere

I samhandling med andre yte gode tjenester til kommuner, næringsliv og øvrige interessenter i Trøndelag.

Kritisk suksessfaktor: Utøve fylkeskommunens myndighetsrolle på en forutsigbar og tydelig måte som sikrer likebehandling

På tross av koronapandemien og hjemmekontor har vi levert uttalelser innen lovpålagte frister og med god kvalitet. Avdelingen har, i tillegg til planveiledning og oppfølging av egne myndighetsområder, en særlig rolle med å koordinere planuttalelsene på vegne av hele fylkeskommunen. I 2020 er det jobbet systematisk med å lage og systematisere rutinebeskrivelser. Dette er et viktig grep for å sikre likebehandling uavhengig av saksbehandler.

I 2020 har vi utarbeidet et forslag til regional plan for arealbruk som ble lagt fram for fylkestinget i oktober. Det jobbes videre med å klargjøre planen for høring i løpet av første halvår 2021.
Det er også utarbeidet regional plan for vannforvaltning for vannregion Trøndelag og Bottenhavet. Vi legger denne frem for politisk behandling i mars 2021. En regional plan på vannområdet kan bidra til et felles arbeid mot god vannkvalitet i Trøndelag.

I 2020 er det innenfor kulturminneområdet lagt stor vekt på å opprette gode systemer og rutiner for god kvalitet i arbeid med både gamle og nye oppgaver. Fokus på nye lovpålagte oppgaver kan imidlertid ha gått på bekostning av tidlig rådgivning av kommuner og tiltakshavere og mer utadrettet virksomhet.

Gjennom oppgaveoverføringen har fylkeskommunen fått dispensasjonsmyndighet for arkeologiske kulturminner og for statens kulturhistoriske eiendommer i Trøndelag. Dette forklarer den store økningen i dispensasjonssaker fra 76 i 2019 til 146 i 2020. I tillegg er det slik at saker som omhandler statlig eiendom ofte er omfattende og arbeidskrevende fordi det innebærer vurdering av mange tiltak i samme søknad.

Kritisk suksessfaktor: Tidlig dialog og veiledning

Involvering i forkant av sakene påvirker videre saksgang på ulike måter. For det første gir det mindre avslag og klager, da det er mulig å rydde opp i eventuelle uklarheter på forhånd. Det vil også kunne resultere i kortere saksbehandlingstid, da saken er kjent for oss i forkant av selve saksbehandlingen. I mange tilfeller vil også tidlig involvering resultere i kvalitativt bedre prosjekter, som følge av det arbeidet som legges ned i forkant av at søknaden ferdigstilles.

Involvering i saker før behandling er vanlig i større samferdselsprosjekter (veg og bane), kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner i byområdene. Kommunen kan ha meldt fra om behov for veiledning, med like vanlig er det at fylkeskommunen har mange interesser i planområdet (for eksempel kulturminner, fylkesveg eller kollektivtransport). Fra 1.1.2020 er fylkeskommunen vedtaksmyndighet etter vegloven på dispensasjon fra byggegrense og avkjørsler fra fylkesveg. Trøndelag fylkeskommune har behandla 510 søknader om avkjørsler og 380 søknader om dispensasjon fra byggegrense. I mange av sakene har vi ikke fattet vedtak, men heller bedt søker om å se på andre løsninger eller ettersende mer informasjon før vi kan endelig

vurdere saken. Denne type tidlig dialog og veiledning gir bedre løsninger og er nok også medvirkende til lavt antall klager.

På kulturminneområdet vurderer vi det slik at graden av involvering i forkant av plansaker bør styrkes, mens graden av involvering i forkant av byggesaker og oppfølging av fredete kulturminner er nokså god. Det er en lav andel dispensasjonssøknader etter kulturminneloven som ikke blir innvilget. Dette skyldes tett dialog med eiere av fredete bygninger i forkant. Denne arbeidsformen gir tidlig avklaring for eierne, og reduserer andelen søknader som ikke fyller kravene til dispensasjon fra fredningen.

Kritisk suksessfaktor: Effektivisering og digitalisering av tjenester

Trøndelag fylkeskommune har gjennom bruk av regionale utviklingsmidler satt opp prosjekter som blant annet Industri 4.0 og Kompetanseløftet. Prosjektene har som mål å bidra til digital transformasjon og teknologisk utvikling for omstilling i næringsliv og kommunal sektor i Trøndelag.

I arbeidet med digitalisering av tjenester legges det stadig nye ordninger til elektroniske søknadsplattformer. Dette gir stordriftsfordeler. Fra 2020 ble også ordningen bedriftsintern opplæring (BIO) lagt til, og det fungerer meget godt.

I 2020 ble 1,5 millioner kroner overført som viltformålsmidler fra Miljødirektoratet til fylkeskommunen. Behandling av viltformålsmidler skjer gjennom Miljødirektoratets søknadssenter.

Innenfor kulturminner er effektivisering av tilskuddsforvaltning en nasjonal satsing, og Trøndelag fylkeskommune var pilot på dette også i 2020. DigiSak er Riksantikvarens elektroniske løsning for tilskuddsbehandling, og etter hvert også dispensasjonsbehandling etter kulturminneloven. Integrasjon med 360 er imidlertid ikke på plass enda, noe som resulterer i mye dobbeltarbeid. DigiSak skal på sikt utvides til å gjelde dispensasjonsbehandling for automatisk fredede kulturminner og fartøy samt flere av tilskuddsordningene som fylkeskommunen har overtatt ansvar for etter 1. januar 2021.

Innenfor eldre tids kulturminner utvikles skreddersydde elektroniske GIS-system (Geografiske informasjonssystemer).

5.3. Samfunnsutvikling

Trøndelag skal være en attraktiv region ved å utnytte regionens fortrinn, utvikle bolyst og livskvalitet og fremme bærekraft, verdiskaping og kompetanse i hele Trøndelag.

Kritisk suksessfaktor: Ta en ledende rolle i utviklingen av Trøndelag og sikre bredt eierskap til regionale planer og strategier

Trøndelag fylkeskommune har ansvar for å lede følgende partnerskap: Innovasjonsteam Trøndelag, Forsvarsforum Trøndelag, Kompetanseforum Trøndelag (ledelse deles mellom avdeling utdanning og avdeling for plan, næring og kulturminner), Petroleumspolitisk utvalg, Næringspartnerskap Trøndelag og Kystskogbruket.

Det jobbes også systematisk og nært med regionale og statlige aktører, innovasjonsmiljøene i Trøndelag, virkemiddelaktørene, kommunene, arbeidslivets organisasjoner, næringslivets organisasjoner og utdannings- og forskningsmiljøene.

Det er også tatt initiativ til rullering og sammenslåing av FOU-strategien og verdiskapingsstrategien. Prosessen involverer kommunene, næringslivet og næringslivets organisasjoner, universiteter og forskningsinstitusjoner, regional stat, virkemiddelaktører og innovasjonsselskapene i Trøndelag. Det er nært samarbeid og god involvering med andre avdelinger i forbindelse med dette arbeidet.

Lavutslippsnettverket for kommunene i Trøndelag ledes av fylkeskommunen. Dette skal bidra til at kommunene i Trøndelag får dele og erverve kunnskap om å redusere utslipp i sin kommune.

Klimapartnere er en medlemsorganisasjon som fylkeskommunen og Trondheim kommune har bidratt i opprettelsen av. De jobber mot næringslivet og andre med fokus på lavutslippsløsninger og kunnskapsdeling i nettverket.

Trøndelag fylkeskommune er medlem i det nasjonale bærekraftsnettverket. Vi er nå i etableringsfasen for å få på plass piloter i et kommunalt bærekraftsnettverk for Trøndelag.

Kompetansesekretariatet skal være en drivende kraft i arbeidet med å iverksette kompetansestrategien og handlingsprogrammet gjennom å være sekretariat for Kompetanseforum Trøndelag.

I prosessen med utarbeidelse av regional plan for kulturminner gjennomføres en medvirkningsprosess der vi tar en rolle innenfor vårt felt med tanke på utviklingen av Trøndelag. Medvirkningsprosesser er kjørt overfor ulike politiske utvalg og kommuner på ulike nivåer, museum og andre. Dette var vært viktig for å skape arena for å diskutere innretninger i planarbeidet og for å få innspill i arbeidet.

I 2020 har flere kommuner vedtatt en kulturminneplan, og det er nå kun tre kommuner som ikke har vedtatt eller er i prosess med utarbeidelse. Fylkeskommunen tilbyr hjelp og veiledning til kommunene i dette arbeidet.

Kritisk suksessfaktor: Samhandling internt og eksternt

Samarbeid på tvers av seksjoner og avdelinger har utviklet seg i løpet av 2020, og etter omorganisering i avdelingen finnes mange interne tverrfaglige grupper. Det er likevel behov for å jobbe videre med bevisstgjøring og samarbeid på tvers. Det samme gjelder også eksternt, knyttet blant annet til overgangen mellom gjeldende og ny verdiskapingsstrategi.

Avdelingen har ansvaret for gjennomgående tema som bærekraft, plan og klima/miljø. Det har vært flere møter i 2020 hvor vi blant annet i den interne plangruppa har bidratt til å utvikle det strategiske grepet og innholdet i utfordringsdokumentet og i økonomiplanen. I dette gjelder blant annet å vise klarere sammenhengen mellom disse planene og satsingsområder fra regional planstrategi og bærekraftsarbeidet.

På kulturminneområdet er flere faste strukturer etablert og arbeidet med regional plan og sammensetting av arbeidsgrupper i den sammenheng har ført til mye god samhandling på tvers av seksjoner og avdelinger. Vi samarbeider med Statsforvalteren og aktuelle kommuner om utvalgte kulturlandskap (UKL) og med Riksantikvaren om prosessen rundt utvelgelse av KULA-områder (kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse). Fylkeskommunen samhandler tett med verdensarvforvaltningen på Røros både i den daglige forvaltningen og i forbindelse med større planprosesser som handlingsprogram til regional plan for Røros bergstad og Circumferensen samt ny forvaltningsplan for verdensarven.

Kritisk suksessfaktor: Relevant kunnskapsgrunnlagsom basis for utvikling

I tilknytning til arbeidet med ny verdiskapingsstrategi, gjøres det vurderinger av behovet for ny kunnskap. Det tilfaller også fylkeskommunen mye ny kunnskap fra utredninger som gjennomføres nasjonalt og gjennom andre regionale organisasjoner og fra bransjene. Kunnskapsgrunnlagene brukes aktivt i arbeidet med ny strategi.

Statistikk og analyse er viktige områder for å få på plass godt kunnskapsgrunnlag for våre regionale planer og strategier. Særlig i 2020 med koronapandemien, har det vært viktig å få fram et relevant kunnskapsgrunnlag for innretning av innsatsen i 2020.

Fylkeskommunen bruker Distriktskommune 3.0 aktivt for å arbeide systematisk med erfaringsutveksling og kompetansebygging på tvers. Vi etablerte på slutten av året et internt forum for å diskutere distriktspolitiske problemstillinger på tvers av fagområder og organisatoriske enheter.

Som del av arbeidet med utvikling av regional plan for kulturminner gjøres det et systematisk arbeid med innhenting av kunnskapsgrunnlag som vil styrke forvaltningen av kulturminner, og

utviklinga av vårt arbeid knyttet til de ulike temaene i planen. Enkeltsaker bidrar også til kompetanseutvikling og samarbeid med andre, noe som utvider kunnskapsgrunnlaget.

5.4. Økonomi

Trøndelag fylkeskommune skal ha en bærekraftig økonomi og sikre at oppgavene blir løst gjennom optimal utnyttelse av ressursene.

Avdelingen har hovedandel av midler innen tjenesteområde nærings- og bostedsutvikling. Avdelingens mindreforbruk innen tjenesteområdet utgjør 59 millioner kroner. For konsesjonskraft er det et mindreforbruk (merinntekt) på 1,3 millioner. For kulturminnevern er det et mindreforbruk på 11,1 millioner kroner.

Til sammen blir dette et mindreforbruk på 71,4 millioner kroner og dette inkluderer gjenbevilgede midler fra 2019. Av gjenbevilgingen på 42,9 millioner kroner gjenstår om lag 10 millioner.

1000 kroner	Regnskap 2020	OB 2020	Rev bud 2020	Avvik	Regnskap 2019
420 Administrasjon	14	0	0	-14	1
701 Tilrettelegging, støttefunksjoner og finansieringsbistand for næringslivet	80 308	95 233	116 585	36 276	115 462
711 Konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg	-6 443	-5 180	-5 137	1 306	-11 484
715 Lokal og regional utvikling	48 853	38 793	69 525	20 672	34 352
716 Friluftsliv og miljø	1 726	1 985	3 764	2 038	2 554
750 Kulturminnevern	14 741	18 588	25 860	11 119	18 275
880 Interne finansieringstransaksjoner	-22 000	-24 000	-22 000	0	0
Plan og næring, netto driftsutgifter	**117 200**	**125 419**	**188 597**	**71 398**	**159 160**

Totalt for avdelingen er det et mindreforbruk på lønn og sykepengerefusjon i ordinær drift på om lag 5,7 millioner kroner. Dette skyldes vakanser og tilførsel av lønnsmidler med helårsvirkning uten at all bemanning har vært på plass. Mindre reiseaktivitet, servering og interne utviklingstiltak enn budsjettert utgjør om lag 7 millioner kroner.

BIO-ordningen (bedriftsintern opplæring) har et mindreforbruk på om lag 5,5 millioner kroner, som skyldes at ordningen for omfattende kompetansetiltak for store bedrifter ikke ble disponert i 2020. Totalt på avdelingen er det forskyving av aktivitet på prosjekt på til sammen 22,3 millioner kroner. Inndragning av gamle tilsagn på regionale utviklingsmidler og høyere inntekt enn budsjettert på konsesjonskraft utgjør om lag 16 millioner kroner. Budsjettert uttak av disposisjonsfond utgjør 29 millioner kroner (inkl. prosjekt Bergkunstreisen) og er en del av resultatet.

Prosjekt Bergkunstreisen har et mindreforbruk på 6,3 millioner kroner. Budsjettert aktivitet her har en forskyving til 2021 og 2022.

Avvik mellom opprinnelig budsjett og revidert budsjett er 63,1 millioner kroner. Det som har størst betydning er 42,9 millioner kroner i gjenbevilgning fra 2019. Økt lønnsramme som følge av oppgavefordeling mellom Statens Vegvesen og seksjon regional og seksjon kommunal utgjør om lag 5,5 millioner kroner. 22,9 millioner er tilført rammen til kompetansetiltak og bedriftsintern opplæring. Styrking av lønnsramme på kulturminner som skyldes økte statlige oppgaver utgjør 1,8 millioner kroner.

KAPITTEL 6

Avdeling kultur og folkehelse

6. Avdeling kultur og folkehelse

6.1. Resultatvurdering

Kulturstrategien, Balansekunst, ble vedtatt av fylkestinget i juni 2019. Den gir overordnet føring for fylkeskommunens innsats på et bredt definert kulturområde.

Koronapandemien preget fylkeskommunens arbeid på området i 2020 som blant annet resulterte i noe mindre utøvende aktivitet og behandling av færre søknader.

Avdeling kultur og folkehelse har koordineringsansvar for samiske saker, ungdom og folkehelse. Sektoransvaret fungerer godt, men det er potensiale for enda mer samarbeid mellom avdelingene. Koordinering av arbeidet er nødvendig. Trøndelag fylkeskommune sin avtale med Sametinget ligger til grunn for arbeidet innenfor det samiske området. Samisk omtales i kapittel 2 avsnitt 2.3.

Arbeidet med å bedre kunnskapsgrunnlaget for kultur- og idrettsområdet er satt i gang. Fylkeskommunen må fortsatt jobbe med form og innhold, målgruppe og målsettinger. Kunnskapsgrunnlaget skal gi både kommuner og fylkeskommunen et bedre grunnlag for målrettet bruk av virkemidler.

Program for folkehelsearbeid er viktig for fylkeskommunens innsats på folkehelseområdet. Fylkeskommunens målsetting har vært at samtlige kommuner skal delta. I 2020 var 31 kommuner innlemmet i programmet. Det er startet et arbeid for å avklare rollen til Samarbeidsorganet for folkehelsearbeid etter endt prosjektperiode i 2023.

Fylkeskommunen bidrar til utvikling av det profesjonelle kunst- og kulturlivet gjennom en rekke eierskap og som betydelig tilskuddsgiver. I tillegg har fylkeskommunen et stort antall aktiviteter og prosjekt i egen regi gjennom blant annet den kulturelle skolesekken og fylkesmusikerne. Samlet behandlet avdelingen 1 172 enkeltsøknader innenfor en rekke ulike tilskuddsordninger. Totalt to klagesaker er mottatt og behandlet i 2020.

6.2. Brukere

Gi tjenester av høy kvalitet, og i samspill med andre legge til rette for gode kulturopplevelser i hele regionen.

Kritisk suksessfaktor: Service og veiledning

Avdeling kultur og folkehelse har en del driftsoppgaver, men rådgivningsrollen er svært sentral. Elev- og lærlingeombudet og mobbeombudet rapporterer direkte til fylkestinget gjennom egne årsrapporter.

Avdelingen har hatt et godt samarbeid med kommuner og organisasjoner i 2020 og har tilbudt kompetanseheving på et bredt felt. Det har vært avholdt digital frivillighetskonferanse, flere digitale samlinger innen folkehelsearbeidet, digitale kurs om friluftslivets ferdselsårer og spillemiddelordningen, i tillegg til digital inkluderingskonferanse og kommunekonferanse.

Samlet tildeling innenfor spillemiddelordningen var i 2020 på 150 millioner kroner. I tillegg ble det fordelt 21 millioner kroner til barn/unge, friluftsliv, idrett og helsefremmende tiltak med egne midler og statlige midler. Innenfor de ulike ordningene for kulturtilskudd ble det behandlet 258 søknader (91 tildelt), og samlet fordelt 9,67 millioner kroner. Fylkeskommunen har hatt et bevisst forhold til feltets behov for forutsigbarhet og støtte som følge av koronapandemien. Derfor har fylkeskommunen opprettholdt tilskuddsordninger og tilpasset krav til rapportering og utbetaling av innvilget tilskudd. Dette har vært spesielt viktig for kultur- og idrettsarrangementene, som er særskilt rammet av de pågående smittevernstiltakene.

Fylkesbiblioteket har gitt god veiledning, lagt til rette for utvikling, samarbeid og nye tjenester mellom og i skole- og folkebibliotekene, på tross av pandemien. Tjenestene kultur- og bibliotekbuss, lesesett og fjernlån har vært stengt i perioder.

Kritisk suksessfaktor: Gi alle mulighet til deltagelse i kulturaktiviteter som skaper refleksjon og engasjement

De profesjonelle institusjonene bidrar innenfor sitt samfunnsoppdrag. En del av fylkesmusikernes planlagte aktivitet ble avlyst i 2020. Det ble likevel arrangert ca. 60 konserter. Vrimmel ble gjennomført med over 200 kulturhendelser i Ytre Namdal. Planlegging og gjennomføring har vært krevende, men festivalen ble svært godt mottatt.

Den kulturelle skolesekken (DKS): 80 produksjoner fordelt på 100 turneer, 34 produksjoner ble avlyst. Det totale publikumstallet var 112 069 elever fordelt på 2 559 hendelser. For å gi elevene et best mulig tilbud ble det gjennomført et digitalt prosjekt. Dette resulterte i ni digitale nyproduksjoner, og ved utgangen av året var ytterligere tre digitale prosjekt påbegynt.

Ung kultur møtes (UKM): 2733 ungdommer deltok i 1404 innslag på tross av mange avlysninger og endringer på grunn av pandemien.

Den kulturelle spaserstokken: Midler er fordelt til samtlige 38 kommuner etter fordelingsnøkkel. Fylkeskommunen har gitt tilskudd til utvikling av produksjoner som vil kunne tilbys i flere nivå med smittebegrensning.

Barnehagekonserter: 2000 barnehagebarn fikk oppleve konserter/forestillinger med profesjonelle utøvere. Det ble gjennomført 32 turnedager fordelt på tre produksjoner.

Folkebibliotekene ble tildelt nasjonale midler til produksjon av digital formidling, med fylkesbiblioteket som tilrettelegger.

6.3. Samfunnsutvikling

Trøndelag skal være en attraktiv region ved å utnytte regionens fortrinn, utvikle bolyst og livskvalitet og fremme bærekraft, verdiskaping og kompetanse i hele Trøndelag.

Kritisk suksessfaktor: Samarbeid, prosesser og samspill mellom ulike aktører innenfor kultur og folkehelse

Digitale møteplasser har gjort det mulig å opprettholde samarbeid og samspill med eksterne aktører også i 2020. Konferanser og andre arrangement har i all hovedsak blitt gjennomført digitalt.

Avdelingen har bidratt med innspill til samfunnsdelen i kommuneplaner og til kommunale planstrategier.

Trøndelag fylkeskommune deltar i prosjektet KG2021 (kunstgressprosjekt) som har som langsiktig målsetting å bruke en type kunstgress som ikke gir miljøbelastninger.

Avdelingen samarbeidet med seksjon næring om Folkeverksted - et prosjekt med fokus på håndverk, gjenbruk og miljø i sju folkebibliotek.

Ungdommens fylkesting (UFT) og ungdommens fylkesutvalg (UFU) som er et lovpålagt medvirkningsorgan leverer viktige bidrag til fylkeskommunes eget arbeid, og i det enkelte kommunale barne- og ungdomsråd. Det utarbeides egen årsrapport for UFT og UFU.

Fylkeskommunen innehar høy kompetanse på kultur – og folkehelseområdet og bidrar i stor grad til kompetanseheving på feltet opp mot kommuner, lag og foreninger gjennom rådgivning, kurs og konferanser.

Kritisk suksessfaktor: Systematisert kunnskap om kultur og folkehelse

Helseundersøkelsen i Trøndelag (HUNT)gir et unikt kunnskapsgrunnlag for kommunene i fylket. I 2020 har det kommet tre nye rapporter som gir nyttig kunnskap innenfor kultur og folkehelsefeltet. Trondheim kommune og Trøndelag fylkeskommune har sammen med Trøndelag forskning og utvikling gjennomført et forskningsprosjekt om *unge bysamer*. Rapport for dette kommer i 2021.

Kritisk suksessfaktor: Initiativ og aktivt eierskap

Fylkeskommunen praktiserer et aktivt eierskap overfor kulturinstitusjonene ved å delta i de formelle møtene som generalforsamlinger og representantskapsmøter. I tillegg gjennomføres eiermøter der fylkeskommunen har eierskap og dialogmøter med alle øvrige institusjoner som mottar driftstilskudd.

Generalforsamlingen i Museene i Sør-Trøndelag (MiST) vedtok rett før årsskiftet at Rindal kommune kommer inn som aksjonær i selskapet med eierandel i tråd med aksjonæravtalen (3,70 %). Fordeling av eierandelene i Stiklestad nasjonale kultursenter var ett av temaene i rapporten *Med fortiden inn i fremtiden – […]* som fylkestinget behandlet 17.06.2020.

Vedtaket ble at ny sak, med utgangspunkt i scenariene: a) Refordeling av eiersits i det nåværende SNK, eller b) Overføring til andre konsoliderte museer, skulle fram for fylkestinget i desember 2020. Saken er utsatt til våren 2021.

6.4. Økonomi

Trøndelag fylkeskommune skal ha en bærekraftig økonomi og sikre at oppgavene blir løst gjennom optimal utnyttelse av ressursene.

Kritisk suksessfaktor: God økonomistyring

Avdeling kultur og folkehelse har god budsjettkontroll. Avdelingen har oppgaver innenfor tjenesteområdene som presentert i tabellen nedenfor.

1000 kroner	Regnskap 2020	OB 2020	Rev bud 2020	Avvik	Regnskap 2019
480 Folkehelse	10 799	12 475	12 618	1 818	16 125
515 Skoleforvaltning	2 892	2 794	3 711	819	2 785
701 Tilrettelegging, støttefunksjoner og finansieringsbistand for næringslivet	3 466	4 600	5 967	2 501	3 338
715 Lokal og regional utvikling	-290	0	-290	0	0
716 Friluftsliv og miljø	4 414	5 181	5 129	715	4 046
740 Bibliotek	17 954	18 711	21 782	3 827	16 926
760 Musèer	69 535	68 716	70 958	1 423	65 501
771 Kunstformidling	88 494	91 479	95 597	7 103	90 718
772 Kunstproduksjon	677	650	750	73	960
775 Idrett	17 753	19 740	23 465	5 712	19 695
790 Andre kulturaktiviteter	31 702	30 350	33 387	1 686	24 560
Kultur og folkehelse, netto driftsutgifter	**247 398**	**254 694**	**273 074**	**25 677**	**244 654**

Avdeling kultur og folkehelse har et mindreforbruk på ca. 25,7 millioner kroner i 2020. Mindreforbruket på lønn og sykepengerefusjon i ordinær drift utgjør om lag 4,6 millioner kroner og skyldes i hovedsak vakanser og at noen stillinger er prosjektfinansiert en periode. Mindre reiseaktivitet, mindre driftsutgifter og mindre interne utviklingstiltak enn budsjettert utgjør om lag 11 millioner kroner Mindreforbruk på virkemidler er om lag 8 millioner kr, noe skyldes utsatt aktivitet på grunn av koronapandemien. Totalt i avdelingen er det forskyving av aktivitet på prosjekt på 0,9 millioner kroner.

Kritisk suksessfaktor: Effektive tjenester

Effektive tjenester måles også i graden av samordning og koordinering internt med siktemål forenkling og bedre helhet for alle våre eksterne samarbeidspartnere.

Intern koordinering og samordning er viktig for effektive tjenester, forenkling og helhet for de eksterne samarbeidspartnerne våre.

Samordningen internt i avdelingen er i god utvikling. Samordning på tvers med andre seksjoner og enheter er i utvikling, men har fortsatt betydelig potensial.

KAPITTEL 7

Seksjon tannhelse

7. Seksjon tannhelse

7.1. Resultatvurdering

Koronapandemien førte til redusert drift i tannhelsetjenesten i 2020, og langt færre pasienter ble behandlet enn tidligere år. Mange pasienter måtte få utsatt behandling, og tjenesten har prioritert strengt for å kunne behandle dem med størst behov.

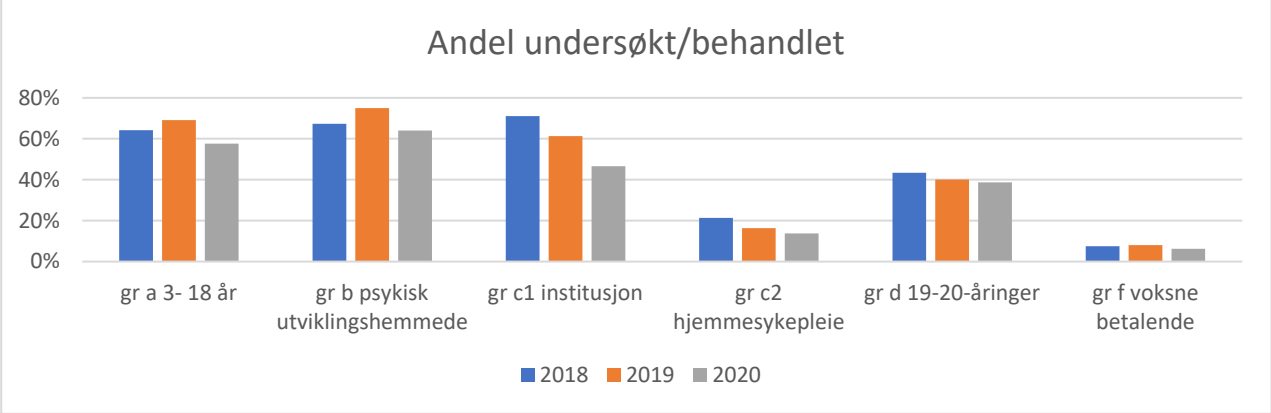
Konsekvensene av at færre pasienter ble behandlet er både et oppsamlet behandlingsbehov og lavere honorarinntekter. Tapte honorarinntekter ble kompensert ved budsjettrevisjon i juni.
At årsresultatet likevel ble et merforbruk på 4,8 millioner kroner, skyldes blant annet større behov for og økte priser på smittevernutstyr.

7.2. Brukere

Trøndelag fylkeskommune skal fremme god tannhelse og tilby tannhelsetjenester av god kvalitet til befolkningen i alle deler av fylket.

Kritisk suksessfaktor: God service
Tannhelsetjenesten har ikke statistikk over ventetid for time og har ikke gjennomført brukerundersøkelser verken i 2019 eller 2020. Fylkestannlegen mottok i 2020 to skriftlig klager fra pasienter som var misfornøyd med en ansatts oppførsel.

Kritisk suksessfaktor: Riktige prioriteringer: Godt samsvar mellom rettighet og tjenestetilbud
Behandlingsstatistikk gir en indikasjon på om tannhelsetjenestens prioriteringer har vært i samsvar med pasientgruppers rettigheter etter tannhelsetjenesteloven. Diagrammet nedenfor viser at i alle grupper har en mindre andel blitt undersøkt/behandlet i 2020 enn de to foregående år.
I 2020 ble 17 000 færre pasienter behandlet enn i 2019. Dette er en nedgang på 17 %. 10 000 færre barn og unge ble behandlet, det utgjør også 17 %. Nedgangen er størst (24 %) i gruppe C1. Det skyldes strenge koronarestriksjoner på institusjonene. Antall voksne betalende pasienter gikk ned med 21 %.

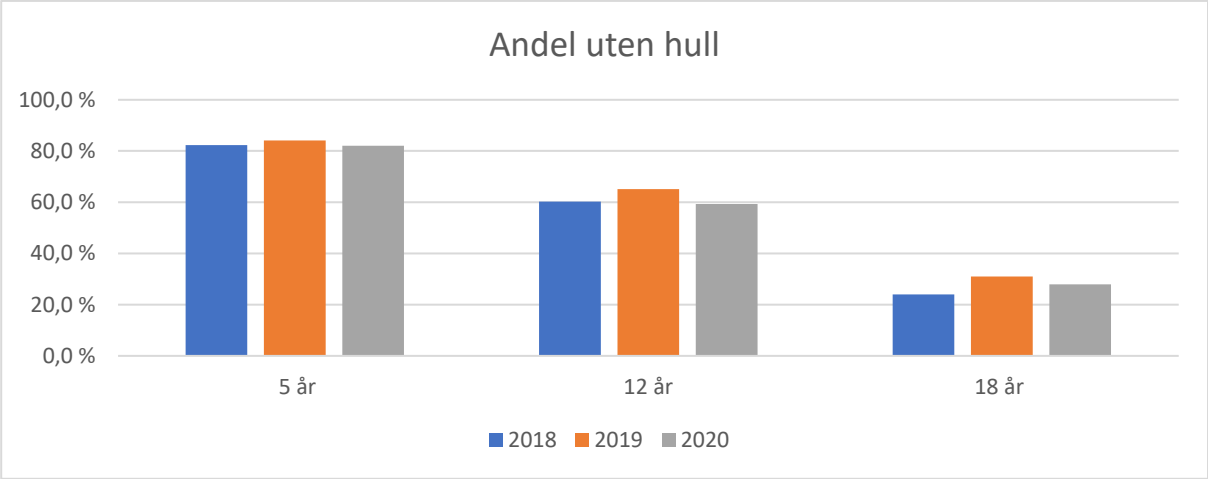

Ventetid for narkose
Det ble foretatt 524 tannbehandlinger i narkose, mot 543 i 2019 og 527 i 2018. Kapasiteten på årsbasis er med andre ord opprettholdt til tross for nedstenging en periode på grunn av koronapandemien. Ventetiden for narkose er fortsatt lang for noen pasienter. I 2020 ble 51 % av pasientene behandlet innen 3 måneder, det samme som i 2019. Det er flere som venter lenge på tannbehandling i narkose ved St. Olavs hospital enn ved sykehusene i Levanger og Namsos, men forskjellene er redusert. I 2020 fikk 43 % behandling på St. Olavs innen 3 måneder, mot bare 30 % i 2019. Det er vanskelig å få økt kapasiteten i Trondheim, men vi har økt kapasiteten i Namsos, og vil fortsette arbeidet med en bedre fordeling av pasientene mellom sykehusene.

Ventetid for tilrettelagt behandlingstilbud for tortur- og overgrepsofre og personer med odontofobi (tannbehandlingsangst): I 2020 kom ventetiden fra henvisning til vurderingssamtale opp i 24 måneder mot 15 måneder i 2019. Vi har ikke klart å øke kapasiteten, fordi vi mangler psykologer.

Fylkeskommunen er pålagt å legge til rette for at tannhelsetjenesten blir i stand til å forebygge, avdekke og avverge vold og seksuelle overgrep. Bekymringsmeldinger til barnevernet brukes som en indikator på tjenestens evne til å avdekke når barn lever under vanskelige forhold. 53 bekymringsmeldinger ble sendt i 2020, mot 57 i 2019 og 39 i 2018.

Kritisk suksessfaktor: Prioritering av forebyggende og helsefremmende arbeid
Tannhelsesituasjonen blant barn og unge presenteres i diagrammet nedenfor. Der vises andel av 5-, 12- og 18-åringer som aldri har hatt karies (hull). Diagrammet viser litt dårligere resultater i 2020 enn i 2019, men færre pasienter ble undersøkt i 2020, og det gjør statistikken mindre pålitelig.

7.3. Samfunnsutvikling

Trøndelag skal være en attraktiv region ved å utnytte regionens fortrinn, utvikle bolyst og livskvalitet og fremme bærekraft, verdiskaping og kompetanse i hele Trøndelag.

Kritisk suksessfaktor: Utvikle samarbeid med kommunene om folkehelse, utjevne ulikheter i helse
Tannhelsetjenesten har avtaler om samarbeid om tilbud til prioriterte grupper med de fleste kommunene. Vi arbeider for å få på plass overordnede samarbeidsavtaler mellom Trøndelag fylkeskommune og kommunene.

Kritisk suksessfaktor: Desentralisert klinikkstruktur
Klinikkstrukturen er ikke endret i forbindelse med eller etter sammenslåingen. Ønsket om et desentralisert tilbud til hele befolkningen må veies mot krav til effektiv drift og levering av tjenester av høy kvalitet.

Kritisk suksessfaktor: Attraktive fagmiljø, også med muligheter for deltagelse i fagutvikling og forskning
Tannhelsetjenesten rekrutterer godt til de aller fleste klinikker. Det har imidlertid også i 2020 vært mange permisjoner og interne skifter i stillinger, og ved årsskiftet var seks tannlegestillinger ledige.

7.4. Økonomi

Trøndelag fylkeskommune skal ha en bærekraftig økonomi og sikre at oppgavene blir løst gjennom optimal utnyttelse av ressursene.

1000 kroner	Regnskap 2020	OB 2020	Rev bud 2020	Avvik	Regnskap 2019
600 Tannhelsetjeneste - Fellesfunksjoner	60 791	17 952	19 722	-41 069	49 733
665 Tannhelsetjeneste - Pasientbehandling	219 917	232 995	256 158	36 241	206 488
Tannhelse, netto driftsutgifter	**280 708**	**250 947**	**275 880**	**-4 828**	**256 221**

Seksjon tannhelse hadde i 2020 en samlet netto driftsutgift på 280,7 millioner kroner og et regnskapsmessig merforbruk på 4,8 millioner. Dette skyldes i hovedsak merforbruk på kjøp av varer og tjenester, derav 2,5 millioner i merutgifter til ekstra smittevernutstyr på grunn av koronapandemien. I tillegg har det vært stor prisøkning på vanlig smittevernutstyr som munnbind og hansker, som tannhelsetjenesten bruker mye av.

Honorarinntektene er på nivå med revidert budsjett, etter at budsjettet ble styrket med 30 millioner for å kompensere for inntektstap på grunn av koronapandemien. Et forsvarlig tilbud til grupper som har rettigheter etter tannhelsetjenesteloven har hatt høyeste prioritert etter gjenåpning av klinikkene.

KAPITTEL 8

Avdeling samferdsel

8. Avdeling samferdsel

8.1. Resultatvurdering

Samferdselsåret 2020 forløp ganske annerledes enn opprinnelig planlagt. Drastisk nedgang i antall kollektivreisende slo bena bort under alle budsjetterte vekstkurver og inntektsestimater. Stort fokus på smittevern og det at kollektivtrafikken har en viktig rolle i det å opprettholde samfunnsfunksjoner bidro til betydelige oppgaver med å sikre finansiering og kapasitet i rutenettet.

Parallelt med å håndtere de utfordringer og tiltak som pandemien har forårsaket har øvrige prosjekter og prosesser på samferdselsområdet gått nesten upåvirket og som normalt. Her kan nevnes

- forberedelser av nye mandater for anbud hurtigbåt og flyruter
- svare ut på NTP-prosess (Nasjonal Transportplan)
- etablere og videreføre samferdselsprosjekt innenfor mobilitet og godstrafikk
- svare ut politiske bestillinger og spørsmål
- forberedelser til å ivareta langsiktige utviklingstrekk, knyttet til ettervirkninger av koronapandemien, samt til ny teknologi og endrede reisebehov.

Avdeling samferdsel har gjennom 2020 levert gode resultater innenfor alle styringsperspektivene tjenesteutøvelse, samfunnsutvikling og økonomi. Dette er særlig tilfredsstillende sett i lys av de omstendighetene som har preget året.

Medarbeidernes bidrag til kontinuitet og kvalitet i fylkeskommunes tjenesteutøvelse har vært stor. Interessant er det å observere at vi som organisasjon har vist rask og stor omstillingsevne til å løse de utfordringene som pandemien bidro til. Dette er egenskaper vi også trenger nå framover, når vi nå skal få på plass en normalsituasjon etter koronapandemien.

8.2. Brukere

Økt tilgjengelighet gjennom bedre mobilitet og kommunikasjon i hele Trøndelag. Vi skal tenke nytt for å bidra til økt bærekraft.

Kritisk suksessfaktor: Attraktive, effektive og bærekraftige løsninger

Passasjerutvikling og brukertilfredshet

I kollektivtrafikken har det vært store variasjoner i antall reisende i takt med smitteverntiltak i samfunnet. På tross av stor nedgang i reisende har tilbudet vært opprettholdt på et tilnærmet normalnivå i det meste av perioden for å bidra til trygge kollektivreiser og at viktige samfunnsfunksjoner opprettholdes.

2020 var det første året med helårseffekt på nye busskontrakter i Stor-Trondheim. Med endrede reisebehov og myndighetenes anbefalinger i pandemien har vi ikke fått muligheten til å se virkningen av endringene i et normalår.

Antall reisende			
	2 019	**2 020**	**Endring**
Kollektivtilbudet Totalt	**45 034 391**	**32 177 114**	**-29 %**
· Buss Trondheim	31 815 999	22 490 840	-29 %
· Buss Region	8 973 465	6 284 803	-30 %
· Båt	673 978	454 230	-33 %
· Ferje	2 419 159	2 099 431	-13 %
· Bestillingstransport	51 338	52 011	1 %
· Trikk	1 100 452	795 799	-28 %

Tallene viser tydelig hvordan koronapandemien har påvirket reisevolumet i 2020. Totalt er det en nedgang på 29 % i antall reisende fra 2019 til 2020. Nedgangen er størst for buss og båt med rundt 30 %. For ferje ligger nedgangen noe mer moderat på 13 %.

KTI		
	okt.19	**okt.20**
By	68	77
Region	77	75
Båt	86	87
Snitt alle	**77**	**80**

AtBs måling av kundetilfredsheten viser en god økning i Trondheim, Melhus og Malvik. For regionbuss er det ingen tydelig trend, men ligger i 2020 på samme nivå som i Trondheim. Kundetilfredsheten innenfor båt er i 2020 på et fortsatt høyt og godt nivå.

Kostnader per tjeneste

Kostnadene pr passasjer har i 2020 økt markant som en følge av at kapasiteten i trafikken er opprettholdt til tross for stor passasjernedgang forårsaket av korona-pandemien.

Kostnad* per påstigning per tjeneste AtB			
	2 019	**2 020**	**endring**
Snitt alle tjenester	**kr 40**	***kr 57***	**43 %**
· Trondheim, Melhus og Malvik (buss o	kr 22	kr 36	64 %
· Region (buss)	kr 69	kr 90	30 %
· Båt	kr 308	kr 439	43 %
· Ferje	kr 128	kr 148	16 %

** Grunnlaget er de totale kostnader for rutekjøp.*

Klimautslipp og energibruk per energibærer per tjeneste

Samlede klimagassutslipp fra kollektivtransporten i Trøndelag var ca. 15 % (8 753 tonn CO2 ekvivalenter) lavere i 2020 enn året før. Fratrukket estimerte utslipp fra el-forbruk og biodrivstoff (jf. SSB-metodikk) gikk kollektivutslippene ned drøyt 25 %, fra 51 706 tonn i 2019 til 38 355 tonn i 2020 (- 13 351 tonn CO2 ekvivalenter).

Endring av avgiftssystem og regler for drivstoffbransjen i 2020 gjør at innblanding av biodiesel ut over bransjekrav ikke lenger medfører reduksjon av nasjonale utslipp av fossilt CO2. Det gir dermed verken klima- eller omdømmegevinst for Trøndelag å betale for ekstra innblanding av biodiesel i framtiden. Redusert innblanding av biodiesel til busser i Trondheim, finansiert gjennom miljøpakken ventes gi økning av CO2-utslipp fra fossilt drivstoff på 3 000 til 5 000 tonn i 2021.

All vesentlig kollektivtrafikk i Trøndelag er nå inne i langsiktige driftsavtaler. Effektene av elektrifisering av busser og ferjer har gitt gode resultater i 2020, men de samlede klimagassutslippene fra kollektivsektoren i 2021 (både med og uten el- og bio) vil etter alt å dømme øke noe 2021 (i forhold til 2020).

Utslipp fra drosjer og minibusser som utøver skoleskyss, flexi-transport og TT-tjenester er ikke kjent. Reisekutt er neppe en aktuell metode for å begrense klimaeffekten fra slike transporter, Men vi kan likevel kan finne klimaløsninger for dette gjennom næringsrettede virkemidler og framtidige utslippskrav til kjøretøyene. Omfanget og mulighetene for rapportering av klimapåvirkningene fra slik transport bør kartlegges og avklares i 2021.

Bredbåndsutbygging

Det har vært høy aktivitet innen utbygging av mobilt og fast bredbånd i 2020. Antall søknader er femdoblet fra tidligere år og dette har skapt utfordringer for etablerte arbeidsprosesser. Resultater av tildelte midler bredbånd/mobil, summert for statlige- og fylkeskommunale midler:

	2019	2020	Merknad
Antall bredbåndsaksesser	2663	3040	Tilnærmet 100 % fiberaksesser, prosjektert eller kontraktsfestet
Antall basestasjoner	11	7	Fysisk bygget, ytterligere 16 er prosjektert

Det har også vært en svak økning i andel husstander med fast- og mobil bredbåndsdekning fra 2019-2020:

Andel husstander med:	2019	2020
Fast bredbåndsdekning[1]	86 %	89 %
Mobil bredbåndsdekning[2]	97 %	98 %

[1)]Andel husstander med tilgang til over 30 Mbts nedlastingshastighet.
[2)]Andel husstander med innendørs LTE mobildekning.

Antall saker med brudd på svarfrist

Det foretas ikke systematisk loggføring av saksbehandlingstid. Det har i 2020 ikke vært registrert alvorlige brudd eller konsekvenser som følge av overskredet saksbehandlingstid på noen områder.

Kritisk suksessfaktor: Godt samarbeid internt og eksternt.

Samarbeid og samhandlingsarenaer

Avdeling samferdsel har i 2020 brukt flere samhandlingsarenaer aktivt:

- I forbindelse med forberedelse av anbud av flytjenester er det gjennomført flere samhandlingsmøter med regionråd og luftfartsforum Namdal.
- I forbindelse med arbeidet med mandat for hurtigbåtanbud 2024 har AtB gjennomført flere møter med berørte kommuner. Avdeling samferdsel har deltatt på disse møtene.
- Innenfor arbeidsområde skoleskyss gjennomføres arbeidsprosessene i nær interaksjon med AtB. Samarbeidet med AtB rundt skoleskyss har også i 2020 utviklet seg godt, noe som bidrar til raskere saksbehandling og mer riktig kvalitet i skoleskysstilbudet.
- Det arbeides aktivt med å utvikle TT-ordningen til en mer bærekraftig ordning innenfor tilgjengelige rammer. Dette arbeidet skjer i et nært og bredt samarbeid med brukerorganisasjonene.
- Avdeling samferdsel deltar også aktivt i ulike samarbeidsforum; jernbaneforum, vegforum og flyplassforum.

Kritisk suksessfaktor: Mest mulig for pengene, flere løsningsalternativer og innovative løsninger

Prosjekt samordnede transporter og ny TT-ordning

Prosjektet samordnede transporter har fram til nå vært innrettet på å utvikle TT-ordningen (tilrettelagt transport). De største brukerorganisasjonene er tungt involvert i arbeidet. Det er i 2020 gjennomført flere digitale samlinger som arena for denne dialogen. I 2020 har arbeidet vært å innhente kunnskap som underlag for å anbefale alternative løsninger. Forslag og anbefalinger til politisk behandling vil foreligge i 2021.

Utvikle nødvendig og sammenhengende infrastruktur og transporttilbud
Dette er kommentert under styringsperspektivet samfunnsutvikling.

8.3. Samfunnsutvikling

Trøndelag skal være en attraktiv region ved å utnytte regionens fortrinn, utvikle bolyst og livskvalitet og fremme bærekraft, verdiskaping og kompetanse i hele Trøndelag.

Kritisk suksessfaktor: Utnytte fylkeskommunens innkjøpsmakt for økt innovasjon og verdiskaping.

Utviklingsprosjekter Hurtigbåt

Fylkeskommunene fikk i 2020 tilsagn om i underkant av 56 millioner kroner i støtte fra Klimasats til et stort prosjekt for å utvikle flere design og byggespesifikasjoner for utslippsfrie hurtigbåter, og for å stimulere til nytenkning og innovasjon. Prosjektet følges opp i et tett samarbeid mellom Trøndelag, Vestland, Nordland og Troms og Finnmark fylkeskommuner. Prosjektet skal utvikle byggeklare tegninger, slik at fylkeskommunene i neste omgang kan bestille og teste utslippsfrie hurtigbåter.

Arbeidet med utviklingskontrakten har så langt vært vellykket og har gitt fylkeskommunene ny og verdifull kompetanse i å gjennomføre anskaffelser med høy grad av innovasjon. Erfaringene og kunnskapen fra dette prosjektet vil ha stor betydning for hvordan fylkeskommunen framover kan utøve sin rolle som endringsaktør også innenfor andre tjenesteområder og i andre anskaffelsessammenhenger.

Kritisk suksessfaktor: Våre tjenester skal stimulere til bolyst i hele Trøndelag gjennom attraktive, effektive og bærekraftige småskalaløsninger

Utvikling mobilitetstilbud buss

I løpet av 2020 har AtB i samspill med avdeling samferdsel lagt ned mye arbeid for å utvikle fylkets mobilitetstilbud i nytt regionanbud i drift fra 2021. Blant annet jobbes det med å utvikle nye løsninger for bestillingstransport i hele fylket og med å bedre samspillet mellom ulike kundegrupper i bestillingstransport/skoleskyss/individuelt tilrettelagt transport og i samspill med Helse Midt-Norge for pasienttransport.

Prosjekt Innherredsbyen

Arbeidet i prosjekt Innherredsbyen har hatt god flyt også i 2020. Det har vært nødvendig med noen justeringer i forhold til planlagte dialog – og samhandlingsaktiviteter. Framdriften holdes, og det vil bli lagt fram forslag til felles areal – og transportstrategi for Innherredsbyen, og dette vil være grunnlag for samarbeidsavtale og handlingsprogram. I dette prosjektet har fylkeskommunen inntatt rollen som tilrettelegger, samordner og arenabygger.

Prosjekt Jøa t'land og Øya t'land

Fylkestinget behandlet i februar 2020 rapport om anbefalte hovedalternativ for Jøa-sambandet. Prosjektet fikk en avklaring på seilingshøyde av Kystverket før sommeren. Arbeidet med en økonomisk utreding av flytebru er forsinket, men har kommet i gang igjen nå i 2021. Etter vedtak i styringsgruppen er utviklingsløpet for utvikling av lavbemannet autonom ferge flyttet til Ytterøy-sambandet. Dette prosjektet benevnes Øya t'land.

Godsprosjekter

Fylkeskommunen har tatt en aktiv pådriverrolle innenfor feltet godstransport. Dette arbeidet er godt synlig gjennom de mange prosjekter og initiativ som er videreført og initiert i 2020:

- Forprosjekt Kunnskapspakke gods ble ferdigstilt april 2020. Her kom det fram at det var behov for mer kunnskap innenfor fem områder, blant annet bylogistikk, samt at vi trenger en regional godsstrømsanalyse som et grunnlag for videre arbeid.
- Prosjektet *Godstransport i krise- og beredskapssituasjoner* (Korona) ble startet i mars 2020. Dette er et prosjekt i "Kunnskapspakke for godstransport" for å belyse hvordan godstransporten ble påvirket av korona-pandemien. Rapport ble levert september 2020.

- Forprosjekt for bylogistikk innenfor miljøpakken startet opp høsten 2020. Dette prosjektet ledes av Trøndelag fylkeskommune og finansieres av miljøpakken. Her etterspør vi konsepter for bylogistikk fra næringen. Dette forprosjektet er planlagt ferdig til juni 2021 og skal danne grunnlaget for et hovedprosjekt.
- Planlegging for utlysningen av en konkurranse for regional godsstrømsanalyse ble startet opp våren 2020. Her ble det etablert en referansegruppe bestående av næringslivets representanter og transportetatene. Det ble utlyst en konkurranse sent i 2020 og det vil bli valgt tilbyder januar 2021.
- Godspolitisk frokost har blitt gjennomført, en møteplass for politikere, næringslivet og samfunnslivet. Utover dette har det vært tett dialog med godsnæringen, etatene og forskning og utdanning igjennom året.

Drosje

Ny nasjonal yrkestransportlov ble gjort gjeldende fra 1. november 2020. Loven som innebærer en deregulering av drosjenæringen med oppheving av behovsprøving og løyvedistrikt, har medført at fylkeskommunens rolle innenfor løyveforvaltningen nå er sterkt tonet ned. Fylkeskommunen skal fortsatt utstede løver og vedta eventuelle miljøkrav og bruk av eneretter. Arbeidet med dette ble påstartet i 2020 og vil fortsette i 2021.

Parallelt har vi også jobbet opp mot drosjenæringen for å håndtere konsekvenser som næringen har lidd under i koronapandemien. Drosjenæringen har vært hardt rammet med stort frafall av passasjerer og i starten av pandemien mistet de også skolekjøring. Et viktig bidrag her var at Trøndelag fylkeskommune fikk utarbeidet og iverksatt en støtteordning til løyvehavere i påvente av de statlige tiltakspakkene. Støtteordningen ble godt mottatt i næringen.

NTP-prosess

Fylkeskommunen har i 2020 svart på to innspill til nasjonal transportplan 2022-2033. Disse omhandlet fagetatenes svar på bestillingene fra departementet. Begge innspillene ble vedtatt av fylkestinget. Det ble jobbet tverrfaglig internt i fylkeskommunen og med bred involvering av kommunene i fylket gjennom høring og møte med alle regionrådene. Videre har det vært et felles møte med samferdselsministeren og Møre og Romsdal fylkeskommune i Ålesund hvor innspillene ble lagt fram av politisk ledelse.

Eierstyring AtB

I forbindelse med behandling av fylkestingssak 83/20 - Eierskapsmelding for AtB den 17.06 ble grunnlaget for en ny eierstrategi vedtatt. Eierstrategien skal bidra til at fylkeskommunen kan utøve et mer tydelig eierskap overfor AtB. Eierstrategien har derfor tydelige mål med eierskapet, prinsipper for eierskapet og forventninger til AtB.

Oppdragsstyring AtB

Det er i 2020 etablert årlige oppdragsbrev i oppdragsstyringen av AtB. Oppdragsbrevene vil bli utformet årlig, behandles og vedtas av hovedutvalg for transport, og skal bidra til å presisere politiske forventninger til AtB for kommende år.

Kritisk suksessfaktor: Kommunisere våre tjenester og prioriteringer på en måte som bidrar til forståelse og forutsigbarhet.

Kommunikasjon og samhandling ivaretas først og fremst gjennom samhandling med eksterne aktører i de enkelte prosesser og prosjekt. Se spesielt kommentarer under kritisk suksessfaktor: Godt samarbeid internt og eksternt.

Kritisk suksessfaktor: God bredbåndsdekning – dekning til alle overalt, alltid.

Se kommentarer under punkt bruker/tjenesteperspektiv.

8.4. Økonomi

Trøndelag fylkeskommune skal ha en bærekraftig økonomi og sikre at oppgavene blir løst gjennom optimal utnyttelse av ressursene.

Kritisk suksessfaktor: God økonomistyring

Kritisk suksessfaktor: Effektive tjenester

Netto driftsutgifter for avdeling samferdsel presenteres i tabellen nedenfor. Avdelingen har oppgaver innenfor tjenestene i tabellen.

1000 kroner	Regnskap 2020	OB 2020	Rev bud 2020	Avvik	Regnskap 2019
420 Administrasjon	3	0	0	-3	12
480 Drosjeløyver	-494	0	391	884	-368
701 Tilrettelegging, støttefunksjoner og finansieringsbistand for næringslivet	848	0	2 990	2 142	0
715 Lokal og regional utvikling	18 079	10 000	50 348	32 269	6 543
722 Fylkesveier - miljø- og trafikksikkerhetstil	1 000	0	3 881	2 881	1 080 881
730 Bilruter	1 011 726	821 021	1 039 441	27 715	787 986
731 Fylkesveiferjer	213 237	218 277	223 003	9 766	229 018
732 Båtruter	115 785	123 606	138 374	22 589	123 843
733 Transport(ordninger) for funksjonshemme	36 394	35 811	36 422	28	37 038
734 Sporveier og forstadsbaner	10 114	10 316	10 123	10	11 675
735 Lufttransport	302	0	0	-302	0
Samferdsel, netto driftsutgifter	**1 406 995**	**1 219 031**	**1 504 973**	**97 978**	**2 276 628**

Totalt sett har avdeling samferdsel styrt sine aktiviteter innenfor avdelingens rammer i 2020. Utover de opprinnelige driftsrammene har avdelingen mottatt 245 millioner kroner i statlig støtte til å håndtere koronapandemien, av disse er 241 millioner kroner blitt overført AtB. Resterende på 4,0 millioner kroner er overført til fond.

Regnskapet viser et relativt stort avvik/mindreforbruk på 98 millioner kroner. Beløpet representerer følgende forhold:

- 34,4 millioner kroner til mobil og bredbåndsutbygging og godsprosjekter (2 millioner kroner). Alle tildelte midler er bundet opp mot dedikerte prosjekt. På grunn av prosjektenes art skjer sluttbetalinger typisk 2 år etter at midlene er gjort disponible. 91,5 millioner kroner er i tillegg avsatt på fond til kontraktsfestede prosjekter innenfor bredbånd og mobil.

- 2,9 millioner kroner av mindreforbruket er tilknyttet prosjektet «Jøa t land», omdøpt til «Øya t land» (Jøaferga). Midlene er avsatt til prosjektet.

- 59,8 millioner kroner innenfor kollektivtrafikk fordeler seg slik:
  - 23,5 millioner kroner er gjenbevilget fra 2019
  - 11,1 millioner kroner er ubenyttede midler som er bundet opp i vedtatte prosjekter (Framtidens hurtigbåt, Trøndelagsekspressen, Smart transport, Nullutslipp-metro til sjøs, Utredning anskaffelse utslippsfri hurtigbåt, Jøa til Land og Innherredsbyen).
  - 10,8 millioner kroner stammer fra ubenyttet statlig tilskudd til grønn skipsfart. Dette er foreslått avsatt til etablering infrastruktur og klimabonus i forbindelse med nytt hurtigbåtanbud.
  - 8,3 millioner kroner er ubenyttede midler til drift og vedlikehold av kollektiv infrastruktur; ferjekai og depot. Vedlikeholdsbehovet varierer mellom år og det ble i 2020 ikke iverksatt større vedlikeholdsprosjekt. Deler av midlene forventes brukt i 2020 for å dekke opp arbeid og forpliktelser som er forsinket.
  - 5,8 millioner kroner er tilbakeført fra AtB for å balansere mellom miljøpakkeøkonomi og regionøkonomi.

Av de 59,8 millioner kroner ligger det bindinger på til sammen 50,3 millioner kroner. I dette beløpet inngår også 11,1 millioner kroner som fylkeskommunen må stille til rådighet i miljøpakkeområdet for å dekke opp fylkeskommunens nullpunktforpliktelse i 2020. 26,9 millioner kroner har i varierende grad mindre bindinger.

Koronapandemien har ført til mindre reiseaktivitet for TT-brukerne. 8,4 millioner kroner i mindreforbruk av fylkeskommunale TT-midler er anordnet ut av regnskapet for 2020. Dette med tanke på en eventuell sluttavregning mot staten i 2021.

Korona-avregning mot staten

Staten har i 2020 bevilget 245 millioner kroner i kompensasjon til Trøndelag fylkeskommune for å dekke opp for koronakonsekvenser. I et endelig kompensasjonsregnestykke vil det inngå både merkostnader, mindreinntekter og sparte utgifter for fylkeskommunen. Det er ikke foretatt noe endelig oppgjør eller avregning rundt dette.

KAPITTEL 9

Avdeling veg

9. Avdeling veg

9.1. Resultatvurdering

Avdeling veg ble etablert 1.1.2020, og første driftsår for egen vegadministrasjon er gjennomført på en tilfredsstillende måte.

Under arbeidet med etablering av egen vegadministrasjon i 2019 ble arbeidstittel «plogen skal gå» brukt som et bilde på at alle kritiske funksjoner skulle gå uten avbrudd ved overføring til fylkeskommunen. Det at avdelingen håndterte starten på 2020 med store snømengder, ras og ekstremvær viste at dette hadde lyktes. Interne rutiner og strukturer ble etablert parallelt med at fremdriften på investeringsprosjekter og driften ble holdt i gang.

Korona-situasjonen våren 2020 ble krevende i forhold til kulturbygging, men innsatsvilje, omstillingsevne og et sterkt fagmiljø har gjort at man likevel har lyktes. Ved inngangen til 2021 er mye falt på plass og grunnen er beredt for å fokusere på ytterligere områder. Ennå ser man behov for ressurser på viktige fagområder og å få til en balanse mellom egne ressurser og konsulenttjenester.

Generelt for vegområdet er det i 2020 levert godt på alle primærtjenestene innenfor investering, drift og forvaltning. I tillegg er også de grunnleggende tjenester som planlegging, innovasjonsarbeid, strategi og ivaretakelse av politiske prosesser blitt godt ivaretatt. Korona-situasjonen har som tidligere nevnt vært en ekstra utfordring ved oppbygging av en ny organisasjon, men dette har generelt ikke gitt vesentlige utfordringer for avdelingens tjenesteproduksjon.

Gjennom etablering av egen vegadministrasjon har fylkeskommunen gjennom 2020 styrket sin rolle og strategiske posisjon i miljøpakkesamarbeidet. Denne utviklingen ventes å bli ytterligere styrket fremover for hele tjenesteproduksjonen som er knyttet til miljøpakken.

Overordnet kan det for vegområdet oppsummeres at det er en god og effektiv økonomi- og usikkerhetsstyring. Det er relativt få prosjekter eller områder som har reelle avvik i form av merkostnad. Innenfor vegområdet sikres drift og vedlikehold en løpende kostnadsdekning gjennom en styring av aktivitetsnivået innenfor tildelte økonomiske rammer. Men avdeling veg har et merforbruk på 78,7 millioner kroner i 2020.

Hovedårsaker til merforbruket er blant annet ca. 24 millioner kroner i overført merforbruk fra 2019 (manglet anordning fra 2019) og at driftskostnad for selve vegavdelingen er ca. 26 millioner kroner høyere enn det de økonomiske rammer ble økt med etter overføring fra staten i forbindelse med regionreformen. Bortfall av tidligere bufferfond for vegområdet gjør i tillegg at akutte hendelser som følge av for eksempel ekstremvær i utgangspunktet må håndteres innenfor driftsbudsjettet.

9.2. Brukere

Økt tilgjengelighet gjennom bedre mobilitet og kommunikasjon i hele Trøndelag. Vi skal tenke nytt for å bidra til økt bærekraft.

Kritisk suksessfaktor: Attraktive, effektive og bærekraftige løsninger

Gang- sykkelveg
Utviklingen i antall meter gang- og sykkelveg skal ses i sammenheng med at flere gang- og sykkelvegprosjekter har finansiering, men endelig ferdigstillelse av planlegging/prosjektering samt utlysning gjenstår for noen av disse.

I 2020 har det vært gjennomført to viktige oppgaver knyttet til gang- og sykkelveg.

- Enklere/tilpasset standard: Behovet for gang- og sykkelveger er stort og viktig. Det er derfor sentralt å jobbe med mulige løsninger for forenkling der det er forsvarlig ut fra et trafikksikkerhetsperspektiv. Dette etterspørres så vel internt i egen organisasjon som av kommuner og andre som skal etablere gang- og sykkelveg langs fylkesveg. En rapport fra dette arbeidet foreligger og viser en metodikk for når ulike forenklinger kan anvendes.
- Prioriteringsliste for nye gang- og sykkelveger i Trøndelag: Det er utarbeidet en systematisk kartlegging av behov for gang- og sykkelveger med rangering etter gitte kriterier. Dette inngikk som vedlegg til sak 13/21 i hovedutvalg for veg om handlingsprogram fylkesveg 2021-24 (revidert), og blir et viktig grunnlag for det videre arbeid på området.

Flaskehalser
I 2020 har det vært lagt ned et betydelig arbeid med kartlegging av antall flaskehalser for næringstransport langs B- og C-vei. Materialet må bearbeides videre for å kunne gi grunnlag for vekting og prioriteringer i fylkeskommunen sine budsjett fremover.

Klima og miljø
I 2020 ble det gjennomført to asfaltkontrakter i Trøndelag, hvor klimapåvirkning og pris var tildelingskriterier. Basert på innleverte EPD (Environmental Product Declaration) fra tilbyderne ble CO2-ekvivalenter utregnet, og entreprenørene fikk påslag i konkurransesummen avhengig om de lå over tilbyder med laveste innleverte verdier. Det var utelukkende positiv respons på kravene. For utlysningen av asfaltkontrakter i 2021 planlegges det å videreføre krav om EPD for fire kontrakter, og som en del av tildelingskriteriet i tre kontrakter.

Kritisk suksessfaktor: Godt samarbeid internt og eksternt.

Samhandlingsmøter med regionråd/bransjer
Avdeling veg har i gjennomføring av sine aktiviteter i 2020 hatt intensjon om å benytte seg av flere samhandlingsarenaer, men er blitt noe begrenset av gjeldende korona situasjon.
Det har blant annet i forbindelse med forberedelsen til anbud på driftskontraktene for fylkesveg vært utbredt samhandling med næringen.

Strategiprosesser mellom flere seksjoner og avdelinger
Samhandling internt mellom seksjonene i vegavdelingen og mellom vegavdelingen og andre avdelinger har utviklet seg positivt og strukturert seg gjennom året. Potensialet for ytterligere forbedringer er fortsatt til stede og vil bli prioritert i 2021.

Kritisk suksessfaktor: Mest mulig for pengene, flere løsningsalternativer og innovative løsninger

Utvikling personskade i trafikken
Trøndelag fylkeskommune har som delmål for trafikksikkerhet på fylkesveg at infrastrukturtiltak skal bidra til at antall personer som blir drept eller skadet reduseres. Utviklingen for personskade i trafikken i Trøndelag, på fylkesveg, de tre siste årene, er som i tabellen nedenfor. Prosentandelen er prosent av alle ulykker i Trøndelag innenfor de to kategoriene.

	2018	2019	2020
	Antall	Antall	Antall
Alle typer personskade	141 (46 %)	146 (54 %)	108 (40 %)
Drepte/hardt skadde	22 (46 %)	29 (58 %)	19 (43 %)

Tilstandsutvikling asfaltdekket
Dekketilstand for fylkesvegnettet er tilnærmet uendret i 2020. Antall kilometer fylkesveg som er registrert med dårlig/svært dårlig dekketilstand er gått opp fra 6 048 km i 2019 til 6058 km i 2020. Generelt har fylkesvegene dårlig dekke og databasen viser en økning i antall km dårlig veg fra år til

år. Med stadig lavere budsjett til dekkevedlikehold vil mengden av fylkesveg i kategorien dårlig eller svært dårlig dekke forventes å være økende i årene som kommer.

9.3. Samfunnsutvikling

Trøndelag skal være en attraktiv region ved å utnytte regionens fortrinn, utvikle bolyst og livskvalitet og fremme bærekraft, verdiskaping og kompetanse i hele Trøndelag.

Kritisk suksessfaktor: Utnytte fylkeskommunens innkjøpsmakt for økt innovasjon og verdiskaping.

Innovative anskaffelsesprosesser og løsninger
Det pågår et aktivt innovasjonsarbeid med fokus på å utvikle driftsfaget. Dette er rettet mot et spekter av felter, men som eksempel kan nevnes datafangst i driftskontraktene, håndtering av snø i byen, smarte brøytestikker og elektronisk overvåkning av bærende konstruksjoner.

Kritisk suksessfaktor: Våre tjenester skal stimulere til bolyst i hele Trøndelag gjennom attraktive, effektive og bærekraftige småskalaløsninger

Forutsigbar fremkommelighet – bærende konstruksjoner
Det har innen bruområdet i 2020 vært gjennomført 292 hovedinspeksjoner, og etter nye vurderinger har dette avdekket nye skader. Bruer med skadegrad 8 eller mer har økt fra 387 stk. i 2019 til 483 stk. i 2020. Fokus for bruvedlikehold har vært på bruer med skadegrad 12 og 16. Det har vært rekordstor aktivitet med vedlikehold på bruer og ferjekaibruer i 2020. Til tross for dette har det ikke vært mulig å redusere antall bruer med høy skadegrad.

Kritisk suksessfaktor: Kommunisere våre tjenester og prioriteringer på en måte som bidrar til forståelse og forutsigbarhet.

Et svært viktig element i det å ivareta forutsigbarhet og forståelse for fylkeskommunens forvaltning og prioriteringer er etterlevelse og bekjentgjøring av strategier og handlingsprogram som er vedtatt for vegområdet. Kommunikasjon rundt dette søkes ivaretatt i alle aktuelle sammenhenger. Se i øvrig kommentar under styringsperspektiv «Brukere» punkt «Samhandlingsmøter med regionråd/bransjer».

9.4. Økonomi

Trøndelag fylkeskommune skal ha en bærekraftig økonomi og sikre at oppgavene blir løst gjennom optimal utnyttelse av ressursene.

Kritisk suksessfaktor: God økonomistyring

Gjennomføre analyser – sette inn tiltak
I prosjektstyringen vektlegges usikkerhetsanalyse med fokuspunkter og tiltaksplaner.

Etterlevelse av budsjetteringsrutiner
Det er gjennom 2020 videreutviklet og etablert solide budsjetteringsrutiner innenfor vegavdelingen. Driftsøkonomien innen vegområdet sikres løpende kostnadsdekning gjennom styring av aktivitetsnivået innenfor tildelt økonomiske ramme.

Kritisk suksessfaktor: Effektive tjenester

Det er ikke registret betydende fristbrudd eller brudd på lover og forskrifter.

Økonomi

1000 kroner	Regnskap 2020	OB 2020	Rev bud 2020	Avvik	Regnskap 2019
722 Fylkesveier - miljø- og trafikksikkerhetstiltak	1 470 355	784 663	1 391 659	-78 696	0
Veg, netto driftsutgifter	**1 470 355**	**784 663**	**1 391 659**	**-78 696**	**0**

Netto driftsutgifter for avdeling veg var 1,47 milliarder kroner i 2020. Dette gir et merforbruk på 78,7 millioner kroner i forhold til revidert budsjett.

For avdeling veg er det en stor differanse mellom opprinnelig og revidert budsjett. En betydelig del av differansen skyldes avskrivninger som ikke ligger inne i opprinnelig budsjett. Differansen skyldes i tillegg et overført mindreforbruk fra 2019 på 106,5 millioner kroner. Avdeling veg ble også tilført 90,3 millioner kroner i fylkestingssak 14/20 i tilknytning til etablering av vegavdelingen fra 1.1.2020.

Merforbruket på 78,7 millioner kroner er sammensatt av flere hovedpunkter.

Merforbruk på avdeling vei *Tall i milloner kroner*	
Driftskontrakt 2019, ikke belastet rett år	23,8
Merforbruk drift (økte vinterkostnader/snødeponi)	3,7
Prisøkning/endring og nye krav i nye driftskontrakter	15,7
Mindreforbruk vedlikehold driftskontrakter (holdt tilbake for å dekke merforbruk drift)	-8,9
Ekstraordinære hendelser flom/ras/skred	5,3
Investerings-/fornyingsprosjekt feilbelastet driftsregnskapet (korr. i 2021)	14,2
Annet	-1,2
Merforbruk egen administrasjon og forvaltning	26,1
Totalt	**78,7**

Driftsoppgavene på fylkesveg er gjennomført som planlagt, men har frembrakt et merforbruk på 43,2 millioner kroner i forhold til budsjett. Dette skyldes primært etterslep av kostnader for driftskontrakt 2019, variable vintermengder/snødeponi samt prisøkning og nye krav i driftskontrakter. En betydelig kostnadsøkning på driftskontraktene har medført at en større andel av rammen har gått til drift og mindre til vedlikehold.

I regnskapet er det en feilbelastning av noen utgifter knyttet til akutte hendelser som følge av ekstremvær og andre hendelser. Dette skulle vært belastet investerings-/fornyingsområdet. Dette gjelder ca. 14,2 millioner kroner.

Egen administrasjon og forvaltning

Året har vært et etablerings- og oppstartsår for en helt ny vegavdeling med ca. 180 ansatte og har i tillegg til ordinær drift medført interne prosesser som gjelder interne rutiner, rekruttering, Ikt-løsninger ol. Det har til tross for oppstartsår vært stor gjennomføringsevne på så vel drift, vedlikehold som på investeringsprosjektene.

Årsresultatet med et merforbruk på 26 millioner kroner knyttet egen administrasjon og forvaltning viser at drifts- og årsverkskostnad er høyere enn budsjettert i forbindelse med overføring av SAMS/etablering av vegavdelingen. Dette til tross for at avdelingen er lavere bemannet enn estimert før etableringen og har effektivisert mye av sitt arbeid. Kostnader til beredskapsavtaler, utstyr, driftsmateriell og IKT verktøy dekkes ikke av tildelte midler.

For ny vegavdeling skal budsjettet dekke lønn, beredskapsavtaler, administrative kostnader, konsulent- og tjenestekjøp fra både statlige, private og fylkeskommunale enheter, utvikling av IKT-systemer og betydelige kostnader ved anskaffelser og drift av eksterne lokasjoner, utstyr og kjøretøy. Kostnaden ved et årsverk i avdeling veg, som er en operativ enhet, er vesentlig høyere enn et årsverk ved en annen administrativ avdeling.

Drift og vedlikehold fylkesveg

Koronapandemien førte til ekstra utfordringer både internt i byggherreorganisasjonen og opp imot driftsentreprenørene. Det ble våren 2020 satt i gang en motkonjunkturaktivitet som fremskyndet allerede planlagte vedlikeholdstiltak for å holde hjulene i gang i entreprenørbransjen.

2020 åpnet også med krevende værforhold og dermed omfanget av driften på fylkesvegnettet. Det hadde som tidligere omtalt en økonomisk konsekvens som må håndteres inn i 2021, noe som igjen vil ha konsekvenser for vedlikeholdsaktiviteten i 2021. Vedlikeholdsbudsjettet er imidlertid kritisk lavt, og det ses stadig større konsekvenser av det økende etterslepet innenfor alle områder av drift og vedlikehold på fylkesvegnettet. Dagens budsjett til vedlikehold ligger på rundt 39 % av det som kreves for å unngå økt vedlikeholdsetterslep på fylkesvegnettet. En slik utvikling ungår ikke etter hvert å få konsekvenser på muligheter for å holde dagens vegnett åpent og sikkert.

Det ble i 2020 inngått 4 nye driftskontrakter (Hitra, Røros, Trondheim og Stjørdal) der blant annet Trondheimskontrakten tester ut en ny innretning på kontrakten med strengere kvalitetskrav. En del av vurderingen av denne kontraktsformen er om kravet til kvalitetsheving svarer til de økte kostnadene. Den nye driftskontrakten for Trondheim omfatter også indre Trondheim innenfor elveslyngen. Indre Trondheim innenfor elveslyngen ble tidligere håndtert av Trondheim bydrift gjennom en refusjonsavtale. De nye driftskontraktene har generelt økte kostnader i forhold til tidligere og tar dermed en større del av budsjettet. Det blir gjennomført kontroller for å sikre at kontraktene blir overholdt, og sanksjoner blir iverksatt etter behov.

Elektrofeltet på fylkesvegnettet er i en rivende teknologisk utvikling som krever mer kapasitet, kompetanse og midler enn hva som var tilfelle tidligere. En utvikling med smartere løsninger, flere tuneller, flere værstasjoner og andre overvåkningsløsninger, krever for området større budsjetter enn tidligere. Dette for å ivareta tilknyttede krav, samtidig som å kunne ta ut det teknologiske potensiale og fortjenesten som ligger i å etablere en innovativ drift av fylkesvegnettet.

I 2020 ble det lagt 225 km med ny asfalt, noe som er 2 550 meter mer enn i 2019 og 2 250 meter mer enn planlagt ved begynnelsen av året. Fylkeskommunen hadde totalt 8 asfaltkontrakter i 2020. Alle kontraktene hadde krav til EPD (dokumentasjon på miljøytelse) og tre av kontraktene hadde både CO2- regnskap og pris som tildelingskriterium. Prisene i markedet har vært uvanlig lave i 2020, og det kan ikke forventes så lave priser i tiden fremover. Det har vært stort fokus på både klima og kvalitet i kontraktene. Levetiden på asfaltdekket er viktig for blant annet å redusere etterslepet. Innen asfalt området jobbes det aktivt med å skape grunnlag for redusert CO2 utslipp både under transport, produksjon og utlegging. I 2020 ble det gjennomført to innovasjonsprosjekter som går direkte på reduksjon av asfaltbransjens klimaavtrykk.

Årsresultatet for de ulike budsjettposter

Drift (U210)
Driftsoppgavene er gjennomført som planlagt, men som nevnt ovenfor er det et merforbruk på 43,2 millioner kroner i forhold til budsjett. Dette skyldes primært etterslep av kostnader for driftskontrakt 2019, variable vintermengder/snødeponi samt prisøkning og nye krav i driftskontrakter. Det er holdt tilbake ca. 7,9 % av budsjettet til vedlikehold på U260 for å dekke merforbruk.

Drift fagkontrakter(U220)
Arbeidet med å overta veglysanlegg langs fylkesveger som kommunene drifter pågår fremdeles. Inntil dette er avklart utbetales tilskudd i henhold til avtaler. Det er i tillegg økende kostnader for drift av nye metrobussholdeplasser, gamle signalanlegg, drift av flere nye tunneler og avtaler som ikke er bakt inn i driftskontraktene. Merforbruk på 8,4 millioner kroner er dermed primært knyttet til tilskudd til fylkesveglys som kommunene drifter, el-kraft/fjernvarme, tunneler og signalanlegg.

Drift trafikksikkerhetsutvalget (U225)
Handlingsprogram for trafikksikkerhetsutvalget (FTU) er stort sett gjennomført for 2020. Mindreforbruket på 2,9 millioner kroner skyldes i hovedsak at undervisningstiltak i trafikkopplæring for videregående skole ikke ble startet på grunn av korona-pandemien. FTU har imidlertid vist stor evne til å tilpasse seg korona situasjonen. Gjennom tiltak rettet mot ungdom har *Drive for life* klart å ivareta deltakerne i en vanskelig tid.

Vedlikehold, vegoppmerking (U230)
Vegoppmerking henger sammen med asfaltkontraktene. Det er utført tiltak i henhold til plan. Merforbruk på 0,6 millioner kroner skyldes i hovedsak vegoppmerking i Trondheimsområdet.

Vedlikehold Bru- og fergekai (U240)
Det har vært stor aktivitet knyttet til vedlikehold av ferjekai og bruer. Av større vedlikeholdsoppgaver kan nevnes erosjonssikring av Flakk ferjekai, utbedring av Skei ferjekai, montering av ny ferjekaibru på Geisnes og utbedring av hovedlager på Folda bru. Totalt er det utført vedlikehold på 50 bruer. Aktivitet har vært innenfor den økonomiske rammen.

For tiden er det tre innovasjonsprosjekter som pågår

- Avtret bru - tredekke erstattes med ny type gitterristbru
- Kvernøystrømmen bru - tredekke erstattes med ny type aluminiums dekke
- Hell og Forve bru - instrumentering med ny type sensorer

Videre er Trøndelag fylkeskommune representert i et europeisk samarbeid «IM-safe». Prosjektet fokuserer på å tilpasse det europeiske standardsystemet for bruk av inspeksjons- og overvåkingsdata for vurdering av sikkerhets-, risikostyrings- og vedlikeholdsstrategier for transport og infrastruktur.

Vedlikehold dekkelegging (U250)
Seks kontrakter ble tildelt asfaltentreprenørene våren 2020. I tillegg ble det lyst ut en ny asfaltkontrakt i juni som følge av gode priser på de første kontraktene. Utført kvalitet på asfaltkontraktene er godt innenfor krav som er satt i kontraktene og kan derfor omtales som tilfredsstillende. Mindreforbruket er på ca. 1 million kroner, som i sin helhet tilskrives reklamasjon på en asfaltparsell.

Vedlikehold driftskontrakter (U260)
Bestillinger av vedlikeholdstiltak ble redusert på grunn av merforbruk på drift tidlig i 2020. Reduksjonen i bestillinger, som skulle bidra å dekke opp merforbruk på drift, gav et mindreforbruk på 8,9 millioner kroner innenfor vedlikehold driftskontrakter. Total reduksjon utgjør 7,9 % av ordinær tildeling til vedlikehold.

Det har vært fokus på å gjennomføre de funksjonsbaserte oppgaver. Tendensen med økt frekvens av ras medfører en del uforutsette tilleggsjobber gjennom driftskontraktene. Økt ramme til fremskyndings-/motkonjunkturtiltak ble politisk vedtatt, og alle disse tiltakene er gjennomført.

Vedlikehold fagkontrakter (U270)
Fagkontrakter har totalt sett et marginalt merforbruk på 0,25 millioner kroner. Det gjelder i hovedsak merforbruk på 4,3 millioner kroner på veglys og signalanlegg som skyldes utbedring av eksisterende anlegg i Trondheimsområdet. Mindreforbruk på 3,9 millioner kroner på tunnel elektro og vedlikehold skyldes utsettelse av tiltak grunnet kapasitetsproblemer i markedet for 2020 og

manglende kontrakt for fjellsikring. For øvrige fagområder er utført i tråd med plan og har små avvik. Midlene for 2020 knyttet tilskudd til viltrydding er tildelt kommuner som tiltakshaver for å redusere antall viltpåkjørsler i Trøndelag.

Ekstraordinære hendelser (U280)
I 2020 har det oppstått hendelser på vegnettet etter ekstraordinære værhendelser. Totalt er det et merforbruk på 5,3 millioner kroner som knytter seg til nedenstående tiltak.

- Fylkesveg 30 Kotsøy ras/fjell – utrasing av en større blokk
- Fylkesveg 760 Vårryggen – jord og steinras
- Fylkesveg 72 – plastring elveløp, utvasking under veibane
- Fylkesveg 7128 Jord/steinras v/Rødsvatnet - ekstrakostnader ved innleie av midlertidig skyssbåt/bussforbindelse for skoleelever og fastboende.
- Fylkesveg 17 v/Kongsmoen – stein/jordras

KAPITTEL 10

Investeringer

10. Investeringer

Det er totalt investert i varige driftsmidler for 1 866 millioner kroner i 2020. Dette er 169,2 millioner kroner mindre enn revidert budsjett.

10.1. Investeringer i skolebygg

Det er investert for 345,1 millioner kroner i skolebygg. Opprinnelig budsjett for investeringer i skolebygg var på 506,4 millioner kroner. I fylkesutvalgssak 139/20 og fylkestingssak 56/20 ble det vedtatt en tiltakspakke for å stimulere til byggeaktivitet, til sammen 144,9 millioner kroner. I fylkestingssak 56/20 gjenbevilget fylkestinget 518,03 millioner kroner fra tidligere år. Rutinemessig ble budsjettet revidert i desember i forhold til forventet forbruk for året. I fylkestingssak 129/20 ble budsjettet justert ned med 883 millioner kroner for investeringer i skolebygg.

Det var forventet forskyvning på fremdrift på flere planlagte prosjekter i 2020. Dette skyldes blant annet omfattende arbeid med inngåelse av flere større byggekontrakter og forsinkelse i prosjektutviklingen relatert til koronapandemien. Endringene ble presentert i økonomiplan 2021-24.

Investeringer - Skolebygg *Alle tall i 1000 kroner*	2020 Regnskap 2020	Opprinnelig budsjett 2020	Revidert budsjett 2020	Avvik 2020	Totalt hele prosjektets levetid Akkumulert forbruk pr. 2020	Total bud. for prosjekt	Prognose sluttsum
Vedtatte prosjekter							
Ole Vig vgs - Ombygging bygg G	22 248	9 900	17 500	-4 748	26 568	28 500	28 500
Ole Vig vgs - Parkeringsplass	65	0	100	35	2 504	15 300	15 300
Ytre Namdal fagskole – Samlokalisering	15 646	7 300	14 150	-1 496	29 595	28 100	30 000
Mære lbs - Ny maskinhall	6 951	0	6 000	-951	7 183	8 000	8 000
Mære lbs - Riving gammel driftsbygning	2 652	0	3 500	848	2 652	4 000	4 000
Olav Duun vgs – Utviklingsplan skolebygg	1 212	0	700	-512	11 928	90 000	90 000
Verdal vgs. - Utviklingsplan skolebygg	10 274	0	10 000	-274	14 085	318 200	318 200
Johan Bojer vgs - Skoletom	2 971	0	1 800	-1 171	7 402	60 300	60 300
Johan Bojer vgs -Utvikling ny skole	13 824	36 900	12 000	-1 824	17 976	318 500	318 500
Melhus vgs - Utviklingsplan skolebygg	109	5 000	100	-9	2 593	264 000	264 000
Oppdal vgs - Utviklingsplan skoleanlegg	11 495	40 500	9 800	-1 695	15 971	144 600	144 600
Skjetlein vgs - Anlegg brakkerigger	0	0	0	0	0	1 500	1 500
Gerhard Schøning – Utvikling skoleanlegg	13 452	2 600	9 900	-3 552	16 292	34 000	34 000
Guri Kunna vgs. avd Hitra - Utviklignsplan skolebygg	503	12 000	500	-3	1 217	40 000	40 000
Tiller vgs - utviklingsplan skolebruksplan 4	82 116	185 000	90 000	7 884	148 541	580 000	580 000
Trondheim katedralskole-Utviklingsplan skolebruksplan 4	1 193	40 000	1 300	107	5 522	405 000	405 000
Ny vgs v/Leangen - Planlegging og utredning	690	5 000	400	-290	731	626 500	626 500
Charlottenlund vgs - Ombygging eksisterende bygg	0	0	0	0	342	8 650	8 650
Åfjord vgs - Utvikling skoleanlegg	0	39 000	0	0	1 204	1 204	1 204
Åfjord vgs - Nytt skoleanlegg	2 124	0	1 600	-524	2 124	120 000	120 000
Kyrksæterøra vgs - Utvikling skoleanlegg	4 156	21 700	4 000	-156	5 512	50 000	50 000
Ole Vig vgs - Avdeling Sutterøy	30 707	14 600	31 000	293	32 350	35 000	34 000
Mære lbs - Ny stall	14 391	8 400	14 300	-91	17 425	14 900	17 425
Plan opplæringsfartøy	95	500	100	5	365	1 000	1 000
Investeringer skolebygg Øk. plan 2020 - 2023	**236 874**	**428 400**	**228 750**	**-8 124**	**370 083**	**3 197 254**	**3 200 679**
Nye prosjekter 2020							
Levanger vgs. - utvikl. idrettshall og tilbygg *	1 858	0	3 850	1 992	2 209	51 000	51 000
Guri Kunna vgs, Frøya - ombygg. og utvid. garderober	267	0	450	183	267	6 000	6 000
Fagfornyelsen TRFK - FT55/20 - Rammevbevilgning	7 872	0	8 850	978	7 872	47 000	47 000
Styringsreserve byggeprosjekter TRFK	0	0	0	0	0	14 320	14 320
Åfjord vgs. - HMS-tiltak	251	0	450	199	251	14 000	14 000
Nye prosjekter 2020	**10 247**	**0**	**13 600**	**3 353**	**10 599**	**132 320**	**132 320**
Investeringer skolebygg fra tidligere økonomiplaner							
Heimdal vgs - Tilpassninger midlertidig bruk	2 468	0	-300	-2 768	10 922	18 000	11 000
Frøya vgs - Ny landgang og kai	247	0	350	103	35 976	36 700	36 500
Heimdal vgs - ny skole	11 396	0	10 000	-1 396	858 817	907 700	859 000
Oppdal vgs - Ny idrettshall	1 520	0	1 100	-420	82 767	107 600	83 000
Røros vgs - Utviklingsplan skolebruksplan 4 nytt A-bygg *	6 245	0	6 000	-245	191 234	175 400	192 000
Avsluttede prosjekter NTFK/STFK	465	0	550	85	0	0	0
Investeringer skolebygg fra tidligere Øk. planer	**22 340**	**0**	**17 700**	**-4 640**	**1 179 717**	**1 245 400**	**1 181 500**
Andre prosjekt							
Skolebruksplan 1 *	1 029	3 000	800	-229	4 857	11 000	11 000
NY skilting bygg og anlegg TRFK	735	0	700	-35	1 784	1 900	1 500
Investeringinger skolebygg med egne vedtak	**271 225**	**431 400**	**261 550**	**-9 675**	**1 567 038**	**4 587 874**	**4 526 999**
Årlige rammebevilgninger							
Bedre skolebygg (BSB)	13 211	10 000	11 380	-1 831	29 241	29 200	
Energi- og miljøinv.(EMI)	19 200	40 000	12 000	-7 200	72 954	117 815	
Teknisk oppgradering skolebygg (TEKOPP)	18 243	25 000	18 805	562	54 736	124 705	
Investeringer rammbevilgninger skolebygg 2020	**50 654**	**75 000**	**42 185**	**-8 469**	**156 932**	**271 720**	**0**
Inventar og utstyr videregående skoler	23 233	-	19 029	- 4 204			
Investeringer skolebygg 2020	**345 112**	**506 400**	**322 764**	**-22 348**			

I tabellen framgår regnskap og budsjett for investeringer skolebygg. Det er regnskapsført 345 millioner kroner, noe som gir et merforbruk på 22 millioner kroner i 2020. De aller fleste prosjektene går over flere år, og avvik det enkelte år skyldes hovedsakelig en periodisering mellom år. Ser en på total prognose for hele prosjektperioden opp mot total budsjettramme for perioden er det forventet et mindreforbruk på ca. 60 millioner kroner samlet for investeringer skolebygg med egne vedtak.

Nedenfor er det gitt noen kommentarer til det enkelte prosjekt.

Ole Vig videregående skole – Ombygging bygg G
Ombygging av bygg G for flytting av elever på media og kommunikasjon er under arbeid. Prosjektet ferdigstilles i løpet av første kvartal 2021 i henhold til totalt budsjett på 28,5 millioner kroner.

Ole Vig videregående skole – parkeringsplass
Før utførelse kreves det avklaringer med veimyndigheter om ansvar og eierskap. Tiltaket samordnes og inkluderer rivning av det gamle verkstedbygget. Tiltaket videreføres for utførelse i 2021.

Ytre Namdal fagskole - samlokalisering
Samlokalisering av maskinoffiser og skipsoffiserutdanningen ble ferdig og tatt i bruk til skolestart i august 2020. Det utføres tillegg på sprinklerarbeid og vanntilførsel for dette i eksisterende bygg for å tilfredsstille brannkrav. Sluttprognose viser et forventet merforbruk på 1,9 millioner kroner.

Mære landbruksskole – ny maskinhall og riving av fjøs
Riving av gammelt driftsfjøs og bygging av ny maskinhall på Mære er under prosjektering for utførelse i 2020/2021. Forventet sluttprognose er innenfor vedtatt totalramme på 12 millioner kroner.

Olav Duun videregående skole – utviklingsplan skolebygg
Det pågår prosess mellom fylkeskommunen, Namsos kommune og Nord Universitet om utredning av Campus Namdal samt videre bruk av anlegget på Høknes. Status i slutten av 2020 er at det fremlegges sak for fylkestinget ila våren 2021 om utredningen og om fremtidig lokalisering av skolen.

Verdal videregående skole – utviklingsplan skolebygg
I desember 2020 ble det vedtatt i økonomiplan 2021–2024 at prosjektet skal gjennomføres samlet i ett byggetrinn. Planarbeidet videre tar for seg denne endringen med forventet ferdigstilling i løpet av 2024.

Johan Bojer videregående skole - ny felles skole Leksvik/Rissa
Det er bevilget totalt 378,8 millioner kroner til utvikling av tomt og bygging av ny videregående skole inkludert arealer til kroppsøving. Av dette finansierer Indre Fosen kommune 18 millioner kroner. Samspill med totalentreprenør om utvikling og gjennomføring pågår med planlagt med byggestart våren 2021. Ferdigstilles til skolestart i 2023.

Melhus videregående skole – utviklingsplan skoleanlegg
Det er vedtatt utvikling av skoleanlegget med nybygging og ombygginger for en kapasitet på 600 elevplasser, og med en tilrettelegging for senere utvidelse for ytterligere 200 elevplasser. Prosjektet er i planleggingsfasen og skal etter planen utføres i 2 byggetrinn. Samlet kostnadsramme for prosjektet er 384 millioner kroner inkludert trafostasjon, tomt og byggetrinn 2.

Oppdal videregående skole - utviklingsplan skoleanlegg
Utviklingsplanen for skoleanlegget på Oppdal videregående skole skal realiseres. HMS-tiltak i henhold til regelverk, logistikk trafikkforhold og arealer til bygg- og anleggsteknikk skal gjennomføres. Anbud for dette blir sendt ut i starten av 2021 for ferdigstilling av prosjektet i løpet av skoleåret 2022/2023 innenfor en samlet investeringsramme på 144,6 millioner kroner.

Gerhard Schøning- utvikling skoleanlegg
Deler av skoleanlegget er tidligere rehabilitert med tilpasninger for opplæring til blant annet sosiale og medisinske institusjoner og plasser for elever med rusutfordringer. Omfanget fra opprinnelig plan med kostnadsramme på 67 millioner kroner er redusert ned til 30 millioner kroner. I tiltakspakke bygninger Korona ble budsjettet økt med 4 millioner kroner for lokaler til PP-tjenesten og gi en tilfredsstillende standard på skoleanleggets gymsal som benyttes i opplæringen. Total kostnadsramme for prosjektet er 34 millioner kroner. Ferdigstilles i slutten av juni 2021.

Guri Kunna videregående skole avdeling Hitra – utviklingsplan skolebygg
Det er gjennomført utredning for ombygging/tilbygg for automattekniker faget og større elevgrupper ved avdeling Hitra. Som følge av sammensettingen av opplæringstilbudet for avdelingene Hitra og Frøya vil det medføre endring i elevgruppene. Tiltaket har en vedtatt budsjettramme på 40 millioner kroner.

Det foreligger et større behov for teknisk oppgradering for skoleanlegget som vil bli vurdert tatt videre inn i arbeidet med ny skolebruksplan.

Tiller videregående skole – utvikling av skoleanlegg
Byggestart for ombygging/tilbygg ved Tiller videregående skole ble igangsatt etter sommeren i 2020. Prosjektet har en kapasitet på 700 elevplasser og ferdigstilles til skolestart i 2022. I prosjektet er det inkludert ny tannklinikk. Kostnadsramme pr 2020 er 580 millioner kroner.

Trondheim katedralskole – utviklingsplan skoleanlegg
For å ivareta krav om regelverk og møte kommende elevtallsøkning skal Katedralskolen bygges om og bygge noe nytt. Krevende reguleringsprosess med arkeologiske og antikvariske hensyn pågår. Det er planlagt konkurranse for kontrahering av entreprenør for videre utvikling og realisering i starten på 2021. Prosjektet har en vedtatt ramme på 405 millioner kroner og skal ferdigstilles i 2024.

Planlegging ny videregående skole i Trondheim Øst
Ny videregående skole i Trondheim øst på Falkenborg er vedtatt med en kapasitet på 700 elevplasser. Prosjektet skal ferdigstilles til skolestart i 2024. Investeringsramme pr 2020 er 626,5 millioner kroner.

Charlottenlund videregående skole – ombygging eksisterende bygg
Tiltak for elevvekst er ikke utført i 2020. Plan for tiltak videreføres til senere i planperioden.

Åfjord videregående skole – utvikling av skoleanlegg
Fylkestinget vedtok i desember 2020 en endring hvor tiltak for Åfjord videregående om samlokalisering med kommunen sitt aktivitetsbygg ble erstattet med oppgradering av dagens skoleanlegg med investeringsramme på 70,1 millioner kroner. Tiltaket iverksettes i januar 2021 for ferdigstilling skoleåret 2022/2023.

Kyrksæterøra videregående skole – utvikling av skolebygg
Det er i 2020 gjennomført plan for utvikling av skoleanlegget for å ivareta krav i regelverk for HMS, funksjonelle arealer for yrkesfagene og tilpasninger for elevgrunnlag fra nye Heim kommune. Prosjektet har vært ute på anbudskonkurranse med manglende respons fra markedet og viser betydelige kostnadsavvik ifht vedtatt investeringsramme. Det er derfor nødvendig å bearbeide prosjektet gjennom vinteren 2020/2021 for å kunne tilpasse omfanget til den investeringsrammen som gjelder pr. 2020.

Ole Vig videregående skole - avdeling Sutterøy
Prosjekt for avdeling Sutterøy med anleggsmaskin og transportfag ble ferdigstilt og tatt i brukt til skolestart i august 2020. Prosjektet fikk tilført midler fra tiltakspakke Covid-19 i fylkesutvalgssak 139/20. Forventet mindreforbruk på 1 million kroner i forhold til total prosjektramme.

Mære landbruksskole – ny stall
Det ble bygget ferdig ny stall til skolestart på Mære. Samlet prosjektramme inkludert midler fra tiltakspakke Covid-19 (FU139/20) er 14,9 millioner kroner. Vi vurderer å dekke inn merforbruk på 2,53 millioner kroner med midler fra styringsreserve byggeprosjekter samt mindreforbruk fra andre ferdige prosjekter.

Prosjektplan opplæringsfartøy
Prosjektet utreder anskaffelse av nytt opplæringsfartøy for Ytre Namdal vgs. Prosjektarbeidet skal videreføres i henhold til sak 78/20 i hovedutvalg for utdanning med å kartlegge investeringsramme samt utrede en modell for sambruk innen maritime fag ved Charlottenlund vgs.

Levanger videregående skole – utvikling garderober og kontorer elevtjenesten
Byggeprosjektet ble iverksatt ultimo 2020 med planlagt ferdigstilt til skolestart i august 2021.

Guri Kunna videregående skole avdeling Frøya – ombygging og utvikling garderobefasiliteter
Prosjekt for utvikling og ombygging av garderober for skolen på grunn av elevvekst. Prosjektet er tilført midler fra tiltakspakke bygninger Covid-19 i 2020. Samlet budsjettramme er 6 millioner kroner og skal ferdigstilles i 2021.

Fagfornyelsen
Det er nasjonalt vedtatt endring av utdanningsprogram i den videregående skole fra og med 2020/2021. Dette krever ombyggingstiltak i eksisterende skolebygg og må inngå i planlegging av nye skoler. I tiltakspakke bygninger Covid-19 (FU 139/20) ble det vedtatt 50 millioner kroner i 2020 til iverksetting av tiltak. Midler til tiltak blir fordelt etter behov for skoleanleggene og rapporteres samlet som portefølje for fagfornyelsen. Det er også overført midler til tidligere etablerte prosjekter som er under utvikling, men disse midlene blir rapportert som økning i budsjettrammen for de aktuelle prosjektene.

Styringsreserve byggeprosjekter
I forbindelse med gjenbevilgning av tidligere års mindreforbruk for skoleprosjekt i fylkestingsak 56/20 ble mindreforbruk på avsluttede prosjekter overført til prosjekt for styringsreserve byggeprosjekter Trøndelag. Midlene blir forvaltet som en prosjektreserve i porteføljestyringen for skoleprosjekter. Det er tilført 3 millioner kroner fra fagfornyelsen i 2020. Total budsjettramme for styringsreserven per 2020 er på 13,32 millioner kroner.
Prosjekter defineres som avsluttet når sluttrapport fremlegges til politisk behandling.

Åfjord videregående skole – HMS tiltak
I påvente av at oppgraderingsprosjektet for hele skolen står ferdig blir det utført prekære tiltak for HMS og universell utforming i eksisterende skoleanlegg. Finansiering fra tiltakspakke bygninger Covid-19 med en total budsjettramme på 14 millioner kroner. Forbruk i 2020 er på 250 000 kroner.

Heimdal videregående skole – tilpasninger for midlertidig bruk
Det har pågått oppgradering og tilpasninger for skoledrift i gamle Heimdal videregående skole med en samlet kostnadsramme for fylkeskommunen på 18 millioner kroner. Vi vil vurdere å bruke skoleanlegget til andre midlertidige behov for skolefasiliteter relatert til ombygginger for økt elevkapasitet i Trondheimsregionen.

Ny landgang og kai for avdeling Frøya ved Guri Kunna videregående skole
Ferdigstilt til skolestart i 2018 innenfor budsjett på 36,70 millioner kroner. Det har pågått mindre justeringsarbeider og montering av kunst i 2020. Sluttrapport blir lagt frem i 2021.

Ny Heimdal videregående skole
Ferdig og tatt i brukt til skolestart 2018 innenfor budsjettrammen på 907,7 millioner kroner. Det har pågått noen bygningsmessige endringer og justeringer i utstyrsbehov i 2020. Sluttrapport blir lagt frem i 2021.

Oppdal videregående skole – ny idrettshall
Ferdigstilt til skolestart i august 2019. Noen bygningsmessige tilpasninger og justeringer på utstyr har pågått videre i 2020. Forbrukt 82,77 millioner kroner mot budsjett på 107,6 millioner kroner. Sluttrapport blir lagt frem i 2021.

Røros videregående skole – utvikling av skoleanlegg
Overtatt til skolestart i august 2019. Det er tidligere rapportert om et betydelig merforbruk relatert til ekstra asbestholdig bygningsmateriale, brannkrav og omkostninger til kobling mellom nye og eksisterende bygningsmasse. Prosjektet ble tilført 2,5 millioner kroner til utomhustiltak gjennom tiltakspakke bygninger Covid-19(FU 139/20). Total budsjettramme er 175,4 millioner kroner og et antatt sluttforbruk på 192 millioner kroner. Behov for tilleggsfinansiering på 16,6 millioner kroner som avklares i forbindelse med gjenbevilgning av mer-/mindreforbruk på investeringsprosjekter fra 2020 til 2021. Sluttrapport blir lagt frem i 2021.

Skolebruksplan 1
Årlig rammebevilgning med 3 millioner kroner i 2020 til planarbeid for kvalitet og innhold for fremtidige læringsarenaer. Midlene skal sikre videre arbeid for fremtidige skoleutviklingsplaner. Innhold og endringer i utdanningsprogrammer med konsekvens om endring av fysiske læringsmiljø krever at endringstakten for skolebyggene må sikres å være fleksible og tilpasningsdyktige slik at de kan videreutvikles.

I tiltakspakke bygninger Covid-19(FU139/20) ble det bevilget 3 millioner kroner for 2020 for å styrke planarbeidet ytterligere for skoleutvikling i Trøndelag. Forbruket i 2020 ble 1,03 millioner kroner.

Årlige rammebevilgninger skolebygg

Bedre skolebygg
Bedre skolebygg gjelder mindre pedagogiske tilpasninger for tilbudsstruktur og utdanningsprogram. Mindreforbruk fra tidligere år på 11,38 millioner kroner er gjenbevilget til årets budsjett i fylkestingssak 56/20. I tiltakspakke bygninger Covid-19 (FU139/20) ble 10 millioner kroner redusert fra gjenbevilgningen og går til budsjettrammen for fagfornyelsen.

Teknisk oppgradering
Teknisk oppgradering er tiltak for universell utforming, oppgraderingstiltak herunder forskriftskrav med basis i periodiske tilstandskontroller. Mindreforbruk fra tidligere år på 27,58 millioner kroner er gjenbevilget til årets budsjett. I tiltakspakke bygninger Covid-19 (FU139/20) ble det bevilget 44,9 millioner kroner for året til å igangsette mindre investeringsprosjekter. Total budsjettramme i 2020 er 97,48 millioner kroner. Det er i 2020 utført 20 prosjekter relatert til tiltakspakken merket koronatiltak. Flere tiltak er planlagt gjennomført i 2021.

Energi- og miljøinvesteringer
Energi- og miljøinvesteringer omfatter tiltak for å oppnå vedtatte klimamålsetninger for Trøndelag. Mindreforbruk fra tidligere år på 16,12 millioner kroner er gjenbevilget til årets budsjett i fylkestingssak 56/20. I tiltakspakke bygninger Covid-19 (FU139/20) ble det bevilget 50 millioner kroner i 2020 for tiltak av mindre investeringsprosjekter. Total budsjettramme i 2020 er 106,12 millioner kroner. 10 prosjekter relatert til tiltakspakken er under gjennomføring, 19 prosjekter er satt på vent hovedsakelig på grunn av avhengigheter relatert til andre prosjekter og tiltak knyttet til «Grønt Hjerte». Alle disse tiltakene er planlagt gjennomført i løpet av 2021.

10.2. Investering i administrasjonsbygg

	2020				Totalt budsjett hele prosjektets levetid		
Investeringsprosjekt administrasjonsbygg *Tall i 1000 kroner*	**Regnskap 2020**	**Opprinnelig budsjett 2020**	**Revidert budsjett 2020**	**Avvik 2020**	**Akkumulert forbruk pr 2020**	**Totalt budsjett for prosjektet**	**Prognose sluttsum**
Fylkets hus, Trondheim - Teknisk oppgradering	28	0	28	0	1 051	1 828	1 051
Utvidelse av sentraladministrasjonen - veiadministrasjonen, FHT	5 306	0	6 000	694	8 364	4 100	9 867
Utvidelse av sentraladministrasjonen - Statens hus	1 271	0	1 120	-151	8 186	5 120	8 020
Planlegging nytt adm.bygg, Steinkjer - FT 179/18	2 756	0	2 100	-656	3 901	2 500	4 000
Investeringer administrasjonsbygg	**9 361**	**0**	**9 248**	**-113**	**20 101**	**14 949**	**22 938**

Fra 1.1.2020 ble det økt behov for kontorplasser da administrasjon for fylkesveger ble en del av Trøndelag fylkeskommune. Det er utført større ombygginger og tilpasninger i både eksisterende administrasjonslokaler i Trondheim og nye leide lokaler. Det er gjort flere større bygningsmessige tilpasninger i andre deler av bygget som en konsekvens av omorganiseringen.

Tiltaket i Statens hus er tilført 1,12 millioner kroner i 2020 av gjenbevilget mindreforbruk fra andre tiltak for administrasjonslokaler som er ferdigstilt med mindreforbruk.

Utredning av nytt administrasjonsbygg i Steinkjer
Planlegging og utredning av nytt administrasjonslokaler i Steinkjer har pågått i 2020. Utredningen tar også for seg utforming av arbeidsplasskonsept som skal gjelde for sentraladministrasjonen. Det er ikke tilført midler pr 2020 for å dekke tillegget av bestilling for arbeidsplasskonseptet.

10.3. Investering eiendomsledelse og administrasjon

	2020				Totalt budsjett hele prosjektets levetid		
Investeringsprosjekt eiendomsledelse og administrasjon *Tall i 1000 kroner*	**Regnskap 2020**	**Opprinnelig budsjett 2020**	**Revidert budsjett 2020**	**Avvik 2020**	**Akkumulert forbruk pr 2020**	**Totalt budsjett for prosjektet**	**Prognose sluttsum**
Nytt ERP-system	26 173	15 000	27 537	1 364			
Seksjon eiendom - Utvikling fag- og kvalitetssystemer	4 432	1 500	3 500	-932	9 744	6 000	11 000
Utvikl. FDV- og BIM-verktøy - Øk. plan 2019-2022	1 568	1 500	1 500	-68	1 912	6 000	4 000
Investering eiendomsledelse og administrasjon	**32 173**	**18 000**	**32 537**	**364**	**11 656**	**12 000**	**15 000**

Det har siden 2018 pågått utvikling og anskaffelser av fag- og kvalitetssystemer for å imøtekomme nye krav for kontroll og rapportering av blant annet HMS i byggeprosjekter. Det vil bli vurdert om kostnadene aktiveres på de enkelte investeringsprosjekter.

10.4. Kjøp og salg av eiendomsprosjekt

Investering Eiendomsutvikling	Regnskap 2020	Opprinnelig budsjett 2020	Revidert budsjett 2020	Avvik 2020
Tomt på Brøset - kjøp og utvikling	256 785	-	256 907	122
Frøya - salg av Siholmen brygge	5	-	5	-
Ladejarlen skoleanlegg - utvikling for avhendig	1 568	-	1 000	- 568
Salg av gamle Heimdal vgs	323	-	500	177
Sum investering eiendomsutvikling	**258 682**	**-**	**258 412**	**- 270**

Fylkestinget har vedtatt salg av flere eiendommer som fylkesrådmannen har under behandling for salg. Blant eiendommene som er vedtatt solgt og hvor det har påløpt utgifter i 2020 er Siholmen brygge på Frøya, Brøset (Trondheim), Ladejarlen skoleanlegg og gamle Heimdal vgs.

Salg av Brøset ble utført i midten av 2020. Etter forhandlinger med St. Olavs Hospital HF er det gjennomført utkjøp av eiendom. Utgiftene vi har hatt knyttet til utkjøp av eiendom på Brøset finansieres med salgsinntekter fra salg av Brøset. Det gjenstår oppgjør for salget som vil bli ferdigstilt i 2024.

I tillegg har det vært noen utgifter knyttet til salg av Siholmen brygge, Ladejarlen og gamle Heimdal vgs. Utgiftene vil dekkes av forventet salgsinntekt når salget blir realisert.

10.5. Investering tannklinikk

Investeringer tannhelse *Tall i 1000 kroner*	Regnskap 2020	Opprinnelig budsjett 2020	Revidert budsjett 2020	Avvik 2020
Utstyr tannklinikker	3 345	0	2 875	-470
Hitra - Plan og utredredning ny tannklinikk	226	1 000	300	74
Tannteknikk - Teknisk oppgradering (BSB)	35	2 500	100	65
Investeringer tannklinikk	**3 607**	**3 500**	**3 275**	**-332**

Bygningsmessige oppgraderingsbehov er startet opp ved en tannklinikk i 2020. Det er vurdert behov for slike investeringer for 5 lokasjoner i året til en gjennomsnittskostnad på 0,5 million kroner.

Ny tannklinikk på Hitra ble vedtatt i fylkestinget i juni 2020. Planarbeider startet i 2020. Budsjett for nybygget ble behandlet i økonomiplan for 2021-2024, med planlagt ferdigstilling i 2021.

10.6. Investeringer veg

For investeringsområdet veg vurderes oppstartsåret for ny vegavdeling som tilfredsstillende. Oppgavene er i hovedsak gjennomført som planlagt og prosjekter innenfor vegområdet med tilknyttede kontrakter som var med fra 2019 vurderes å være videreført på en god måte. Det er gjennom 2020 inngått mange nye kontrakter, samtidig som flere kommende prosjekter og kontrakter er under forberedelse. Dette gjelder også innenfor Miljøpakken, hvorav flere er ganske ressurskrevende prosjekter, også i forberedelsesfasen.

Koronapandemien har ikke medført avgjørende utfordringer for byggeledelse eller gjennomføring av fylkeskommunen investeringsprosjekter på vegområdet.

Investeringsprosjekter fylkesveg *Tall i 1000 kroner*	**Regnskap 2020**	**Opprinnelig budsjett 2020**	**Revidert budsjett 2020**	**Avvik 2020**
Store prosjekt				
Fosenvegene, pakke 1	26 222	20 600	21 400	-4 822
Fosenvegene, pakke 3	72 603	92 400	80 000	7 397
Laksevegen, trinn 1	2 274	68 500	29 900	27 626
Laksevegen, trinn 2	257 091	335 000	278 400	21 309
Dolmsundet bru	16 985	0	16 000	-985
Fv 704 Sandmoen - Tanem	3 366	0	5 400	2 034
Sandmoen - Røddekrysset GSV	1 558	0	1 900	342
Fv17/720 Dyrstad-Sprova-Malm	139 748	233 200	140 000	252
Fv 705 Stjørdal-Kyllo	108			-108
Ferdigstilte prosjekt - opprydding	2 819	0	0	-2 819
Store vegprosjekt	522 774	749 700	573 000	50 226
Fornyingsprogram	271 488	200 400	250 000	-21 488
Tunnel - forskriftstiltak	2 199	0	2 500	301
Gang- og sykkelveg	13 699	50 300	15 300	1 601
Mindre veganlegg	48 801	27 900	55 000	6 199
Ferjekai mindre veganlegg	2 939	0	3 500	561
Trafikksikkerhet	10 782	16 500	21 200	10 418
Kollektivtiltak	3 950	0	100	-3 850
Miljø	52	8 800	2 000	1 948
Planlegging og strategisk grunnerverv	11 560	18 600	12 100	540
Skredsikring	154 110	222 000	169 100	14 990
Miljøpakke	134 693	190 105	251 846	117 153
Investeringer fylkesveg	**1 177 046**	**1 484 304**	**1 355 645**	**178 599**

I 2020 er det investert for 1 177 millioner kroner i fylkesveger. Det var opprinnelig vedtatt investeringer i fylkesveg på 1 365 millioner kroner. Tabellen ovenfor viser et opprinnelig budsjett på 1 484 millioner kroner. Det skyldes at for Miljøpakken inngår også budsjetterte utgifter på prosjekter som finansieres av andre finansieringskilder som bompenger, belønningsmidler med flere. Inntekten på disse prosjektene kommer frem i bevilgningsoversikt investering (tabell 16 i kap 1.4.4).

Investeringene er redusert med ca. 145 millioner kroner i løpet av 2020. Dette skyldes gjenbevilgninger fra 2019 samt at budsjettene ble tilpasset fremdriften i fylkestingssak 129/20. I driftsrapport 2 ble det meldt om at 6 prosjekter ikke ble startet opp eller hadde vesentlig justert fremdrift i 2020, og budsjettrammen ble derfor redusert med 318,2 millioner kroner i 2020. Disse prosjektene med tilknyttede beløp ble tatt inn i økonomiplan for 2021-24.

Resultatet for 2020 viser et mindreforbruk på 178 millioner kroner i forhold til revidert budsjett.

Analyser og kommentarer
For prosjektøkonomien gjelder det generelt at det for investeringsprosjektene er god økonomi- og usikkerhetsstyring og det er relativt få prosjekter som har et reelt avvik i form av merkostnad. For de store fylkesvegprosjekter (fylkesveg 714, fylkesveg 17/720 og fylkesveg 704) er gjeldende sluttprognoser for prosjektkostnad særdeles tilfredsstillende. For Fosenvegene som bompengepakke, styres porteføljen per definisjon mot gjeldende økonomisk ramme. Avvik mellom prognose for fremdrift lagt til grunn i budsjett og reel fremdrift for de store fylkesvegprosjekter fremstår som økonomisk avvik, men skyldes imidlertid utelukkende periodisering og ikke reelle avvik i forhold til den økonomiske ramme for prosjektene.

For tunnelprosjektene har det vært visse utfordringer knyttet til Vegdirektoratets sikkerhetsgodkjenning. Dette gjelder blant annet for tunnelene som inngår i Åstfjordkryssingen på Laksevegen og skredsikringsprosjektet fylkesveg 6312 Berfjorden i Roan. Konsekvensen herav er at trafikkåpningen er utsatt i forhold til plan.

For fornyingsprogrammet er det samlet sett et merforbruk i 2020. Budsjettet ble justert i all hovedsak på grunn av forsinket oppstart av noen store fornyingsprosjekter under *Fornying 2.0*, *Fornying bru* og *Fornying tunnel*. Det pågår planlegging av alle disse prosjektene med sikte på størst mulig gjennomføring i 2021. For *Fornying tunnel* gjenstår imidlertid mye krevende planlegging og koordinering før oppstart kan skje samordnet med tiltak etter tunnelsikkerhetsforskriften. Det vil i egen sak til politisk behandling bli fremmet ulike valg for prosjektgjennomføring og avbøtende tiltak for trafikken i gjennomføringsfasen. De fleste av disse tiltakene har økonomiske konsekvenser som går langt ut over de avsatte rammer for prosjektet. Mindreforbruk for området er å betrakte som periodisering.

Kun få av de mindre veganleggene har betydelige reelle økonomiske avvik i form av merkostnad.

Gjennom et systematisk arbeid med å etablere gode rutiner, malstrukturer og samarbeidet utviklet i 2020, vurderes det at avdeling veg er godt forberedt for kommende oppgaver innenfor investering og fornying.

Omtale av vesentligste prosjekter/programområder

Store fylkesveganlegg (U310)

Fosenvegene
Det har i 2020 vært stor aktivitet på fylkesveg 715 i Steinsdalen i Osen. Anleggsarbeidene ble ferdigstilt innen utgangen av 2020. Det har foregått mindre sluttarbeider på fylkesveg 710 i Bjugn. For delprosjektet Fylkesveg 717 Sund-Bradden er det gjennomført regulerings- og byggeplanlegging, og prosjektet var ved årsskiftet klart for utlysning. Økt eksternt informasjonsbehov i etterkant av rasulykken i Gjerdrum medførte at utlysning ble skjøvet fram i tid, og prosjektet planlegger nå utlysning innen utgangen av 1. kvartal 2021.

På Fosenvegene er det for året et mindreforbruk som er et rent periodiseringsavvik. Prosjektporteføljen styrer mot rammen totalt. Bompengesituasjonen er fortsatt uavklart ved utgangen av 2020, men det er god dialog med Vegdirektoratet og Vegamot, slik det forventes at prosjektet igjen kan nytte bompengefinansiering i 2021.

Fylkesveg 714 Laksevegen
I 2020 har aktiviteten i prosjektet i hovedsak foregått på Åstfjordkryssingen. Utfordringer med elektroarbeider har gjort at sikkerhetsgodkjenning ikke ble gitt som forventet fra Vegdirektoratet. Åpning er derfor utsatt til 2021 og etter intens arbeide er det av Vegdirektoratet gitt aksept av at det trafikkåpnes den 26. februar 2021. Videre er det på Laksevegen igangsatt arbeid på marginalprosjekt Vinterdalen - Tynsetodden med fremdrift i henhold til plan, med forventet åpning desember 2021. Det er i tillegg igangsatt planarbeid for marginalprosjekt Røssvika-Slåttåvika. En eventuell realisering av dette prosjektet avhenger av tilgjengelige restmidler etter sluttføring av Åstfjordkryssingen og marginalprosjektet Vinterdalen - Tynsetodden. Mindreforbruket i 2020 er et rent periodiseringsavvik.

Fylkesveg 17/720
I 2020 er arbeidene med hovedprosjektet fylkesveg 17/720 Østvik - Sprova – Malm sluttført. Sikkerhetsgodkjenning av Strømnes- og Holmviktunnelen ble gjennomført i starten av året, og asfaltering av Beitstadsundbrua ble utført i mai/juni. Hovedprosjektet fylkesveg 17/720 Østvik - Sprova – Malm ble offisielt åpnet 15.06.2020. Steinkjer kommune overtok deler av gamle fylkesveg 720, og etter avtale med kommunen ble vegen asfaltert før overtakelse.

Arbeidet med fylkesveg 17 Jåddåren - Østvik ble utlyst våren 2020, kontrakt ble signert i juni og arbeidet startet like etter ferien. Her er anleggsarbeidene godt i gang, og det aller meste av masseflytting er utført. Anlegget skal stå ferdig høsten 2022. Det er lang byggetid på grunn av at det er myr og leire i området, og de utlagte massene har lang liggetid for å ta unna setninger. Det er ikke vesentlig avvik i forbruket for 2020. Prosjektets totalprognose er uendret.

Fylkesveg 704 Sandmoen-Tanem
Det har pågått støytiltak på boliger som ikke ble ferdige i 2019. Fortsatt gjenstår mindre restarbeider til 2021. Prosjektering av gang- og sykkelveg Sandmoen – Røddekrysset ble ferdig etter ferien 2020 med etterfølgende utlysning i oktober. Kontrakt ble signert på nyåret med Solberg Maskin AS. Prognose for trafikkåpning er desember 2021. Samlet sett er det iht. sluttprognosen innsparing på fylkesveg 704. Fylkeskommunen forskutterer fremtidige bompengeinntekter knyttet til finansiering av prosjektet.

Mindre veganlegg (U320)
Det er i 2020 sluttført arbeider på Gartnesodden og Lianskrysset i Åfjord Kommune. Prosjektene har vært krevende som følge av rashendelsene høsten 2019. Prosjektene var i utgangspunktet fullfinansiert av FosenVind/Statkraft. Det har påløpt merkostnader som følge av rashendelser, og det er nå oppnådd enighet om at fylkeskommunen vil dekke en mindre del (11,7 millioner kroner) av den totale prosjektkostnad. Dette med bakgrunn i at prosjektene har bidratt til en standardheving ut over Statkrafts sitt behov.

Ekstraordinære hendelser 2020 (flomskader etc.) som belastes investeringsbudsjettet - ompostert fra drift:

- Fylkesveg 763 Stodvegen; Reetablering etter flom med nye stikkrenne, skift av masser i vei og asfaltering.
- Fylkesveg 7052 Melavegen; Reetablering av veg samt opprydding bekkeløp / elv i forbindelse med flom.
- Fylkesveg 6924 Fjellgårdsveien Malm; Reetablering etter utvasking av ca. 50 % av veibredde.
- Fylkesveg 6492 Restbakken; Utbedring etter ras/utglidning i en vegfylling.

Fergekai, mindre veganlegg (U321)
Reklamasjonskrav sendt entreprenør angående fylkesveg 715 Flakk-Rørvik. For fylkesveg 710 Brekstad-Valset er det utbetalt i henhold til sluttoppgjør.

Fornyingsprogram (U325)
Fornying 1.0
Fornyingsprogrammet 1.0 omfatter en portefølje av effektive og relativt enkle investeringsprosjekter med tiltak innen vegfundament, dekke, drens og vegutstyr (elektro, rekkverk og skilt). Tiltak innenfor den tilknyttede porteføljen er i all hovedsak gjennomført og kun mindre justeringer og tiltak gjenstår for utførelse i løpet av våren 2021.

Fornying 2.0
Fylkesveg 705 Stjørdal - Kyllo har hatt god fremdrift i 2020. Samarbeidsavtale med Stokkfjellet AS hvor arbeidet ved Øybergkammen og Tømra bru inngår startet i mai og har gått som forventet. Første entreprisekontrakt på parsellen ble utført i første halvdel av året med tiltak i Fossberga. Hovedkontrakten på strekningen ble annonsert etter ferien og etter signering av kontrakt startet arbeidet opp i november.

Fylkesveg 31 Røros-Riksgrense har gitt utfordringer med fremdriften. Oppstarten ble forsinket på grunn av rettsak om avvisning og fristene i opprinnelig kontrakt. Nye utfordringer med omfang og beskrivelse i kontrakten har ført til forsinkelse i prosjektet. Arbeidet sluttføres i 2021.
Fylkesveg 755 Røra-Mosvik har ikke vært prioritert ferdigplanlagt på opprinnelig prosjektstrekning i og med budsjettet ble vurdert for lavt til tilknyttede utfordringer samtidig som at fornying 2.0 for

en periode ikke får ytterligere tildeling. Utbedring av veg ved Drakestranda mellom Leksvik og Vanvikan i Indre Fosen ble i stedet prioritert og utredet. Omdisponering av midlene til prosjektet fra fylkesveg 755 Røra - Mosvik til fylkesveg 755 Drakestranda ble vedtatt i hovedutvalg for veg høsten 2020. Byggeplanlegging pågår.

Fylkesveg 710 Gjølma - Valset har tilsvarende fylkesveg 755 Røra - Mosvik ikke vært prioritert ferdigplanlagt i og med budsjettet ble vurdert for lavt til tilknyttede utfordringer. Fremover skjer det imidlertid en samordning av disse gjenstående midlene fra tidligere 2.0 programmet med midler fra Fornying 1.0 slik det på fylkesveg 710 planlegges gjennomført et samlet prosjekt på strekningen.

Fornying bru
Fremdriften i 2020 har vært økende og det jobbes fortløpende med effektivisering og økt gjennomføring. I tillegg til planlagte tiltak kommer dekning av ekstraordinære hendelser ved kollaps av kulverter etc. Tilstanden på flere bruer gjør at dette området har svært store oppgaver. Det har innen bru-området i 2020 vært gjennomført 292 inspeksjoner, og etter nye vurderinger er det avdekket nye skader. Bruer med skadegrad 8 eller mer har økt fra 387 stk. i 2019 til 483 stk. i 2020. Fokus for bruvedlikehold har vært på bruer med skadegrad 12 og 16. Det har vært rekordstor aktivitet med vedlikehold på bruer og ferjekaibruer i 2020, men til tross for dette har det ikke vært mulig å redusere antall bruer med høy skadegrad.

Fornying tunnel
Tilstandskartlegging for Frøya-tunnelen er utført. En krevende koordinering med utredning av alternative løsninger til oppgradering av tunnelen og ikke minst til håndtering av lokaltrafikk i forbindelse med gjennomføring av prosjektet medfører noe forsinkelse. Kostnadene knyttet til kartlegging fordeles mellom U325 *Fornying* og U326 *Tunnel - Forskriftstiltak.*
Valg av gjennomføringsmetode for prosjektet, avbøtende tiltak for lokaltrafikken, beredskapsløsninger og kostnader knyttet til dette må håndteres i egen sak til politisk behandling i 2021. Det er ikke avsatt egne midler til slike kostnader i handlingsprogram fylkesveg for 4-års perioden 2021-2024.

Gang- og sykkelveg (U330)
Flere gang- og sykkelvegprosjekter har finansiering, mens endelig ferdigstillelse av planlegging/prosjektering samt utlysning gjenstår.

Fylkesveg 17 Litj Tyldum-Høylandet har hatt utfordringer knyttet til prosjekteringen. Behov for omregulering av deler av strekningen som ble vedtatt i Høylandet kommune i november. Byggeplan tilnærmet ferdig, men optimalisering i henhold til kuttliste pågår. På grunn av høyere prognose enn budsjettramme er prosjektet ennå ikke annonsert. Det er utarbeidet en kuttliste og forhandlinger pågår med Høylandet kommune om endelig løsning, kutt/tilpasning av prosjektet og medfinansiering. Prosjektet forventes utlyst våren 2021.

Fylkesveg 755 Kvistadbakken-Tømte har hatt utfordringer med tanke på regulering i byggeplanfasen. Utbedring av kryss til Sundnes ble tatt inn i prosjektet og ble vedtatt som byggesak i Inderøy kommune. Hovedutvalg veg vedtok i desember å øke rammen med 10,0 millioner kroner i 2021 samtidig som prosjektstrekningen forlenges til Kvamshaugen. Det pågår siste avklaringer rundt prosjektet med Inderøy kommune, og det forventes annonsering våren 2021.

Fylkesveg 770 Marøya utføres av Marøya Næringsutvikling AS med utgangspunkt i avtale om anleggstilskudd samt knyttet gjennomføringsavtale. Oppstart i 2021.

I 2020 har det vært gjennomført to viktige utredningsoppgaver knyttet til gang- og sykkelveg området:

- Enklere/tilpasset standard; Behovet for gang- og sykkelveger er stort og viktig. Det er derfor sentralt å jobbe med mulige løsninger for forenkling der det er rett og forsvarlig ut fra et trafikksikkerhetsperspektiv. Dette etterspørres så vel internt i egen organisasjon som av kommuner og andre som skal etablere gang- og sykkelveg langs fylkesveg. En rapport fra dette arbeidet foreligger og viser en metodikk for når ulike forenklinger kan anvendes.
- Prioriteringsliste for nye gang- og sykkelveger i Trøndelag; En systematisk kartlegging av behov for gang- og sykkelveger med rangering av disse etter gitte kriterier og behov er utarbeidet. Dette inngikk som vedlegg til sak 13/21 i hovedutvalg for veg om handlingsplan fylkesveg 2021-24 (revidert), og blir et viktig grunnlag for det videre arbeid på området.

Det pågår pilotprosjekter på gang- og sykkelveg for å teste ut kostnadseffektive løsninger med redusert standard. Følgende er aktiviteten for to pågående pilotprosjekter for etablering av forenklet gang- og sykkelveg:

- Fylkesveg 6590 Hermanstad – Losenkrysset (Bennavegen, Melhus kommune): Det pågår byggeplanlegging av prosjektet. I henhold til avtale bidrar Melhus kommune i prosjektet med et anleggstilskudd.
- Fylkesveg 6644 Sandstad (Hitra kommune): Med utgangspunkt i definerte funksjonskrav til løsning samt knytte avtale om anleggsbidrag og gjennomføringsavtale, er det gjort avtale om at Hitra kommune forestår videre planlegging og utbygging av gang- og sykkelvegen. Trøndelag fylkeskommune som vegeier representeres i prosjekterings- og byggemøter og overtar anlegget etter ferdigstillelse og knyttet dokumentasjon foreligger.

For begge pilotprosjekter blir det ivaretatt evaluering og dokumentasjon med tanke på trafikksikkerhet, brukbarhet, kostnad, drift etc.

Trafikksikkerhetstiltak (U340)
For dette området er det i 2020 et mindreforbruk som skyldes manglende kapasitet til planlegging og gjennomføring. Effektuering av tiltak som gjenstår vil dels skje gjennom bestilling på dedikerte kontrakter og dels ved direkte bestilling til byggeledere for de ulike driftskontrakter. Flere tiltak fra perioden 2018-2020 er tatt ut av prioritert liste på grunn av endrede forutsetninger. Det tas sikte på at alle gjenstående tiltak blir gjennomført i 2021.

Miljø- og servicetiltak (U350)
Det har for området vært manglende ressurser til kartlegging av tiltak samt planlegging, prosjektering og gjennomføring. Mindreforbruket er å betrakte som periodisering med målsetting om gjennomføring i 2021.

Planlegging (U370)
Mindreforbruk for området knytter seg i hovedsak til manglende kapasitet innen planleggingsområdet. Den totale aktiviteten innen planleggingsområdet i vegavdelingen er betydelig og omfatter ikke bare oppgaver finansiert over planleggingsprogrammet. En rekke prosjekter med tilknyttede oppgaver har ekstern finansiering. I hovedsak gjelder dette planlegging knyttet til Miljøpakkeprosjekter.

Strategisk grunnerverv (U380)
Strategisk grunnerverv er knyttet opp mot hensiktsmessige eiendomsgrenser og erverv med sikte på ivaretakelse av forhold knyttet til trafikksikkerhet, støy/støv og fremtidige omlegginger og utbygginger av vegnettet.

Rassikring (U410)
Arbeidet med 2 tunneler i Berfjorden (fylkesveg 6312) ble i all hovedsak sluttført i 2020 i henhold til fremdriftsplan. På tross av utfordringer med kvalitet og fremdrift på elektroarbeidene ble tunnelene åpnet for trafikk innen utgangen av året. Offisiell åpning planlegges innen utgangen av 1. kvartal 2021.

Bru og tunneler i Ryssdalen ble åpnet i 2019. Her er det kun utført mindre sesongavhengige arbeider i 2020.

Begge rassikringsprosjektene har blitt svært godt mottatt av brukerne. Prognose for sluttkostnad for begge prosjektene er høyere enn opprinnelig rammer, men har hatt en positiv kostnadsutvikling gjennom prosjektperiodene og ligger per dags dato med en sluttprognose under bevilget ramme. Mindreforbruket for 2020 skyldes dels en reel kostnadsbesparelse, dels et periodiseringsavvik.

Miljøpakken
Mindreforbruk i 2020 skyldes dels effekten av manglende kapasitet i Statens vegvesen de to siste tertial 2019, dels effekten av ny organisasjon fra 2020 og etablering av nye rutiner i dette grensesnittet. Det forventes en vesentlig større aktivitet og gjennomføringsevne i 2021. Reguleringsarbeider og prosjektering pågår for flere prosjekter, hvor det er ventet byggestart vår/sommer 2021.

For Innherredsveien har det vært tidkrevende med prosjektering av vann- og avløpsanlegg samtidig som det er jobbet mye med koordinering av kabel- og ledningsetaters behov.
For både fylkesveg 704 Tanem-Tulluan, Brå bru og fylkesveg 707 Berg – Høstadkorsen pågår prosjektering, og antatt byggestart er høsten 2021. Hovedparten av tiltak knyttet Metrobuss fase 1 ble fysisk tatt i bruk høsten 2019. I 2020 er to permanente og to midlertidige stasjoner bygd.

10.7. Investering kollektivtrafikk

Investeringsprosjekt *Tall i 1000 kroner*	**Regnskap 2020**	**Opprinnelig budsjett 2020**	**Revidert budsjett 2020**	**Avvik 2020**
Ferjekai 2019	14 557	0	15 000	443
Sjåførfasiliteter/hvileinfrastruktur	227	0	300	73
Knutepunktutvikling	831	4 000	900	69
Veikantutstyr, Autopass ferje Flakk og Rørvik	1 430	0	500	-930
Kollektiv infrastruktur	0	5 000	0	0
Sjøsikkerhet, vindmålere	0	2 000	500	500
Investeringer i Ferjekaier	14 018	25 000	20 000	5 982
Hvilebrakker Atb	827	4 000	1 000	173
Sandmoen bussdepot - utvidelse bussdepot	-783	0	3 800	4 583
Sorgenfri bussdepot - utvikling av infrastruktur for kollektivtrafikk	6 944	0	8 900	1 956
Bussdepot Øst	193	0	500	307
HBT - Nye dieseltanker	1 870	0	2 000	130
Investeringsprosjekt kollektiv	**40 114**	**40 000**	**53 400**	**13 286**

Ferjekai 2019
Prosjektet omfatter oppgradering av kaier i forbindelse med teknologiskifte på sambandene Flakk-Rørvik og Brekstad-Valset. Prosjektet er ferdigstilt, overtatt og overlevert fra prosjekt til drift. Prosjektet ble avsluttet høsten 2020.

Sjåførfasiliteter/hvileinfrastruktur
Det er ikke etablert og bygget ut nye sjåførfasiliteter i 2020, kun vanlig drift og vedlikehold. Fasiliteten på Sæterbakken måtte gjennom et stort og kostbart vedlikeholdsarbeid, da avløpsrørene var ødelagt. Brakken ble flyttet til andre siden av fylkesveien.

I forbindelse med koronapandemien ble det satt ut en midlertidig ekstra brakke på Lund, for å sikre tilstrekkelig kapasitet for bussjåførene. Det er sannsynlig at vi må se på en permanent løsning her for å tilfredsstille kapasitetsbehov. Samarbeidsprosjektet mellom avdeling samferdsel og Charlottenlund videregående skole er godt i gang, og målet er at de leverer første brakke før slutten av skoleåret 2020/2021.

Knutepunktsutvikling
Det er brukt 0,8 millioner kroner på reguleringsplan på Dyrøy i Frøya kommune.

Veikantutstyr Autopass ferje Flakk og Rørvik
Gammelt utstyr må skiftes i tillegg til at det er behov for utstyr som kan takle AutoPASS for ferjes regulativ for lengdemåling. Fylkeskommunen har gjennomført en anskaffelses prosess med teknisk bistand fra Vegamot AS. Installasjonen er blitt forsinket av klagebehandling i innkjøpsprosessen og utfordringer med en utenlandsk leverandør i koronaperioden. Sluttføres våren 2021.

Kollektiv infrastruktur
Det er ikke gjort investeringer i 2020.

Sjøsikkerhet, vindmålere
For å øke sjøsikkerheten og redusere antall tilfeller hvor operatør må returnere grunnet usikkerhet om vindforhold er det vedtatt å gå til innkjøp av vindmålere på utsatte plasser langs fylkeskommunale samband. En slik installasjon vil også gi økt kvalitet på dokumentasjon ved avvik. Anskaffelsesprosessen er ikke igangsatt pga. manglende kapasitet.

Investeringer i ferjekaier
Geisnes ferjekai hadde kapasitetsutfordringer i forhold til størrelse. Kaia er utbygd i løpet av 2020 for å være klar til oppstarten på den nye ferjekontrakten i 2021. Gjenstår noe arbeid med plastring i ferjebåsen som vil bli gjennomført sommeren 2021

Bussdepot Sorgenfri, Sandmoen og bussdepot øst
Det har vært jobbet med nytt bussdepot i Trondheim øst, for å sikre nytt depot til senest 2024 hvor det ble pekt på Presthusjordet. Presthusjordet ble forkastet som bussdepot og det jobbes nå administrativt for å finne et område/tomt som er egnet til kollektivformålet. I denne forbindelse ble det utlyst en konkurranse på det åpne markedet for anskaffelse av tomt/areal til bussdepot øst for Trondheim inklusive Malvik. Utlysningen ble lagt ut i desember 2020 og tilbudsfrist er 10 februar 2021.

Hurtigbåtterminal Trondheim (HBT) – Nye dieseltanker
Tiltaket ble sluttført i 2020 med en totalkostnad på 6,64 millioner kroner for hele prosjektperioden. Et merforbruk på 0,64 millioner kroner i forhold til totalbudsjett for prosjektet.

KAPITTEL 11

Regnskap 2020

11. Regnskap 2020

Trøndelag fylkeskommune
Seksjon Regnskap

ÅRSREGNSKAP 2020

TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

Fra: Tone Mediaas Reitlo, Seksjon Regnskap
Dato: 06.02.2021
Dokumentnr.: 202018250-9

Versjon 2:
26.03.2021

Trøndelag fylkeskommune - Årsregnskap 2020

Innhold

1. Forskriftsrapporter 3
2. Noter til regnskapet 10
Note 1 – Endring i arbeidskapital 11
Note 2 – Pensjon, pensjonsforpliktelser, pensjonsmidler 12
Note 3 – Garantiforpliktelser 16
Note 4 – Mellomværende - fylkeskommunale foretak 18
Note 5 – Aksjer og andeler ført som anleggsmidler, obligasjoner 19
Note 6 – Egenkapital og fond - Avsetning og bruk 20
Note 7 – Kapitalkonto 22
Note 8 – Salg av finansielle anleggsmidler 23
Note 9 – Interkommunalt samarbeid Frøya Kultur og kompetansesenter 24
Note 10 – Overført balanseverdier til fylkeskommunalt foretak 24
Note 11 – Maritime og offshorerelaterte sikkerhetskurs 25
Note 12 – Tannhelsetjeneste og spesifikasjon av regnskap 25
Note 13 – Klassifisering omløpsmidler og kortsiktig gjeld 27
Note 14 – Leverandører, kundefordringer, utlån 27
Note 15 – Utstyr, maskiner, transportmidler, eiendommer og anlegg 30
Note 16 – Langsiktig gjeld og avdrag på lån 33
Note 17 – Vesentlige transaksjoner og uavklarte forhold 36
Note 18 – Vesentlige forpliktelser, avtaler 37
Note 19 – Organisering av virksomheten, utskillelse av virksomhet 37
Note 20 – Ytelser til ledende personer, revisjonsutgifter oversikt antall ansatte 38
Note 21 – Større byggeprosjekt 39
Note 22 - Strykninger av budsjettdisposisjoner og avsetning til disposisjonsfond ved mindreforbruk i driftsregnskapet 40
Note 23 - Vesentlige mottatte overføringer til finansiering av investeringer 40

Note 24 – Hendelser etter balansedagen 40
Note 25 - Markedsbaserte finansielle omløpsmidler.....41
3 Lånefondet 42

1. Forskriftsrapporter

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd med KOSTRA-arter

		Regnsk 2020	Budsj 2020	Rev.bud 2020	Avvik 2020	Regnsk 2019
i 1 000 kr.						
LN01	Rammetilskudd	-4 148 798	-3 752 634	-4 143 266	5 532	-3 600 373
LN02	Inntekts- og formueskatt	-2 701 416	-2 783 097	-2 695 972	5 444	-2 769 212
LN04	Andre generelle driftsinntekter	-45 656	-28 000	-28 000	17 656	-49 544
LN05	**Sum generelle driftsinntekter**	**-6 895 871**	**-6 563 731**	**-6 867 238**	**28 633**	**-6 419 128**
LN06	Sum bevilgninger drift, netto	6 792 483	6 068 678	7 497 221	704 739	6 383 116
LN08	**Sum netto driftsutgifter**	**6 792 483**	**6 068 678**	**7 497 221**	**704 739**	**6 383 116**
LN09	**Brutto driftsresultat**	**-103 388**	**-495 053**	**629 983**	**733 371**	**-36 012**
LN10	Renteinntekter	-19 963	-25 500	-26 164	-6 200	-58 821
LN11	Utbytte	-7 931	0	0	7 931	-291
LN12	Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-1 272	0	0	1 272	-63
LN13	Renteutgifter	174 731	278 916	257 726	82 995	190 052
LN14	Avdrag på lån	355 976	322 800	322 800	-33 176	309 428
LN15	**Netto finansutgifter**	**501 540**	**576 216**	**554 362**	**52 822**	**440 304**
LN16	Motpost avskrivninger	-700 268	0	-700 268	0	-572 117
LN17	**Netto driftsresultat**	**-302 116**	**81 163**	**484 078**	**786 193**	**-167 824**
	Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
LN18	Overføring til investering	91 816	27 200	107 389	15 573	42 701
LN19	Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	243 741	-13 585	-55 806	-299 548	81 114
LN20	Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-33 442	-94 778	-535 660	-502 218	-74 416
LN22	**Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat**	**302 116**	**-81 163**	**-484 078**	**-786 193**	**49 400**
LN23	**Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-118 425**

Bevilgninger drift, netto pr tjenestegruppe

		Regnsk 2020	Budsj 2020	Rev.bud 2020	Avvik 2020	Regnsk 2019
i 1 000 kr.						
400	Politisk styring og kontrollorganer	54 105	59 054	66 384	12 278	72 859
420	Administrasjon og adm.lokaler	333 409	304 014	351 811	18 402	277 943
500	Opplæring	3 069 622	3 068 341	3 413 276	343 654	3 180 909
600	Tannhelse	267 747	250 947	272 944	5 196	255 818
700	Nærings- og bostedsutvikling	137 226	162 330	283 613	146 387	114 288
710	Fylkeskommunal næringsvirksomhet	6 073	-3 224	4 217	-1 856	3 553
711	Konsesjonskraft	-6 443	-5 180	-5 137	1 306	-11 484
720	Fylkesveger	1 471 454	784 663	1 398 767	-72 687	1 065 938
730	Kollektivtrafikk	1 272 271	1 209 690	1 480 006	207 734	1 184 830
740	Kulturaktivitet	241 336	248 234	286 869	45 533	238 461
800	Finansiering	-54 318	0	-54 318	0	0
711	Konsesjonskraft	0	-10 190	-1 210	-1 210	0
	Sum bevilgninger drift, netto	6 792 483	6 068 678	7 497 221	704 739	6 383 116

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6 med KOSTRA-arter

Noter			Regnsk 2020	Budsj 2020	Rev.bud 2020	Avvik 2020	Regnsk 2019
	i 1 000 kr.						
	LN01	Rammetilskudd	-4 148 798	-3 752 634	-4 143 266	5 532	-3 600 373
	LN02	Inntekts- og formueskatt	-2 701 416	-2 783 097	-2 695 972	5 444	-2 769 212
	LN04	Andre skatteinntekter	-14 587	0	0	14 587	-14 935
	LN05	Andre overføringer og tilskudd fra staten	-380 184	-98 126	-351 987	28 196	-271 083
	LN06	Overføringer og tilskudd fra andre	-1 787 651	-800 398	-1 043 300	744 351	-1 362 093
	LN07	Brukerbetalinger	-70 335	-137 006	-71 366	-1 031	-98 968
	LN08	Salgs- og leieinntekter	-213 246	-228 669	-222 956	-9 710	-248 985
	LN09	Sum driftsinntekter	-9 316 218	-7 799 931	-8 528 847	787 371	-8 365 647
	LN10	Lønnsutgifter	2 537 688	2 480 339	2 518 213	-19 475	2 494 775
	LN11	Sosiale utgifter	644 863	616 172	640 745	-4 118	687 443
	LN12	Kjøp av varer og tjenester	4 086 232	3 627 540	4 235 535	149 304	3 472 386
	LN13	Overføringer og tilskudd til andre	1 231 002	562 449	1 047 637	-183 365	1 093 200
	LN14	Avskrivninger	700 268	0	700 268	0	572 117
	LN15	Sum driftsutgifter	9 200 053	7 286 500	9 142 400	-57 654	8 319 921
	LN16	Brutto driftsresultat	-116 164	-513 430	613 552	729 717	-45 726
	LN17	Renteinntekter	-26 503	-30 000	-32 264	-5 760	-71 943
	LN18	Utbytter	-10 234	0	-2 301	7 933	-2 472
	LN19	Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-1 272	0	0	1 272	-63
	LN20	Renteutgifter	180 722	286 368	265 258	84 536	199 442
16	LN21	Avdrag på lån	371 604	338 225	340 100	-31 504	325 055
	LN22	Netto finansutgifter	514 317	594 593	570 793	56 476	450 019
	LN23	Motpost avskrivninger	-700 268	0	-700 268	0	-572 117
	LN24	Netto driftsresultat	-302 116	81 163	484 078	786 193	-167 824
		Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
	LN25	Overføring til investering	91 816	27 200	107 389	15 573	42 701
	LN26	Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	243 741	-13 585	-55 806	-299 548	81 114
	LN27	Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-33 442	-94 778	-535 660	-502 218	-74 416
	LN29	Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	302 116	-81 163	-484 078	-786 193	49 400
	LN30	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	-118 425

Avdrag på lån er betalt med 31,5 mill. kroner mere enn budsjett for å dekke krav til minimumsavdrag.

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd med KOSTRA-arter

Note			Regnsk 2020	Budsj 2020	Rev.bud 2020	Avvik 2020	Regnsk 2019
	i 1 000 kr.						
	LN01	Investeringer i varige driftsmidler	1 866 096	2 052 205	2 035 281	169 185	3 142 341
	LN02	Tilskudd til andres investeringer	10 549	0	0	-10 549	6 571
	LN03	Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	62 435	7 500	62 498	62	7 513
16	LN05	Avdrag på lån	529 581	0	0	-529 581	0
	LN06	**Sum investeringsutgifter**	**2 468 661**	**2 059 705**	**2 097 779**	**-370 882**	**3 156 425**
	LN07	Kompensasjon for merverdiavgift	-298 115	-352 100	-246 424	51 691	-572 317
	LN08	Tilskudd fra andre	-722 510	-838 519	-744 135	-21 625	-1 688 946
	LN09	Salg av varige driftsmidler	-297 386	0	-294 894	2 492	-19 320
	LN10	Salg av finansielle anleggsmidler	-650	0	-650	0	-105
	LN12	Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-538 539	0	-14 422	524 117	-49 758
16	LN13	Bruk av lån	-545 578	-836 400	-723 261	-177 683	-658 265
	LN14	**Sum investeringsinntekter**	**-2 402 779**	**-2 027 019**	**-2 023 787**	**378 992**	**-2 988 712**
	LN19	**Netto utgifter videreutlån**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	LN20	Overføring fra drift	-91 816	-26 200	-92 739	-923	-42 701
	LN21	Netto avsetninger til eller bruk av bundne	-1 062	0	-1 764	-702	-49 832
	LN22	Netto avsetninger til eller bruk av ubundet	26 997	-6 485	20 512	-6 485	-75 181
	LN24	**Sum overføring fra drift og netto avsetninger**	**-65 881**	**-32 685**	**-73 992**	**-8 110**	**-167 713**
	LN23	**Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre og tredje ledd

Investering i anleggsmidler	Regnskap 2020	OB 2020	Rev bud 2020	Avvik
Nye ERP system (økonomi, regnskap, HR og lønn)	26 173	15 000	27 537	1 364
Investeringer i Administrasjonsbygg	9 361	0	9 248	-113
Seksjon eiendom - Utvikling fag- og kvalitetssystemer	4 432	1 500	3 500	-932
Utvikl. FDV- og BIM-verktøy - Øk. plan 2019-2022	1 568	1 500	1 500	-68
Administrasjon og eiendomsledelse	**41 533**	**18 000**	**41 785**	**252**
Inventar og utstyr i videregående skoler	23 233	0	19 029	-4 204
Eiendomsutvikling	258 682	0	258 412	-270
Nye prosjekter 2020	10 247	0	13 600	3 353
Skilting bygg og anlegg	735	0	700	-35
Sum investeringer skolebygg fra tidligere Økonomiplaner	22 340	0	17 700	-4 640
Ole Vig videregående skole - Ombygging bygg G	22 248	9 900	17 500	-4 748
Ole Vig videregående skole - Parkeringsplass	65	0	100	35
Ytre Namdal fagskole – Samlokalisering	15 646	7 300	14 150	-1 496
Mære landbruksskole - NY maskinhall	6 951	0	6 000	-951
Mære landbruksskole - Riving gammel driftsbygning	2 652	0	3 500	848
Olav Duun videregående skole – utviklingsplan skolebygg	1 212	0	700	-512
Verdal videregående skole - Utviklingsplan skolebygg	10 274	0	10 000	-274
Johan Bojer videregående skole - Skoletomt	2 971	0	1 800	-1 171
Johan Bojer videregående skole - Utvikling ny skole	13 824	36 900	12 000	-1 824
Melhus videregående skole - Utviklingsplan skolebygg	109	5 000	100	-9
Oppdal videregående - Utviklingsplan skoleanlegg	11 495	40 500	9 800	-1 695
Gerhard Schøning – Utvikling av skoleanlegg	13 452	2 600	9 900	-3 552
Guri Kunna videregående skole, avd Hitra - Utviklignsplan skoleby	503	12 000	500	-3
Tiller videregående skole - Utviklingsplan skolebruksplan 4	82 116	185 000	90 000	7 884
Trondheim katedralskole - utviklingsplan skolebruksplan 4	1 193	40 000	1 300	107
Ny videregående skole v/Leangen - Planlegging og utredning	690	5 000	400	-290
Åfjord videregående skole - Utvikling skoleanlegg	0	39 000	0	0
Åfjord videregående skole - Nytt skoleanlegg	2 124	0	1 600	-524
Kyrksæterøra videregående skole - Utvikling skoleanlegg	4 156	21 700	4 000	-156
Ole Vig videregående skole - Avdeling Sutterøy	30 707	14 600	31 000	293
Mære landbruksskole - Ny stall	14 391	8 400	14 300	-91
Planlegging opplæringsfartøy	95	500	100	5
Bedre skolebygg	13 211	10 000	11 380	-1 831
Energi og miljøinv (EMI)	19 200	40 000	12 000	-7 200
Teknisk oppgradering skolebygg	18 243	25 000	18 805	561
Nybygging, ombygging, påbygg, samt utstyr i skolene	**602 766**	**503 400**	**580 376**	**-22 390**
Ny skolebruksplan	1 029	3 000	800	-229
Utvikling og bygging	**1 029**	**3 000**	**800**	**-229**

Ny tannklinikk Hitra	226	1 000	300	74
Tannteknikk - Teknisk oppgradering	3 380	2 500	2 975	-405
Tannhelse	**3 606**	**3 500**	**3 275**	**-331**
Fosenvegene, pakke 1	26 222	20 600	21 400	-4 822
Fosenvegene, pakke 3	72 603	92 400	80 000	7 397
Laksevegen, trinn 1	2 274	68 500	29 900	27 626
Laksevegen, trinn 2	257 091	335 000	278 400	21 309
Dolmsundet bru	16 985	0	16 000	-985
Fv 704 Sandmoen - Tanem	3 366	0	5 400	2 034
Sandmoen - Røddekrysset GSV	1 558	0	1 900	342
Fv17/720 Dyrstad-Sprova-Malm	139 748	233 200	140 000	252
Fv705 Stjørdal-Kyllo	108	0	0	-108
Ferdigstilte prosjekt - opprydding	2 819	0	0	-2 819
Store veiprosjekter	522 774	749 700	573 000	50 226
Fornyingsprogram	271 488	200 400	250 000	-21 488
Tunnel - forskriftstiltak	2 199	0	2 500	301
Gang- og sykkelveg	13 699	50 300	15 300	1 601
Mindre veganlegg	48 801	27 900	55 000	6 199
Ferjekai mindre veganlegg	2 939	0	3 500	561
Trafikksikkerhet	10 782	16 500	21 200	10 418
Kollektivtiltak	3 950	0	100	-3 850
Miljø	52	8 800	2 000	1 948
Planlegging og strategisk grunnerverv	11 560	18 600	12 100	540
Skredsikring	154 110	222 000	169 100	14 990
Miljøpakke	134 693	190 105	251 846	117 153
Fylkesveier, miljø og trafikksikkerhet	**1 177 046**	**1 484 305**	**1 355 646**	**178 599**
Hvilebrakker AtB	9 051	4 000	16 200	7 149
Ferjekai 2019	14 557	0	15 000	443
Sjåførfasiliteter/hvileinfrastruktur	227	0	300	73
Knutepunktutvikling	831	4 000	900	69
Veikantutstyr AutoPASS ferje Flakk og Rørvik	1 430	0	500	-930
Kollektiv infrastruktur	0	5 000	0	0
Sjøsikkerhet, vindmålere	0	2 000	500	500
Investeringer i ferjekaier	14 018	25 000	20 000	5 982
Kollektivtrafikk	**40 114**	**40 000**	**53 400**	**13 286**

Tilskudd til andres investeringer	**Regnskap 2020**	**OB 2020**	**Rev bud 2020**	**Avvik**
Overføringer til kommuner	9 095	0	0	-9 095
Overføringer til andre private	1 454	0	0	-1 454
Administrasjon og eiendomsledelse	**10 549**	**0**	**0**	**-10 549**

Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	**Regnskap 2020**	**OB 2020**	**Rev bud 2020**	**Avvik**
Kjøp av aksjer og andeler	62 435	7 500	62 498	63
Administrasjon og eiendomsledelse	**62 435**	**7 500**	**62 498**	**63**
Sum investeringer i anleggsmidler	**1 939 079**	**2 059 705**	**2 097 780**	**158 700**

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner - driftsregnskapet

		Regnskap 2020
1	Netto driftsresultat	-302 116
2	Sum budsjettdisposisjoner *	-200 103
3	Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	-502 219
4	Strykning av bruk av disposisjonsfond	502 219
5	Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	0
6	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0

*	Overføring til investering, regnskapsført	91 816
	Netto avsetning bundne driftsfond, regnskapsført	243 741
	Avsetning disposisjonsfond, regnskapsført	195 141
	Bruk av tidl. års regnskapsm. mindreforbruk, regnskapsført	-118 425
	Bruk av disposisjonsfond, **budsjettert**	-612 376
	Sum disposisjoner	-200 103

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner - investeringsregnskapet

		Regnskap 2020
1	Sum investeringsutgifter, investeringsinntekter og netto utgifter videreutlån	65 881
2	Sum budsjettdisposisjoner *	-65 881
3	Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	0
6	Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0

*	Overføring fra drift, regnskapsført	-91 816
	Netto avsetning bundne fond, regnskapsført	-1 062
	Netto avsetning ubundne fond, regnskapsført	26 997
	Sum disposisjoner	-65 881

Økonomisk oversikt - balanse

noter		Regnskap 2020	Regnskap 2019
	i 1.000 kr.		
	Eiendeler		
	2.2 Anleggsmidler	***27 968 420***	***24 875 369***
15	2.27 Faste eiendommer og anlegg	21 900 310	18 410 313
15	2.24 Utstyr, maskiner og transportmidler	182 187	174 826
14	2.22 Utlån	179 020	717 559
5	2.21 Aksjer og andeler	300 793	242 500
2	2.20 Pensjonsmidler	5 406 111	5 330 172
1	***2.1 Omløpsmidler***	***3 701 761***	***3 639 777***
2	2.19 Premieavvik	352 441	415 598
	2.18 Aksjer og andeler	305 165	3 894
4	2.14 Konserinterne kortsiktige fordringer	33 101	
13	2.13 Kortsiktige fordringer	611 497	1 170 674
	2.11 Obligasjoner		2
	2.10 Kasse, postgiro, bankinnskudd	2 399 556	2 049 610
	Sum eiendeler	***31 670 181***	***28 515 146***
	Egenkapital og gjeld		
6	***2.5 Egenkapital***	***-13 442 998***	***-9 370 441***
	2.581 Endring i regnsk.prins. som påv. AK (drift)	153 828	153 828
	2.56 Disposisjonsfond	-1 257 857	-1 172 874
	2.51 Bundne driftsfond	-679 749	-438 716
	2.53 Ubundne investeringsfond	-37 135	-10 138
	2.55 Bundne investeringsfond	-1 545	-2 608
	2.5950 Regnskapsmessig mindreforbruk		-118 425
7	2.5990 Kapitalkonto	-11 620 540	-7 781 508
16	***2.4 Langsiktig gjeld***	***-16 348 699***	***-17 105 732***
2	2.40 Pensjonsforpliktelse	-5 720 363	-6 121 790
16	2.45 Andre lån	-44 632	-54 213
16	2.47 Annen konsernintern langsiktig gjeld	-10 583 703	-10 929 729
14	***2.3 Kortsiktig gjeld***	***-1 878 485***	***-2 038 974***
	2.32 Annen kortsiktig gjeld	-1 873 238	-2 034 266
2	2.39 Premieavvik	-5 247	-4 707
	Sum egenkapital og gjeld	***-31 670 181***	***-28 515 146***
	Memoriakonti		

Steinkjer, 31.12.2020
22.02.2021

sign.
Odd Inge Mjøen
fylkesrådmann

sign.
Tone Mediaas Reitlo
seksjonsleder regnskap

2. Noter til regnskapet

Notene henviser til regnskapsrapportene under kapittel 1.
Notene til årsregnskapet er gitt i henhold til regnskapsforskriften §§ 5-10 til 5-15.
Notene gir tilleggsopplysninger for regnskapet 2020 og informasjon om sammenhengene mellom de ulike regnskapsdelene.

Fylkeskommunens forvaltningsområder
Årsregnskapet for Trøndelag fylkeskommune er utarbeidet iht. ny kommunelov § 14-6 og tilhørende Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner, jfr. §§ 3-5. Forskrift heretter benevnt som regnskapsforskrift.
Fylkeskommunens årsberetning utarbeides iht. til kommunelovens § 14-7.
Årsberetningen og administrasjonens årsmelding legges fram for fylkestinget som et selvstendig dokument.
Fylkeskommunens årsregnskap viser økonomisk resultat og utvikling for fylkeskommunens primærvirksomheter.

Organisering av rapporten
Årsregnskapet omfatter forskriftsrapporter med hovedoversikter og regnskapsskjema. I tillegg er laget et vedlegg til årsregnskapet med kommentarer.
.
Dokumenter som inngår i årsregnskapet:

- Bevilgningsoversikt drifts-, investeringsregnskap iht. til regnskapsforskriften §§ 5-4 og 5-5.
- Økonomisk oversikt drift etter art og økonomisk oversikt balanse, regnskapsforskriften §§ 5-6 og 5-8.
- Noter iht. regnskapsforskriftens §§ 5-10 til 5-15.
- Vedlegg med kommentarer fra avdelinger og seksjoner på resultat
- Rapporter for intern, administrativ drift –med balanseregnskap og oversikt anleggsmidler-

Prinsipper for regnskapsføringen
Regnskapet er ført etter gjeldende lover og regler, med følgende hovedprinsipp:

- Anordningsprinsippet. Det vil si at alle kjente utgifter og inntekter i regnskapsåret er tatt med
- Ubenyttede eksterne, øremerkede tilskudd og inntekter for øvrig, er avsatt til bundne driftsfond og påvirker dermed ikke resultatet
- Skillet mellom drift og investering er basert på regnskapsforskriften og KRS 4.
- Bruttoprinsippet
- Pensjonskostnader, pensjonsmidler og –forpliktelser er ført i henhold til regnskapsforskriftens § 3-5.
- Utgiftsføring på avdeling/seksjoner er budsjettert og regnskapsført uten merverdiavgift. Dette gjelder utgiftstyper som berettiger momskompensasjon.
- Driftsregnskapet er avsluttet iht regnskapsforskriftens § 4-3.

- Kompensasjon for investeringsmoms er i henhold til gjeldende regler, ført direkte i investeringsregnskapet
- Prosjekter i investeringsregnskapet med øremerkede midler eller med overføring fra driftsregnskapet er avsluttet i balanse. Andre prosjekter er avsluttet mot felles budsjettert finansiering eller refusjoner og tilskudd. Lånemidler er tatt opp fra Lånefondet etter behov med 545,578 mill. kroner. mens revidert budsjett på bruk av lån er 723,261 mill. kroner.
- Investeringsregnskapet er generelt avsluttet i henhold til regnskapsforskriften.

Arbeidskapitalen defineres som omløpsmidler med fradrag av kortsiktig gjeld. Tilgang på og bruk av midler, slik det er spesifisert under kapittel 2 i denne rapporten, påvirker arbeidskapitalen. En reduksjon i arbeidskapitalen betyr at forbruket av midler er større enn anskaffelsen av midler, og motsatt.

Note 1 – Endring i arbeidskapital

Arbeidskapitalen er utgangspunktet for en nærmere vurdering av likviditeten eller likviditetsgraden, og dermed fylkeskommunens evne til å møte løpende forpliktelser. I kommunal økonomi og finansforvaltning generelt, bør arbeidskapitalen være minst 4-5 % av driftsinntektene eller likviditetsgraden bør være minimum 2. Pr. 31.12.2020 var arbeidskapitalen på 1823,3 mill. kroner eller 19,5 % av sum driftsinntekter.

Avstemming - Arbeidskapitalen				
Kapittel	**Balanseregnskapet**	**R år 2020**	**R år 2019**	**Endring**
2.1	Omløpsmidler	3 701 760 641,62	3 639 777 345,68	
2.3	Kortsiktig gjeld	1 878 484 505,47	2 038 973 748,68	
Endring arbeidskapital i balanseregnskapet		*1 823 276 136,15*	*1 600 803 597,00*	*222 472 539,15*
Endring memoriakonto for ubrukte lånemidler (+/-)				0,00
Sum endring for avstemming mot drifts- og investeringsregnskapet				*222 472 539,15*

Driftsregnskapet år 2020		Investeringsregnskapet år 2020		Sum
Art	**Beløp**	**Art**	**Beløp**	
+ Sum inntekter		+ Sum inntekter		
600 - 890	9 316 217 946,96	600 - 905	1 318 011 965,27	
- Sum utgifter		- Sum utgifter		
010 – 590, 690	9 200 053 484,25	010 – 500, 690	1 876 644 761,72	
+ Avskrivninger				
590	700 268 308,99			
+ Ekst. finans- innt./-transer		+ Eksterne finans. transer		
900-905, 920	38 008 488,76	910, 920, 929	1 084 767 343,61	
- Ekst. finans- utg./-transer		- Eksterne finans. transer		
500, 510, 520	552 325 694,38	510, 520, 529	592 015 954,00	
Sum/differanse	*302 115 566,08*	*Sum/differanse*	*-65 881 406,84*	*236 234 159,24*

Avstemming mellom regnskapsdelene	
Differanse	-13 761 620,09
Sum 570/970	0,00
Sum kontoklasse 9	0,00
Overtakelse av fordringer Fosenvegene (kto 213890019)	856 880,76
Fordringer bompenger 66063/66067 Demand Norge Fjord1 2019 (1100244	-5 749 569,57
Ovf balanse fra TF til TkMidt (bnr 11002138/11002362)	18 654 308,90
Sum	-0,00

Note 2 – Pensjon, pensjonsforpliktelser, pensjonsmidler

Fylkeskommunens pensjonsforhold regnskapsføres og rapporteres iht. reglene i regnskapsforskriftens § 3-5 samt god kommunal regnskapsskikk. Det materielle innholdet i pensjonsføringen er regulert av aktuarberegninger fra pensjonsselskapene. Det er i avslutningen av regnskapet lagt til grunn endelige aktuarberegninger, mottatt i januar 2021.

Pensjonsselskapene er KLP Forsikring og SPK, Statens Pensjonskasse. Det siste ivaretar pensjonsrettighetene til pedagogisk personale.

Pensjonsavtalene som Nord- og Sør-Trøndelag fylkeskommune hadde, er sammenslått for Trøndelag fylkeskommune. I 2020 er pensjonsavtalen som ble tatt inn fra TkMidt IKS i 2019, overført til Kompetansesenteret Tannhelse Midt Trøndelag FKF sin nye avtale med premieavvik, pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

Vi har i 2020 overført innestående pr 31.12.19 på premiefond i KLP med 22,77 mill. kroner til delvis dekning av pensjonspremien. Kontoutskrift for 2020 utsendes ikke før mai 2021 slik at evt. beløp på premiefond pr 31.12.20 ikke blir kjent/beregnet før da.

Hovedtall pensjon 2020:

Beløp i mill. kr		**Totalt**	**KLP**	**SPK**
Sum pensjonskostnader (regnskapsbelastning)	2020	308,4	160,6	147,8
Premieavvik årets	2020	32,4	33,3	-0,9
Amortisert premieavvik fra tidl. år ført	2020	88,2	57,8	30,4
Akkumulert premieavvik i balanse	2020	303,8	217,0	86,8
Pensjonsmidler	2020	5 406,1	3328,1	2 078,0
Pensjonsforpliktelser	2020	5 681,5	3350,5	2 331,0
Netto pensjonsforpliktelse eks. arb.giveravg.	2020	275,4	22,4	253,0

Årets pensjonskostnad i sammendraget over er fylkeskommunens samlede regnskapsførte pensjonskostnader, det vi internt kaller *normalkost* for pensjon før arbeidsgiveravgiften. Denne beregnet som følger: Premie – 2 % ansattedel +/- premieavvik og amortisert tidligere års premieavvik. Det er premien – 2 % ansattedel som er grunnlag for betalbar arbeidsgiveravgift i denne sammenhengen.

Forutsetningene for aktuarberegningene av kostnader, forpliktelser og midler i 2020:

Beskrivelse	KLP		SPK	
	2020	2019	2020	2019
Avkastning pensjonsmidler	4,00 %	4,50 %	3,50 %	4,20 %
Diskonteringsrente	3,50 %	4,00 %	3,50 %	4,00 %
Årlig lønnsvekst	2,48 %	2,97 %	2,48 %	2,97 %
Årlig G-regulering (folketrygden)	2,48 %	2,97 %	2,48 %	2,97 %
Pensjonsregulering	1,71 %	2,20 %		

Regnskapsføringen av pensjonskostnader, pensjonsforpliktelser, og -midler, bygger på nevnte forutsetninger og informasjon iht. nedenstående talloppstillinger. Disse samsvarer med mottatte aktuarberegninger fra selskapene (beløp i hele kr.):

	Pensjonsnote KLP 2020	
	Hovedstørrelser fra aktuarberegningen	
1	Nåverdi av årets pensjonsopptjening *(årets opptjening)*	130 466 928
2	*Rentekostnad* av påløpt pensjonsforpliktelse	115 674 065
3	*Forventet avkastning* på pensjonsmidlene	127 785 475
4	*Administrasjonskostnader*	8 300 171
5	Premieinnbetaling inkl adm.kostnader *(forfalt premie)*	159 991 388
6	Utbetalte pensjoner *(utbetalinger)*	140 314 464
5a	Arb.avgift av arbeidsgivers andel av nr 5 (fradratt 2 % lønnstrekk)	*19 663 105*
7	Påløpt pensjonsforpliktelse 01.01. *(faktisk forpliktelse)*	-3 244 663 589
8	Estimert påløpt pensjonsforpliktelse 31.12., full amort.	-3 350 490 118
9	Verdi av pensjonsmidler 01.01. *(faktiske pensjonsmidler)*	3 188 948 485
10	Estimert verdi av pensjonsmidler 31.12., full amortisering	3 328 110 713
11	Netto pensjonsforpliktelse 01.01.(re-estimert/virkelig)	-55 715 104
12	Estimert netto pensjonsforpliktelse 31.12.	-22 379 405
	Årets netto pensjonskostnad §13-1 nr c og §13-3 nr a	
1	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	130 466 928
2	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	115 674 065
3	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-127 785 475
13	**Netto pensjonskostnad eks adm.**	**118 355 518**
	Beregnet premieavvik §13-1 nr d og §13-4 nr a (evt b)	
5-4	Premieinnbetaling ekskl. administrasjonskostnader	151 691 217
13	Årets netto pensjonskostnad	-118 355 518
14	Premieavvik 2020(her positivt)	**33 335 699**
	Sats for arbeidsgiveravgift	14,1 %
14a	*Arbeidsgiveravgift av premieavviket nr 14 (her 14,1%)*	*4 700 334*

	Akkumulert og amortisert premieavvik §13-1 nr e og §13-4 nr c,d,e	
	Antall år premiavvik skal dekkes inn på (1 eller 15/10/7). **Nye regler 2011** 15,10 og 7	
15	Akkumulert premiavvik 31.12. forrige år	241 540 550
15a	Sum amortisert premieavvik	-57 821 848
15b	*Arbeidsgiveravgift av 15a*	*-8 152 881*
16	Akkumulert premieavvik 31.12. i regnskapsåret	217 054 401
	Akkumulert estimatavvik §13-3 c og d / §13-4 d2 (tidligere grunnlag amort. estimatavvik)	
17	Estimatavvik forpliktelse	-46 822 404
18	Estimatavvik pensjonsmidler	132 725 184
19	Netto estimatavvik	85 902 780
	Spesifisert pensjonsforpliktelse §13-1 nr a og e og §13-2 nr c	
20	Påløpt pensjonsforpliktelse 01.01.	-3 291 485 993
1	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-130 466 928
2	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	-115 674 065
6	Utbetalte pensjoner	140 314 464
21	Estimatavvik forpliktelse IB 1.1.	46 822 404
22	Estimert påløpt pensjonsforpliktelse 31.12. = UB	**-3 350 490 118**
	Spesifiserte pensjonsmidler §13-1 nr a og e og §13-2 d	
23	Verdi av pensjonsmidler 01.01.	3 056 223 301
3	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	127 785 475
5-4	Premieinnbetaling ekskl. adm.kostnader	151 691 217
6	Utbetalte pensjoner	-140 314 464
24	Estimatavvik midler 01.01.	132 725 184
25	Estimert pensjonsmidler 31.12. = UB	**3 328 110 713**
26	Netto balanseført pensjonsforpliktelse *(før avgift)*	-22 379 405
26a	arbeidsgiveravgift av nto pensjonsforpliktelse	-3 155 496

	Pensjonsnote Statens Pensjonskasse (SPK) 2020	
	Hovedstørrelser fra aktuarberegningen	
1	Nåverdi av årets pensjonsopptjening *(årets opptjening)*	135 111 373
2	*Rentekostnad* av påløpt pensjonsforpliktelse	74 258 423
3	*Forventet avkastning* på pensjonsmidlene	67 893 527
4	*Administrasjonskostnader*	4 150 336
5	Premieinnbetaling inkl adm.kostnader *(forfalt premie)*	144 733 636
6	Utbetalte pensjoner *(utbetalinger)* / ***Avregning fra tidligere år***	
5a	*Arb.avgift av arbeidsgivers andel av nr 5 - 2 % lønnstrekk*	16 454 114
7	Påløpt pensjonsforpliktelse 01.01.*(brutto)*	-2 715 119 127
8	Estimert påløpt pensjonsforpliktelse 31.12., full amort	-2 331 039 028
9	Verdi av pensjonsmidler 01.01. *(brutto)*	2 256 948 635
10	Estimert verdi av pensjonsmidler 31.12., full amort	2 078 000 239
11	Netto pensjonsforpliktelse 01.01. (reestimert/virkelig)	-458 170 492
12	Estimert netto pensjonsforpliktelse 31.12. (full amort)	-253 038 789
	Årets netto pensjonskostnad §13-1 nr c og §13-3 nr a	
1	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	135 111 373
2	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	74 258 423
3	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-67 893 527
13	**Netto pensjonskostnad eks adm.**	**141 476 269**
	Beregnet premieavvik §13-1 nr d og §13-4 nr a (evt b)	
5-4	Premieinnbetaling ekskl. administrasjonskostnader	140 583 300
13	Årets netto pensjonskostnad	-141 476 269
14	Premieavvik i regnskapsåret	**-892 969**
	Sats for arbeidsgiveravgift	14,1 %
14a	*Arbeidsgiveravgift av premieavviket nr 14 (her 14,1%)*	-125 909
	Akkumulert og amortisert premieavvik §13-1 nr e og §13-4 nr c,d,e	
	Antall år premiavvik skal dekkes inn på 1, 7 eller 15. **Nye regler fom 2011**	15, 10 og 7
15	Akkumulert premiavvik forrige år	118 574 562
15a	Sum amortisert premieavvik	-30 445 822
15b	*Arbeidsgiveravgift av 15a*	-4 292 861
16	Akkumulert premieavvik 31.12. (linje 15+15a+14)	**87 235 771**
	Akkumulert estimatavvik §13-3 c og d / §13-4 d2 (grunnlag amortisering est.avvik)	
17	Estimatavvik forpliktelse	-593 449 895
18	Estimatavvik pensjonsmidler	387 425 223
19	Netto estimatavvik før årets amortisering.	-206 024 672

	Spesifisert pensjonsforpliktelse §13-1 nr a og e og §13-2 nr c	
20	Påløpt pensjonsforpliktelse 01.01.	-2 715 119 127
1	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-135 111 373
2	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	-74 258 423
6	Utbetalte pensjoner	-
21	Amortisert estimatavvik - forpliktelse 1/15 av linje 17. **Nye regler fom 2011**	593 449 895
22	Estimert påløpt pensjonsforpliktelse 31.12. = UB	**-2 331 039 028**
	Spesifiserte pensjonsmidler §13-1 nr a og e og §13-2 nr d	
23	Verdi av pensjonsmidler 01.01.	2 256 948 635
3	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	67 893 527
5-4	Premieinnbetaling ekskl. adm.kostnader	140 583 300
6	Utbetalte pensjoner	-
24	Amortisert estimatavvik - midler 1/15 av linje 18	-387 425 223
25	Estimert pensjonsmidler 31.12. = UB	**2 078 000 239**
26	Netto balanseført pensjonsforpliktelse *(før avgift)*	**-253 038 789**
26a	*Arbeidsgiveravgift av nto pensjonsforpliktelse*	-35 678 469

Note 3 – Garantiforpliktelser

Fylkeskommunen har stilt diverse simple garantier overfor tredjeparts långivere. Dette er dels 100 % og dels avgrensede garantistillelser, der eksempelvis kommuner er garantist for det resterende. I FT-sak 66/14 i NT er det gitt simpel garanti for 5,5 mill. kroner i inntil 30 år på fremtidig husleie i nybygg for Turneteateret i Trøndelag AS. Husleiegaranti er ikke med i oversikten nedenfor.

Garantiene reguleres ned eller opp i takt med nedbetaling av lån, innfrielse av samme eller at lånevolumet er økt innenfor gitte rammer. Bekreftelse på fylkeskommunens garantiansvar pr. 31.12.20 er innhentet fra långiverne og fra Vegamot AS.

Endringer i garantiforpliktelsene pr 31.12.20 er ordinære reguleringer, nye aktive garantier, samt at ikke alle garantier avgitt for Vegamot AS har vært med i tidligere oversikter. Dette da det ikke finnes en samlet oversikt over Trøndelag fylkeskommunes garantiansvar for lån tatt opp av Vegamot AS fra långiverne. De låner i flere markeder hvor Nordic Trustee forvalter obligasjonsmarkedet og delvis sertifikatmarkedet. Ordinært bankmarked forvaltes av den enkelte finansinstitusjon og vi får årsoppgaver derfra. I tillegg låner Vegamot AS med garantier fra Møre og Romsdal fylkeskommune, men Nordic Trustee greier ikke å skille på garantist. For 2020 har vi fått oversikt fra Vegamot AS v/Nordic Trustee for avstemming.

Samlet endring i garantiforpliktelsene i oversikten er fra 2019 til 2020 2.535 mill. kroner.

Garantioversikt for Trøndelag fylkeskommune pr. 31.12.2020						
Kreditorer / långivere	**Lånenummer**	**Garanti gitt til**	**Formål**	**Andel**	**Rest garanti**	**Utløpsdato**
Den Norske Bank ASA	74608076917	Fylkets Hus AS	Refinansiering	100 %	12 236 000	28.08.2025
Kommunalbanken	(20060304) nytt: 20090029	Stiklestad Nasjonale Kultursenter AS	Museums-deponi	100 %	715 000	23.07.2021
Kommunalbanken	20160115	Steinkjerhallen AS	Refinansiering og nyinv	49 %	75 971 300	06.06.2042
Kommunalbanken	20160501	Kolstad Arena AS	Flerbrukshall	100 %	171 450 000	01.11.2038
KLP Kommunekreditt	8317.52.95944	Idrettstunet AS	Nybygg hybelbygg Meråker vgs	100 %	5 706 516	22.04.2038
KLP Kommunekreditt	8317.50.31726	Trøndelag folkemuseum Stiftelse	Adm.bygg Sagvollen	100 %	1 900 000	01.03.2030
KLP	8317.56.41087	Vegamot AS	Fv 714 Lakseveien		250 000 000	21.02.2030
KLP	8317.56.41095	Vegamot AS	v 714 Lakseveien		250 000 000	21.02.2025
	ISIN: NO0010895824 og 10906985	Vegamot AS	Fv714 Lakseveien	100 %	70 000 000	20.04.2021
	ISIN: NO0010893720	Vegamot AS	Fv 714 Lakseveien	100 %	180 000 000	18.09.2023
	ISIN:NO0010895691	Vegamot AS	E6 Vindålsliene - Korporalsbru	100 %	60 000 000	20.04.2021
	ISIN:NO0010882814	Vegamot AS	E6 Vindålsliene - Korporalsbru	100 %	200 000 000	22.05.2023
	ISIN:NO0010885718	Vegamot AS	E6 Vindålsliene - Korporalsbru	100 %	250 000 000	22.06.2026
	ISIN:NO0010895592	Vegamot AS	E6 Vindålsliene - Korporalsbru	100 %	200 000 000	19.10.2029
	ISIN:NO0010885361	Vegamot AS	Fv 17/720 Dyrstad, Sprova, Malm	100 %	200 000 000	22.06.2027
	ISIN:NO0010882723	Vegamot AS	Fv 17/720 Dyrstad, Sprova, Malm	100 %	150 000 000	19.05.2023
	ISIN:NO0010885262	Vegamot AS	Fv 17/720 Dyrstad, Sprova, Malm	100 %	200 000 000	19.06.2025
	ISIN:NO0010894116	Vegamot AS	Fv 17/720 Dyrstad, Sprova, Malm	100 %	180 000 000	21.12.2029
	ISIN:NO0010907926	Vegamot AS	Fosenpakken	100 %	85 000 000	02.06.2021
	ISIN:NO0010873920	Vegamot AS	Fosenpakken	100 %	300 000 000	30.01.2023
Sertifikatmarket	Utstedte sertifikater/obligasjonslån	Trøndelag Bomveiselskap AS/Vegamot	E6 Stjør-Tr.heim (62,5 % av antatt lånevolum/Gar.del.	62,5 %%	500 000 000	Selvsk.kau. maks 550 (FT 09/37)
SUM Garantier 31.12.2020					**3 342 978 816**	
SUM Garantier 31.12.2019					807 844 244	
ENDRING 2020					-2 535 134 572	Økning

I tillegg har Fylkestinget avgitt garantier som ennå ikke er aktive:

FT-sak 62/18; garantistillelse for Miljøpakke Trondheim. Selvskyldnerkausjon for lån tatt opp av bompengeselskapet Vegamot AS, begrenset oppad til 500 millioner kroner med tillegg av 10% til den enhver tid gjeldende hovedstol til dekning av eventuelle påløpte renter og omkostninger. Maksimalt 550 mill. kroner. Utløp garantitid 2035.

Fellesnemnda 11/17: garantistillelse for E6 Ulsberg Melhus. Selvskyldnerkausjon for lån som skal tas opp av bompengeselskapet Vegamot AS. 8,6 mrd. kroner med tillegg av 10% til den til enhver tid gjeldende hovedstol til dekning av eventuelle påløpte renter og omkostninger. Maksimalt 9,45 mrd. kroner.

Fellesnemnda 12/17: garantistillelse for E6 Ranheim Åsen. Selvskyldnerkausjon for lån som ats opp av bompengeselskapet Vegamot AS. 8,5 mrd. kroner med tillegg av 10% til den til enhver tid gjeldende hovedstol til dekning av eventuelle påløpte renter og omkostninger. Maksimalt 9,4 mrd. kroner.

Note 4 – Mellomværende - fylkeskommunale foretak

Trøndelag fylkeskommune har følgende fylkeskommunale foretak

- UKM, Ungdommens kulturmønstring Norge FKF. Mellomværende pr 31.12.2020. er 104.968 kroner.
- Kompetansesenteret Tannhelse Midt Trøndelag FKF. Mellomværende pr 31.12.20 er 33.100.615 kroner i fordring på foretaket.

Note 5 – Aksjer og andeler ført som anleggsmidler, obligasjoner

Org.nr	Konto	Selskapets navn	Anskaffelses-kost kr	Bokført akjseverdi kr	Eierandel i %
	221110001	Aksjer og andeler sektor 110	9 000,00	9 000,00	
994 686 011	221152001	ATB AS	20 000 000,00	20 000 000,00	100,0
931 518 666	221152002	Fylkeshuset AS 100 aksj. a 1000	100 000,00	100 000,00	100,0
	221152003	Tjeldbergodden Utv.AS/4831 aksj. a 93,13	449 911,03	449 911,03	
967 544 256	221152005	Trondheim Busssterminal 900 à 1000/8500 á 10(	9 400 000,00	9 400 000,00	100,0
988 488 402	221152006/020	Midtnorsk Filmsenter AS 67 aksjer	67 000,00	67 000,00	67,0
935 162 718	221152008	Vegamot AS 600 aksjer a kr 3.500	2 121 478,00	2 121 478,00	67,0
	221152009	Trondheim Bilkollektiv 11 andeler á 2500,-	30 000,00	30 000,00	
915 785 905	221152010	Kolstad Arena AS 228 aksjer a 100, inkl stiftelse	27 132,00	27 132,00	100,0
917 091 579	221152011/020	Filminvest3 AS 200 aksjer a 1000,-	400 000,00	400 000,00	
999 287 204	221152012	Meldalshallen eier 100%	2 000 000,00	2 000 000,00	100,0
	221152013	Biblioteksentralen 30 a 300	9 000,00	9 000,00	
	221520014,00	Grønt Hjerte AS 1000 aksjer på kr 100, overkurs	1 000 000,00	1 000 000,00	100,0
	221200001	Leierettigheter studenthybler	7,00	7,00	
	221200002	Hybelrettigheter Sverresgt. 8	3,00	3,00	
	221200003	Midtnorsk Opplæring 3 aksjer à 100	3 000,00	3 000,00	
988 067 075	221200004/020	OI! Trøndersk mat og drikke AS 24 aksjer à 5000	371 800,00	371 800,00	15,2
	221200005	Hemne Kraftlag - andeler	400,00	400,00	
	221200006	Midt-Norsk reiseliv - andelsbevis	300 000,00	300 000,00	
961 245 117	221200007/020	Trøndelag Reiseliv AS	633 000,00	633 000,00	
984 829 906	221200008/020	Leiv Eirikssons Nyskaping AS 29938 aksjer	29 938,00	29 938,00	2,0
	221200009	Museene i Sør-Trøndelag	760 880,00	760 880,00	
914 886 252	221200010	Blått kompetansesenter, 1950000 aksjer à 1	1 950 000,00	1 950 000,00	49,4
	221200011	Trondheim kunsthall 110 aksjer á 1000	110 000,00	110 000,00	
917 663 513	221200012	STFK eiendom AS	10 042 570,00	10 042 570,00	100,0
993 793 515	221200013	Idrettstunet AS	7 796 349,00	7 796 349,00	100,0
995 802 082	221200014	Sportstunet AS	7 288 682,00	7 288 682,00	100,0
956 298 660	221200015	Stiklestad nasjonale kultursenter	8 000 000,00	8 000 000,00	50,0
994 933 787	221200016	Turneteateret i Trøndelag AS	4 200 000,00	4 200 000,00	100,0
929 101 898	221200017	Steinkjerhallen AS 40 aksjer	10 040 000,00	10 040 000,00	40,0
946 282 596	221200018/020	Fylkes hus AS, Steinkjer	10 450 000,00	10 450 000,00	100,0
985 706 093	221200020	T:Lab AS	500 000,00	500 000,00	8,0
987 794 453	221200020	Lierne nasjonalparksenter IKS	100 000,00	100 000,00	20,0
975 856 828	221200020	Sentrumsgården AS	900 000,00	900 000,00	15,0
812 822 012	221200020	Tidligfasefondet	7 500 000,00	7 500 000,00	49,8
989 229 389	221200020	Trøndelag forskning og utvikling	510 000,00	510 000,00	10,2
991 500 502	221200021	Museet Midt IKS	150 000,00	150 000,00	33,0
998 528 011	221200022/020	Sikkerhetssenter Rørvik AS	1 795 500,00	1 795 500,00	23,0
	221200023	Div mindre andeler	128 262,00	128 262,00	
985 483 450	221200024	Børgin Maskinlag SA	500,00	500,00	10,0
912 463 893	221200025	Trondheim stasjonssenter AS 6160 aksjer	53 995 000,00	53 995 000,00	40,0
986 399 445	221395001	Innovasjon Norge, andel 2,58 %	1 010 526,00	1 010 526,00	
938 708 606	221550001	KLP egenkapitalinnskudd	109 072 203,00	109 072 203,00	
	221650001	Idrettshall Husby Skole	3 621 000,00	3 621 000,00	
	221650002	Innsk. Idrettshall Oppdal Vgs	1 200 000,00	1 200 000,00	
	221650003	Innsk. Idrettshall Malvik Vgs	3 940 000,00	3 940 000,00	
	221650004	Innsk. Idrettshall Melhus Vgs	5 424 000,00	5 424 000,00	
	221650005	Innsk. Rissahallen FT 46/89	3 500 000,00	3 500 000,00	
	221650006	Innsk. Idrettshall Hitra Vgs	3 600 000,00	3 600 000,00	
	221650007	Innsk. Hemnehallen	3 503 525,00	3 503 525,00	
	221650008	Innsk. Teknologisk inst.	165 000,00	165 000,00	
919 902 310	221650009	Egenkapitalinnskudd Revisjon Midt-Norge	600 000,00	600 000,00	
987 672 196	221650011	Egenkapitalinnskudd Konsek Trøndelag IKS	710 000,00	710 000,00	
	221890001	Studentsamskipnaden 40 hybler a 30000	1 200 000,00	1 200 000,00	
	221890002	Skjetlein gårdsbruk div. andeler	3 000,00	3 000,00	
556503-2322	221900001/020	Naboer AB, 100 aksjer a SEK 100	74 160,00	74 160,00	
938 708 606	52141001	KLP egenkapitalinnskudd UKM	133 346,00	133 346,00	
938 708 606	521550001	KLP egenkapitalinnskudd TkMidt	22 690,00	22 690,00	
			300 948 862,03	**300 948 862,03**	

EK-innskudd KLP	7 415 189,00
Ekinnskudd TkMidt	-2 600 000,00
Nedskriving aksjer Leiv Eriksson kr 14969	-860 031,00
Fosenvegene AS 650000	-660 000,00
EK-innskudd TKMidt	-2 600 000,00
Sum endring	695 158,00

Trøndelag fylkeskommune er medeier i Interkommunalt arkiv Trøndelag IKS med eierandel 19%. I dette selskapet er det ikke innbetalt Egenkapitaltilskudd, men kun ordinært tilskudd hvert år.

Egenkapitalinnskudd TkMN er ført tilbake som egenkapitalinnskudd. TkMidt er overført til fylkeskommunalt foretak og egenkapitalinnskudd skal det ikke være i foretak.

Avstemming av aksjer og andeler:

Aksjer og andeler				
Kapittel	**Balanseregnskapet**	**R år 2020**	**R år 2019**	**Endring**
2.21	Aksjer og andeler	300 792 826,03	242 499 668,03	58 293 158,00
Sum		*300 792 826,03*	*242 499 668,03*	*58 293 158,00*

Sum endring balanseregnskapet 58 293 158,00

Driftsregnskapet år 2020		Investeringsregnskapet år 2020		Sum
Art	**Beløp**	**Art**	**Beløp**	
		929	650 000,00	
		529	62 435 379,00	
		Differanse	61 785 379,00	61 785 379,00

Avstemming mellom regnskapsdelene	Beløp
Differanse	-3 492 221,00
Fosenvegene AS - tilb.bet aksjekap, diff kjøp/salg (1202665)	10 000,00
Leiv Eriksson Nyskaping, nedskriving (11000937)	860 031,00
Andel Børgin maskinlag, kjøpt 2003 (11000695)	-500,00
Ovf balanse til TkMidt foretak (11002138)	22 690,00
Ekinnskudd TkMidt føres vekk (11002140)	2 600 000,00
Ny differanse	0,00

Note 6 – Egenkapital og fond - Avsetning og bruk

Egenkapitalen består av fonds, endring i regnskapsprinsipp og kapitalkonto.

Fondene er dels bundne fonds (øremerkede midler) og dels frie fonds eller disposisjonsfond. Endring i egenkapitalen og fonds, skal stemme med endringen i de øvrige deler av regnskapet.

Sammenhengen og avstemming mellom regnskapsdelene framgår bl.a. av note 1.

Avstemming av egenkapital:

Avstemming - Egenkapitalen				
Kapittel	**Balanseregnskapet**	**R år 2020**	**R år 2019**	**Endring**
2.5	Egenkapital	13 442 997 869,81	9 370 440 861,78	
2.5990	Kapitalkonto	11 620 540 176,36	7 781 508 475,98	
Differanse		*1 822 457 693,45*	*1 588 932 385,80*	*233 525 307,65*

Driftsregnskapet år 2020		Investeringsregnskapet år 2020		Sum
Art	**Beløp**	**Art**	**Beløp**	
- Sum bruk av avsetninger 930 - 960	570 056 654,17	Sum bruk av avsetninger 930 - 960	11 474 590,00	
- årets underskudd 980	0,00	- årets underskudd 980	0,00	
+ Sum avsetninger 530 – 570	780 356 159,41	Sum avsetninger	412 244,00	
+ årets overskudd 580	0,00	+ årets overskudd 580	0,00	
- Overføring til invest. regnskapet 570	91 816 060,84	- Overføring fra invest. Regnsk 970	91 816 060,84	
Sum/differanse	*-302 115 566,08*	*Sum/differanse*	*102 878 406,84*	*-199 237 159,24*

Avstemming mellom regnskapsdelene	
Differanse	34 288 148,41
Ovf balanse fra TF til TkMidt (11002138)	2 708 851,59
Ført mot 05400	-36 997 000,00
Ny differanse	0,00

Avstemming og spesifikasjon av fonds:

Fond				
Kapittel	**Balanseregnskapet**	**R år 2020**	**R år 2019**	**Endring**
2.56 – 2.58	Disposisjonsfond	1 104 028 332,18	1 019 045 557,36	84 982 774,82
2.55	Bundne invest. fond	1 545 494,77	2 607 840,77	-1 062 346,00
2.53 – 2.54	Ubundne invest. fond	37 135 146,20	10 138 146,20	26 997 000,00
2.51 – 2.52	Bundne driftsfond	679 748 720,30	438 716 300,03	241 032 420,27
Sum	*Fond*	*1 822 457 693,45*	*1 470 507 844,36*	*351 949 849,09*

Driftsregnskapet år 2020		Investeringsregnskapet år 2020		Sum
Art	**Beløp**	**Art**	**Beløp**	
940	110 157 745,76	940 + 948	10 000 000,00	
540	195 140 520,58	548	0,00	
Differanse	84 982 774,82	Differanse	-10 000 000,00	74 982 774,82
950	341 474 366,97	950	1 474 590,00	
550	585 215 638,83	550	412 244,00	
Differanse	243 741 271,86	Differanse	-1 062 346,00	242 678 925,86
Endring drifts- og investeringsregnskapet				*317 661 700,68*

Avstemming mellom regnskapsdelene	Beløp
Differanse	34 288 148,41
Ovf balanse fra TF til TkMidt (11002138)	2 708 851,59
Ført mot 05400	-36 997 000,00
Ny differanse	0,00

Avstemming av regnskapsmessig resultat:

Regnskapsmessig mindreforbruk/overskudd				
Kapittel	**Balanseregnskapet**	**R år 2020**	**R år 2019**	**Endring**
2.5950	Regnskapsmessig overskudd	0,00	118 424 541,44	-118 424 541,44
2.5960	Udisponert i inv.regnskapet	0,00	0,00	0,00
				-118 424 541,44

Driftsregnskapet år 2020		**Investeringsregnskapet år 2020**		**Sum**
Art	**Beløp**	**Art**	**Beløp**	
930	118 424 541,44	930	0,00	
580	0,00	580	0,00	
Differanse	-118 424 541,44	Differanse	0,00	-118 424 541,44

Avstemming mellom regnskapsdelene	**Beløp**
Differanse	0,00

Regnskapsmessig merforbruk/underskudd				
Kapittel	**Balanseregnskapet**	**R år 2020**	**R år 2019**	**Endring**
2.5900	Regnskapsmessig underskudd	0,00	0,00	0,00
2.5970	Udekket i investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00

Driftsregnskapet år 2020		**Investeringsregnskapet år 2020**		**Sum**
Art	**Beløp**	**Art**	**Beløp**	
980	0,00	980	0,00	
530	0,00	530	0,00	
Differanse	0,00	Differanse	0,00	0,00

Avstemming mellom regnskapsdelene	**Beløp**
Differanse	0,00

Vesentlige bundne fond:

Konto	Beskrivelse	IB 2020	Endring 2020	UB 2020
251080005	Regionale utviklingsmidler KMD	16 487 803,79	2 653 844,99	19 141 648,78
251080007	Interreg V	3 984 624,00	6 077 616,00	10 062 240,00
251080008	Kultur	7 829 521,45	1 822 252,75	9 651 774,20
251080009	Spillemidler	9 356 481,60	9 238 991,00	18 595 472,60
251080013	DKS	17 717 979,28	-1 345 521,09	16 372 458,19
251080014	Regionalt forskningsfond	32 652 322,33	-13 276 027,20	19 376 295,13
251080015	Plan og næring - prosjekt	29 983 975,42	8 556 787,45	38 540 762,87
251080016	Samferdselsdep, belønningsmidler	90 515 496,90	122 906 700,72	213 422 197,62
251080021	Utviklingsfond for vegprosjekter	6 957 847,92	0,00	6 957 847,92
251080023	Frøya undervisningskonsesjon	21 629 846,56	5 386 288,00	27 016 134,56
251080025	Interreg bundet driftsfond, egenkapital	22 949 211,88	0,00	22 949 211,88
251080027	Samferdsel- Mobilitet og bredbånd	75 935 903,90	15 575 127,00	91 511 030,90

Utviklingsfond for vegprosjekter vil bli gjennomgått i 2021 da det ikke har vært bevegelse på denne på flere år.
Interreg bundet driftsfond, egenkapital må ses i sammenheng med Interreg V.

Note 7 – Kapitalkonto

Kapitalkontoen inngår i egenkapitalen sammen med egenkapitalens fondsdel, og er en del av det totale verdikretsløpet. Kapitalkontoen har en egen funksjon i fylkeskommuneregnskapet og viser hovedsakelig den samlede egenfinansiering av anleggsmidler.

Kapitalkonto pr 31.12.2020:

Trøndelag fylkeskommune

Inngående balanse					*7 781 508 475,98*
Avgang fast eiendom og anlegg	D	104 400 325,93			
Av- og nedskrivning fast eiendom og anlegg	D	628 606 992,36			
	K			Aktivering av fast eiendom og anlegg	1 828 293 061,00
	K			Oppskrivning anlegg (tidl år)	2 395 343 266,00
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	D	31 905 257,10			
Avgang utstyr	D	1 415 962,23			
	K			Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	48 351 700,00
Avgang aksjer og andeler	D	860 031,00			
Salg aksjer	D	660 000,00			
	K			Kjøp av aksjer og andeler	62 435 879,00
	K			Utlån	
Avdrag på utlån (mottatte avdrag)	D	538 539 157,00			
Avskrivning utlån	D				
Bruk av midler fra eksterne lån	D	545 578 186,61			
	K			Avdrag på eksterne lån	901 184 519,21
Økning pensjonsforpliktelser	D	-401 695 440,00			
	K			Økning pensjonsmidler	75 670 475,00
Innbetalinger kjøp av fordringer Fjord 1	D	856 880,76			
Overtakelse fordringer Demand Norge	K				5 749 569,57
Posteringer vedr EK TkMidt	D	26 869 416,41			
Utgående balanse		*11 620 540 176,36*			
		13 098 536 945,76			**13 098 536 945,76**

I noten for kapitalkonto er det ekstraordinær linjer for 2020 og gjelder innbetalinger på fordringer overtatt og kjøpt fra Fjord 1 som inntektsføres i 2020, men for å holde oversikt over resterende beløp føres det via en fordringskonto 213890019 og motpost kapitalkonto.

Note 8 – Salg av finansielle anleggsmidler

Trøndelag fylkeskommune har ikke finansielle anleggsmidler som er solgt i 2020.

Note 9 – Interkommunalt samarbeid Frøya Kultur og kompetansesenter

Prosjektet som føres under ansvar 322628 Guri Kunna videregående skole er et interkommunalt samarbeid mellom Frøya kommune og Trøndelag fylkeskommune iht. Kommunelovens § 27 og administreres av seksjon Eiendom. Samarbeidsprosjektet startet opp i 2014 i Sør-Trøndelag fylkeskommune.

På prosjektet var det i 2020 et mindreforbruk som er avsatt til bundet driftsfond. Fondskonto 2510080024 har pr 31.12.2020 en saldo på 1.980.648 kroner.

Konto	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik
Utgifter drift	4 646 548	3 913 000	733 548
Inntekter drift	-1 818 635	-1 456 000	-362 635
Finansieringskostnader	0	0	0
Avsatt bundet driftsfond	129 087	500 000	-370 913
Resultat	**2 957 000**	**2 957 000**	**0**

Note 10 – Overført balanseverdier til fylkeskommunalt foretak

Når Kompetansesenteret Tannhelse Midt Trøndelag FKF ble opprettet som eget foretak ble det i vedtektenes pkt 5 bestemmelser om at åpningsbalanse pr 01.01.2020 skal omfatte eiendeler og gjeld mv. som er knyttet til kompetansesenteret pr 31.12.2019.

Følgende åpningsbalanse er overført foretaket med beløp i hele kroner:

	Eiendeler		IB 01.01.2020
22	Anleggsmidler	Varige driftsmidler	8 301 249,10
		Aksjer og andeler	22 690,00
		Pensjonsmidler	16 999 705,00
21	Omløpsmidler	Bank	17 314 121,90
		Sum Eiendeler	42 637 766,00
25	Egenkapital og gjeld	Fond	-2 708 851,59
		Kapitalkonto	-23 909 351,41
24	Langsiktig gjeld	Pensjonsforpliktelse	-17 359 750,00
23	Kortsiktig gjeld	Leverandørgjeld	
		Merforbruk 2019	1 340 187,00
		Sum EK og gjeld	-42 637 766,00

Note 11 – Maritime og offshorerelaterte sikkerhetskurs

Trøndelag fylkeskommune har i 2020 ikke tilbudt maritime og offshorerelaterte sikkerhetskurs i markedet i tillegg til den ordinære opplæringen. Ytre Namdal er deleier i et AS som har dette tilbudet. Skolen kjøper kurs til sine egne elever fra dem.

Note 12 – Tannhelsetjeneste og spesifikasjon av regnskap

Iht. forskrift av 19.12.2014 til tannhelsetjenesteloven er det fra 01.01.2015 krav til føring av adskilte regnskaper i § 5. Som følge av dette er notekravet tatt inn i GKRS nr. 6 om noter i årsregnskapet. Resultatoppstillingene skal gis som tilleggsopplysninger i note til årsregnskapet. Begrunnelsen for dette er at vi skal kunne dokumentere at vi ikke bruker statlige midler til ulovlig subsidiering av voksenbehandlingen, noe som er ulovlig etter EØS-reglene om statsstøtte. Inntektene fra betalende pasienter må dekke alle utgiftene og gi en rimelig fortjeneste.
I NTFK var det i 2015 en omfattende gjennomgang av tannhelseregnskapet med formål å dele opp de forskjellige deler av virksomheten knyttet til

1. Tannhelsetjenester som tilbys helt eller delvis vederlagsfritt til pasienter
2. Tannhelsetjenester som tilbys voksne mot betaling i områder hvor det ikke er annet tilstrekkelig tilbud
3. Tannhelsetjenester som tilbys voksne mot betaling i områder med konkurranse fra private tjenesteytere.

Som basis ble 2014-regnskapet gjennomgått i detalj for å kartlegge utgiftene/inntektene, problemstillingene med fordeling av kostnader, antatt timebruk og vurdering av område. Utgifter og inntekter ble fordelt (til kategorien konkurranseutsatt virksomhet) etter følgende prinsipper:

A. Utgifter og inntekter som i sin helhet kan knyttes til behandling av prioriterte pasienter og andre oppgaver som tilhører «samfunnsoppdraget», dvs. ikke tilhører konkurranseutsatt virksomhet, utelates.
B. Utgifter og inntekter som kun gjelder behandling av betalende pasienter, fordeles i sin helhet til regnskapet for konkurranseutsatt virksomhet.
C. Utgifter og inntekter som er knyttet kun til pasientbehandlingen, fordeles etter andel av tid brukt til pasientbehandling.
D. Andre utgifter og inntekter, de som med andre ord ikke er knyttet kun til pasientbehandlingen, fordeles etter andel av total arbeidstid. Begrunnes med at annen tid i all hovedsak benyttes til samfunnsoppdraget.

Tannlegenes tidsbruk (data hentet ut fra OPUS) på ulike oppgaver (tannbehandling av prioriterte pasienter, behandling av betalende pasienter og andre oppgaver) i de enkelte distrikt ble lagt til grunn. I tillegg til hovedprinsippene ovenfor foreligger det et eget notat som nærmere beskriver fordelingen av utgifter.
Etter gjennomgangen ble resultatet at det i 2014 var overskudd i alle distrikter på voksenbehandling. Vår vurdering var derfor at det var tilstrekkelig med en todeling av

regnskapet, da vi ikke hadde tannhelsedistrikter etter punkt 2 ovenfor hvor det var behov for subsidiering av tannhelsetjenester som tilbys voksne mot betaling.
Vi besluttet i 2015 at prinsippene for fordeling av utgifter skulle gjennomgås hvert tredje år. Dette ble gjort i 2018, og vi har funnet at prinsippene uten endringer kan benyttes i TRFK.

Resultatoppstilling for 2020 i kroner:

Samlet for hele Trøndelag		
Beskrivelse	Regnskap som inngår i beh. betalende pasienter	Regnskap betalende
Lønn	243 587 433	55 014 292
Fordelte adm kostnader	2 773 390	2 773 390
Kjøp av varer og tjenester	69 721 457	22 418 955
Kap. kostn. og avskrivninger	8 102 260	1 838 325
Brukerbetaling	-69 425 946	-69 425 946
Refusjoner	-26 525 733	-7 579 044
SumTrøndelag	**228 232 860**	**5 039 972**

Regnskap pr. tannhelsedistrikt		
Tannhelsedistrikt	Regnskap som inngår i beh. betalende pasienter	Regnskap betalende
Tannhelse felles	12 937 981	5 310 494
Namdal tannhelsedistrikt	27 589 763	-1 155 335
Innherred tannhelsedistrikt	27 415 459	-1 903 270
Værnes tannhelsedistrikt	28 627 251	-10 564
Trondheim nord tannhelsedistrikt	17 846 800	474 311
Trondheim øst tannhelsedistrikt	29 431 353	101 039
Trondheim syd tannhelsedistrikt	25 776 194	3 230 966
Sørvest tannhelsedistrikt	26 355 224	-813 775
Innlandet tannhelsedistrikt	32 252 836	-193 895
Sum Trøndelag	**228 232 860**	**5 039 972**

Tabellene viser at det var overskudd på voksenbehandlingen i fem av de åtte distriktene. For fylket sett under ett vises et underskudd på 5 mill. kroner på voksenbehandlingen.

I 2020 var de aller fleste tannklinikkene helt stengt i ca. halvannen måned. Da klinikkene åpnet igjen, ble våre lovpålagte oppgaver prioritert. Arbeidstidens fordeling mellom fritt og betalende klientell var derfor annerledes i 2020 enn i et normalår. I beregningsmodellen for resultatoppstillingen er tannlegenes tidsbruk på ulike oppgaver lagt til grunn. For 2020 gir derfor ikke denne beregningsmodellen et korrekt bilde av kostnadene med behandling av betalende pasienter.

Prinsippene og tallgrunnlaget for fordeling av utgifter vil bli gjennomgått før resultatoppstilling for 2021.

Note 13 – Klassifisering omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Klassifisering av disse gruppene er gjort i henhold til regnskapsforskrift og standarder.

Note 14 – Leverandører, kundefordringer, utlån

Leverandører

I 2020 innhentet vi saldoforespørsler fra 8 store leverandører. For øvrig vises til generell og løpende oppfølging av fylkeskommunens leverandørreskontro. Fylkeskommunen samhandler med en rekke leverandører med dels store innkjøp. Som en illustrasjon på dette vises til oversikten nedenfor med leveranser/innkjøp over 10 mill. kroner i 2020.

Leverandørnavn	Beløp i kroner		Leverandørnavn	Beløp i kroner
Atb AS	1 636 421 081		Letnes Entreprenør AS	19 448 252
Veidekke Industri AS	413 071 996		Capgemini Norge AS	19 303 244
St. Olavs Hospital HF	260 554 738		Crayon AS	18 909 228
Mesta AS	245 694 727		Vintervoll AS	18 374 984
Metrostav	222 158 872		Møre og Romsdal Fylkeskommune	18 085 256
Statnes pensjonskasse, SPK Forsikring	179 506 726		Melhus kommune	18 021 561
Trondheim kommune	176 440 068		Norconsult	17 682 232
KLP	168 346 226		Otera Traftec AS	17 672 648
NCC Industry AS	159 193 344		Bs Undervisning AS	17 444 686
Statens vegvesen	141 932 257		Sopra Steria AS	17 057 090
Implenia Norge AS	132 564 429		Trøndelag Teater AS	16 565 115
Trondheim kommune	103 700 467		Esmabygg anlegg AS	16 424 184
Innovasjon Norge	82 348 000		Verdal kommune	16 302 974
Veidrift AS	78 411 724		Namsos kommune	16 070 884
HENT AS	76 078 827		Ørland Kommune	16 067 749
Winsnes Maskin og Transport AS	70 858 002		Grunnarbeid Entreprenør AS	15 953 873
Svevia Norge AS	67 658 092		Orkland kommune	15 917 268
Røstad Entreprenør AS	57 533 658		Selbu kommune	15 841 607
Skanska Norge AS	53 481 227		Pedersen Birger AS	15 701 905
Atea AS E-Faktura	53 470 747		RUTA Entreprenør AS	15 389 995
Consolvo AS	51 578 876		Kolstad Arena AS	14 989 836
NTE Marked AS	47 211 796		Asplan Viak AS	14 936 609
Nordic Road Services AS, NCC	44 620 085		Brh Anlegg AS	14 826 815
Nte Marked AS	44 448 995		Stiklestad Nasjonale Kultursenter AS	14 457 867
Museene I Sør-Trøndelag AS	44 330 377		Trondheim Symfoniorkester	13 968 100
Arvid Gjerde AS	44 142 662		Vestland fylkeskommune	13 935 982
Telenor Norge AS	43 160 903		ViaNova Trondheim AS	13 468 675
Innherred Entreprenør AS	41 996 131		Trøndelag Reiseliv AS	13 096 491
AF Kne-Røstad fv.17 ANS	41 475 287		BN Entreprenør AS	12 701 002
Rogaland Taxi AS	41 446 445		Swarco Norge AS	12 573 435
Møre- og Romsdal fylkeskommune	35 643 565		Fjord1 ASA	12 403 115
Tore Løkke AS	34 292 229		Peab Anlegg AS	12 320 470
Sichuan Road & Bridge (Group) Corporation L	31 184 926		Heim kommune	11 981 156
Caverion Norge AS	28 007 164		Stjørdal kommune	11 123 878
Fuglesangdahl AS	27 075 407		Maske Gruppen AS	10 897 342
Arbeidsfellesskapet Kruse-Syltern ANS	25 362 444		Stjørdal kommune	10 848 991
KS	25 315 734		Bispen AS	10 618 332
SIVA - Selskapet for industrivekst SF	24 300 000		Revisjon Midt-Norge SA	10 277 750
Visafo AS	24 269 402		Multiconsult Norge AS	10 262 507
Elkjøp Norge AS	22 515 202		Steinkjerhallen AS	10 106 487
Peab Asfalt Norge AS	21 027 041		Inderøy kommune	10 037 057
Plandent AS	20 833 691		NTNU	10 033 081
Consto Anlegg Nord AS	19 452 850			

Kundefordringer

Kundefordringer gjennomgås løpende og fordringer som ikke lar seg inndrive sendes inkasso. Vi har avtale med Lindorff AS. Kreditorforeningen i Nord-Trøndelag har fortsatt en del gamle krav for inndriving før ny avtale ble inngått. Det er i 2020 tapsført og korrigert kundefordringer med til sammen 646.100 kroner i driftsregnskapet. Tilsvarende i 2019 var 404.304 kroner. Innbetalinger i 2020 på tidligere tapsførte fordringer var 435.711 kroner.

Seksjon	Beløp i hele kr	Beløp
2281	Namdal tannhelsedistrikt	23 874,00
2282	Innherred og Fosen tannhelsedistrikt	20 463,00
2283	Værnes tannhelsedistrikt	8 847,00
2284	Trondheim nord tannhelsedistrikt	18 505,00
2285	Trondheim øst tannhelsedistrikt	29 010,00
2286	Trondheim sør tannhelsedistrikt	2 326,00
2287	Sørvest Tannhelsedistrikt	29 616,00
2288	Sørøst tannhelsedistrikt	38 845,00
2320	IKT	1 264,16
2370	Regnskap	2 000,00
3160	Eksamen og digitalisering	83 592,00
3211	Byåsen videregående skole	13 150,00
3214	Charlottenlund videregående skole	3 880,00
3217	Fosen videregående skole	176,33
3220	Gauldal videregående skole	217,00
3223	Grong videregående skole	43 126,15
3226	Guri Kunna videregående skole	26 449,00
3232	Kyrksæterøra videregående skole	290,00
3235	Inderøy videregående skole	4 832,00
3238	Johan Bojer videregående skole skolested Leksvik	999,00
3241	Levanger videregående skole	25 752,00
3244	Malvik videregående skole	7 169,00
3247	Meldal videregående skole	11 609,38
3250	Melhus videregående skole	3 291,00
3253	Meråker videregående skole	3 710,00
3256	Mære landbruksskole	30 927,00
3259	Olav Duun videregående skole	24 390,00
3262	Ole Vig videregående skole	26 024,00
3265	Oppdal videregående skole	9 400,00
3268	Orkdal vidaregåande skole	1 456,00
3271	Johan Bojer videregående skole skolested Rissa	12 203,60
3273	Røros videregående skole	1 367,74
3275	Selbu videregående skole	1 400,00
3277	Skjetlein videregående skole	9 532,52
3279	Steinkjer videregående skole	45 578,40
3281	Strinda videregående skole	11 823,20
3283	Thora Storm videregående skole	400,00
3286	Tiller videregående skole	11 665,00
3288	Trondheim Katedralskole	1 479,50
3291	Verdal videregående skole	32 346,00
3294	Ytre Namdal videregående skole	5 087,00
3297	Åfjord videregående skole	3 500,00
3299	Trondheim voksenopplæring videregående skole	4 950,00
3311	Trondheim fagskole	9 577,60
	Sum	646 100,58

Utlån i hele kroner		Restgjeld 2020	Endring 2020
222110001	Sikkerhetssenter Rørvik AS SSR	82 950	0
222152001	Trondheim Bussterminal AS	0	14 422 491
222152002	Fosenvegene AS	82 788 649	520 000 000
222152003	Fylkeshuset AS	35 750 000	3 250 000
222200002	STFK Eiendom AS	27 700 000	0
222650001	Trondheim kommune Bibiliotek FU 155/85	15 658 000	0
222650002	Åfjord kommune	10 340 006	366 666
222650003	Bjugn kommune	2 900 000	0
222650004	Ørland kommune	3 800 000	500 000
	Sum utlån pr 31.12.2020	**179 019 605**	**538 539 157**

Utlån til Trondheim Bussterminal AS er i 2020 innfridd iht FU-sak 238/20.

Hvordan utlån er finansiert og om det er egne midler eller lån, mangler vi informasjon om.

Vegamot AS har overtatt bompengefinansieringen av Fosenvegene fra 2019. De har dermed også overtatt lånet Fosenvegene AS hadde hos Trøndelag fylkeskommune. Dette lånet var i sin helhet tenkt tilbakebetalt i 2020, men er nedbetalt med 520 mill. kroner. På grunn av ulik fortolkning av stortingsproposisjonen vedrørende bompengerammene for Fosenvegene og bompengeavtalen Vegamot har inngått , er fullt oppgjør ennå ikke foretatt. Størrelsen på restfordringen er usikker. Saken med ny bompengeavtale for Fosenvegene er nå til behandling både internt i fylkeskommunen, hos Vegamot AS og i Vegdirektoratet/Samferdselsdepartementet. Vi venter en avklaring i saken ila. første halvår 2021.

Note 15 – Utstyr, maskiner, transportmidler, eiendommer og anlegg

Anleggsmidler skal vurderes til anskaffelseskost. Anleggsmidler som har begrenset økonomisk levetid, skal avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. I 2020 er foretatt korrigering av aktiveringer fra 2018 og 2019 da

det disse år var aktivert netto eks. tilskudd. Sum manglende aktiveringer for 2018 og 2019 som er foretatt i 2020 er sum 2.395,3 mill. kroner på veg, maskiner og utstyr.

Følgende avskrivningsperioder skal legges til grunn iht. forskrift om Årsregnskap § 3-4:

5 år	IKT-utstyr, og programvare, kontormaskiner og lignende
10 år	Inventar og innredning, større utstyr, verktøy og maskiner, kjøretøy og lignende
20 år	Brannbiler og andre større nyttekjøretøy, større anleggsmaskiner, båter og ferger, og lignende
40 år	Barnehagelokaler, skolelokaler, idrettshaller og idrettsanlegg, boliger og lokaler til bofellesskap, veger og parkeringsplasser, terminalbygninger, kaier og kaianlegg, forbrenningsanlegg, renseanlegg, pumpestasjoner, høydebasseng og ledningsnett, og lignende
50 år	Administrasjonslokaler, institusjonslokaler, kulturbygg, lagerbygg, brannstasjoner, og lignende.

Anleggsmidler i form av utstyr, transportmidler og eiendommer er spesifisert nærmere nedenfor. Henvisningene er hovedgrupper i balansen.

Utstyr 5 år 224080010

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	128 461 096
- akk. avskrivninger	113 082 235
= Inngående balanse 1.1	15 378 861
- Avskrivninger	5 927 809
- Nedskrivninger	2 223 063
+ Nyaktivering	2 392 958
= Utgående balanse 31.12	9 620 948

Utstyr 10 år 224080020

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	247 677 496
- akk. avskrivninger	129 773 776
= Inngående balanse 1.1	117 903 720
- Avskrivninger	20 542 938
- Nedskrivninger	2 252 914
+ Nyaktivering	37 525 200
= Utgående balanse 31.12	132 633 069

Maskiner 10 år 224080030

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	73 112 170
- akk. avskrivninger	35 524 273
= Inngående balanse 1.1	37 587 898
- Avskrivninger	6 653 181
- Nedskrivninger	67 342
+ Nyaktivering	9 065 203
= Utgående balanse 31.12	39 932 577

Anlegg TkMidt 224080040

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	8 218 650
- akk. avskrivninger	4 263 408
= Inngående balanse 1.1	3 955 242
- Avskrivninger	0
- Nedskrivninger	3 955 242
+ Nyaktivering	0
= Utgående balanse 31.12	0

Anlegg 20 år 227080050

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	180 436 216
- akk. avskrivninger	3 380 958
= Inngående balanse 1.1	177 055 259
- Avskrivninger	10 371 713
- Nedskrivninger	0
+ Nyaktivering	2 817 700
= Utgående balanse 31.12	169 501 246

Skolebygg 40 år 227080020

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	8 535 204 081
- akk. avskrivninger	1 606 482 092
= Inngående balanse 1.1	6 928 721 989
- Avskrivninger	229 376 086
- Nedskrivninger	0
+ Nyaktivering	4 069 700
= Utgående balanse 31.12	6 703 415 603

Bygg 40 år 227080010

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	747 642 071
- akk. avskrivninger	86 969 955
= Inngående balanse 1.1	660 672 116
- Avskrivninger	19 603 483
- Nedskrivninger	41 884 079
+ Nyaktivering	633 810 931
= Utgående balanse 31.12	1 232 995 484

Bygg 50 år 227080030

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	192 881 888
- akk. avskrivninger	41 953 077
= Inngående balanse 1.1	150 928 811
- Avskrivninger	4 718 726
- Nedskrivninger	0
+ Nyaktivering	0
= Utgående balanse 31.12	146 210 085

Veger 40 år 227080040

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	11 864 212 660
- akk. avskrivninger	1 413 805 234
= Inngående balanse 1.1	10 450 407 425
- Avskrivninger	364 536 984
- Nedskrivninger	38 470 047
+ Nyaktivering	3 582 306 335
= Utgående balanse 31.12	13 629 706 729

Ikke avskrivbare anlegg 227080000

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	42 527 463
- akk. avskrivninger	0
= Inngående balanse 1.1	42 527 463
- Avskrivninger	0
- Nedskrivninger	24 046 200
+ Nyaktivering	0
= Utgående balanse 31.12	18 481 263

Totalt 2.24 Utstyr, maskiner, transportmidler

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	457 469 413
- akk. avskrivninger	282 643 691
= Inngående balanse 1.1	174 825 722
- Avskrivninger	33 123 928
- Nedskrivninger	8 498 561
+ Nyaktivering	48 983 361
= Utgående balanse 31.12	182 186 594

Totalt 2.27 Faste eiendommer og anlegg

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	21 562 904 379
- akk. avskrivninger	3 152 591 316
= Inngående balanse 1.1	18 410 313 063
- Avskrivninger	628 606 992
- Nedskrivninger	104 400 326
+ Nyaktivering	4 223 004 666
= Utgående balanse 31.12	21 900 310 411

Bygg 40 år 227080010

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	747 642 071
- akk. avskrivninger	86 969 955
= Inngående balanse 1.1	660 672 116
- Avskrivninger	19 603 483
- Nedskrivninger	41 884 079
+ Nyaktivering	633 810 931
= Utgående balanse 31.12	1 232 995 484

Bygg 50 år 227080030

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	192 881 888
- akk. avskrivninger	41 953 077
= Inngående balanse 1.1	150 928 811
- Avskrivninger	4 718 726
- Nedskrivninger	0
+ Nyaktivering	0
= Utgående balanse 31.12	146 210 085

For sammenhengens skyld tas med avstemming mellom anleggsmidler, langsiktig gjeld og egenfinansiering av anleggsmidler i form av kapitalkontoen.

Kretsløp 3 - Anleggsmidler og langsiktig gjeld				
Kapittel	**Balanseregnskapet**	**R år 2020**	**R år 2019**	**Endring**
2.2	Anleggsmidler (+ v/økning)	27 968 420 389,93	24 875 368 857,65	3 093 051 532,28
2.4	Langsiktig gjeld (- v/økning)	16 348 698 656,27	17 105 731 592,87	757 032 936,60
Differanse				*3 850 084 468,88*
	Memoriakonto for ubruke lånemidler			
2.9100	(+ økning / - reduksjon)			0,00
Sum endring i balanseregnskapet (beregnet endring kapitalkonto)				*3 850 084 468,88*

Kapittel	**Balanseregnskapet**	**R år 2020**	**R år 2019**	**Endring**
2.5990	Kapitalkonto	11 620 540 176,36	7 781 508 475,98	3 839 031 700,38

Avstemming mellom regnskapsdelene	Beløp
Differanse	11 052 768,50
Overtakelse av fordringer Fosenvegene (kto 213890019)	-856 880,76
Fordringer bompenger 66063/66067 Demand Norge Fjord1 2019 (1100244[illegible]	5 749 569,57
Ovf balanse fra TF til TkMidt (bnr 11002138/11002362)	-15 945 457,31
Ny differanse	0,00

Note 16 – Langsiktig gjeld og avdrag på lån

Trøndelag fylkeskommune foretar sine innlån gjennom eget lånefond slik at hele fylkeskommunens langsiktige lånegjeld er tatt opp gjennom lånefondet. Se eget regnskap for lånefondet. I regnskapet til Trøndelag fylkeskommune er samlet lån i lånefondet ført med 10.583.703.141,27 kroner og tilsvarende utlånsbeløp i regnskapet til lånefondet.

Eksterne lån				
Kapittel	**Balanseregnskapet**	**R år 2020**	**R år 2019**	**Endring**
2.45 – 2.49	Andre lån	10 628 335 547,27	10 983 941 879,87	-355 606 332,60
2.43 – 2.44	Sertifikatlån	0,00	0,00	0,00
2.41 – 2.42	Ihendehaverobl. lån	0,00	0,00	0,00
Sum 2.4	*Langsiktig gjeld*	*10 628 335 547,27*	*10 983 941 879,87*	*-355 606 332,60*
Endring memoriakonto for ubrukte lånemidler (+/-)				0,00
Sum endring balanseregnskapet				-355 606 332,60

Driftsregnskapet år 2020		Investeringskapet år 2020		Sum
Art	**Beløp**	**Art**	**Beløp**	
		910	545 578 186,61	
510	371 603 944,21	510	529 580 575,00	
Sum	*371 603 944,21*	*Differanse*	*15 997 611,61*	*-355 606 332,60*

Avstemming mellom regnskapsdelene	Beløp
Differanse	0,00
Ny differanse	0,00

Lånefondets lånegjeld pr 31.12.20. er fordelt slik:

	Lånenummer	Saldo i kr	Basisrente	Margin	Rentesats 31.12.20	Neste rentereg.	Forfall
Obligasjonslån							
Danske bank	NO0010792864	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,413%	0,863%	10.02.2021	10.05.2021
Danske bank	NO0010833882	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,230%	0,510%	04.01.2021	04.10.2021
Danske bank	NO0010858848	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,360%	0,860%	25.03.2021	25.06.2024
Danske bank	NO0010915242	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,319%	0,699%	18.03.2021	18.12.2025
DNB	NO0010859556	500 000 000	fastrente		2,013%		08.07.2024
DNB	NO0010868250	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,374%	0,824%	08.02.2021	07.11.2025
DNB	NO0010868847	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,340%	0,770%	15.02.2021	15.11.2024
Nordea	NO0010831209	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,359%	0,719%	26.02.2021	28.08.2023
Nordea	NO0010852544	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,323%	0,753%	16.02.2021	16.05.2024
SEB	NO0010799331	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,474%	0,934%	23.03.2021	23.06.2022
Swedbank	NO0010788250	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,514%	0,864%	09.03.2021	09.03.2022
Swedbank	NO0010849888	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,274 %	0,554%	11.01.2021	11.04.2023
Lån med obligasjonsvilkår							
Kommunalbanken	20190157	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,385%	0,785%	22.03.2021	21.03.2024
Kommunalbanken	20070109	10 541 180	Nibor 3 mnd	0,600%	0,950%	17.03.2021	20.09.2028
Kommunalbanken	20100314	250 000 000	Nibor 3 mnd	0,600%	0,950%	17.03.2021	19.06.2030
Kommunalbanken	20100316	200 000 000	Nibor 3 mnd	0,600%	0,950%	17.03.2021	19.06.2030
Kommunalbanken	20100882	19 409 160	Nibor 3 mnd	0,600%	0,950%	17.03.2021	16.12.2030
Kommunalbanken	20110510	350 000 000	Nibor 3 mnd	0,600%	0,950%	17.03.2021	17.09.2031
Kommunalbanken	20120156	200 000 000	Nibor 3 mnd	0,600%	0,950%	17.03.2021	18.03.2037
Kommunalbanken	20180244	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,380%	0,790%	22.03.2021	22.06.2023
Kommunalbanken	20180336	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,395%	0,745%	08.03.2021	06.09.2024
Kommunalbanken	20180541	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,355%	0,735%	23.02.2021	23.11.2022
Kommunalbanken	20180579	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,480%	0,830%	11.03.2021	11.12.2023
Kommunalbanken	20200115	500 000 000	fastrente		1,763%		17.03.2025
Kommunalbanken	20200428	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,390%	0,710%	20.01.2021	20.10.2026
Kommunalbanken	20200554	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,165%	0,515%	09.03.2021	09.09.2022
Lån i KLP		-					
KLP	83175285566	200 181 168	Nibor 3 mnd	0,600%	0,950%	17.03.2021	21.12.2037
SUM		11 230 131 508					

Av fylkeskommunens samlede lånegjeld på 11 230 mill. kroner anslås den selvfinansierende delen å utgjøre ca. 300 mill. kroner. I tillegg er noen lån vedr. Skolebruksplan 3 vedtatt som selvfinansierende.
Lån til Fosenvegene AS er delvis nedbetalt. Innbetaling av 520 mill. kroner i 2020.

Det er gitt et rentebærende lån til Fylkeshuset AS som pr. 31.12. 2020 utgjør 35,75 mill. kroner.
Dessuten gis det statlig rentekompensasjon for lån på ca. 2,1 milliarder kroner som fordeler seg med ca. 1,8 milliarder kroner til vei og 0,3 milliarder kroner på skolebygg.

Det er i løpet av årene 2011 til 2019 inngått rentesikringsavtaler med oppstart fra juni 2011 til januar 2025. Iht. KRS 11 (F) pkt. 3.6 gis følgende noteopplysninger for sikringene:

a. Sikringene er, iht. Reglement for finans og gjeldsforvaltning pkt. 4.2.1, gjort som renteswaper.

b. Sikringene gjelder sikring av lånerisiko for å sikre finansiering av investeringer til lavest mulig rentekostnad, jfr. Reglement for finans og gjeldsforvaltning pkt. 4.1.

c. Sikringene har løpetid på opptil 14 år med sluttdatoer fra 15.12.21 til 02.01.39. En sikring hadde forfall 17.06.2020.

Fylkeskommunen har pr. 31.12.2020 følgende rentebytteavtaler:

Renteswap	Start-dato	Slutt-dato	Rest-hovedstol (mill.kr)	Fast rente (%)	Variabel rente (%) 31.12.2020	Markedsverdi
4375	15.01.2015	15.01.2025	200	1,9700 %	0,32 %	- 10 368 582
0491T	15.01.2015	15.01.2025	200	1,6900 %	0,32 %	- 7 986 008
0503J	19.01.2015	15.01.2025	200	1,7100 %	0,32 %	-8 156 192
0527M	21.01.2015	15.01.2025	200	1,6600 %	0,32 %	-7 730 732
5565	27.01.2015	15.01.2025	200	1,5900 %	0,32 %	-7 135 088
0671Y	04.02.2015	15.01.2025	200	1,6000 %	0,32 %	-7 220 180
0761P	27.02.2015	15.01.2025	200	1,7800 %	0,32 %	-8 751 835
0794M	10.03.2015	15.01.2025	200	1,9300 %	0,32 %	-10 028 214
8040	12.03.2015	15.01.2025	200	1,8800 %	0,32 %	-9 602 755
9502	10.04.2015	15.01.2025	200	1,7600 %	0,32 %	-8 581 651
BM15T	09.05.2019	15.10.2026	400	1,9056 %	0,32 %	-22 913 893
BM15S	09.05.2019	15.10.2027	400	1,9518 %	0,32 %	-25 609 992
BLZW3	03.05.2019	15.10.2028	400	2,0342 %	0,32 %	-29 535 520
BLZW1	03.05.2019	15.10.2029	400	2,0896 %	0,32 %	-32 876 522
BM117	15.01.2025	15.01.1930	400	2,4026 %		-16 365 951
BLZZL	15.01.2025	15.01.1931	400	2,4982 %		-21 040 532
BMOV7	15.01.2025	15.01.1932	400	2,5121 %		-23 982 013
Sum Danske Bank			*4 800*			*- 257 885 660*
Nordea	18.12.2013	15.12.2021	100	3,8220 %	0,35 %	- 3 489 929
Nordea	18.12.2013	20.12.2023	100	3,8380 %	0,35 %	- 9 742 878
Nordea	17.12.2014	16.12.2026	100	3,8890 %	0,35 %	- 17 320 752
Nordea	02.03.2020	02.03.1933	200	2,5900 %	0,36 %	- 30 013 802
Nordea	02.03.2020	02.03.1933	200	2,5900 %	0,36 %	- 30 013 802
Nordea	02.03.2020	02.03.1933	200	2,6100 %	0,36 %	- 30 474 788
Nordea	02.01.2025	03.01.1939	850	2,1900 %		- 62 657 924
Sum Nordea			*1 750*			*- 183 713 875*
Sum totalt			**6 550**			**-441 599 535**

Dette gir en markedsverdi pr. 31.12.2020 i vår disfavør på 441, 6 mill. kroner.

Mottatte avdrag fra Vegamot AS er ført med 520 mill. kroner og er brukt til avdrag på lån i investeringsregnskapet. Dette skulle vært budsjettjustert innen utgangen av 2020, men ble ved en inkurie avglemt. Saken ble behandlet av FU-sak 22/21 den 02.02.21., men er ikke et gyldig vedtak for 2020 da det er foretatt etter budsjettårets utløp. Det er derfor ikke budsjett på dette. Saken vil bli nærmere redegjort for i årsrapporten.

	Minste tillatte avdrag 2020		Beløp i kroner
Art	Årets avskrivinger		
159*	700 268 309		
	700 268 309	totale avskrivinger 2020	
		Avskriv	
224*	IB		
inventar m.m	171 111 356	33 191 269	
227*			
bygg	20 805 024 668	667 077 040	
Tomter	42 527 463		
	20 933 608 561	700 268 309	
Lånegjeld	-10 983 941 880	43 831	art 241-247*
	Formel:		

Forenklet metode: $\frac{\text{Sum årets avskrivninger *) x Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret}}{\text{Bokførte anleggsmidler kap. 224-227 pr. 1/1 i regnskapsåret **)}}$ = Kontrollgrense

*) Brutto avskrivninger i balansen
**) Bokførte anleggsmidler minus ikke avskrivbare eiendeler, for eksempel tomteområder

	Åretsavskrivinger	Lånegjeld	
	700 268 309	-10 983 941 880	
	20 933 608 561		
	-367 433 373	Minste tillatte avdrag for 2020	
	Betalte avdrag		
	371 603 944	Bokført 31.12.2020	
	-367 433 373	Minste tillatte avdrag	
	4 170 571	Betalt mer enn minimumsavdrag	
900002	355 976 092	322 800 000	
	Budsjettavvik		33 176 092

Note 17 – Vesentlige transaksjoner og uavklarte forhold

Det har ikke vært gjennomført transaksjoner av betydning i 2020 utover planlagt drift og investering og avvik fra dette i form av merinntekter og mindre utgifter.

Note 18 – Vesentlige forpliktelser, avtaler

Fylkeskommunen har på Steinkjer en 20-årig leieavtale med Fylkets Hus AS. Denne utgikk i 2019 og ble forlenget med 5 år. Avtalen representerer en kostnad for fylkeskommunen på 8,7 mill. kroner (inkl. mva.) i 2020.

I Trondheim er det leieavtale med Fylkeshuset AS. Leieavtalen ble inngått fra 01.05.92 med varighet 20 år. Deretter løper den med gjensidig oppsigelsesfrist på ett år. Sum betalt i 2020 er 3,7 mill. kroner. Husleien her er ikke avgiftspliktig.

Om garantiforpliktelser, se note 3.

Note 19 – Organisering av virksomheten, utskillelse av virksomhet

Trøndelag fylkeskommune eier mindre andeler i en rekke selskaper og andelslag, jfr note 5. Bakgrunn for eierskapet i det enkelte eierskap varierer.

Trøndelag fylkeskommune har 11 heleide aksjeselskap som er Turneteateret i Trøndelag AS, Atb AS, Fylkets Hus AS Steinkjer, Fylkeshuset AS Trondheim, Sportstunet AS, Idrettstunet AS, STFK Eiendom AS, Trondheim Bussterminal AS og Grønt Hjerte AS, Kolstad Arena AS og Meldalshallen AS.

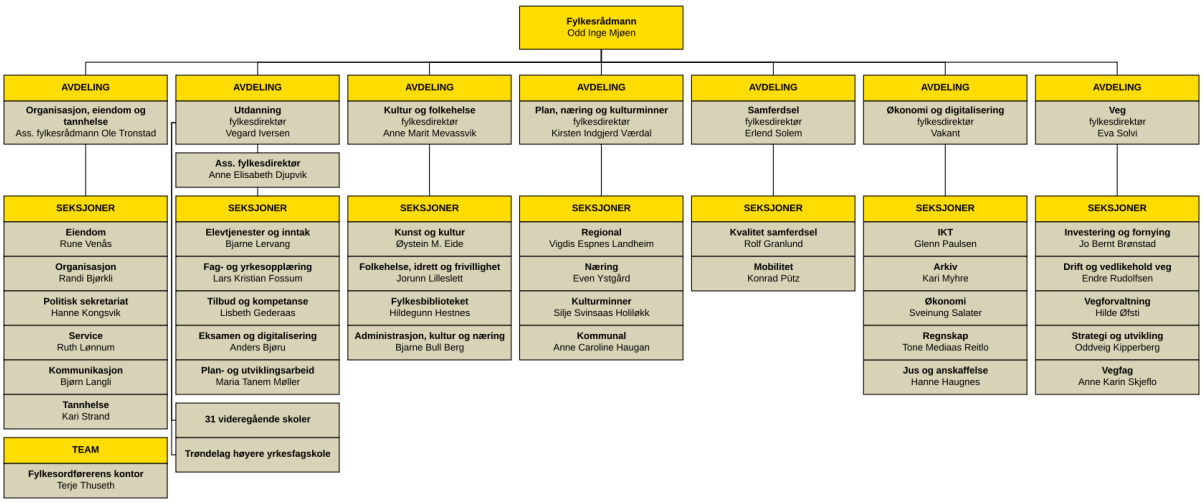
Innenfor kontroll og tilsyn kjøper fylkeskommunen ved kontrollutvalget, tjenester fra Kommunerevisjon Midt Norge SA og KonSek Trøndelag IKS.

Organisasjonskart

Etter vedtak i de to fylkestingene den 27. april 2016, vedtok Stortinget 08.06.2016, sammenslåing av Nord- og Sør-Trøndelag fylkeskommuner, med virkning fra 01.01.2018. I sammenslåingsprosessen var ei fellesnemnd det øverste politiske nivået. Det nye fylkestinget for Trøndelag fylkeskommune konstituerte seg i 18.oktober 2017. Da ble fylkesutvalg og hovedutvalg valgt.

Fra 2020 overtok fylkeskommunen tidligere SAMS vegadministrasjon fra Statens Vegvesen for fylkesvegene og ny avdeling ble opprettet for veg.

Den administrative organiseringen i Trøndelag fylkeskommune:

TkMN ble i 2019 inntatt i fylkeskommuneregnskapet under seksjon Tannhelse da IKS ble nedlagt. Fra 2020 er dette tatt ut igjen som et fylkeskommunalt foretak.

Note 20 – Ytelser til ledende personer, revisjonsutgifter oversikt antall ansatte

Oversikt ansatte og årsverk	2019	2020
Antall ansattte	4375	4614
Antall årsverk	4105	4198
Kvinneandel antall ansatte	59 %	59 %
Kvinneandel årsverk	61 %	59 %

Godtgjørelser til ledelse i hele kroner:

Godtgjørelse eks sos. utgifter	2019	2020
Fylkesrådmann:		
Fastlønn inkl feriepenger 1)	1 382 195	1 476 424
Annen godtgjørelse	6385	4 968
Reiseutg/diett	118 528	53 757
1) inkl etterbetaling lønnsoppgjør 2019 3,25 % og 2020 1,15 %		
Fylkesordfører:		
Fastgodtgøring	1 133 900	1 146 100
Annen godtgjørelse	744	576
Reiseutg/diett	30 473	4 750

Revisjonsutgifter	2019	2020
Revisjon Midt Norge SA	8 434 998	5 901 000

Årsaken til at revisjonshonorar er redusert er at honorarene fra Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag fylkeskommuner ble slått sammen for 2018-2019. Selskapet har tilpasset seg behovet til Trøndelag fylkeskommune fra og med 2020 og redusert honoraret deretter.

.

Note 21 – Større byggeprosjekt

De vesentligste investeringene er innenfor fylkesveg og bygg/anlegg.

I 2020 er følgende prosjekt med brutto investeringsutgift større enn 5 mill. kroner med tall i hele kroner:

Prosj.nr	Prosjekt	Regnskap	Rev. Bud.	Avvik
200725	Nye ERP	26 172 598,33	17 507 234	-8 665 364
201135	Investeringer i ferjekaier	10 180 906,30	20 000 000	9 819 094
10201193	Utvidelse av sentraladministrasjonen - veiadministrasjonen, FHT	5 305 898,04	6 000 000	694 102
20000122	Utvikling NY vgs. - Johan Bojer vgs. (Indre Fosen)	13 823 976,85	12 000 000	-1 823 977
21101183	Byåsen SA: EMI 2015-2020	5 068 175,78	5 000 000	-68 176
21901171	Gerhard Schøning – utvikling av skoleanlegg	13 451 825,71	9 900 000	-3 551 826
22301184	Grong SA: BSB - pedagogisk oppgraderings tiltak	5 544 358,97	3 300 000	-2 244 359
22903132	Ny Heimdal vgs	11 395 655,50	10 000 000	-1 395 656
25627191	Mære lbs. - NY stall - FT 179/18	14 390 824,22	14 300 000	-90 824
25628192	Mære lbs. - NY maskinhall - FT 179/18	6 950 994,93	6 000 000	-950 995
25901201	Olav Duun vgs. - Fagfornyelsen 2020	5 050 942,97	5 450 000	399 057
26207181	Ole Vig vgs. - Ombygging bygg G	22 248 327,96	17 500 000	-4 748 328
26208191	Ole Vig vgs. avd. Sutterøy - Anleggstek. og transportfag - FT 179/18	30 706 971,09	31 000 000	293 029
26501181	Oppdal vgs. Utviklingsplan skoleanlegg	11 494 835,28	9 800 000	-1 694 835
27301161	Røros vgs. - utviklingsplan SBP4 nytt A-bygg	6 244 587,81	6 000 000	-244 588
28604161	Tiller vgs. - utviklingsplan SBP4	82 116 033,11	90 000 000	7 883 967
29101181	Verdal vgs. - Utviklingsplan skolebygg	10 274 184,83	10 000 000	-274 185
29413181	Ytre Namdal fagskole – Samlokalisering	15 646 268,56	14 150 000	-1 496 269
	Veginvesteringer	890 532 586,56	720 390 740	-170 141 648

Note 22 - Strykninger av budsjettdisposisjoner og avsetning til disposisjonsfond ved mindreforbruk i driftsregnskapet

Nye regler fra 2020 i regnskapsforskriftens § 4-3 gir regler om bruk av disposisjonsfond vedtatt i driftsbudsjettet eller hjemmel i delegert myndighet, likevel ikke skal gjennomføres hvis disposisjonene medfører at driftsregnskapet avsluttes med et mindreforbruk på bunnlinjen. Driftsregnskapet viser før årsavslutningsdisposisjoner et mindreforbruk på 502,2 mill. kroner. Årsoppgjørsdisposisjon med strykning medfører reversering av tidligere ført bruk av disposisjonsfond med tilsvarende. Driftsregnskapet etter dette er avsluttet med bunnlinje 0.

Note 23 - Vesentlige mottatte overføringer til finansiering av investeringer

Beløp i hele kroner:

Bompenger	Store fylkesveianlegg	384 070 000
Bompenger	Miljøpakken	22 965 885
Statens vegvesen	Investeringstilskudd bussdepot ihht Byvekstavtale 2019	42 000 000
Statens vegvesen	Statlig tilskudd KV 2020	28 672 281
Statens vegvesen	50/50 tilskudd Metrobuss 2019 Fylkesveg restutbetaling	26 124 940
Statens vegvesen	Statlig tilskudd FV 2020-1	15 709 751
Statens vegvesen	Bruk av RV-midler på Tonstad omstigningspunkt, bygging Kiss'n ride	11 100 000
Enova	Innfasing av elektriske busser i Trondheim	15 784 118
Enova	Prosjektet ferjekai 2019	12 856 000
Trondheim kommune	Spillmidler	18 285 000
Ørland kommune	Bidrag til bygging og tilrettelegging av ny fergekai	9 000 000
Åfjord kommune	Tilskudd rassikringsprosjekt	15 000 000
Fosen Vind DA	Anleggstilskudd rassikring	30 000 000
Fosen Vind DA	Refusjon Gartnesodden og Liankrysset	48 900 000

Note 24 – Hendelser etter balansedagen

Andre hendelser av betydning er ikke registrert etter balansedagen pr. 31.12.20.

Note 25 - Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Konto	Tekst	Anskaffelsesverdi	IB 01.01.20.	Verdiendring 2020	UB 31.12.20
218355001	KLP Pengemarked	2 459 129	3 893 717	51 089	3 944 806
218430001	Danske Invest Norsk Likv NO0010873680	300 000 000	0	1 220 556	301 220 556
	Sum	302 459 129	3 893 717	1 271 645	305 165 362

3 Lånefondet

Lånefondet
i
Trøndelag fylkeskommune

Regnskap 2020

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd med KOSTRA-arter

		Regnsk 2020	Budsj 2020	Rev.bud 2020	Avvik 2020	Regnsk 2019
i 1 000 kr.						
LN05	**Sum generelle driftsinntekter**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
LN06	Sum bevilgninger drift, netto	300	0	0	-300	377
LN08	**Sum netto driftsutgifter**	**300**	**0**	**0**	**-300**	**377**
LN09	**Brutto driftsresultat**	**300**	**0**	**0**	**-300**	**377**
LN10	Renteinntekter	-224 402	-279 000	-279 000	-54 598	-254 580
LN13	Renteutgifter	244 326	279 000	279 000	34 674	248 532
LN14	Avdrag på lån	390 996	0	0	-390 996	2 911 775
LN141	Bruk av lån	0	0	0	0	-4 000 000
LN142	Mottatte avdrag på utlån	-371 604	-322 800	-322 800	48 804	-325 055
LN143	Utlån av egne midler	0	0	0	0	658 265
LN15	**Netto finansutgifter**	**39 316**	**-322 800**	**-322 800**	**-362 116**	**-761 062**
LN17	**Netto driftsresultat**	**39 615**	**-322 800**	**-322 800**	**-362 415**	**-760 685**
	Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
LN18	Overføring til investering	211 972	322 800	322 800	110 828	0
LN20	Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-251 588	0	0	251 588	0
LN21	Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	503 426
LN22	**Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat**	**-39 615**	**322 800**	**322 800**	**362 415**	**503 426**
LN23	**Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-257 258**

Bevilgninger drift, netto pr tjeneste

			Regnsk 2020	Budsj 2020	Rev.bud 2020	Avvik 2020	Regnsk 2019
i 1 000 kr.							
	8700	Renter/utbytteog lån (innlån og utlån)	300	0	0	-300	377
	Sum bevilgninger drift, netto		300	0	0	-300	377

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6 med KOSTRA-arter

		Regnsk 2020	Budsj 2020	Rev.bud 2020	Avvik 2020	Regnsk 2019
i 1 000 kr.						
LN06	Overføringer og tilskudd fra andre	-371 671	-322 800	-322 800	48 871	-325 140
LN09	Sum driftsinntekter	-371 671	-322 800	-322 800	48 871	-325 140
LN12	Kjøp av varer og tjenester	300	0	0	-300	377
LN13	Overføringer og tilskudd til andre	67	0	0	-67	85
LN15	Sum driftsutgifter	367	0	0	-367	462
LN16	Brutto driftsresultat	-371 304	-322 800	-322 800	48 504	-324 678
LN17	Renteinntekter	-224 402	-279 000	-279 000	-54 598	-254 580
LN20	Renteutgifter	244 326	279 000	279 000	34 674	248 532
LN21	Avdrag på lån	390 996	0	0	-390 996	2 911 775
LN22	Netto finansutgifter	410 920	0	0	-410 920	2 905 728
LN24	Netto driftsresultat	39 615	-322 800	-322 800	-362 415	2 581 050
	Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
LN25	Overføring til investering	211 972	322 800	322 800	110 828	0
LN27	Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-251 588	0	0	251 588	0
LN28	Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	503 426
LN29	Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-39 615	322 800	322 800	362 415	503 426
LN30	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	3 084 476

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd med KOSTRA-arter

		Regnsk 2020	Budsj 2020	Rev.bud 2020	Avvik 2020	Regnsk 2019
i 1 000 kr.						
LN04	Utlån av egne midler	545 578	836 400	723 261	177 683	0
LN05	Avdrag på lån	520 000	0	0	-520 000	0
LN06	**Sum investeringsutgifter**	**1 065 578**	**836 400**	**723 261**	**-342 317**	**0**
LN12	Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-520 000	0	0	520 000	0
LN13	Bruk av lån	-333 606	-513 600	-400 461	-66 855	0
LN14	**Sum investeringsinntekter**	**-853 606**	**-513 600**	**-400 461**	**453 145**	**0**
LN19	**Netto utgifter videreutlån**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
LN20	Overføring fra drift	-211 972	-322 800	-322 800	-110 828	0
LN24	**Sum overføring fra drift og netto avsetninger**	**-211 972**	**-322 800**	**-322 800**	**-110 828**	**0**
LN23	**Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Økonomisk oversikt - balanse

	Regnskap 2020	Regnskap 2019
i 1.000 kr.		
Eiendeler		
2.2 Anleggsmidler	***10 583 703***	***10 929 729***
2.23 Konserninterne langsiktige fordringer	10 583 703	10 929 729
2.1 Omløpsmidler	***705 243***	***262 753***
2.13 Kortsiktige fordringer	20	20
2.10 Kasse, postgiro, bankinnskudd	705 223	262 734
Sum eiendeler	***11 288 946***	***11 192 482***
Egenkapital og gjeld		
2.5 Egenkapital	***-26 549***	***-251 588***
2.5950 Regnskapsmessig mindreforbruk		-251 588
2.5990 Kapitalkonto	-26 549	
2.4 Langsiktig gjeld	***-11 230 132***	***-11 121 128***
2.41 Ihendehaverobligasjonslån	-7 000 000	-7 500 000
2.45 Andre lån	-4 230 132	-3 621 128
2.3 Kortsiktig gjeld	***-32 266***	***-26 072***
2.32 Annen kortsiktig gjeld	-32 266	-26 072
Sum egenkapital og gjeld	***-11 288 946***	***-11 398 788***
Memoriakonti		
2.9 Memoriakonto		**206 305**
2.9100 Ubrukte lånemidler	526 549	
2.9200 Andre memoriakonti		206 305
2.9999 Motkonto for memoriakontiene	-526 549	

Steinkjer, 31.12.2020
15.02.2021/26.03.2021

sign.
Odd Inge Mjøen
fylkesrådmann

sign.
Tone Mediaas Reitlo
Tone Mediaas Reitlo
seksjonsleder regnskap

Noter til regnskapet for lånefondet

Økonomisk oversikt drift viser regnskap 2019 og 2020, samt budsjett 2020.
Bevilgningsoversikt drift viser regnskap og budsjett 2020, samt regnskap 2019.
Bevilgningsoversikt investering viser regnskap og budsjett 2020. Økonomisk oversikt balanse viser regnskap 2019 og 2020.

1. På grunn av at det fra 2020 er endringer i regnskapsføringen for lånefond, kan ikke differansen mellom anskaffelser av midler og anvendelse av midler kommer fram i regnskapet. Det er i 2020 ubrukte lånemidler på 500 000 000.
2. Spesifikasjon av lånegjeld i balansen er angitt som note 16 i Trøndelag fylkeskommunes regnskap.

Trøndelag fylkeskommune
Seksjon Regnskap

KONSOLIDERT ÅRSREGNSKAP 2020

for enheter i TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

Fra: Tone Mediaas Reitlo, Seksjon Regnskap
Dato: 22.02.2021
Dokumentnr.: 202018250-11

Versjon 2:
26.03.2021

Trøndelag fylkeskommune - Konsolidert regnskap 2020

1. Forskriftsrapporter 3
2. Noter til regnskapet 7
Note 1 - Endring i arbeidskapital 8
Note 2 - Pensjon, pensjonsforpliktelser, pensjonsmidler 9
Note 3 - Garantiforpliktelser 9
Note 4 - Enheter som inngår i det konsoliderte regnskapet 11
Note 5 - Mellomværende mellom selskaper 11
Note 6 - Aksjer og andeler 12
Note 7 - Varige driftsmidler, utstyr, maskiner, transportmidler, eiendommer og anlegg 13
Note 8 – Ytelser til ledende personer og revisjonsutgifter og antall ansatte 15
Note 9 – Egenkapital og fond – Avsetning og bruk 16
Note 10 – Utlån 18
Note 11 – Langsiktig gjeld og avdrag på lån 18
Note 12 - Strykninger av budsjettdisposisjoner og avsetning til disposisjonsfond ved mindreforbruk i driftsregnskapet 22

1. Forskriftsrapporter

KONSOLIDERT REGNSKAP - DRIFT

		Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Eliminering	Regnskap
		Trøndelag	*Lånefond*	*Kompetansesenteret*	*UKM Norge*		*Konsolidert*
i 1.000 kr.		*Fylkeskommune*		*Tannhelse Midt FKF*			
LN01	Rammetilskudd	-4 148 798					-4 148 798
LN02	Inntekts- og formueskatt	-2 701 416					-2 701 416
LN04	Andre skatteinntekter	-14 587					-14 587
LN05	Andre overføringer og tilskudd fra staten	-380 184			-12 570		-392 754
LN06	Overføringer og tilskudd fra andre	-1 775 866	-67	-48 171	-2 517		-1 826 621
LN061	Salg til KF egen kommune	-11 785		-1 291		-13 075	
LN062	Overføring fra KF egen kommune			-5 700		-5 700	
LN07	Brukerbetalinger	-70 335		-10 042			-80 378
LN08	Salgs- og leieinntekter	-213 246		-136			-213 381
LN09	Sum driftsinntekter	-9 316 218	-67	-65 340	-15 087	-18 775	-9 377 936
LN10	Lønnsutgifter	2 537 688		20 945	3 045		2 561 679
LN11	Sosiale utgifter	644 863		7 020	718		652 601
LN12	Kjøp av varer og tjenester	4 084 941	300	18 668	3 320		4 107 229
LN121	Kjøp fra KF fra egen kommune	1 291		11 680	105	13 075	
LN13	Overføringer og tilskudd til andre	1 225 302	67	1 751	3 493		1 230 613
LN131	Overføring til KF egen kommune	5 700				5 700	
LN14	Avskrivninger	700 268		3 108			703 376
LN15	Sum driftsutgifter	9 200 053	367	63 172	10 682	18 775	9 255 498
LN16	Brutto driftsresultat	-116 164	300	-2 168	-4 405		-122 437
LN17	Renteinntekter	-26 503	-43 978	-199	-114		-70 795
LN171	Konserninterne renteinntekter		-180 424			-174 730	-5 695
LN18	Utbytter	-10 234					-10 234
LN19	Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-1 272					-1 272
LN20	Renteutgifter	297	244 326	0			244 623
LN201	Konserninterne renteutgifter	180 424				174 730	5 695
LN21	Avdrag på lån		19 392			-355 976	375 368
LN211	Konserninterne avdrag	371 604				355 976	15 628
LN22	Netto finansutgifter	514 317	39 316	-199	-114		553 319
LN23	Motpost avskrivninger	-700 268		-3 108			-703 376
LN24	Netto driftsresultat	-302 116	39 616	-5 475	-4 519		-272 494
	Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
LN25	Overføring til investering	91 816	211 972	249	13		304 050
LN26	Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	243 741		3 794			247 535
LN27	Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-33 442	-251 588	1 432	4 506		-279 091
LN28	Dekning av tidligere års merforbruk						
LN29	Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	302 116	-39 615	5 475	4 519		272 494
LN30	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0		0	0		0

KONSOLIDERT REGNSKAP - INVESTERING

		Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Eliminering	Regnskap
		Trøndelag	*Lånefond*	*Kompetansesenteret*	*UKM Norge*		*Konsolidert*
i 1.000 kr.		*Fylkeskommune*		*Tannhelse Midt FKF*			
LN01	Investeringer i varige driftsmidler	1 866 096		287			1 866 383
LN02	Tilskudd til andres investeringer	10 549					10 549
LN03	Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	62 435			13		62 448
LN041	Konserninterne utlån		545 578			545 578	
LN05	Avdrag på lån	9 581	520 000				529 581
LN051	Konserinterne avdrag på lån	520 000				520 000	
LN06	**Sum investeringsutgifter**	**2 468 661**	**1 065 578**	**287**	**13**	**1 065 578**	**2 468 960**
LN07	Kompensasjon for merverdiavgift	-298 115		-38			-298 153
LN08	Tilskudd fra andre	-722 510					-722 510
LN09	Salg av varige driftsmidler	-297 386					-297 386
LN10	Salg av finansielle anleggsmidler	-650					-650
LN12	Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-538 539					-538 539
LN121	Konserninterne mottatte avdrag utlån		-520 000			-520 000	
LN13	Bruk av lån		-333 606				-333 606
LN131	Konserninterne bruk av lån	-545 578				-545 578	
LN14	**Sum investeringsinntekter**	**-2 402 779**	**-853 606**	**-38**		**-1 065 578**	**-2 190 845**
LN19	**Netto utgifter videreutlån**						
LN20	Overføring fra drift	-91 816	-211 972	-249	-13		-304 050
LN21	Netto avsetninger til eller bruk av bundne	-1 062					-1 062
LN22	Netto avsetninger til eller bruk av ubundet	26 997					26 997
LN24	**Sum overføring fra drift og netto avsetninger**	**-65 881**	**-211 972**	**-249**	**-13**		**-278 116**
LN23	**Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)**	**0**	**0**			**0**	**0**

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner - driftsregnskapet

		Regnskap 2020
1	Netto driftsresultat	-272 494
2	Sum budsjettdisposisjoner *	-229 724
3	Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	-502 219
4	Strykning av bruk av disposisjonsfond	502 219
5	Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	0
6	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0
*	Overføring til investering, regnskapsført	304 050
	Netto avsetning bundne driftsfond, regnskapsført	247 535
	Avsetning disposisjonsfond, regnskapsført	201 830
	Bruk av tidl. års regnskapsm. mindreforbruk, regnskapsført	-370 388
	Bruk av disposisjonsfond, **budsjettert**	-612 751
	Sum disposisjoner	-229 724

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner - investeringsregnskapet

		Regnskap 2020
1	Sum investeringsutgifter, investeringsinntekter og netto utgifter videreutlån	278 115
2	Sum budsjettdisposisjoner *	-278 115
3	Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	0
6	Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0
*	Overføring fra drift, regnskapsført	-304 050
	Netto avsetning bundne fond, regnskapsført	-1 062
	Netto avsetning ubundne fond, regnskapsført	26 997
	Sum disposisjoner	-278 115

KONSOLIDERT REGNSKAP - BALANSE

Noter		Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Eliminering	Regnskap
		Trøndelag	*Lånefond*	*Kompetansesenteret*	*UKM Norge*		*Konsolidert*
	i 1.000 kr.	*Fylkeskommune*		*Tannhelse Midt FKF*			
	Eiendeler						
	2.2 Anleggsmidler	***27 968 420***	***10 583 703***	***26 922***	**6 422**	**10 583 703**	**28 001 764**
	2.27 Faste eiendommer og anlegg	21 900 310					21 900 310
	2.24 Utstyr, maskiner og transportmidler	182 187		5 480			187 667
11	2.23 Konserninterne langsiktige fordringer		10 583 703			10 583 703	
10	2.22 Utlån	179 020					179 020
6	2.21 Aksjer og andeler	300 793		23	133		300 949
2	2.20 Pensjonsmidler	5 406 111		21 419	6 288		5 433 818
	2.1 Omløpsmidler	***3 701 761***	***705 243***	***64 159***	**9 120**	**33 206**	**4 447 078**
2	2.19 Premieavvik	352 441					352 441
	2.18 Aksjer og andeler	305 165					305 165
	2.15 Derivater						
5	2.14 Konserninterne kortsiktige fordringer	33 101				33 101	
	2.13 Kortsiktige fordringer	611 497	20	2 551	282	105	614 245
	2.12 Sertifikater						
	2.11 Obligasjoner						
	2.10 Kasse, postgiro, bankinnskudd	2 399 556	705 223	61 608	8 839		3 175 226
	Sum eiendeler	***31 670 181***	***11 288 946***	***91 081***	***15 542***	***10 616 909***	***32 448 842***
	Egenkapital og gjeld						
	2.5 Egenkapital	***-13 442 998***	***-26 549***	***-28 757***	**-5 579**		**-13 503 882**
	2.581 Endring i regnsk.prins. som påv. AK (drift)	153 828					153 828
	2.580 Endring i regnsk.prins. som påv. AK (inv)						
	2.56 Disposisjonsfond	-1 257 857		-1 432	-5 399		-1 264 687
9	2.51 Bundne driftsfond	-679 749		-6 503			-686 251
9	2.53 Ubundne investeringsfond	-37 135					-37 135
9	2.55 Bundne investeringsfond	-1 545					-1 545
	2.5950 Regnskapsmessig mindreforbruk				0		0
	2.5900 Regnskapsmessig merforbruk						
	2.5960 Udisponert i investeringsregnskapet						
	2.5970 Udekket i investeringsregnskapet						
	2.5990 Kapitalkonto	-11 620 540	-26 549	-20 822	-180		-11 668 091
	2.4 Langsiktig gjeld	***-16 348 699***	***-11 230 132***	***-22 045***	**-6 242**	**-10 583 703**	**-17 023 415**
2	2.40 Pensjonsforpliktelse	-5 720 363		-22 045	-6 242		-5 748 651
	2.41 Ihendehaverobligasjonslån		-7 000 000				-7 000 000
	2.42 Ihendehaverobl.lån med forf. n. å.						
	2.43 Sertifikatlån						
11	2.45 Andre lån	-44 632	-4 230 132				-4 274 764
11	2.47 Annen konsernintern langsiktig gjeld	-10 583 703				-10 583 703	
	2.3 Kortsiktig gjeld	***-1 878 485***	***-32 266***	***-40 279***	**-3 721**	**-33 206**	**-1 921 545**
	2.31 Kassekredittlån						
	2.32 Annen kortsiktig gjeld	-1 873 238	-32 266	-6 963	**-3 293**	**-105**	**-1 915 655**
5	2.33 Annen konsernintern korts. gjeld			-33 101		**-33 101**	
2	2.39 Premieavvik	-5 247		-215	-428		-5 890
	Sum egenkapital og gjeld	***-31 670 181***	***-11 288 946***	***-91 081***	***-15 542***	***-10 616 909***	***-32 448 842***
	Memoriakonti						
	2.9 Memoriakonto						
	2.9100 Ubrukte lånemidler		526 549				526 549
	2.9200 Andre memoriakonti						
	2.9999 Motkonto for memoriakontiene		-526 549				-526 549

Steinkjer, 31.12.2020
15.02.2021/26.03.2021

sign.
Odd Inge Mjøen
fylkesrådmann

sign.
Tone Mediaas Reitlo
seksjonsleder regnskap

2. Noter til regnskapet

Notene henviser til regnskapsrapportene under kapittel 1.
Notene til årsregnskapet er gitt i henhold til regnskapsforskriften §§ 5-10 til 5-15.
Notene gir tilleggsopplysninger for regnskapet 2020 og informasjon om sammenhengene mellom de ulike regnskapsdelene.

Forvaltningsområder
Årsregnskapet for Trøndelag fylkeskommune, lånefond og foretak er utarbeidet iht. ny kommunelov § 14-6 og tilhørende Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner, jfr. kap 3-5. Forskrift heretter benevnt som regnskapsforskrift.
Årsberetning utarbeides iht. til kommunelovens § 14-7. For Trøndelag fylkeskommune og lånefondet legges årsberetning, årsregnskap og administrasjonens årsmelding fram for fylkestinget som et selvstendig dokument.
De to fylkeskommunale foretakene har egne styrer hvor disse dokumenter behandles før det legges fram for av fylkestinget
Det konsoliderte regnskapet viser økonomisk resultat og utvikling for fylkeskommunens enheter.

Organisering av rapporten
Årsregnskapet omfatter forskriftsrapporter med hovedoversikter og regnskapsskjema. I tillegg er laget et vedlegg til årsregnskapet med kommentarer.
.
Dokumenter som inngår i årsregnskapet:

- Bevilgningsoversikt drifts-, investeringsregnskap iht. til regnskapsforskriften §§ 5-4 og 5-5.
- Økonomisk oversikt drift etter art og økonomisk oversikt balanse, regnskapsforskriften §§ 5-6 og 5-8.
- Noter iht. regnskapsforskriftens §§ 5-10 til 5-15, § 6-2 og § 10-4.

Prinsipper for regnskapsføringen
Regnskapet er ført etter gjeldende lover og regler, med følgende hovedprinsipp:

- Anordningsprinsippet. Det vil si at alle kjente utgifter og inntekter i regnskapsåret er tatt med
- Ubenyttede eksterne, øremerkede tilskudd og inntekter for øvrig, er avsatt til bundne driftsfond og påvirker dermed ikke resultatet
- Skillet mellom drift og investering er basert på regnskapsforskriften og KRS 4.
- Bruttoprinsippet
- Pensjonskostnader, pensjonsmidler og –forpliktelser er ført i henhold til regnskapsforskriftens § 3-5.
- Utgiftsføring på avdeling/seksjoner er budsjettert og regnskapsført uten merverdiavgift. Dette gjelder utgiftstyper som berettiger momskompensasjon.
- Driftsregnskapet er avsluttet iht. regnskapsforskriftens § 4-3.

- Kompensasjon for investeringsmoms er i henhold til gjeldende regler, ført direkte i investeringsregnskapet
- Prosjekter i investeringsregnskapet med øremerkede midler eller med overføring fra driftsregnskapet er avsluttet i balanse. Andre prosjekter er avsluttet mot felles budsjettert finansiering eller refusjoner og tilskudd. Lånemidler er tatt opp fra Lånefondet etter behov med 545,578 mill. kroner. mens revidert budsjett på bruk av lån er 723,261 mill. kroner.
- Investeringsregnskapet er generelt avsluttet i henhold til regnskapsforskriften.
- I det konsoliderte regnskapet er overføringer som kjøp/salgmellom selskapene eliminert

Arbeidskapitalen defineres som omløpsmidler med fradrag av kortsiktig gjeld. Tilgang på og bruk av midler, slik det er spesifisert under kapittel 2 i denne rapporten, påvirker arbeidskapitalen. En reduksjon i arbeidskapitalen betyr at forbruket av midler er større enn anskaffelsen av midler, og motsatt.

Note 1 - Endring i arbeidskapital

Arbeidskapitalen er utgangspunktet for en nærmere vurdering av likviditeten eller likviditetsgraden, og dermed fylkeskommunens evne til å møte løpende forpliktelser. I kommunal økonomi og finansforvaltning generelt, bør arbeidskapitalen være minst 4-5 % av driftsinntektene eller likviditetsgraden bør være minimum 2. Pr. 31.12.2020 var arbeidskapitalen på 1852,5 mill. kroner eller 19,4 % av sum driftsinntekter.

Avstemming - Arbeidskapitalen				
Kapittel	**Balanseregnskapet**	**R år 2020**	**R år 2019**	**Endring**
2.1	Omløpsmidler	3 775 039 846,35	3 663 673 565,31	
2.3	Kortsiktig gjeld	1 922 483 924,55	2 041 982 372,87	
Endring arbeidskapital i balanseregnskapet		*1 852 555 921,80*	*1 621 691 192,44*	*230 864 729,36*
Endring memoriakonto for ubrukte lånemidler (+/-)				0,00
Sum endring for avstemming mot drifts- og investeringsregnskapet				*230 864 729,36*

Driftsregnskapet år 2020		Investeringsregnskapet år 2020		Sum
Art	**Beløp**	**Art**	**Beløp**	
+ Sum inntekter		+ Sum inntekter		
600 - 890	9 396 644 090,26	600 - 905	1 318 049 795,78	
- Sum utgifter		- Sum utgifter		
010 – 590, 690	9 273 906 933,73	010 – 500, 690	1 876 931 660,83	
+ Avskrivninger				
590	703 376 349,99			
+ Ekst. finans- innt./-transer		+ Eksterne finans. transer		
900-905, 920	38 322 189,54	910, 920, 929	1 084 767 343,61	
- Ekst. finans- utg./-transer		- Eksterne finans. transer		
500, 510, 520	552 325 902,17	510, 520, 529	592 028 736,00	
Sum/differanse	*312 109 793,89*	*Sum/differanse*	*-66 143 257,44*	*245 966 536,45*

Avstemming mellom regnskapsdelene	
Differanse	-15 101 807,09
Sum 570/970	0,00
Sum kontoklasse 9	0,00
TF: Overtakelse av fordringer Fosenvegene (kto 213890019)	856 880,76
TF: Fordringer bompenger 66063/66067 Demand Norge Fjord1 2019 (11002445)	-5 749 569,57
TF: Ovf balanse fra TF til TkMidt (bnr 11002138/11002362)	18 654 308,90
TK: Merforbruk 2019	1 340 187,00
Sum	-0,00

Note 2 - Pensjon, pensjonsforpliktelser, pensjonsmidler

Fylkeskommunens og foretakenes pensjonsforhold regnskapsføres og rapporteres iht. reglene i regnskapsforskriftens § 3-5 samt god kommunal regnskapsskikk. Det materielle innholdet i pensjonsføringen er regulert av aktuarberegninger fra pensjonsselskapene. Det er i avslutningen av regnskapet lagt til grunn endelige aktuarberegninger, mottatt i januar 2021.

Pensjonsselskapene er KLP Forsikring og SPK, Statens Pensjonskasse. Det siste ivaretar pensjonsrettighetene til pedagogisk personale

Beløp i mill. kr	År	TF	TK	UKM	Konsolidert
Sum pensjonskostnader (regnskapsbelastning)	2020	308,4	3,60	0,27	312,3
Premieavvik årets	2020	32,4	0,18	0,09	32,7
Amortisert premieavvik fra tidl. år ført	2020	88,2	0,00	0,09	88,3
Akkumulert premieavvik i balanse	2020	347,2	-0,20	-0,50	346,5
Pensjonsmidler	2020	5 406,1	21,40	6,30	5 433,8
Pensjonsforpliktelser	2020	5 681,5	22,00	6,20	5 709,7
Netto pensjonsforpliktelse eks. arb.giveravg.	2020	275,4	0,54	0,04	276,0

Årets pensjonskostnad i sammendraget over er fylkeskommunens samlede regnskapsførte pensjonskostnader, det vi internt kaller *normalkost* for pensjon før arbeidsgiveravgiften. Denne beregnet som følger: Premie – 2 % ansattedel +/- premieavvik og amortisert tidligere års premieavvik. Det er premien – 2 % ansattedel som er grunnlag for betalbar arbeidsgiveravgift i denne sammenhengen.

Forutsetningene for aktuarberegningene av kostnader, forpliktelser og midler i 2020:

Beskrivelse	KLP		SPK	
	2020	2019	2020	2019
Avkastning pensjonsmidler	4,00 %	4,50 %	3,50 %	4,20 %
Diskonteringsrente	3,50 %	4,00 %	3,50 %	4,00 %
Årlig lønnsvekst	2,48 %	2,97 %	2,48 %	2,97 %
Årlig G-regulering (folketrygden)	2,48 %	2,97 %	2,48 %	2,97 %
Pensjonsregulering	1,71 %	2,20 %		

Note 3 - Garantiforpliktelser

Fylkeskommunen, note 3, har stilt diverse simple garantier overfor tredjeparts långivere. Dette er dels 100 % og dels avgrensede garantistillelser, der eksempelvis kommuner er garantist for det resterende.

Garantiene reguleres ned eller opp i takt med nedbetaling av lån, innfrielse av samme eller at lånevolumet er økt innenfor gitte rammer. Bekreftelse på fylkeskommunens garantiansvar pr. 31.12.20 er innhentet fra långiverne og fra Vegamot AS. Garantiansvar pr 31.12.2020 er 3342,9 mill. kroner. Hoveddelen er ift veginvesteringer.

Samlet endring i garantiforpliktelsene i oversikten er fra 2019 til 2020 2.535 mill. kroner.

Garantioversikt for Trøndelag fylkeskommune pr. 31.12.2020						
Kreditorer / långivere	**Lånenummer**	**Garanti gitt til**	**Formål**	**Andel**	**Rest garanti**	**Utløpsdato**
Den Norske Bank ASA	74608076917	Fylkets Hus AS	Refinansiering	100 %	12 236 000	28.08.2025
Kommunalbanken	(20060304) nytt: 20090029	Stiklestad Nasjonale Kultursenter AS	Museums-deponi	100 %	715 000	23.07.2021
Kommunalbanken	20160115	Steinkjerhallen AS	Refinansiering og nyinv	49 %	75 971 300	06.06.2042
Kommunalbanken	20160501	Kolstad Arena AS	Flerbrukshall	100 %	171 450 000	01.11.2038
KLP Kommunekreditt	8317.52.95944	Idrettstunet AS	Nybygg hybelbygg Meråker vgs	100 %	5 706 516	22.04.2038
KLP Kommunekreditt	8317.50.31726	Trøndelag folkemuseum Stiftelse	Adm.bygg Sagvollen	100 %	1 900 000	01.03.2030
KLP	8317.56.41087	Vegamot AS	Fv 714 Lakseveien		250 000 000	21.02.2030
KLP	8317.56.41095	Vegamot AS	v 714 Lakseveien		250 000 000	21.02.2025
	ISIN: NO0010895824 og 10906985	Vegamot AS	Fv714 Lakseveien	100 %	70 000 000	20.04.2021
	ISIN: NO0010893720	Vegamot AS	Fv 714 Lakseveien	100 %	180 000 000	18.09.2023
	ISIN:NO001089 5691	Vegamot AS	E6 Vindålsliene - Korporalsbru	100 %	60 000 000	20.04.2021
	ISIN:NO001088 2814	Vegamot AS	E6 Vindålsliene - Korporalsbru	100 %	200 000 000	22.05.2023
	ISIN:NO001088 5718	Vegamot AS	E6 Vindålsliene - Korporalsbru	100 %	250 000 000	22.06.2026
	ISIN:NO001089 5592	Vegamot AS	E6 Vindålsliene - Korporalsbru	100 %	200 000 000	19.10.2029
	ISIN:NO001088 5361	Vegamot AS	Fv 17/720 Dyrstad, Sprova, Malm	100 %	200 000 000	22.06.2027
	ISIN:NO001088 2723	Vegamot AS	Fv 17/720 Dyrstad, Sprova, Malm	100 %	150 000 000	19.05.2023
	ISIN:NO001088 5262	Vegamot AS	Fv 17/720 Dyrstad, Sprova, Malm	100 %	200 000 000	19.06.2025
	ISIN:NO001089 4116	Vegamot AS	Fv 17/720 Dyrstad, Sprova, Malm	100 %	180 000 000	21.12.2029
	ISIN:NO001090 7926	Vegamot AS	Fosenpakken	100 %	85 000 000	02.06.2021
	ISIN:NO001087 3920	Vegamot AS	Fosenpakken	100 %	300 000 000	30.01.2023
Sertifikatmarket	Utstedte sertifikater/obligasjonslån	Trøndelag Bomveiselskap AS/Vegamot	E6 Stjør-Tr.heim (62,5 % av antatt lånevolum/Gar.del.	62,5 %%	500 000 000	Selvsk.kau. maks 550 (FT 09/37)
SUM Garantier 31.12.2020					**3 342 978 816**	
SUM Garantier 31.12.2019					807 844 244	
ENDRING 2020					-2 535 134 572	Økning

I tillegg har Fylkestinget avgitt garantier som ennå ikke er aktive:

FT-sak 62/18; garantistillelse for Miljøpakke Trondheim. Selvskyldnerkausjon for lån tatt opp av bompengeselskapet Vegamot AS, begrenset oppad til 500 millioner kroner med tillegg av 10% til den enhver tid gjeldende hovedstol til dekning av

eventuelle påløpte renter og omkostninger. Maksimalt 550 mill. kroner. Utløp garantitid 2035.

Fellesnemnda 11/17: garantistillelse for E6 Ulsberg Melhus. Selvskyldnerkausjon for lån som skal tas opp av bompengeselskapet Vegamot AS. 8,6 mrd. kroner med tillegg av 10% til den til enhver tid gjeldende hovedstol til dekning av eventuelle påløpte renter og omkostninger. Maksimalt 9,45 mrd. kroner.

Fellesnemnda 12/17: garantistillelse for E6 Ranheim Åsen. Selvskyldnerkausjon for lån som ats opp av bompengeselskapet Vegamot AS. 8,5 mrd. kroner med tillegg av 10% til den til enhver tid gjeldende hovedstol til dekning av eventuelle påløpte renter og omkostninger. Maksimalt 9,4 mrd. kroner.

Note 4 - Enheter som inngår i det konsoliderte regnskapet

Idet konsoliderte regnskapet for Trøndelag fylkeskommune inngår følgende enheter:

- Trøndelag fylkeskommune, org. nr 817 920 632
- Lånefondet
- UKM Norge Trøndelag fylkeskommunalt foretak, org.nr 981 656 172
- Kompetansesenteret Tannhelse Midt Trøndelag fylkeskommunalt foretak, org.nr 924 378 611

Det er ingen enheter som er utelatt i det konsoliderte regnskapet.

Kompetansesenteret Tannhelse ble opprettet som fylkeskommunalt foretak fra 2020.

Note 5 - Mellomværende mellom selskaper

- UKM - Mellomværende pr 31.12.2020. med Trøndelag fylkeskommune 104.906 kroner
- Kompetansesenteret Tannhelse Midt Trøndelag FKF. Mellomværende med Trøndelag fylkeskommune pr 31.12.20 er 33.100.615 kroner. Gjeld i foretaket og fordring i fylkeskommunen.
- Lånefondet tar opp lån og låner ut til fylkeskommunen. Konsernintern gjeld for Trøndelag fylkeskommune til lånefondet er 10,58 mrd. kroner

Note 6 - Aksjer og andeler

Org.nr	Konto	Selskapets navn	Anskaffelses-kost kr	Bokført akjseverdi kr	Eierandel i %
	221110001	Aksjer og andeler sektor 110	9 000,00	9 000,00	
994 686 011	221152001	ATB AS	20 000 000,00	20 000 000,00	100,0
931 518 666	221152002	Fylkeshuset AS 100 aksj. a 1000	100 000,00	100 000,00	100,0
	221152003	Tjeldbergodden Utv.AS/4831 aksj. a 93,13	449 911,03	449 911,03	
967 544 256	221152005	Trondheim Bussterminal 900 à 1000/8500 á 10(	9 400 000,00	9 400 000,00	100,0
988 488 402	221152006/020	Midtnorsk Filmsenter AS 67 aksjer	67 000,00	67 000,00	67,0
935 162 718	221152008	Vegamot AS 600 aksjer a kr 3.500	2 121 478,00	2 121 478,00	67,0
	221152009	Trondheim Bilkollektiv 11 andeler á 2500,-	30 000,00	30 000,00	
915 785 905	221152010	Kolstad Arena AS 228 aksjer a 100, inkl stiftelse	27 132,00	27 132,00	100,0
917 091 579	221152011/020	Filminvest3 AS 200 aksjer a 1000,-	400 000,00	400 000,00	
999 287 204	221152012	Meldalshallen eier 100%	2 000 000,00	2 000 000,00	100,0
	221152013	Biblioteksentralen 30 a 300	9 000,00	9 000,00	
	221520014,00	Grønt Hjerte AS 1000 aksjer på kr 100, overkurs	1 000 000,00	1 000 000,00	100,0
	221200001	Leierettigheter studenthybler	7,00	7,00	
	221200002	Hybelrettigheter Sverresgt. 8	3,00	3,00	
	221200003	Midtnorsk Opplæring 3 aksjer à 100	3 000,00	3 000,00	
988 067 075	221200004/020	OI! Trøndersk mat og drikke AS 24 aksjer à 5000	371 800,00	371 800,00	15,2
	221200005	Hemne Kraftlag - andeler	400,00	400,00	
	221200006	Midt-Norsk reiseliv - andelsbevis	300 000,00	300 000,00	
961 245 117	221200007/020	Trøndelag Reiseliv AS	633 000,00	633 000,00	
984 829 906	221200008/020	Leiv Eirikssons Nyskaping AS 29938 aksjer	29 938,00	29 938,00	2,0
	221200009	Museene i Sør-Trøndelag	760 880,00	760 880,00	
914 886 252	221200010	Blått kompetansesenter, 1950000 aksjer à 1	1 950 000,00	1 950 000,00	49,4
	221200011	Trondheim kunsthall 110 aksjer á 1000	110 000,00	110 000,00	
917 663 513	221200012	STFK eiendom AS	10 042 570,00	10 042 570,00	100,0
993 793 515	221200013	Idrettstunet AS	7 796 349,00	7 796 349,00	100,0
995 802 082	221200014	Sportstunet AS	7 288 682,00	7 288 682,00	100,0
956 298 660	221200015	Stiklestad nasjonale kultursenter	8 000 000,00	8 000 000,00	50,0
994 933 787	221200016	Turneteateret i Trøndelag AS	4 200 000,00	4 200 000,00	100,0
929 101 898	221200017	Steinkjerhallen AS 40 aksjer	10 040 000,00	10 040 000,00	40,0
946 282 596	221200018/020	Fylkes hus AS, Steinkjer	10 450 000,00	10 450 000,00	100,0
985 706 093	221200020	T:Lab AS	500 000,00	500 000,00	8,0
987 794 453	221200020	Lierne nasjonalparksenter IKS	100 000,00	100 000,00	20,0
975 856 828	221200020	Sentrumsgården AS	900 000,00	900 000,00	15,0
812 822 012	221200020	Tidligfasefondet	7 500 000,00	7 500 000,00	49,8
989 229 389	221200020	Trøndelag forskning og utvikling	510 000,00	510 000,00	10,2
991 500 502	221200021	Museet Midt IKS	150 000,00	150 000,00	33,0
998 528 011	221200022/020	Sikkerhetssenter Rørvik AS	1 795 500,00	1 795 500,00	23,0
	221200023	Div mindre andeler	128 262,00	128 262,00	
985 483 450	221200024	Børgin Maskinlag SA	500,00	500,00	10,0
912 463 893	221200025	Trondheim stasjonssenter AS 6160 aksjer	53 995 000,00	53 995 000,00	40,0
986 399 445	221395001	Innovasjon Norge, andel 2,58 %	1 010 526,00	1 010 526,00	
938 708 606	221550001	KLP egenkapitalinnskudd	109 072 203,00	109 072 203,00	
	221650001	Idrettshall Husby Skole	3 621 000,00	3 621 000,00	
	221650002	Innsk. Idrettshall Oppdal Vgs	1 200 000,00	1 200 000,00	
	221650003	Innsk. Idrettshall Malvik Vgs	3 940 000,00	3 940 000,00	
	221650004	Innsk. Idrettshall Melhus Vgs	5 424 000,00	5 424 000,00	
	221650005	Innsk. Rissahallen FT 46/89	3 500 000,00	3 500 000,00	
	221650006	Innsk. Idrettshall Hitra Vgs	3 600 000,00	3 600 000,00	
	221650007	Innsk. Hemnehallen	3 503 525,00	3 503 525,00	
	221650008	Innsk. Teknologisk inst.	165 000,00	165 000,00	
919 902 310	221650009	Egenkapitalinnskudd Revisjon Midt-Norge	600 000,00	600 000,00	
987 672 196	221650011	Egenkapitalinnskudd Konsek Trøndelag IKS	710 000,00	710 000,00	
	221890001	Studentsamskipnaden 40 hybler a 30000	1 200 000,00	1 200 000,00	
	221890002	Skjetlein gårdsbruk div. andeler	3 000,00	3 000,00	
556503-2322	221900001/020	Naboer AB, 100 aksjer a SEK 100	74 160,00	74 160,00	
938 708 606	52141001	KLP egenkapitalinnskudd UKM	133 346,00	133 346,00	
938 708 606	521550001	KLP egenkapitalinnskudd TkMidt	22 690,00	22 690,00	
			300 948 862,03	**300 948 862,03**	

Note 7 - Varige driftsmidler, utstyr, maskiner, transportmidler, eiendommer og anlegg

Anleggsmidler skal vurderes til anskaffelseskost. Anleggsmidler som har begrenset økonomisk levetid, skal avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet.
Følgende avskrivningsperioder skal legges til grunn iht. forskrift om Årsregnskap § 3-4:

5 år	IKT-utstyr, og programvare, kontormaskiner og lignende
10 år	Inventar og innredning, større utstyr, verktøy og maskiner, kjøretøy og lignende
20 år	Brannbiler og andre større nyttekjøretøy, større anleggsmaskiner, båter og ferger, og lignende
40 år	Barnehagelokaler, skolelokaler, idrettshaller og idrettsanlegg, boliger og lokaler til bofellesskap, veger og parkeringsplasser, terminalbygninger, kaier og kaianlegg, forbrenningsanlegg, renseanlegg, pumpestasjoner, høydebasseng og ledningsnett, og lignende
50 år	Administrasjonslokaler, institusjonslokaler, kulturbygg, lagerbygg, brannstasjoner, og lignende.

Anleggsmidler Trøndelag fylkeskommune:

Utstyr 5 år 224080010

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	128 461 096
- akk. avskrivninger	113 082 235
= Inngående balanse 1.1	15 378 861
- Avskrivninger	5 927 809
- Nedskrivninger	2 223 063
+ Nyaktivering	2 392 958
= Utgående balanse 31.12	9 620 948

Utstyr 10 år 224080020

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	247 677 496
- akk. avskrivninger	129 773 776
= Inngående balanse 1.1	117 903 720
- Avskrivninger	20 542 938
- Nedskrivninger	2 252 914
+ Nyaktivering	37 525 200
= Utgående balanse 31.12	132 633 069

Maskiner 10 år 224080030

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	73 112 170
- akk. avskrivninger	35 524 273
= Inngående balanse 1.1	37 587 898
- Avskrivninger	6 653 181
- Nedskrivninger	67 342
+ Nyaktivering	9 065 203
= Utgående balanse 31.12	39 932 577

Anlegg TkMidt 224080040

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	8 218 650
- akk. avskrivninger	4 263 408
= Inngående balanse 1.1	3 955 242
- Avskrivninger	0
- Nedskrivninger	3 955 242
+ Nyaktivering	0
= Utgående balanse 31.12	0

Anlegg 20 år 227080050

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	180 436 216
- akk. avskrivninger	3 380 958
= Inngående balanse 1.1	177 055 259
- Avskrivninger	10 371 713
- Nedskrivninger	0
+ Nyaktivering	2 817 700
= Utgående balanse 31.12	169 501 246

Skolebygg 40 år 227080020

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	8 535 204 081
- akk. avskrivninger	1 606 482 092
= Inngående balanse 1.1	6 928 721 989
- Avskrivninger	229 376 086
- Nedskrivninger	0
+ Nyaktivering	4 069 700
= Utgående balanse 31.12	6 703 415 603

Bygg 40 år 227080010

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	747 642 071
- akk. avskrivninger	86 969 955
= Inngående balanse 1.1	660 672 116
- Avskrivninger	19 603 483
- Nedskrivninger	41 884 079
+ Nyaktivering	633 810 931
= Utgående balanse 31.12	1 232 995 484

Bygg 50 år 227080030

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	192 881 888
- akk. avskrivninger	41 953 077
= Inngående balanse 1.1	150 928 811
- Avskrivninger	4 718 726
- Nedskrivninger	0
+ Nyaktivering	0
= Utgående balanse 31.12	146 210 085

Veger 40 år 227080040

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	11 864 212 660
- akk. avskrivninger	1 413 805 234
= Inngående balanse 1.1	10 450 407 425
- Avskrivninger	364 536 984
- Nedskrivninger	38 470 047
+ Nyaktivering	3 582 306 335
= Utgående balanse 31.12	13 629 706 729

Ikke avskrivbare anlegg 227080000

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	42 527 463
- akk. avskrivninger	0
= Inngående balanse 1.1	42 527 463
- Avskrivninger	0
- Nedskrivninger	24 046 200
+ Nyaktivering	0
= Utgående balanse 31.12	18 481 263

Totalt 2.24 Utstyr, maskiner, transportmidler

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	457 469 413
- akk. avskrivninger	282 643 691
= Inngående balanse 1.1	174 825 722
- Avskrivninger	33 123 928
- Nedskrivninger	8 498 561
+ Nyaktivering	48 983 361
= Utgående balanse 31.12	182 186 594

Totalt 2.27 Faste eiendommer og anlegg

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	21 562 904 379
- akk. avskrivninger	3 152 591 316
= Inngående balanse 1.1	18 410 313 063
- Avskrivninger	628 606 992
- Nedskrivninger	104 400 326
+ Nyaktivering	4 223 004 666
= Utgående balanse 31.12	21 900 310 411

Bygg 40 år 227080010

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	747 642 071
- akk. avskrivninger	86 969 955
= Inngående balanse 1.1	660 672 116
- Avskrivninger	19 603 483
- Nedskrivninger	41 884 079
+ Nyaktivering	633 810 931
= Utgående balanse 31.12	1 232 995 484

Bygg 50 år 227080030

Endringen i bokført verdi fremkommer slik (beløp i hele kr)

Anskaffelseskost	192 881 888
- akk. avskrivninger	41 953 077
= Inngående balanse 1.1	150 928 811
- Avskrivninger	4 718 726
- Nedskrivninger	0
+ Nyaktivering	0
= Utgående balanse 31.12	146 210 085

Anleggsmidler Kompetansesenter Tannhelse Midt Trøndelag FKF:

Anleggs gruppe	Avskrivings sats	Opprinnelig verdi	Inngående balanse 2020	Avskriving 2020	Tilgang/ Aktivering	Avgang/ Nedskriving *1)	Utgående balanse 2020
Anlegg 5 år	20,0 %	6 958 628	3 316 662	1 439 291	286 899	-	2 164 270
Anlegg 10 år	10,0 %	6 705 608	4 984 588	1 668 750			3 315 838
Sum		**13 664 236**	**8 301 249**	**3 108 041**	**286 899**	-	**5 480 107**

Lånefond og UKM har ikke anleggsmidler.

Note 8 – Ytelser til ledende personer og revisjonsutgifter og antall ansatte

Trøndelag fylkeskommune:

Godtgjørelse eks sos. utgifter	2019	2020
Fylkesrådmann:		
Fastlønn inkl feriepenger 1)	1 382 195	1 476 424
Annen godtgjørelse	6385	4 968
Reiseutg/diett	118 528	53 757
1) inkl etterbetaling lønnsoppgjør 2019 3,25 % og 2020 1,15 %		
Fylkesordfører:		
Fastgodtgøring	1 133 900	1 146 100
Annen godtgjørelse	744	576
Reiseutg/diett	30 473	4 750

UKM:

Navn	**Lønn inkl. feriepenger**	**Annen fast godtgjørelse**	**Sum**
Daglig leder Torstein Siegel	848 712	4 188	852 900
Styreleder Vilde Kamfjord	75 000	0	75 000
Nestleder Stein Mortensholm	20 000	0	20 000

Kompetansesenter Tannhelse Midt Trøndelag FKF:

Navn		Lønn inkl. feriepenger	Annen fast godtgjørelse	Sum
Daglig leder	Patrik Cetrelli	1.501.281,46	0	1.501.281,46
Styreleder	May Britt Lagesen	9.100	0	9.100
Nestleder	Steinar Aspli	6.000	0	6.000

Trøndelag fylkeskommune.

Revisjonsutgifter	2019	2020
Revisjon Midt Norge SA	8 434 998	5 901 000

Note 9 – Egenkapital og fond – Avsetning og bruk

Egenkapitalen består av fonds, endring i regnskapsprinsipp og kapitalkonto.

Fondene er dels bundne fonds (øremerkede midler) og dels frie fonds eller disposisjonsfond. Endring i egenkapitalen og fonds, skal stemme med endringen i de øvrige deler av regnskapet.

Sammenhengen og avstemming mellom regnskapsdelene framgår bl.a. av note 1.
Avstemming av egenkapital:

Avstemming - Egenkapitalen				
Kapittel	**Balanseregnskapet**	**R år 2020**	**R år 2019**	**Endring**
2.5	Egenkapital	13 477 333 760,15	9 370 243 173,58	
2.5990	Kapitalkonto	11 641 542 678,31	7 780 418 628,19	
Differanse		*1 835 791 081,84*	*1 589 824 545,39*	*245 966 536,45*

Driftsregnskapet år 2020		Investeringsregnskapet år 2020		Sum
Art	**Beløp**	**Art**	**Beløp**	
- Sum bruk av avsetninger		Sum bruk av avsetninger		
930 - 960	570 807 379,11	930 - 960	11 474 590,00	
- årets underskudd		- årets underskudd		
980	0,00	980	0,00	
+ Sum avsetninger				
530 – 570	790 839 261,56	Sum avsetninger	412 244,00	
+ årets overskudd		+ årets overskudd		
580	0,00	580	0,00	
- Overføring til invest. regnskapet				
570	92 077 911,44	- Overføring fra invest. Regnsk	92 077 911,44	
		970		
Sum/differanse	*-312 109 793,89*	*Sum/differanse*	*103 140 257,44*	*-208 969 536,45*

Avstemming mellom regnskapsdelene	
Differanse	36 997 000,00
Ovf balanse fra TF til TkMidt (11002138)	
Ført mot 05400	-36 997 000,00
Ny differanse	0,00

Avstemming og spesifikasjon av fonds:

Fond

Kapittel	Balanseregnskapet	R år 2020	R år 2019	Endring
2.56 – 2.58	Disposisjonsfond	1 110 858 950,23	1 019 562 354,48	91 296 595,75
2.55	Bundne invest. fond	1 545 494,77	2 607 840,77	-1 062 346,00
2.53 – 2.54	Ubundne invest. fond	37 135 146,20	10 138 146,20	26 997 000,00
2.51 – 2.52	Bundne driftsfond	686 251 490,64	438 716 300,03	247 535 190,61
Sum	*Fond*	*1 835 791 081,84*	*1 471 024 641,48*	*364 766 440,36*

Driftsregnskapet år 2020		Investeringsregnskapet år 2020		Sum
Art	Beløp	Art	Beløp	
940	110 533 108,23	940 + 948	10 000 000,00	
540	201 829 703,98	548	0,00	
Differanse	91 296 595,75	Differanse	-10 000 000,00	81 296 595,75
950	341 474 366,97	950	1 474 590,00	
550	589 009 557,58	550	412 244,00	
Differanse	247 535 190,61	Differanse	-1 062 346,00	246 472 844,61
Endring drifts- og investeringsregnskapet				*327 769 440,36*

Avstemming mellom regnskapsdelene	Beløp
Differanse	36 997 000,00
Ovf balanse fra TF til TkMidt (11002138)	
Ført mot 05400	-36 997 000,00
Ny differanse	0,00

Avstemming av regnskapsmessig resultat:

Regnskapsmessig mindreforbruk/overskudd

Kapittel	Balanseregnskapet	R år 2020	R år 2019	Endring
2.5950	Regnskapsmessig overskudd	0,00	118 799 903,91	-118 799 903,91
2.5960	Udisponert i inv.regnskapet	0,00	0,00	0,00
				-118 799 903,91

Driftsregnskapet år 2020		Investeringsregnskapet år 2020		Sum
Art	Beløp	Art	Beløp	
930	118 799 903,91	930	0,00	
580	0,00	580	0,00	
Differanse	-118 799 903,91	Differanse	0,00	-118 799 903,91

Avstemming mellom regnskapsdelene	Beløp
Differanse	0,00

Regnskapsmessig merforbruk/underskudd

Kapittel	Balanseregnskapet	R år 2020	R år 2019	Endring
2.5900	Regnskapsmessig underskudd	0,00	0,00	0,00
2.5970	Udekket i investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00

Driftsregnskapet år 2020		Investeringsregnskapet år 2020		Sum
Art	Beløp	Art	Beløp	
980	0,00	980	0,00	
530	0,00	530	0,00	
Differanse	0,00	Differanse	0,00	0,00

Avstemming mellom regnskapsdelene	Beløp
Differanse	0,00

Note 10 – Utlån

Trøndelag fylkeskommune:

Utlån i hele kroner		Restgjeld 2020	Endring 2020
222110001	Sikkerhetssenter Rørvik AS SSR	82 950	0
222152001	Trondheim Bussterminal AS	0	14 422 491
222152002	Fosenvegene AS	82 788 649	520 000 000
222152003	Fylkeshuset AS	35 750 000	3 250 000
222200002	STFK Eiendom AS	27 700 000	0
222650001	Trondheim kommune Bibiliotek FU 155/85	15 658 000	0
222650002	Åfjord kommune	10 340 006	366 666
222650003	Bjugn kommune	2 900 000	0
222650004	Ørland kommune	3 800 000	500 000
	Sum utlån pr 31.12.2020	**179 019 605**	**538 539 157**

Utlån til Trondheim Bussterminal AS er i 2020 innfridd iht FU-sak 238/20.

Vegamot AS har overtatt bompengefinansieringen av Fosenvegene fra 2019. De har dermed også overtatt lånet Fosenvegene AS hadde hos Trøndelag fylkeskommune. Dette lånet var i sin helhet tenkt tilbakebetalt i 2020, men er nedbetalt med 520 mill. kroner. På grunn av ulik fortolkning av stortingsproposisjonen vedrørende bompengerammene for Fosenvegene og bompengeavtalen Vegamot har inngått , er fullt oppgjør ennå ikke foretatt. Størrelsen på restfordringen er usikker. Saken med ny bompengeavtale for Fosenvegene er nå til behandling både internt i fylkeskommunen, hos Vegamot AS og i Vegdirektoratet/Samferdselsdepartementet. Vi venter en avklaring i saken ila. første halvår 2021.

Lånefondet har kun konserninterne utlån til Trøndelag fylkeskommune 10,58 mrd. kroner.

Note 11 – Langsiktig gjeld og avdrag på lån

Trøndelag fylkeskommune foretar sine innlån gjennom eget lånefond slik at hele fylkeskommunens langsiktige lånegjeld er tatt opp gjennom lånefondet. Se eget regnskap for lånefondet. I regnskapet til Trøndelag fylkeskommune er samlet lån i lånefondet ført med 10.583.703.141,27 kroner og tilsvarende utlånsbeløp i regnskapet til lånefondet. UKM og TkMidt har ikke lån.

Eksterne lån				
Kapittel	**Balanseregnskapet**	**R år 2020**	**R år 2019**	**Endring**
2.45 – 2.49	Andre lån	10 628 335 547,27	10 983 941 879,87	-355 606 332,60
2.43 – 2.44	Sertifikatlån	0,00	0,00	0,00
2.41 – 2.42	Ihendehaverobl. lån	0,00	0,00	0,00
Sum 2.4	*Langsiktig gjeld*	*10 628 335 547,27*	*10 983 941 879,87*	*-355 606 332,60*
Endring memoriakonto for ubrukte lånemidler (+/-)				0,00
Sum endring balanseregnskapet				-355 606 332,60

Driftsregnskapet år 2020		Investeringskapet år 2020		Sum
Art	**Beløp**	**Art**	**Beløp**	
		910	545 578 186,61	
510	371 603 944,21	510	529 580 575,00	
Sum	*371 603 944,21*	*Differanse*	*15 997 611,61*	*-355 606 332,60*

Avstemming mellom regnskapsdelene	Beløp
Differanse	0,00
Ny differanse	0,00

Lånefondets lånegjeld pr 31.12.20. er fordelt slik:

	Lånenummer	Saldo i kr	Basisrente	Margin	Rentesats 31.12.20	Neste rentereg.	Forfall
Obligasjonslån							
Danske bank	NO0010792864	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,413%	0,863%	10.02.2021	10.05.2021
Danske bank	NO0010833882	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,230%	0,510%	04.01.2021	04.10.2021
Danske bank	NO0010858848	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,360%	0,860%	25.03.2021	25.06.2024
Danske bank	NO0010915242	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,319%	0,699%	18.03.2021	18.12.2025
DNB	NO0010859556	500 000 000	fastrente		2,013%		08.07.2024
DNB	NO0010868250	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,374%	0,824%	08.02.2021	07.11.2025
DNB	NO0010868847	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,340%	0,770%	15.02.2021	15.11.2024
Nordea	NO0010831209	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,359%	0,719%	26.02.2021	28.08.2023
Nordea	NO0010852544	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,323%	0,753%	16.02.2021	16.05.2024
SEB	NO0010799331	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,474%	0,934%	23.03.2021	23.06.2022
Swedbank	NO0010788250	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,514%	0,864%	09.03.2021	09.03.2022
Swedbank	NO0010849888	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,274 %	0,554%	11.01.2021	11.04.2023
Lån med obligasjonsvilkår							
Kommunalbanken	20190157	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,385%	0,785%	22.03.2021	21.03.2024
Kommunalbanken	20070109	10 541 180	Nibor 3 mnd	0,600%	0,950%	17.03.2021	20.09.2028
Kommunalbanken	20100314	250 000 000	Nibor 3 mnd	0,600%	0,950%	17.03.2021	19.06.2030
Kommunalbanken	20100316	200 000 000	Nibor 3 mnd	0,600%	0,950%	17.03.2021	19.06.2030
Kommunalbanken	20100882	19 409 160	Nibor 3 mnd	0,600%	0,950%	17.03.2021	16.12.2030
Kommunalbanken	20110510	350 000 000	Nibor 3 mnd	0,600%	0,950%	17.03.2021	17.09.2031
Kommunalbanken	20120156	200 000 000	Nibor 3 mnd	0,600%	0,950%	17.03.2021	18.03.2037
Kommunalbanken	20180244	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,380%	0,790%	22.03.2021	22.06.2023
Kommunalbanken	20180336	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,395%	0,745%	08.03.2021	06.09.2024
Kommunalbanken	20180541	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,355%	0,735%	23.02.2021	23.11.2022
Kommunalbanken	20180579	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,480%	0,830%	11.03.2021	11.12.2023
Kommunalbanken	20200115	500 000 000	fastrente		1,763%		17.03.2025
Kommunalbanken	20200428	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,390%	0,710%	20.01.2021	20.10.2026
Kommunalbanken	20200554	500 000 000	Nibor 3 mnd	0,165%	0,515%	09.03.2021	09.09.2022
Lån i KLP		-					
KLP	83175285566	200 181 168	Nibor 3 mnd	0,600%	0,950%	17.03.2021	21.12.2037
SUM		11 230 131 508					

Av fylkeskommunens samlede lånegjeld på 11 230 mill. kroner anslås den selvfinansierende delen å utgjøre ca. 300 mill. kroner. I tillegg er noen lån vedr. Skolebruksplan 3 vedtatt som selvfinansierende.
Lån til Fosenvegene AS er delvis nedbetalt. Innbetaling av 520 mill. kroner i 2020.

Det er gitt et rentebærende lån til Fylkeshuset AS som pr. 31.12. 2020 utgjør 35,75 mill. kroner.
Dessuten gis det statlig rentekompensasjon for lån på ca. 2,1 mill. kroner som fordeler seg med ca. 1,8 mill. kroner til vei og 0,3 mill. kroner på skolebygg.

Det er i løpet av årene 2011 til 2019 inngått rentesikringsavtaler med oppstart fra juni 2011 til januar 2025. Iht. KRS 11 (F) pkt. 3.6 gis følgende noteopplysninger for sikringene:

a. Sikringene er, iht. Reglement for finans og gjeldsforvaltning pkt. 4.2.1, gjort som renteswaper.

b. Sikringene gjelder sikring av lånerisiko for å sikre finansiering av investeringer til lavest mulig rentekostnad, jfr. Reglement for finans og gjeldsforvaltning pkt. 4.1.

c. Sikringene har løpetid på opptil 14 år med sluttdatoer fra 15.12.21 til 02.01.39. En sikring hadde forfall 17.06.2020.

Fylkeskommunen har pr. 31.12.2020 følgende rentebytteavtaler:

Renteswap	Start-dato	Slutt-dato	Rest-hovedstol (mill.kr)	Fast rente (%)	Variabel rente (%) 31.12.2020	Markedsverdi
4375	15.01.2015	15.01.2025	200	1,9700 %	0,32 %	- 10 368 582
0491T	15.01.2015	15.01.2025	200	1,6900 %	0,32 %	- 7 986 008
0503J	19.01.2015	15.01.2025	200	1,7100 %	0,32 %	-8 156 192
0527M	21.01.2015	15.01.2025	200	1,6600 %	0,32 %	-7 730 732
5565	27.01.2015	15.01.2025	200	1,5900 %	0,32 %	-7 135 088
0671Y	04.02.2015	15.01.2025	200	1,6000 %	0,32 %	-7 220 180
0761P	27.02.2015	15.01.2025	200	1,7800 %	0,32 %	-8 751 835
0794M	10.03.2015	15.01.2025	200	1,9300 %	0,32 %	-10 028 214
8040	12.03.2015	15.01.2025	200	1,8800 %	0,32 %	-9 602 755
9502	10.04.2015	15.01.2025	200	1,7600 %	0,32 %	-8 581 651
BM15T	09.05.2019	15.10.2026	400	1,9056 %	0,32 %	-22 913 893
BM15S	09.05.2019	15.10.2027	400	1,9518 %	0,32 %	-25 609 992
BLZW3	03.05.2019	15.10.2028	400	2,0342 %	0,32 %	-29 535 520
BLZW1	03.05.2019	15.10.2029	400	2,0896 %	0,32 %	-32 876 522
BM117	15.01.2025	15.01.1930	400	2,4026 %		-16 365 951
BLZZL	15.01.2025	15.01.1931	400	2,4982 %		-21 040 532
BMOV7	15.01.2025	15.01.1932	400	2,5121 %		-23 982 013
Sum Danske Bank			*4 800*			*- 257 885 660*
Nordea	18.12.2013	15.12.2021	100	3,8220 %	0,35 %	- 3 489 929
Nordea	18.12.2013	20.12.2023	100	3,8380 %	0,35 %	- 9 742 878
Nordea	17.12.2014	16.12.2026	100	3,8890 %	0,35 %	- 17 320 752
Nordea	02.03.2020	02.03.1933	200	2,5900 %	0,36 %	- 30 013 802
Nordea	02.03.2020	02.03.1933	200	2,5900 %	0,36 %	- 30 013 802
Nordea	02.03.2020	02.03.1933	200	2,6100 %	0,36 %	- 30 474 788
Nordea	02.01.2025	03.01.1939	850	2,1900 %		- 62 657 924
Sum Nordea			*1 750*			*- 183 713 875*
Sum totalt			**6 550**			**-441 599 535**

Dette gir en markedsverdi pr. 31.12.2020 i vår disfavør på 441, 6 mill. kroner.

Mottatte avdrag fra Vegamot AS er ført med 520 mill. kroner og er brukt til avdrag på lån i investeringsregnskapet. Dette skulle vært budsjettjustert innen utgangen av 2020, men ble ved en inkurie avglemt. Saken ble behandlet av FU-sak 22/21 den 02.02.21., men er ikke et gyldig vedtak for 2020 da det er foretatt etter budsjettårets utløp. Det er derfor ikke budsjett på dette. Saken vil bli nærmere redegjort for i årsrapporten.

	Minste tillatte avdrag 2020		**Beløp i kroner**
Art	Årets avskrivinger		
159*	700 268 309		
	700 268 309	totale avskrivinger 2020	
		Avskriv	
224*	IB		
inventar m.m	171 111 356	33 191 269	
227*			
bygg	20 805 024 668	667 077 040	
Tomter	42 527 463		
	20 933 608 561	700 268 309	
Lånegjeld	-10 983 941 880	43 831	art 241-247*
	Formel:		

Forenklet metode: $\frac{\text{Sum årets avskrivninger *) x Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret}}{\text{Bokførte anleggsmidler kap. 224-227 pr. 1/1 i regnskapsåret **)}}$ = Kontrollgrense

*) Brutto avskrivninger i balansen
**) Bokførte anleggsmidler minus ikke avskrivbare eiendeler, for eksempel tomteområder

	Åretsavskrivinger	Lånegjeld	
	700 268 309	-10 983 941 880	
	20 933 608 561		
	-367 433 373	Minste tillatte avdrag for 2020	
	Betalte avdrag		
	371 603 944	Bokført 31.12.2020	
	-367 433 373	Minste tillatte avdrag	
	4 170 571	Betalt mer enn minimumsavdrag	
900002	355 976 092	322 800 000	
	Budsjettavvik		33 176 092

Note 12 - Strykninger av budsjettdisposisjoner og avsetning til disposisjonsfond ved mindreforbruk i driftsregnskapet

Nye regler fra 2020 i regnskapsforskriftens § 4-3 gir regler om bruk av disposisjonsfond vedtatt i driftsbudsjettet eller hjemmel i delegert myndighet, likevel ikke skal gjennomføres hvis disposisjonene medfører at driftsregnskapet avsluttes med et mindreforbruk på bunnlinjen.

Trøndelag fylkeskommune: Driftsregnskapet viser før årsavslutningsdisposisjoner et mindreforbruk på 502,2 mill. kroner. Årsoppgjørsdisposisjon med strykning medfører reversering av tidligere ført bruk av disposisjonsfond med tilsvarende. Driftsregnskapet etter dette er avsluttet med bunnlinje 0.

UKM: Driftsregnskapet viser før årsavslutningsdisposisjoner et mindreforbruk på 4 881 824,86 kroner som er avsatt disposisjonsfond. Driftsregnskapet etter dette er avsluttet med bunnlinje 0.

TkMidt: Driftsresultatet er før årsoppgjørsdisposisjoner 1.431.996,07 kroner som er avsatt disposisjonsfond. Driftsregnskapet etter dette er avsluttet med bunnlinje 0.